

Մամուլագիր Թուրքիայի

Քուրդուղի Փրանս - Մարցանոյ շաբաթ օր մա - նուցադրել քր յանձնել պէլին, ի պատգամ անոր Սեպտ. 9 Քուրդուղի Մամուլին որով կը մերթեր բա - ռանդուրդուներու ծաղկելը :

Այս առթիւ, սպառնալով սկիւրջը կ'ըսէ թէ Փրան - սա կը ժերթ նիսար սնկեր Քուրդուղի պէլին կող - մէ քանակաւոր յանձնարած 13 խորհրդականնե - րու տեղակալները եւ զանազան վերաբարձները : Խաղերուցման ծրարներ վճարան զայլ մէն է գէշ պ ի ներքին ինքնավարութիւն : Մանուցադրել զուով զիսկի կուտայ թէ Քուրդուղի պէլը ապրիլ ին եր քաղցրէ ճաւանդութիւնը յայտնած էր այլ ծրա - ղերն զիստաւր չէին ընտել, բայց անկէ ի վեր կը խուսալի իրական ընտելութենէ :

Ներկայ ծանրաբար արարածներուն մէջ , ծրանաս անհրաժեշտ կը դնեն յիշեցնել պէլին եր պատգամախոսութիւնը, որպէսզի բացորոշապէս յայտնէ թէ կ'ուզէ անկեղ խնդիրները լուծել ուղ - յալի քանակաւորութիւն եւ կամ խառն յանձնա - խումբի մը ղեկըստ :

Ուշագրաւ է որ ծանուցադրել եր արտէ ճիշդ տքն պատնա երբ ձեռնարկներ կը կատարուին Ան - ղաժողովին միջոցաւ լուծելու Քուրդուղի խնդիրը : Փարիսի թերթերը կը զարմանան որ ծոմ երեք վիճաբանութիւններ կը սպասուին ներքին թէ

ԴԱՆԻ ՍԸ ՏՈՂՈՎ

Փրիւնի ՂԱՆՄԱՐԸ վճռական պայտար մը պի - տար մէջ այս շաբաթ, Ապր. 3-րդովին առնել : Մեծ եանձ , մէկ տարեկան եւն :

արարողին խնդիրներու առիթիւ : ՊԱՏԱՏԱՏԻ Լուսնորի թերթերուն կը հետա - ղարեն թէ Իրանէ ծաղրալի գործակալներն օտար - կան ին Իրան, խաղաղութիւն շաբաթ քաղցրէ ար - տաբարութիւնը, ինչպէս բրին Ապառնի մէջ Իրանց զօր : Մանժուրի կատարութիւնը կ'ապագովցնէ թէ կ'ապագովան տէրն է :

ԱՅՂԱՊԱՐԱՊԱՐԻ քուրդ. քարտուղարին հրահա - ղութեան արձակել ընտել, արտատեղաները ո - ռոնք զործուն անդամ եւ Մ. Դանաւորներու բուլի - ւիկեան կուսակցութեան :

ՀԱՄԱԳԻՐՄԱՐԸ ճակատ մը կ'ապագովան քր - բանցարի թէլը, հետեան ծրարողով — Կազմել ժողովաւ Պիւրմանի մը, անկախ արեւելի եւ արեւմտեան եւ անկէ, երբեք պատուար պիտու - թիւն : Արեւմտեան Պիւրմանի յայտարարութիւն , չէտու, ճակտի պայքարով, ներկայ եղաւ յուշար — ձանի Բը քաղման : Ըստ թէ Պիւրմանները երբեք պիտու չէ թոճան ծոմալի Պիւրմանի նաշակալի արեւելիները, ուր մեծան կամ պայմանուցան 25.000 կայանաւորներ, ամէն տղէ :

24 ՆՈՐ ԿԱՐԴԻՆԱՆԻՆԸ Նշանակուցան Պա - տին կ'ուզէ, լրացնելու ճակատ ամառային թիւր (70) : Նոր կ'արգելանքներն մէկը Փարիսի ար - թնալիկալորդն է, զերաբարմա ձեկթէն : Ընդձ թիւին 27 ի խաղաղ եւ, 7ր Փրանսացի, 4ր ամե - րիկացի, 4ր սպանացի, մէկը Հայ (Աղաւան - եան) , մէկ տարեկան եւն :

ՆԵՐԿԱՐԻ ՏԱՐԱՅԶՈՐ (գրքաւ) ջնկելու եւ դուռները լայն բանալու առաջարկ մը ներկայա - քուց. Մ. Դանաւորներու ճարտարաբանական կող - մանկերով թիւն ճամադատար : Այս առթիւ տես - քար մը հրատարակուց ուր եր թիւարձ տարե - կան 154.000էն 300 հազար — 6 հարիւր հազարի քաղցրացնի խնդիրներու թիւը, ինչպէս առա - շարկան եւ թուրանի : Տարեկալի դուռները, որ հաստատուած է 1924ին, չէլուս կը սեպուի ամե - րիկեան ամառային թիւն : Յատկապէս կը խնդրեն ներս առնել բուլիւիկեան երկիրներու ամառալի - ներս :

ԻՐԱՆԱՆԻ պատուիրակութիւնը կ'ըկնէ պա - ճանքի օր Իրանի ընդունի Անգամարովին որո - ղումները Պարսկաստանի մասին, նոր բանակցութիւն - ներէ տուէ : Այն բուն ամառ կ'ուզին որ 900.000 արար տարալիկները իրաւունք ունենան Իրանիէ : Նարադատուելու :

ՊՂԱՌԱՊԵՐԻՆԸ Իրաւոր կը շարժեր ամբողջ ծրանային մէջ : Ձիւնակէն գտա, ամառներ եւ կարծիքներ պ մեծ աներկը զործուն եւ զանազան վարկերու մէջ — Փարիսի մէջ ալ օրոգուցանի տե - ղի օտեղան կ'ըրարի օր (Ալֆորձիլի եւն) : Պու - տալի մէջ թուրք օր քաղաղութեան : Իսն եւ Սոն զե - տեղան յորդանալ էլ զուղանալ :

ՈՒՅԱՎԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՅԵՐԵՐԱՅԱՆ 4Ե ՆԵՐԿԵՐԵՐ ՄԵՐ ՓԱՐԻՉԻ ԵՒ ՄԱՐԿԻՆԻ ԲԱՏԱՆԻՐԻՆԵՐԵՒ ԵՐ ՈՒՅԱՎԻՐ ՊԱՏԱՆԱՆԸ, ԻՐԵՆԸ ԳԻՐԻՍԻՄ MANDAT - CARTEPՈՐԸ, ԻՐԱՐԱՆԵՆԼՈՐ ՀԱՄԱՐ ՎԱՐ - ԶՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԹԸ :

ԱՅՍ ՈՒՐԹԻՆ ԵՆՈՐԸՀԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՅԱՅՏ ԵՆԵՐ ԲՈՒՐ ՄԱՐԹՆ ԵՐ ԱՐԳԵՆ ՓԱՅՄԱՆ ԵՆ Ի - ԲԵՆՏ ՀԱՅԻՐԵՐԸ : ՎԱՐՁԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՆԵՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ԹՐԸ

ԱՆԵՐԱ ՊՈՒՆԱ ՔՈՒՆՈՐԹԻ ՄԵՋ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ե. Գ. Վերան է - թակոմիտէի, այս կիրակի ժամը 16—23, ընկեր - վարականներու արար, 145bis, Av. Argenteuil, Ա - նիկն :

Կը խաղաղաւ ընկեր ՀՐԱՅ ԿՈՐՈՐԱՆԸ Կը խաղի ընկեր ՈՒՄԻԿ ՄԿԻՏԻՉԵԱՆ Երբ, արտասանութեան, խնդրէր եւ պար : Գե - ղարանականութեան քանին կը մասնակցին ԲԵՆՈՒ, ՍԵՐՈՒՆ եւ ՈՒՆԱՆԵԱՆ : Զոր պիւֆէ, մասնակցի ղեկերով :

Հաղորդակցութիւն — Porte Champerret, autobus 165 Իշելի Carref. des Bourguignons, Անիկն :

ՅԻ. ԿԱՐՈՅՏ ԽԱՅԻ ԳԱՐԱՀԱՆԵՐԸ

ՅՈՒՆՈՒՍԻ ՈՐԸ

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵԱՆԱ — Ինկեր — 24ին Հ. Ե. Գ. Պա - ձանի Բիւտանարի խումբի ներկայացուցիչ :

ԽԵՆՈՅԲ — ԺՈՂՈՎ

ՄԱՐԿԻՆԸ — Հ. Ե. Գ. Նոր Սերունդի Վերա - սէլի ջնկ. վարչութիւնը կը հրատարկ Մարտիի չընան Նոր Սերունդի բոլոր անդամները, ինչպէս եւ ընկեր ղեկավարները խնդրէր ժողովի մը, այս շաբաթ, ժամը 20ին Café Noaillesի մէջ :

ԳՈՒՄԱՐՍ ՕՐԱՅՈՅՏ

1953ի ՀԳՂԱՄԱՐ Օրացուցչը յայտ տեսաւ : Ա - րարանքներու ճամադ ղեկի Vahé Partamian, 36 Rue des Dominicaines, Մարսէլլի : Boyadjian G., 35 Ave. Lieutenant Fine, La Viste, Մարսէլլի :

Ցերկայր պարահանդէս

Յ. Կապ. Խաչի Գանեկ Գալանի մասնակցելի կ'ուզէ, այս կիրակի ժամը 7—11, 72 Bld. Maréchal Joffre, Գոր կը ԻՇԵՐ արաւիկ մէջ :

Գեղարուեստական բաժինը կը մասնակցին Աստղիի Քեռեան (Երբ), Բիւրիկեան (Երբ), Կա - պուրա Խաչի պարահանութիւնը ղեկավարանքներ Օր - Ալիս Գալեկեան, Նոր Սերունդի մասնակցելի նաշակալ ժողովրդական պարահանութիւնը, Թաւ - ճիլի Կապուրեան (Բաւ), Երազման պարեր Վարդիւխանի նուագախումբով :

Զոն եւ մասնակցի պիւֆէ — Մուրա 150 Փր. Հաղորդակցութեան միջոցներ — Métro Bourg la Reine կամ Aut. 188 Porte d'Orléansի, Իշելի Place Condorcet :

ՆՈՒՄԱՐԱՆԱ ՄԱՏԵՆԱՆՄԱՐԱՆԸ ՎԵՐԱՄԱՏՈՒՄ

Հ. Բ. Բ. Մուրիկեան Երազմանի Կեդր. Յանձ - նաժողովը պատու. ունի շաբաթային թէ Նա - պարներ Մուսուխարալու ղեկարգուած է : Ըն - ղեկարգութեան ժամը — Ամէն օր 10—12 եւ 14—18, բացի չորեքշաբթի, կիրակի եւ տօնական օ - րերէ :

ՀԱՄԱԳԻՐ ԽԵՆՈՅԲ

Համադար — Մուրիկեան Վալանի մասնա - ճիւղի խնդրէր այս շաբաթ ժամը 20ին, Rue Ba - syard, Հայկական արաւիկ մէջ :

Նախաձեռնութեամբ Հայրենակից Մուրիկ ձե - րանիւն : Կը խաղի Հայրենակից Գապար Սիւնե - ան : Գեղարուեստական ճոր բաժին, մասնակց յաղաղութիւնը, երբ, արտասանութիւն :

Զոն պիւֆէ : Կը հրատարկ ամբողջ Հաղա - րակի թիւն :

LEGION ETRANGERE

Այս Հինգշաբթիի ղեկեր ժամը 10ին, Club des Champs - Elyseesի մէջ (15 Ave. Montaigne, Paris) : Կը ղեկավարելու Մարշալ խումբաւորա - թեամբ, հալկերով մը :

« LA NUIT DE LA POPOTE »

Ի նպատակ Հինգշաբթիի մէջ կուտող օտար կ - մականերու լեզուներ : Fernand Gravey պիւֆի կա - տարը Popotierի ղեկը, ներկայացնելով Հինգերուն կը ամենէ շաբաթան ընկերները :

Պարերու Համար նուագախումբ André Ekyan : Տեղի Համար ղեկի 15 Ave. Montaigne ամէն օր ժամը 5—6 M. Passeront :

Սասունի ...

Այսինքն հաշարան ՍԱՍԱՆԻՆ րազմէր, տեղէր եւ հաւելք :

ՀԱՄԱՐ — ՀՈՏԱՐ ԵՒ ՄԱՏԱՆԻՒ

Եւ վարչակցէր Հայի եւ արեւելեան երբ, Նուադ ու պար :

31, Rue d'Alexandrie - Paris.

Métro : Réaumur et Strasbourg - St. Denis

Սասուն ... ի

Օր. — ՄԻՍԻ ԵՄԱՆԵԱՆ

Ընդ. ԿԱՐՈ ԿԻՐԻՍԵԱՆ

Նշանուած

29 Նոյեմբեր, 1952, Գէյրուժ

ՅՈՒՆԱՆԵՐ

ՓԱՐԻՉ — Հ. Ե. Գ. Նոր Սերունդի Վերա - րանեան խումբի ղառախոսութիւնը այս Հինգ - շաբթի ժամը 21.30ին Ապր. ամս մէջ 32 rue de Tré - vise : Կը խաղի ընկեր ՀՐԱՅ ՔԱՒՈՒՆԵԱՆ : Նիւֆ - Հայկական ճարտարապետութեան շրջանները չ :

Հայրենիկի դասերը 20.15ին : ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵԱՆԱ — Հ. Ե. Գ. Նոր Սերունդի Գանեկ Գալանի արեւելի պարահանդէսը, կիրա - կի ժամը 15ին, Իշել. 28, Գու. Լա Բէն :

ՅԻՄԱՏԱՆԱՆ ԼՍՐԱՅԻՆԸ շաբաթական հաւա - ղույթը այս Չորեքշաբթի երեկոյ ժամը 9ին, Գաւտի արձանին վերնասրահը : Կը խաղի Պ. Դեմիւրի ՄԵՆՈՅԵԱՆ : Նիւֆ - Աղաւա Երբ Վալիկ մէջ , Համախան շրջանիւն : Մուրադ աղաւա է :

DRAPERIES

FOURNITURES POUR TAILLEURS

V E T T E R

(Ets. TERZIBACHIAN)

34, Rue Tapis-Vert, MARSEILLE

MANUFACTURE DE VETEMENTS

Hommes - Jeunes-Gens

Մախու Է

Fonds de Commerce մը նպարալաւաւ եւ հա - նելէն , Դուլմարի քանակի վարչի մը վրայ՝ 83 RUE ST. DENIS

Ունի խաղանք, ճաշարան, եւ 5 սենեկի քա - կութեան ճամադ, քուր, Գաւտի եւ կատարուն (կատար), Նաեւ օտար ձեկնայ, բոլորովին ճոր Peugeot camionnette մը 203, մէկ camionnette այ Բ15 Citroën 9 cv. , 3 ինքնագործ կլոնի ձեկնայ, մէկ Կաւտ մարադ, մէկ սեղան վրան մարադ, երկու comptoirs chéne :

Իրիկ տեղակի վրայ : Այցելելու ժամը ամէն օր ժամը 13.16, կիրակի 9—14 : Tél. Cha. 04-93 :

Ուշադրութիւն...

Ուշադրութիւն...

TAVERNE MAUBEUGE
6 RUE MAUBEUGE, PARIS (9)

Հետամայն TRU. 85-47

ՆՈՅ. 29ին սեղան ամէն ղեկեր, ժամը ճին պիտի նուագէ, Պոլսի ղառալիկ հրա - ուրիւտան շաբաթահաւար ՄԿԻՏԻՉ ԵՒ ՊՈՂՈՍ (ուս), արեւելեան նուագի ձեռնօք վար - պետներ, ընկերակցութեամբ երգչուհի - պարուհիներ :

Համալաւ եւ պէտքանուն կերակուրներու կարգին ամէն ղեկեր Տ Ե Օ Ն Ե Ի Գ ՈՒ Պ Ի ղեկէն եւ հաշարանի կողմէ խնամքով պարահանուած արեւելիան ամէն կարգի ա - նուագչները :

Հաղալիկներու եւ խաղալիքներու հաւար տարալիքի շէ պիտի

Métro Cadet, և Pelletier և N. D. de Lorette
Aut. — 26, 85, 49, 43 եւ 32 :

Մախու — Երազմաններ տեսնել Բախի - քուրները կ'ըրան ղեկի՝ Taverne Maubeuge :

Մախու խաղանք մը

Porte St. Ouenի կողմէ կուրիկ նորագուծեան խա - նուք մը ծաղար, Է կարի (Singer) ֆինիստի, Կա - լի կարի, կալի ճիշդ մեքենանքով : Դիւրամա - չիլի պայմանները :

Գարիկ եւ ժիւրպան յանձնի : Դիւմիլ Der Ha - gopian, 13 rue St. Joseph, Paris (2), métro Sentier :

Le Gérant : A. NERCESSIAN

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (13)

Ընկերվարական համագումարը

Բարեգործականի նոր խաղերը

(Գ. և վերջին մաս)

Ճարտարապետական, հողագործական և բնակարարական կազմակերպության աշխատությունների կազմակերպությունը...

Արևելայի մեր մարմին վրայ զգացած ենթադրությունները անարդարության, տնտեսական զրկանքների, ցանկեր, որով, առերևույթ...

Միևնույն համագումարների ամենաշուկայի միջոցով թերևս արագորեն կարող ենք...

Ընկերվարական Միջազգային հասցիների մեջ հարգանքները չափազանց լայն...

Արևելայի մարդկությանը տնտեսական, հոգեկան, քաղաքական արդյունքները...

Մարդկային Ընկերությանը հաստատված ազատ ժողովուրդները...

Այսպես ընկերությանը արդյունքները...

Միևնույն ձևերով խորհրդակցության ընթացքում...

Համագումարները ընթացքում...

Միևնույն ձևերով խորհրդակցության ընթացքում...

Այսպես ընկերությանը արդյունքները...

Միևնույն ձևերով խորհրդակցության ընթացքում...

Այսպես ընկերությանը արդյունքները...

Միևնույն ձևերով խորհրդակցության ընթացքում...

Այսպես ընկերությանը արդյունքները...

Միևնույն ձևերով խորհրդակցության ընթացքում...

Այսպես ընկերությանը արդյունքները...

Միևնույն ձևերով խորհրդակցության ընթացքում...

Այսպես ընկերությանը արդյունքները...

Միևնույն ձևերով խորհրդակցության ընթացքում...

Այսպես ընկերությանը արդյունքները...

Միևնույն ձևերով խորհրդակցության ընթացքում...

Այսպես ընկերությանը արդյունքները...

Միևնույն ձևերով խորհրդակցության ընթացքում...

ԳԵՐՄԱՆԻԱ, 19 Նոյեմբեր (Ցառա) — Բեռլինի Մեծ... Բողոքի արձագանքները...

Հարցը ունի 5 — 6 ամսանոց պատմություն...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ամերիկահայ զորավարները արդեն...

Հարցը ունի 5 — 6 ամսանոց պատմություն...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Հարցը ունի 5 — 6 ամսանոց պատմություն...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

Ներքին կազմակերպությունները...

Այս տեսակետից հարցը անհամարձեց է...

ԴԱՇՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԱՐԵՎԻԿԱՆ ԳԵՐԱՄԱՆՈՅ խորհրդարանը սկսում է քննել երազարկած թանկեղ ծրագիրը : Բուստ վճարատվելիքները կը սպասուեն, մասնաւորապէս որ արեւեակն Գեղմանին 100.000ը ըստ նաեղ իր անկի, իսկ արեւմտեանը միայն 10.000 տարեւանագում : 90.000 թիւերեւելը ուսուցիչներ : Սարի ինքնիքն այ կը գտնուարեցնէ կարգի՞նք : ԵՐՈՒՍԱՆԱԿՆԵՐ իր ճակարկներն թէ անմասնութներ չըլինեցնէին ճամբարավար երեստարգրներու հետքերն եւ անգնալը : Կը կարծուի թէ այս ոչկարգ երեստարգր Բաղկայի մէջ տարւած վճարներուն որոշք որդրուած էին ճրեաներու դէմ :

ՉԵՆՈՍԱՆԱԿՆԵՐ արտաքին առևտուրի նախարարը, Աթոնէն Կրկեր, պաշտօնակէ հեղա : Կը կարծուի թէ այս խնդրիքն այ կապ ունի վերջին դատարանին հետ :

ՈՂՈՒՄԱՆԻՆԵՐ նոր տներն զործեցին Յը-րանիանի հետ : Եւ ճարտ. ջրաններուն մէջ : Անի շէնքերն մէջ ալ շատ քիչ մարդեր որդրուած են : Փարկի մէջ անմիջական լուսանքը ըր չի տեսնուիր : Հանտար գաղաղարար կ'ենան Հաստէն է :

ԿԱՐԻՆԱՆԵՐՈՒ զգեստները պիտի կրճատուին եւ տակի պարզ ձևեր ըր պիտի վերածուին, Պապին ճրտանալով : Այս զգեստները 40 կտորէն կը բաղկանան եւ կ'արժեն երկու միլիոն իր (մօտ 3000 տար) : Երբ կարգադրութեամբ կ'ազարտուի պիտի ինչպիսիք : Մետաղի տեղ ըրտը ըրտը որդրածուած, որով 700.000 Փրանքէն 170 կ'ազար Փր. կ'ըլինէ ճարտարներուն դէր : Դրճանկները իրար անցան են :

ՆԱՍՈՒՄԱՆԱԿՆԵՐ ծախքերը ճարտար ճամբար ճարտարանութիւն թայտուած է, յանր ըր թույլ շտապար տակաւին : Ետարթը 20.000 տարու ծախք ունի :

50 ՀԱՅԱՐ ՅԻՐԱՆԻ ՊԱՐԳԵՆԻ ՄԸ
Երեւանի 30ին H6tel George V. արժեն մէջ, Աղետարանները պարսկապէսէն կրկնուած մասաւոր ըր կործանուած է : Չեմուսէն կը խնդրուի զան յանձնէ : Հ. Նիկոլայ մը. Բիւրեւանի, որ կը խոստանայ յայտնել որ եւ ինքնութիւն եւ տեղաւոր մը իրա յանձնէ 50 կ'ազար Փրանքէն պար- դուին :

Դիմի 10bis, Rue Thouin, Paris (5), հետ. Ode. 02-12 :

ՅԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ — Հ. Յ. Դ. Վարդանի եր- Բաղկայի իր խոր ցաւակներին կը յայտնի ընկեր Վաշէ ճիւղանալին եւ պարզաներուն, ի- րենք չոր եւ աներձոր՝ Պ. Յալթը Գիւրանանի մահուան առիթի :

ՀՈԳԵՀԱՆԻՍ
ՎԱՆԱՅՍ — Գ. Ետարթին Գեղարեւի կը ծա- Խուցանէ թէ հոգեհանգիստն ապառն պիտի կա- Խարուի այս կերպի, Վարդանի Հայ կ'աղթելի երեւելիքն մէջ, իր որդարան ճորդոր ԿԱՐԱՅԵՏ ԳԵՂԱՐԻՍԵՆԻ ճաշուան թուտաներին առիթի : (Մետաղ Մ. Ետարթներուն մէջ, Մետաղ Մալա- Երեւանի նախկին տաներին : Կը ճարտարին իր իշխանար յարդարները :

ENSEMBLE ORCHESTRAL DE PARIS
ՆՈՒԱԳԱՆԱԿՆԵՐ
ՕՂԱՆ ՏՈՒՐԵԱՆԻ ղեկավարութեամբ
Այս շաբաթ ժամը 17.30ին Salle Gaveau, 45 rue La Boetie :

Ետարդիրը — Haydn: Symphonie, «La Surprise», Mozart: Symphonie de Prague, Mozart: Symphonie en Կր Պէմալ :

ՀԱՆԴԻՍ ԽՆՈՅԻ
Համախարը. Միտիան Վարդանի մասնա- ճիւղի ինչուրը այս շաբաթ ժամը 20ին, Rue Ba- yard, Հայկական արժենի մէջ : Դարտարանները Հայտնակից Մաշեղ ձե- րանալին : Կը խոր ճարտարակց Գաղապար Սիմոն- Ինա : Գեղարտանալին ճարտարներն, մասնաւոր Ետարդիրը, երգ, արտաքինութիւն : Զոր պիւթի : Կը ճարտարի տարող Հասարա- կութիւնը :

TÉLÉ-CHATEAU
97, Rue du Château, Paris (14) — Suffren 62-02
ՎԱՅԵԱՆ ՀԱՅ ՄԱՍԱԿԱՏ TELEVISION,
RADIO, ինչպէս նաեւ երեւալական installation (տեսնուի եւ խոսնակներուն մէջ) : Զոր միջեր Televisioն առիթին արդիական տեսանկիւն, մասնաւորապէս GRAMMONT Տան միջնակներուն : Վարդանի ղեկարգիւն եւ մասնաւոր գիշ. ճե- արարի ընդերքողներուն : Դիմել :

Գ. Անդրանիկ Ստեփանյանի
Վերի հասցեով :

ԱՆԻԵՆ ՊՈՒԱ ՔՈՒՄՊՈՒ ՄԸ
Նախանձութիւնը. Հ. Յ. Դ. Վարդանի եւ Բաղկայի, այս կերպի ժամը 16-23, ընկեր- վարականներու արժեք, 145bis, Ave. Argentineul, Ա- ՆԵՆԱ :

Կը նախազգէ ընկեր ՀԱՅԱՆ ՎՈՐՈՂԵԱՆ, Կը խոր ընկեր ինչպէս ՄԿՐՏԻՆԵԱՆ, Երգ, արտաքինութիւն, ինչուրը եւ պար. Գե- րարտանալական բաժնին Կը մասնակցին ԲՆԱՅ, ԱՅԵԱՆԵԱՆ եւ ՈՒՆԱՆԵԱՆ : Զոր պիւթի, մասնակցի զինքնով : Հարդարակցութիւն — Porte Champerret, autobus 165 իշնի Carref. des Bourguignons, Արիւն :

ԽՆՈՅԻ — ԺՈՂՈՎ
ՄԱՐՍԵՅ — Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Մար- ԵԱՆԻ Երբ. Գաղարեւելին կը ճարտիր Մարտիկի ջրանի Նոր Սերունդի թուր աղանալները, ինչպէս եւ ընկեր ղեկավարներ ինչուրը ժողովի մը, այս շաբաթ, ժամը 20ին Café Noailles մէջ :

ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՆՈՅՏ
1953ի Գոյաւարտ Օրարդարը լոյս տեսաւ : Ա- պարդաններուն ճամբար դիմել Vahé Partamian, 36 Rue des Dominicaines, Մարսէյ, Boyadjian G., 35 Ave. Lieutenant Fine, La Viste, Մարսէյ :

Ճեղկորդ պարտականիւր
Ս. Կապ. Խաչի Գանեկ Գալանի մասնակցիցն կ'ողջէ, այս կերպի ժամը 7-11, 72 Bld. Maréchal Joffre, Պար. լա Րէնի արժենի մէջ : Գեղարտանալական բաժնին կը մասնակցին Մատիկի Բեւուեան (երգ), Բիւրիւեան (երգ), Գա- րարի Խաչի պարտականոր ղեկավարութեամբ Օր. Այիս Գալիւեան, Նոր Սերունդի մասնակցիցն նախազգէ ժողովարանի պարտականոր, Թան- ՈՅԻ Գալապարտ (Թան), Երազարեան պարեր Վարդիւնանանի նուագարտութով : Զոր եւ մասնակցի պիւթի. Մարսէյ 150 Փր. Հարդարակցութեան միջոցներ — Métro Bourg la Reine կ'Aut. 188 Porte d'Orléansէ, իշնի Place Condorcet :

LEGION ETRANGERE
Այս հիշագրիկ դէպք ժամը 10ին, Club des Champs — Elysées մէջ, (15 Ave. Montaigne, Paris) : Կը կարգադրուի Մարշալ Եւնի ճարտարա- րեւան, ճարտարակց Մարշալ Եւնի «LA NUIT DE LA POPOTE» : Ի նպատակ ձեռնարկի մէջ կ'ուսուց տար կա- մալներու. Նիկոլայի, Fernand Gravey պիտի կա- արի Փոպոտի դերը, երկապայքիւրը հիւրերուն իր առիթն Զաւաւար ընկերները : Պարիս. ճամբար նուագարտութեամբ André Ekyan : Տեղի ճամբար դիմել 15 Ave. Montaigne առիթն ըր ժամը 5-6 M. Passerotti : Գեղարեւելին զգեստ պարտարարի է : Մարիսը մասնակցութիւն 6500 Փրանք : Հեմաւանի Ely. 73-90 :

Մախու խախտոր մը
Porte St. Ouenի կողմը կ'ողջի նորարարութեան խա- ճարի ըր ճարտի եւ կ'ողի (Singer) Ֆիկիւրակ, կա- ճի կ'ողջի, կ'ողի ձեռնով մեղանալով : Դիւրաւա- չիկ պարտաները : Կարիւրի եւ ժիւրնիս յանձն : Դիմել Der Ha- gopian, 13 rue St. Joseph, Paris (2), métro Sentier :

ՎԵՐԶԱՊԵՍ...
ՎԵՐԶԱՊԵՍ...
ՀԱՆԴԱՄԱՆՈՅ ՄԱՐՍԵՅ ՄԱՐՍԵՅ
Իր յարդիկ յանարարներուն դիւրութիւնը մը տարու ճամբար, մօտ օրէն Rue de Tréviseի վրայ, Աղ. Եւնի կ'ողի իր թայտը իր արեւելեան անուշե- ղէններու ճարտարանի խոսնակի : **PATISSERIE CONFISERIE**
ՀԱՅ ԳԵՐԻ ԳՆԵՐԻ
Գոյաւան տեսնելի կ'ողի պիւթիներ, փիւթներ, (պարեւ եւ Բաժնիկ) եւ պարտաներ : ՈՒՆԱՆԵԱՆԻՒՆ — Բազմի օրը եւ թուա- կ'ողի պիտի ճարտարի թերթերով : Զոր արտան թերթի ճամբար ցոյց տուող պիտի ստանայ նուէր մը տանց փոխարկական դիւրի : ԶՐ. ԿԱՐՈՅՏ ԽԱՅԻ ՊԱՐԱՆԱԿՆԵՐԸ
ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ 11ԻՆ

Le Gérant : A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (13)

ՓԱՐԻՉ — Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի ճեղ- րաններուն խոսնակը գաղաղարարութիւնը այս հիշ- արարի ժամը 21.30ին Աղ. Եւնի 32 rue de Tré- vis, Կը խոր ընկեր ՀԱՅԱՆ ՎԱՐՈՂԵԱՆ : Երգ- Զարդարանի ճարտարապետութեան շրջանները : Հարիւրի զարմար 20.15ին :

ԻՍԻ — Ս. Կապ. Խաչի մասնակցիցն ընդ- Ժողովի կը ճարտիր ըրտը ընկերները այս շաբաթ իրիկուն ժամը 8.30ին, Ուրիման արար : Կարեւոր օրարար :

ԻՐՈՒ — Հ. Յ. Դ. Վարդանի կ'ողջի ընդ- Ժողովի կը ճարտիր ըրտը ընկերները այս շաբաթ ժամը 20ին : Բազմալանքը նկարի պիտի առ- նուին :

ՎԱՆԱՅՍ — Հ. Յ. Դ. Երբ. Կոմիտէն ընդ- Ժողովի կը ճարտիր ըրտը ընկերները այս շա- րաթ ժամը 20ին : Բազմալանքը նկարի պիտի առ- նուին :

ԿԻՐԱՆՈՒՄԸ — Կապուր Խաչի ընդ. Ժողովը այս կերպի ժամը 3.30ին, զարդարի արժենի Եւնի- սերան եւ Հանգի մասնակցի ժողովի անմիջապէս վեր : Կը խնդրուի ճարտարակց ըրտ :

ՆԱՍԻ ՈՒՆԱՆԵԱՆ — Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Գանեկ Գալանի տարեկան պարտականութիւնը, կ'ող- ժի ժամը 15ին, Դեկա. 28, Գաւա ըր ԴԵՆ :

Ս. Կապ. Խաչի մասնակցիցն Օրարան յանձնա- խոսնակը ժողովը այս կ'ողի, շաբաթ, ժամը Կին Ré- gent արտարանի վերապարկ, միջեր Սա- նահանգիցիցն եւ խոսնակը դիւրի, ինչպէս անկարա- ցուցիչները :

ՆԱՍԻ ՈՒՆԱՆԵԱՆ — Մարտիկի Հայ Արեւոյ- ճարու եւ Արեւելի Միտիան տեսնուած Յուն- ճար 3ին, ինչ փար. 28ին Վարդանանք պատե- րալոր : Մանրամասնութիւնները յարդարով :

DRAPERIES
FOURNITURES POUR TAILLEURS
VETTER
(Ets. TERZIBACHIAN)
34, Rue Tapis-Vert, MARSEILLE
MANUFACTURE DE VETEMENTS
Hommes - Jeunes-Gens

Մախու է
Fonds de Commerce de Զարդարանալ եւ հա- Եւնի, Բոյալով թանկ փողոցի մը վրայ՝ 83 RUE ST. DENIS
Ունի խոսնակը, ճարտար, եւ 5 սենեակ ըն- Կիւթներ ճամբար, ճարտար եւ կ'ուսուցի (կ'ուսուց), Եւնի. ստան ընկերներ, թուրքերուն ըր Peugeot camionnette մը 203, մէկ camionnette այ B15 Citroën 9 cv., 3 ինչուարը կ'ողի մեղանալ, մէկ caisse Զարդար, մէկ սեղան վրան Զարդար, երկու comptoirs chéne : Դիմել սեղանի վրայ : Այնքութիւն առիթն օր ժամը 13ին 16, կ'ողի 9-14: Tél. Cha. 04-93 :

Ուշարարութիւն...
Ուշարարութիւն...
TAVERNE MAUBEUGE
6 RUE MAUBEUGE, PARIS (9)
Հեմաւանի TRU. 85-47
ՆԱՅ 29ին սեղան առիթն դիւրի, ժամը 8ին պիտի նուագեն, Պոյսն յաղապար Եւնի- սերունք ղեկավարար ՄԿՐՏԻՉ եւ ՊՈՂՈՒ (ուս), արեւելեան նուագի ծառօք վար- պիտեանք, ընկերներութեամբ երգչուհի- պարուհիքն մը : Համալան եւ պիտեանք կ'ողի ինչպիսիք կարիւր մէկն դիւրի 8 ԵՆ ԵՆ Բ. Բ. Գ. Պ. Ինչպէս եւ ճարտարի կ'ողջ ինչուարը պարտարանալական արեւելեան առիթն կ'ողի տ- նուշիկները : Հարմարութիւնը եւ կ'ուսուցի ընկեր. կ'ողի Մետրո Cadet, եւ Pelletier Ե. N. D. de Lorette Aut. — 26, 85, 49, 43 եւ 32 : Մանր. — Երաժիշտի տեսնել պիտի — րողները կ'ողի դիմել Taverner Maubeuge :

աւանդին: Նոյն ատեն, Պէրքերի (Բերկերի), Մա-
լազիեր (Մալազիեր), Ալյալի մէջ կային
խառն հիւրերնու իշխանութիւններ որոնք եւ զա-
տեպեաւ, Հայաստանի հիւղապետներնու:
Շահնապարի (Շահնապարի) Համալսարան,
հիւղապետները շատ բնութեամբ վարուած են
տեղացի ժողովրդի հետ ընտել:

Սեւեռներու Բաղարա Տարուր պէջը առ է
խաղիչ դրուած էր արդէ Արեւելեան Անտառում
մէջերկրներուն ձեռքը կառն կարգ մը բեր-
դեր: Իրէք վերջ, կը յաւըրը Ալյալիան եւ,
էր բաժանի մէկ ձաքի կը որդերը Միկիդաշի եւ
կըրորք Նազուրի (1065) յանձնեց եւ գանձեց դը-
կէ վանի շրջակաները:

Ստորեկներ Նիպարուր պատմադրին Համա-
լսարան, նոյն տարուան ընթացքին՝ վանն ալ մէ-
ջին բալլել էր շրջակայ բոլոր բերդերը դրուում
էին ուղիով: Այս շրջանի մէջ Թուրքերուն Հաւ-
տառուի կը այս ձեռքը կառն է:

Օսմանիներուն կողմէ վանը դրուում է 1534
Քուլանի: Պատմութեան մէջ ընթացքին Սեֆ-
էր կը կոչուած էր Պաղարա Պարսիկներուն ձեռքէ
ստեղծու. նպատակով բացուած պատերազմին ըն-
թացքին, այս շրջանը կը գտնուէին պարսիկ Պա-
ֆիկներուն իշխանութեան ընթացքին մէջերը:

Վերջին պատմ Ստապուր իրաւագործ փաշա կը
կողմը շահուած է այդ եմիրները եւ 23 Յունիս 1534-
ին կը յարա այլոց Պարսիկ բերդը եւս ձեռք ձգած է:
Ստորեկ պէյլիպէյին Սիրաքով փաշա՝ վանի
Մուհամմէդ Նեմանուում էր եւ կըր Թուրք բանակը
Իսթանպուլ վերադարձաւ վան Քուրար կրին
սեղաւ. Պարսիկներուն ձեռքը: Սեֆ Թուրքերուն
կողմէ կրին դրուում է 23 Օգոստ. 1548ին եւ
գորարու պահակարանը կը դնուողուած է այն
տեղ: Միւսերին ատեն վան կոչած է պէյլիպէյլու-
թեան կողմը եւ եւ այս կարեւոր պաշտօնը վա-
տառուած է Անտառուին ձախելին առօրինակ
Չերքիլ Ունկելուր փաշային:

Այս կրին դրուում միջոցին մի քանի օր վա-
նի մէջ բնակած է Հան. Բանդուր Սուլթան Սիւ-
լէլան:

Պատմ. կայսրութեան շրջանին, վան շաղարք ե-
ղած է արեւելի անկախութեան եւ անկախութեան
բաժնի շրջաններին մէջ: Քաղաքը զարգացուած է
սեֆեր յուսարաններով, կառավարաններով եւ ամէ-
նէն նպաստը կուտակներով, լծիւնապատման,
առեւթաղէ իմանք ասացուածքը այս շրջանին յի-
շուարան է:

Պատմութեան ընթացքին բաւական լաւ կամ
դէ: Օրերն ատենս եւ այս քաղաքը:

Ա. ընդհ. պատերազմին ընթացքին թէ քաղա-
քին մէջ եւ թէ շրջակայքը տեղի ունեցած պատե-
րազմի ժամկէտը 1915ին ենթարկուած է
Բեյնալին դրուում է:

Եւ կըր ապաստարանուած 2 Ապրիլ 1918ին թա-
ղարք ուրիշ բան չէր կէք ոչ անբախտուր մըր Այս
պատմաւոր վանիցները շոք քաղաքը էր հիմնեցին
լեւհին մէջ յիշ հետու. այդտեղաններուն մէջ:

Յարգողով:— վանի ձախարք կուտակայ ձեփ-
տէթ Թաշիբի յուլիեր): (վարամ)

« Ե Ա Ռ Ա Ջ »

ԿԱՐԱՊԵՏԻՆԻ ԵՆ ՏՈՐԱՆԵՐԵՐ

ՏՈՐԱՆԻՆ — ԿԱՐԱՊԵՏԻՆԻ

Լուրեր երեսնակի ընթերցմ

ԱՐԵՎԵՐԻ ԱՅՈՒՄ ՕՐՈՇԵՐ ցաւով կ'իմանանք թէ
անցեալը երեքերը 3ին յանդիմանաւ եղած է ըն-
կեր Կարապ. Նուխիան, որ Բասիլի կը ընկնէր
1922ին արտագաղթին է կեր:

Փոխերկայի կենսը մը ունեցաւ. Կարապ.՝
Նման էր Մալարա 1888ին եւ Նախնական ու միջ-
նակարգ կրթութիւններ ստանալէ վերջ, Պալազ դե-
պարտման վարժարանէ միջառն էր վերին
դեպարտմ. Հադի. Ննդալար վերադարձած ու
գործի ձեռնարկած, Պալազիան պատերազմը կը
մագի եւ Կարապ. կը զինուորագրուէ անգլիական
ստորինանով: Պալազարդէն ետք, Հադի կը դե-
պարտը կարգի դրած էր, երբ մաղաքաւ Մեծ Պա-
տերազմը:

Կարապ. ալ բաժնի կ'իշխայ քաղաքը: Գոնեա-
լէն անցած ատեն, Պալազիան պատերազմին կը
զինի ընկերներէն Թուրք դեպարտմ. մը ընդհու-
պած մը կը գործ թիւրի կ'ապահովուէ: Մալազ դե-
պարտը ընդհ. ապահովութեան պիտ զաւին Պե-
րսի: Գոնի ալ այդտեղ թիւսը, ընթացքին, պատահ-
մամբ կը ծանցուի յիշակալի կողմէ եւ ինքնա
Հնդկութեամբ ու մասնաւոր Շահնազով կը դը-
կուի զգիլ մահ: Այսուս միայն Հաւաք մը կըրար
պատմել դիմա:

Զորացում՝ ապրիլու ու ցեղին յարութիւնը
տեսնելու կամով, Կարապ. ձեռն մը կ'ընթացով
այդ Հաւաքը: Կը վերադարձայ Գոնի, սակայն,
այս սեղանը կը պաշտուի միմեծ: Զինադարար կըր
կրկին կը ծուկ Հանրային աշխատանքին:

Ապա սակայն, կարն կը տեսն ապաւ որտեղ:
Արեւելեան Թախիկոյ պարպումով, կը ստեղծուի
ընդհուլ լոյս յոյս յերկին Մալարան ու կը
Հաստատուի Բասիլի: Հոս եւս, ատմին իսկ տա-
թիւ կը նուրախ Հանրային դրոշմներին:

Օրհնակներ կը իրեն արտաք. ընկեր եւ քա-
րակած: Իրեն կուտակներով՝ Հաստատուր ու քա-
ղաքարարակ. զինուորը կուր: Կը պաշտած Դաւան-
ուր թիւսը: Չանաւոր ուսուցան ընդհուլ՝ պատ-
մ. մէջ անկախութեան շարքերէն, սակայն երբեք ան
տարբեր չմտց, ինչպիս կը դըր իտղիք ընկեր մը:

«ԵԱՐԱՆ ԵՆ ԿԵՆՈՒՅ ԵՆՈՐԱՆԱՆ ՄԻՐՏԸ ...»

Հարեմի Հողին վայր, Հայոց ատենը կը կա-
ռուարկին մեծ մայրկիները: Ամէնքն ալ անկողն
ու անդուլ կ'ապահովուէին, անասման կը իրենց
սիրտը եւ անն ճակատողըր անոնց ուսերուն վը-
րայ կը ծարաւար:

Միկիդին մէջ դեռ կան անոնցմէ...:

Կան, եւ անդուլ անդաւոր իրենց պակին ու
Հարեմի, Թունիւրուն եւ Թունալի գաւառներուն Հա-
մար կ'ապրէր ու անասման գուրգուրանքի մը մէջ
կը պարտուէր գանձին: Հաղարաւոր տարներու
ճակատարարան ընտանիքի պէլն կը մարմնացնէին
եւ կը ջանան, այս ափուններուն վայրը դեռ արար-
ցել պիտ կըր ...

Բայց Հնոպեւոյն կը պակին անոնք: Կը պակ-

ՆՈՐԱՅԱՆ Համալսարանը երբորը տարին
կը բուրդը Լեւնեանի մէջ, որ կ'ուսանին 70
Հողի: Նոյնիների անկերներուն Համար դասա-
խաղութիւնը կառն Հնոպեւոյ Նիւ Քիւրա շուրջ—
«Է. Ի. Լեւիկ եւ Ի. Վ. Մալալի կ'ուսանաւորա-
կան դաստիարակութեան մասին», Հիմունիստա-
կան դաստիարակութեան ինդիկներն ու նպատակ-
ները», ՀՀՄասնիւր եւ զարգաց, «Հիմունիքի
մեծ կատարցումները են»:

ԿԱՐԱՊԵՏԻՆԻ Հիմնադրներու (մանկական եւ
զարգացական) թիւր կը Հասնի Հայաստանի մէջ
950ի: 30 սկսուտական պալատներ եւ տուններ, 30
պարգալեան զարգաց, մանկական իրաւագործի,
պատմին արհեստագէտներու եւ ընտելներու
Հայասնի, ինչպիս եւ Հաւաքը անկի մարդկան
Հրապարակներ, քաղմարիս իրաւագործի, պու-
րակներ, մանկական քաղաքներ են»:

ՄԵՐԻՆԱՆԻՆՈՐԱՅԻՆԻ մեծ յայտով անցած
է Հայաստանի մէջ Ներկայիս Հանրապետութեան
մեքենայական դրոշմարանները կուտան անկի
քան 50 տեսակի գանապան մեքենաներ եւ դրոշմը-
նէր:

ՄԵՐԻՆԱՆԻՆԱՐԵՐԻ (զարկաւոր) եւ դի-
պլոմատական այլ մեքենաներ եւ դրոշմները
քաղմարիստեան եւ Հայաստանի մէջ: Ներկայիս
Հանրապետութեան մէջ կան 53 մեքենա-արտա-
տարային եւ մեքենա - անասագանական կա-
յաններ որոնց միջոցով կը սպասարկուի կուտա-
նութեան 94 %:

ՆՈՐԱՅ ԷՄ ՄԵՐԻՆԻՆԵՆ ատմին անդուլ ըլլալով
պաշտուի զորմարան, Մեքերի շրջանի մէջ է:
Այս տարի պիտի միջնուի 50 թն զարգացած
նուտ, որու կարեւոր մասը պիտի զոհուի Մոս-
կուայի աշխատանքութեան, իսկ միւս մասը Հոկ-
տեմբերին պաշտուի զորմարանը նաւն Հիւթ
պատարաններու Համար:

ՏՈՒՐԻՍՏԻՆԻ ՆՈՐԱՅԻՆԻ գոնուեցան Հոկ-
տեմբերին Կարմարէն դիւրի մաս, կ'ընենուա-
դուն եւ սեւ Կարմար ծաւր պիտի զոհուի Մոս-
կուային մէջ տուիլի պալատները կը Հասնին շատ
կարեւոր քանակութեան:

Այս տուիլի կը զոհուի մեքենայական ընտելութեան,
Համար ինչպիս եւ Վաստանի իրաւագործներուն:
Բերկարի շրջանի Դաշիթաշին դիւրիստ սկսած է
ստեղծարար Հանդի, որու պալատը կ'անցնի մէկ մի-
լիոն իւրաքանչիւր միթր:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ կերպարանագործական ու մու-
թան շրջին արտաւտանդի քաղաքանդերը մեծ
Հետաքրքրութիւն յառաջ բերած է: Շուրջարուած
են ընտելութեան, դիմանկարային եւս աշխա-
տանքներ:

Ահա այսպէս կը փոխուին ժողովուրդները:

Այս տողերը կը գրուին Արկ Տիկին Անդանիկ
Նախնական Համար, (Արկարիկ): Ստուու մը անոր
յոյնած սիրտը ալ կեցաւ, սիրտ մը որ կէն զարե
կ վեր կը բարակի կը գաւառներուն, ժողովուրդ-
դին ու եկեղեցիներին Համար: Ա. Ք.

«ԵԱՐԱՆ»Ի ԹԵՐԹԵՐԸ (73)

ՀՈԶԱԿԱՒՈՐԼՐՏԵՍՈՒՇԻՆԵՐ

Ժ. — ԳՐԱՅԱ. — ԻՍՐԱԵԼԻՆԻ ՀԵՐՈՍՈՒՇԻՆԵՐ

Գանի մը ամիս վերջը եւ բարձրագոյն վարժա-
րանը ասարեղենի շէր առաջ, Պրախ մասնաշա-
փօրը եւ յայտարարեց:

— Եւ մասնաշափած եւ գաղտնի մարզանքն ու-
րու, հիւնքով միմաւը Քալմախիսին, բայց պէտք
է արտօնութիւնը ստանալ:

Մայր Յուլիան ծանօթ էր մահուան խուճերու
ճակատադիրը: Երկուտանանկերով հրնայ երբ
տաւարար տալու ու աղիկները, անկարգիներով
նետուած էին Յուլիայախի, Հնոպարիա, Ռու-
մանիս, Դուալիս:

Գրեթէ ոչ ոք վերադարձաւ անոնցմէ: Հրեա-
կան ոսկին ասող ցուցակին մէջ կը գտնուէին 19-
յոս Մերեմին, Հաւիկի Խուլըր եւ Հաննա Սնէնը:
Տիկին Յուլիա փոխեր, որ կը աղկաւս ինդրան
քըր կը նշանակէր Հանդիպումը մը: Եւ Հայաստանի
Հետ:

— Անկի վերջը խաղին այդ մասին, խոր-
Հուրը առաւ մայրը, մասնաշափու չանկու Համար
բայց Պրախ անդուլու էր, երկուտանք եւ ան-
Համար:

1945ին կը թուէր. թէ աշխատանքական Բրի-
տանիան անկախութիւնը պիտի տար Պաղեստինին
Բրիտանիա պիտի իրադրուէր Հրեական պետու-
թիւն մը անեղծելու կը խոստում:

Լոթթէ Յուլա, ինչպէս շատ մը մայրեր, շատ
մը երկիրներուն մէջ, զիտէր որ պիտի Հիւրերը ետ
կեցնել կը պիտի, զարպարապալաւ աղիկը ծա-
ռախել իր ժողովուրդին: Կըրար գաղաշանքի, բայց
չէր կըրար արգիլել: Թերեւս չուզեց անգամ կե-
ցնել զայն: Մօրը կը մտար ընդունել կը աղկաւս
ցանկութիւնները կամ կըրանցնել զայն: Պաղեսա-
րի այս երկուտանքներին, որոնք յօսար էին
անկարգիներով ինչու. Ներպու. Ներպու. Ներպու.
նէն պատերազմի եւ պալեստինութեան արուեստին
մէջ, պիտի փախէին եւ շարունակէին իրենց զօր-
ծը, ասանց ծնողական արտօնութեան:

Այդ օրերուն, քրիստանական աշխատաւորա-
կան կառավարութիւնը վերջիս արդեք Հակաաւ-
նի Հրեական անկախ պետութեան: Եւ, Նախկին
գաղմակիցները սկսած կուտի կըրար զէն: Դե-
միկարակի երկու ժողովուրդները Հակաաւաւոր-
արար քաղաքարարով մը մէջ: Պրախ Յուլա,
19 տարեկան, մաղդի մը կու: Հրեայ կին դե-
ուորներու Համար: Ստուարուած էր սպայի տա-
սիւնան եւ միւրիկ ստանձնող քաղաքիկան զե-
կարարի մը պատասխանատուութիւնները:

Մեկն այլ, Բրիտանիա փախած էր Պաղեսա-
րի դեմքեր Հրեական ներգաղթի առնել:

Թարգմ. Կ. Գ.

Բ. ԶԻՆԿԵՐ

Մանուկները շարադարձիքը, (Նման էր Ա. Բ. իսկի պատկերներին)

ՀԱՐԱՏԻ

ՕՐԱԿԵՐ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE

HARATCH fondé en 1925, R.C.S. 376.286

Directeur : SCH. MISSAKIAN
17, Rue Damesseau - PARIS (13) Métro: TOLBIAC
Վեցմյակ - 1100 ֆր. - Տար. 2200, Արտ. 3000 ֆր.
Tél. GOB. 15-70 Գիծ 10 ֆր. C.C.P. Paris 1678-63
Samedi 6 Décembre 1952 Ծաղար 6 ԴԵՍԵՄԲԵՐ

2345 ՀԱՐԱՏԻ - 25 Année No 6934-տար շրջան թիւ 2345

Խմբագիր Ե. ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ՏԵՐ ԵՐԵՎԱՆ

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԱՍՏՈՒՄՈՒՐԱՐԱՆԱՆ

Կե88ՂՂ ՍԱԳԸ ...

Ամերիկահայ գաղութին առ մասը որ «օր-թոռագը» կը կոչուէր «Հայ»։ Ներկեցին պաշտօնա-թերթով եւ ստանդորդին քաղաքներով, կը երեւի-ժողովը զամբարեւ չհոգաւ, իհն։ Այս առթիւ հասարակութեամբ պաշտօնական դե-կալցին մէջ լիբերալ օրթոթոգաւ բարը։ Կը նշանակէ թէ քանիցս մարդիկ յայդգած են ընդիմ առ զայն, հակառակ Տիրան արգիւի եւ իր «Հաստակներուն» ընդդիմութեան։ Արդարեւ, ծախսեր դիտ մըն էր այդ բարը, որ տեղի կուտար ծանր թիւրիմացութեանը։ Նորիսիս ամերիկեաներու կողմէ դիտողութիւն - ներ եղան։ Բայց Տիրան արգ. կը յամարէր, ի - մասնատիւթիւնը չփոխելով չմտութեան շնու։ Կուղեկէր հաստատ թէ արդարութիւնը վեր-նախին է։

Իր բացման ճառին մէջ, առաջնորդը ժողովին ուղարկութեան յանձնար է կարգ մը խնդիրներ։ Երրորդ երկուսը ամառային։

- 1) Ամերիկայի մէջ Աստուածաբանական ան-մասքած րը ունենալու կարգադրութիւնը։
 - 2) Հայապաշտ կողմեցնելու մէջ Հայի. Միջնադարը վարձարաններ չհիմնելու կարգադրութիւնը։
- Ընթեր ամերիկայէն որ առաջին թիւարկութիւնը արարողական պիտեանք եւ ուսիրու վատմուտ։ Մասնաւոր առ միջնադարին շարժար։

Ինչ կը նշանակէ աստուածաբանական անմա-րան՝ Ամերիկայի մէջ։

Մեր բարձրաստիճան կղերականները մըցու-մէ՛ր կյան են, դպրեմանքներ եւ կղերականներ չիմ-նալու։ Համար։

Եղածները լին՝ բարեւ։

Ամերիկայ եւ Երուսաղէմ շարունակ վարդա-պետ եւ արդարեւ Կարտանին դէպի Ամերիկա։

Յետին նորըման հայիկ չրքան րը բոլորած, աշխարհը Արարանանէն անդին կ'ուղղէ։

Թերեւս ոչ մէկ տեղ այնքան փոխադրել եւ վերադարձ կը գտնուի, որքան Մ. Նահանգներու թիւներուն մէջ։

Տակաւին չենք խօսիր դասայիններու մասին։ Ի՞նչ հոմոքց անոնք որ մէկը իրեն վերարե կ'սիրեն, համես, sweet home՝ երեւոյն։

Աստուածաբանական անմասքածի չորտիւթեան չնունակող՝ մէկ որ ամերիկահայ անդունդը հայե-րէն չի դիտել կամ եկեղեցի չի մտնել։

Եւ ինչ աստուածաբանութիւն, արդիւնք մի-շափարի մը մէջ ուր իրար կը հրովակեն թառա-տուն կամ Տարբեր քառասուն աղանդներ։

Հայ. միկեղեցիի պիտաւանութիւն, ազգապաւ-պանման դարկ տալու։ Համար աստուածաբանական դիտելիքները չեն որ կը պակհին, այլ սիրան ու ծառայելու կամը։

Մրադուած անմարանը պիտի ստեղծէ աթո-ռումը պաշտօնութիւն մը, ինչպէս կը հաստա-տեն բազմաթիւ փաստեր։

Ամերիկահայ գաղութի մամն բանէ առաջ կը կարտօր մտաւոր ուսմանը, բարին աննպաստ առումով։ Նոյն խել տալանցիկներ։

Դարաշունք ր մասամբ միայն կընայ լրացնել այս պատճեն։

Յնորէ թէ զգրանշոն եւ թէ միջնակարգ վարձարաններ քանակ ա պահեն։

Ինչպէս Ամերիկայիները, ծանրպէս Ամերիկա-Հայերը զարմակաւ մարդիկ են։ Ամէն բան տալա-կը կը հաշուեն։

Լաւաշորն վկայականն է այս, իրական զործ կատարելու համար։

Ամերիկայի եւ Երուսաղէմի ձեպէնք ստո-ռուածաբանութիւն, եւ ձեպք ձեպքի տուէր, միջ-նակարգ վարձարան րը քանակու համար հայա-րաս եկեղեցի մը մէջ։

Յատկախիտ կ'ընդհար երկուսի դիտման։ Բայց, անապառնջը։ Արդէն շատ ուշ մնա-ցած էր, երկու անդունդ կործանելով։

Կրտսե ձեպքները չիմը դնել բարձրագոյն դաստիարակներ քանակով։

Պիտանի ուսմը չեն պահել, եթէ փորձէր ցանկ ր կարգել։

Գլուխ դիմը՝ դրնէ այս ճակատին միայ։

Չորեքշաբթի ր փոթորիկ մը պայմեցաւ։

Անդիլոյ երեւի. ժողովին մէջ։

Ընդդիմադիրները նեղը զամն էին Չորիւն, որպէսի ըսէ թէ ո՞վ պիտի ըլլայ զաշահեց ուսմա-րը սպարապետը՝ Միկեղեցիի մէջ։

Վարչապետը խոտաւանեալ թէ չի դիտեր։

Արգ. այսպէսով թանկեան շարժարանը, Երուսի (ընկերւ)՝ դիտել տուաւ թէ վեց ամիս անոք ալ չուն պատասխանի տուած էր։

Չորիկ րորեքշաբթի պատասխանեց։

— Կը յուսամ որդ պատասխան մը այս Միկեղ-դին եւ Աղանտանի ներգրանքի ժողովին վերջ։

Թերեւս սպարապետին անուանումը այնքան միա-տակար պիտի չըլլայ րրիւս. շահերուս որքան ան-չուաւ կը մարթէ Գ. Երուսի։

Ընդդիմադիրները կատողեցան — Ներքի՛ր՝ է այսպէս կատարել փրկարել երեսփոխան մը չաշինեալութիւնը։

Չորիկը դեմ. դեղին կարած էր։ Կարգով խոսք տան նախորդ վարչապետը եւ ընկերները։ Միտ-տաքի երեսփոխան մը մըն ալ զաւշոք պոռայ Չոր-իկը երկուս։

Փոխ. աստնապետը հաղիկ կրցաւ վերահաս-տատել կարգ. կանոնը։

Երբ ժխորը զարկեցաւ, Չորիկ խօսք տանելով ըսաւ։

— Կը խնդրեմ որ փոխ. աստնապետը չիւն-ցրեն թէ հայտնիները կը հակասեն խորհրդարանի բարբերին։ Իսկ որեւէ աստիւղութիւն չունի՞մ «սայ» ըստին կը որ ուղղութեալ իննչ է։

Փոթորիկին լսողութիւն խոյուր։

Փոխ. աստնապետը փակեց ձեկնադէպը, հե-տեւալ քայքայութիւններ։

— Կը տեսնեմ որ զաւար, բարը չի քանուիր այն ճակատագրական բաւերուն մէջ որոնք զործանու-թիւնը արդիւնած է ճամանքին սահմանադրական օրէնքի մամադէտներուն։

... Իսկապէս կը ինն թէ մեր մէջ ալ զաւար, խախտութիւն չէ, միկեւ ր «շաղիկ չիւ-րումով»։

Իսկ անոնք որ հանրային պաշտօններ վարած են, կը փկան թէ ստղերը որքան շատ ըլլան, այնքան պատասխան եւ չաւերան կը դառնան։

Մասնաւոր եթէ շարունակմանակ զայնք կը նետեն ստեղծան, ինչպէս ձուտի տաղերը։

— Մե՞ք էինք որ...

ԱՆՃԷ

LA SECOND CHANCE

Ռուսմանցի տաղանդաւոր դրապորտ Գ. Շե-ոքսիս եւ իր հրատարակողը Librarie Plon քարեւա-նան եւ աստուել որ Ներկանիկ այս երկրորդ վե-պը թարգմանուի Ճեառաշի մէջ, իբրեւ թիւթծ։ Եւստով կը սկսիլը հրատարակութիւնը (copyright)։

ՊԱՇՏՈՒՄԹԻՐԸ հրատարակեց այն օրէնքը որ պատիւներ կը արժանարէ օրինաւոր հարկա-ւանդներուն։ Յանդակողներուն պիտի արդիւնի շա-րեւանիկ իրենց արհեստը կամ անուեստը։ Իրենց անունները պիտի արձանագրուին քաղաքապետի բանտներուն մէջ եւ իրենց ընտանեացիներ խա-նութիւն դրան դնուի։ Եթէ իրենց անաստեան, պե-տութիւնը կրնայ զրաւել զործը, մասամբ կամ ամբողջովին։

ՔՈՒՆՈՒՄԻ մէջ 116 Հոգի պայմանուած, 619 Հոգի վերադարձուած են անդայ յունուարի 14 ի վեր։ Ծանօտ. արդիւնէ կը հաշուեն թէ 1661 Հարակիւտ անդի ընկնուած է յունուար 14ին այս. 30։ Երկրա-կան միտար կը հաշուեն 10 իկտու ֆը։

ՍՈՒՐԻՌԵՍ սպարապետը, դեդ. Երուսիի մեծ դորանահայն էր ստղերով, թաւա թէ քանակը իրիկն պարտաւոր է իր ստղային պարտաւորա-նքներ կատարելու եւ քանակի կը պատէ անմ. իւրեւր, յաւաղ խաղալու համար։ Գնապետը հարկերը արտաքական երկիրները միանշալ յար. ձաւանակ դէմ է եւ թաւ. թէ Սուրիոյ պիւ. ուսմերը քանի որտարեւ ալ աթմ, դիտումը՝ օգնաներով, հայաստանի եւ թիւանքներով։

ՎԱՐՈՁԱԳԵՏԸ ԴԱՆՔՆԱԻ

Արգ. ժողովը եւ. օր վտանգութիւն յայտնեց զաւրե՛ն, 104րդ դէմ 314 ճալով։

Ինչպէս կը լիւթեւ, Գ. ֓ինէ պատահման էր անմիջապէս ձեռնադրել 1953ի կէտադրոյնը զրն - նաւթեան, որպէսզի կարելի ըլլայ զուէարել միւն - չեւ Գիւնու. 31, այսպէս զիտի հրատարակ. Գ. ֓ինէ փութեանքին միայն ընկերակալանքներ եւ րոյ - չեկիները, իսկ զոր. ալ կ'որի կուսակցիկները ձեռնադրէ մնային։ Գ. ֓ինէ հարկ անապաւն ետ ա - ռած էր տուրբերու քարեփոխան օրինադիրը, բայց խնդիրը նորէն պիտի յուղուի զալ շարթու, անեղի մասնելով դաւիւնը։ Եթէ զոր. ալ Կոյի կու-սակցիկներն ալ ձախակողմին միանան այս անդաւ, զաւրիւնը չի կրնար մնալ, ստանց միւս հոսանքնե-րու զրեւ աշակցութեան։

Վիճարանութեան ընթացքին Գ. ֓ինէ ուս-դին կոչ մը ուղղեց Արգ. ժողովին, չեւտելով թէ 1953ի կէտադրոյնի զուէարելու ճամնաշիւ ձեռնա-կատարութեան մը է, ալ երբեքիս մը ճանրային դրամներու կանոնաւոր մտաւազարդութիւն։ Անմատնայ կէտադրոյնները քաղաքայ ղերակալ - նեւ են։ Գիտի ներկայացնեմ Արգ. ժողովին պա - ճանքան շահիւնքը, պիտի պարտել զաւրիւնին իննամանայ զործանութեան զաւարը։ Գիտի բանմ թէ ինչ ստացանք եւ ինչ պէտք է ընենք, կրնայ եւ տեւական քարտաւանում ստանալու, համար։ Կատարութիւնը պաշտպանեց զամբ, ինչպիս խոտաւած էր։ Մենք ճարտիկներն ինքեւն մի-ջոնքներու տեղ ճանրերոյնքները պարկեշտութեան դիտարկութեան մէջ։

Թունուդի խնդիրը Ազգամոգովին՝ առջեւ

ՅԻՐԱՆԱԶԻ ՄԱՆԱԿՅԻՐ

Ազգամոգովին Բայաղը. Յանձնարարներ եւ. օր պիտու ընել Թունուդի խնդիրը։ Ծրարու-պատուականութիւնը անմիջապէս հետապն, մեր-ժեկով ճանչալ ՄԱԿին ձեռնաշտուկները այս Հար-ցին մէջ։ Մասնաւոր ճամանք մը քայքայութեան էին այս պարագան, չեւտելով թէ ճիւղման չի կը-նար ընդունիլ ՄԱԿին միջնաւութիւնը Թունուդի եւ Մարաքի հետ ունեցած յարաբերութեան մէջը։

Նիտար քաղաւած ասեմ կաղապրեց այս ճամա-կը։ Յետոյ խօսք տաւ։ Փաշեխանին արտաքե-նախարար պիտու ըլլաւ։ Անցեալ պէրթիւր յիւն - լով, թաւ. թէ ճիւղման խախտում է զաւրեւնը - ներք։ Եւ Ազգ. զովեց Թունուդի պէրթի իրեւ. ան - կեզ ժողովրդավար եւ կուսակցի բարենորոգում-ներու։

Յետոյ խօսեցաւ Եղիպտոսի պատուիրակը, ք պանձանցիւնը շիւս. Արիւրիկէ ժողովրդեղներուն պատաւարական պայքարը։ Ինու ուրբէ ճաւոր ալ պիտի խօսուին։

Նոյն օր Բարիկի մէջ հրատարակեցին «Թու-նուդի փէրթարիկայ վաւերաթիւրներ», 1952 Յունիս 19ին տոյ. 26։

Չ. Եւսման տոյ. 26 Թուսիկը ճամանկով մը զար-մանք կը յայտնէ ր Թունուդի պէրթ մամուլին յանձնած է հանրապետութեան ճակագրակի պա - տասխանը։ Յետոյ պարբերով քանակը թիւնը ըն-քաշը րիկին կուտայ, — Եւր Բարձրութիւնը կը յայտարարէր ուղղութիւն խախտութիւն մը Մենք յանձն տանք. բայց Ձեր Բարձրութիւնը չիւրա - ցուց անոր յանդիմութիւնը, երբեք իրոյն ր պո-ղորդեալներ։ Մենք յայտապէս առաջարկեմ էինք խառն յանձնարար մը յանձնել համաձայնու-թեան դետմէ ր գտնելու եւ Հոգաւոր ծրարիկ մը կարծիւն. Հոգը — զաղաքական, տեւանակին եւ ընկերակին։ Եւր Բարձրութիւնը մերթեմ. Մենք սպակաւն պարտաւոր ենք ընդունելու մէկ կամ միւս յուժմումը, պարտաւոր եւն պատուիրակները նշանակելու։ Միկայն Ձեկի կիրնայ յառակ պա - տասխան ոմ մը պաշարեցանք թէ կ'ուղեւ ասկիւս հաշքերը յունիկ վտանգութեան եւ բարեկեւաւ Բարձր։ Ձեր Կամաքէ կախում ունին Ձեր ժողո-րդները քարթորութիւն եւ ապահովութիւն մը։

Մ. Թունուդի վերջ, Ազգամոգովին պիտի ընէ Մարքի խնդիրը։

ԱՐԵՒԻՄՏԵՆԻ ԳԵՐՄԱՆԻՑԸ երեւի՞մ ժողովին եւ.՝ որտուս նիտուր մէջ, վարչապետը յանձնած յայտարարեց թէ 1953 Յունիսը Ձեր յետաձգում է արեւմտեան պիտուութեանը հետ ինքեան զաւա-նդիւններու վաւերացումը։ Այս յետաձգումը մեծ զարմանք պատճառեց, քանի որ Տոթէ՛ր. Արարա - դիրը ստիպողաբար կը պահանջէր փութեանքի վա-ւերացումը։ Այս որոշումը արտան էր խորհրդակցի-ցութեան, Սահմանադրական Խորանի կարծիքը տանելու համար։ Կը թուէր թէ Կուղեւ ժամանակ չեւանի, որպէսզի միայնքը պարտաւորուէ։

(Լուրերիւր շարունակութիւնը կարդալ Դ. էր.)

Հին ժողովուրդը որ իր ներքինով և արտաքինով

(Ծ. Ե. ՎԵՐՋԻՆ ՄԱՍ)

ԽՄԲ. — Պեյդաբի Ազգային շաբաթը մեր խորագրակալից իր նորագույնը, այս խորագրով:

Անտառային տաղանի (22 հալ) —

... Դերասանաբար անոթ դարձրեցինք լայնա-
մտությամբ շունչեցած միայն բարեգործական
մասնազույգում, այլ ինքն առաջադրած նպատակ-
ներու ահմաններին դուրս գալով, քաղաքական
և հաստատական ծուռ ուղղությամբ մեր հետա-
դեցին և ներթափանցած մասնաբու հասանքի մը
թափաքին ու շահասուրբներուն:

Բառական և վարժանքի տոյս Միութեան վերջին
երկու տասնեակ տարիներու ընթացքին ունեցած
գործունէութեան Ստիբլի և Լիբանանի մէջ, ըմ-
բռնելու համար անոր հետապնդած վտանգաւոր
ծրուղիներ:

Կրթական դրժի գալթակցութեան, անհայն
մեղադրանք, զերծումներ, ներքին վէճեր ու պայ-
քարներ պայտանած միջոցները որ ստեղծեց
ևն Բարեգործականի շուրջ, հոս Լիբանանի թէ Սու-
րիոյ մէջ, ծաղիկներն ի վեր քաղցածին դարձիւ-
նէ և ընթերցանի լոյս եր տեսնեն Բարեգործա-
կանի Հայկաի կայսրին մէջ տրոյգ փառանք ու
զերծարութեան թիւնքի մեկնացնելու համար: Բա-
ն զից քաղաքային դուրս թիւնքի զիւրուած են Բարե-
գործականի Գազիթին և ինչ մտքի կերպունէն
«ընէ» ներք տրոյգ պայտանքներուն թաղա-
քը: Եւ այդ բոլորը կատարուած են Բարեգործա-
կանի մաս կազմող սրտոյս ազգայիններու կողմէ
— և կոտակած վայր — մնացած են անարժանաշ-
ք: Բարեգործականի Հայկաի կայսրին մէջ տրոյգ
ապրտական թեան լայնացի միայն եր հանդիսար-
արեւործականի ծառի անմատչելիութեան
տակ, իհարկ մասիթ քարեքար Գ. Մ. Տիգրան-
տան, որ վերջին Միութեան միջինը կատարած
պտոյտը թիւնքի լայնացի մասիթանց եր Բա-
րեգործականի այս շրջաններու ազգայնաւոր գոր-
ծունէութեան:

Փանի մը տարի տառ մը, Գ. Տիգրանտան տա-
րի ունեցած եր հապարակելու Բարեգործականի
զիւրուած հաստատութիւններին կողմ իկտարի Մե-
ղադրանք մարտնչական ինչ տրոյգ գալթակցի
— Թիւնքի շուրջ այդ տարի իրոյցութեան տակնին
մատուցի ինչ քարանք և հանրային կարծիքի
դարձուրդը դրոյնքի:

Բարեգործ Տիգրանտան, այս անգամ աւելի
լայն քաղաքով Բարեգործականին ներք տրոյգ մե-
ղադրանք և անկանոնութեանց մայրքը, նոր
լուստանութիւններ իրաւայ Միջինը և Ազգա-
րեքին ուղղուած քաղ անկանով մը:

— Եւ Հայկաի Հայ Բարեգործականի Ընդհ. Մի-
ութեան անդամներու մեծագոյն մասը, չհանդու-
րելով տեղային Բարեգործականի տրոյգ դրոյնք
— Թիւնք և տեսնել տեսնել անկանոնութեան, մասն-
աւոր Բարեգործականի անկանով եր գրամով բաց-
ուած զիւրուած — խաղաղարէ ինչ քարանք և քա-
ղաքային փառանքով բոլորեցող քաղաքում են
դրժիթ երեւ տարի ի վեր եր ԲԱՐԵՂՈՐԹԱԿԱՆ
ԻՐԱՒԱՆ ԱՆՎԱՐՈՐԹԻՆ անունի տակ թիւնքային
թէ դուրսը, մատուցող անտակն պայտանք տես-
նելով տրոյգ թիւնքի եր տեղային Բարեգործա-
կանի ինչ մտքի կերպունքական վարչաթեան, պա-
հանջելով զնոյնութեան և մեկուսացուած Բարեգոր-
ծականի փառ պատանդող — պայտանքներ, ինչպէս փառ եր պահանջներ որ դրոյնք, հիւանդ-
ներու, դարձուրդներ իրաւուցի՝ ազգին զաւանթեր
զիւրուած շաբաթ մը անկարող մարդոց հանգանակ
թիւնքի տաճարներու: Դերասանաբար եր Բա-
րեգործականի անկաններ ինչ լայն, ինչպէս պատ-
նախորդանքն սեղան պատանքին, սրտաւոր կամ
քաղաքիցէ կարծուած մարդու թեան անկանները:
Աւելի պերճաւոր պիտայութեան քան այս տողե-
րը կարելի՞ է երեւանակել:

Տարիներ շարունակ նորս անկանոնութեան
ներս ու ապահովութեան տրոյնքին հոս Լի-
բանանի Բարեգործականին ներք: ինչ քարանք ան-
հայն մեղադրանք, զմասն լայնացուածներ, ա-
տորին զերծարութեան եր զերծարութեան, ա-
տորս անհանգիստ կուսակցութեան մը կողմէ ջո-
ղաբուցան իրաւոր տակն: Գազիթին Շըմ. Յամա-
նաճարով զերծուած առաջըր անկան անոյ հապար-
քանքներ, որոնք ջալաքայած էին արդէն Բարե-
գործականի Լիբանանի կայսր: Գաբարտ միջա-
մատութիւններ և աշխատանքներով դրոյնք ինչ
թիւնքային քանի մը չկողք ևն քարանի տաղանքի-
ներ, որոնք քաղաքի խաղաղութիւններ տեսանք
մարաքարանքով համար Միութեան ներքին մա-
կարծիքներ: ՄԵՃ յոյսերով և խաղաղանքով
դրոյնք ծուած այդ Միութեան այլ շնչուած դուրս
հանել եր առաքարութեան և զրուսանքով ներկա-
յալուցի եր հրաժարական:

Բարեգործականի Լիբանանի ներկայ Շըմ. վա-
րէ թիւնքային, որոնք մէկ կողմ քանի մը արտաւ ազ-
գայիններ, դրոյնք միայն խաղաղանքով և յոյսե-
րով տակնին յուսով քանիցու վերջն եր վարէն
քաղաքուցու զերծարութեան եր արդէններու:

Հնդկացիին այս երեստաբար պետութեան որ
ունի 1,500,000 բնակիչ, 214 հազար զուռ. զերծե-
րի վրայ, ժամանակներ և շատ հին քաղաքներ թիւ-
նքան մը: Ծառ զերծեցիկ են իր ժողովրդական
զրոյնքերը, առանքներ և երգեր:

Մարեւ. քանի մը ծնողներ —
Տաք տարեկանին, զայս շատիկ քաղցիւնք մը:
Բաւմ տարեկանին չկանայ, զիւրեր դուրս ելիւն-
իւ սիրաբանիկ երիտասարդ տղայիկներ են:
Երեսուն տարեկանին, ցանալ ընտել հաւազքի մը,
առանք զինուոր տաղանով մը:
Քառասուն տարեկանին, անկայ կերպով ինչիկ
տեսնուորի մասին:

Յիսուն տարեկանին, գորամբ չկող անկայի մը
համար:

Վարուն տարեկանին, ներքին երիտասարդ տղ-
այիկներու մեղադրանք:

Երեսուն տարեկանին, ինչպէս չկուտու է:
Երեսուն տարեկանին, անկարող թշնամագիները
վալցիներ:

Ինըսուն տարեկանին, լայ անոնք տալիւ որ կա-
զով զիւրի իմաստներ:

Հարիւր տարեկանին, Երեսնայ ինչպէս, տեսնով
կամ առանք տակն:

Հինքեր եր կրկնել ծառուկներուն —
Ներքեր, զոնկներ եր փիղներ, մնացած ա -
տան ներք կր զնկն ինչպէս մարքեր: Կոտուներ եր
Բանկալուց փողոցները, մարդ մնացած ատն
ոչինչ կր զգէ այս միայն լայ կամ միայն համար:

Եւ ինչպէս մը ընտել դաւած, շաբթի փողը լի-
ցուն ինչպէս կոտուկները:

Այս է պատմաբար որ ժողովուրդը եր փախա-
ղաքանք: Ազգ. կեանքուն մաս քանի տ հա-
րիւր եր ժողովուրդի ուսման: Տարբական դրա-
քները, որոնք թիւնք կ'անցի 600ը, ունի 40,000
աշխուհներ:

Վարժարանները մը քաղաքեցաւ, ուսուցիչ -
ներ պտոյտանքուն համար:

Ինչպէս կ'ապահովեցինք Երեսուն տարեկանը հա-
մարտով մէջ, ինչպէս Երեսուն փոքուն փոքուն,
Լուսին պատանդները, ինչպէս չկուտու ժամի
խաղաղ ըստ: Լուսին վարկներուն զիւրուած հա-
զրն և զիւրեցիկներ ընդամանուց:

Լուսին յալուրիկ պարտադիր ու-
սում, գալթուցի քաղաքն էին արդէն
առող եր աշխիւններու համար եր ուսուցիչները
պարտադիր էին միջին ինչ հիւանդանոցներին
քաղաք թաղ մը իրանքին, որպէս կ'անհանք տար-
բական իմանքներ տալ: Պատմական կերպով
անհայն դատանքներու համար զիւրեցիկ մէջ, որ
աշխուհական ուսուցիչներ չկային: Միւս կողմ
էին կոտուկն իմանքները եր քաղաքական պա-
տեւերներն ու զիւրեցիկներ քաղաքին: Գազնաղով տալու
համար քաղաքուն պատկերին զիւրեցիկ մէջ, ինչ-
պէս զիւրեցիկներ քաղաքական նորեկներ ուսուցիչ -
ներով, որոնք զիւրի զիւր կ'անհանք:

Եւ ինչպէս յարկէ ի վեր քաղաքիկները
պարտադիր և թիւ ուսման օրէնքը, 1951 Ապրիլ
9ին:

Մեր զարդանքի ծրարկներուն մէջ մտցու-
ցին միջնորդային քաղաքային կրթութիւնը
և պարտադիր պիտի շարունակենք անդադրաւոր -
թեան զիւր:

Լուսին մէջ զիւրեցիկ տապալուութիւն մեծ դե-
պարտութեան կ'անդալին: Երկիրը տապալու լու-
նի: Աւելի, զիւր հակամատութեանց տեղի տուած
է, և կ'աւելի չէ կ'առն տակնին համաձայնի զիւր
միայն մեկի մը վրայ:

Այս հաղթել լուծելով հանդերձ, կուտակ -
ութիւնը մեծ միւր մը կ'ը թափ քաղաքային,
քաղաքային ուսուցիչներ, քաղաքային քաղաքային:
Փանի որ ինքն օգտագործել տապալութիւնը, զիւր
մասնաբար մեղադրանք, համաձայն տեղական
պատկաններու: Ինչպէս մէջ ուր զուսանքներ
կ'երկնէին չին զիւրեցիկները ինչպէս կ'առն -
քան քաղաքային ուր Մասնաճարակներ թիւնք
են ծին համաճարակ պարտադիր մը կ'անտակարաւ
անքին թիւնքու տուած թառանքական են
պատկանիցի քաղաքային թիւնք:

Երեսուն տարեկան եր պար շատ ժողովրդական
են և արդէն զարդիկ մէջ կ'առնիցեն: Լուս-
նիներ ամէն աւելի կ'օգտագործեն տեսնաւոր
թեան համար, որ կ'ընէ նշանաւոր ԳԵՆԻ (տա-
նաւոր):

Երեսուն տարեկան եր պար շատ ժողովրդական
են և արդէն զարդիկ մէջ կ'առնիցեն: Լուս-
նիներ ամէն աւելի կ'օգտագործեն տեսնաւոր
թեան համար, որ կ'ընէ նշանաւոր ԳԵՆԻ (տա-
նաւոր):

Երեսուն տարեկան եր պար շատ ժողովրդական
են և արդէն զարդիկ մէջ կ'առնիցեն: Լուս-
նիներ ամէն աւելի կ'օգտագործեն տեսնաւոր
թեան համար, որ կ'ընէ նշանաւոր ԳԵՆԻ (տա-
նաւոր):

Երեսուն տարեկան եր պար շատ ժողովրդական
են և արդէն զարդիկ մէջ կ'առնիցեն: Լուս-
նիներ ամէն աւելի կ'օգտագործեն տեսնաւոր
թեան համար, որ կ'ընէ նշանաւոր ԳԵՆԻ (տա-
նաւոր):

Երեսուն տարեկան եր պար շատ ժողովրդական
են և արդէն զարդիկ մէջ կ'առնիցեն: Լուս-
նիներ ամէն աւելի կ'օգտագործեն տեսնաւոր
թեան համար, որ կ'ընէ նշանաւոր ԳԵՆԻ (տա-
նաւոր):

Երեսուն տարեկան եր պար շատ ժողովրդական
են և արդէն զարդիկ մէջ կ'առնիցեն: Լուս-
նիներ ամէն աւելի կ'օգտագործեն տեսնաւոր
թեան համար, որ կ'ընէ նշանաւոր ԳԵՆԻ (տա-
նաւոր):

ԽՄԲ. — Այս յորտանալուր տակնուտակ
ժողովրդական երկրի տայ, 12հ քաղաքիկ թիւնք,
ինչպէս զի քր Մարման: Անտակն վերջին
վարտ որ արհմատուր ձեկուտըրն այ կ'ալայնք թեան
կ'ը կանգնել որ շնչադարձութիւնները —

Այս քան ունի զերծեցիկ համարներ և նորա-
կերտ շնչեր: Եթէ անտակն ըստ, պիտի անհա-
րէթ թէ ամէն կողմ նոր կ'անք մըն է որ կ'առն:

Ժողովուրդը եր կ'առն զիւր պայտանքի
կ'առն ինչպէս տեսնալ անհանք և կ'ընէ թե-
զի թէ շատանք տարիներ առաջ աշտարակ 14000
հանդից քաղաքին մէջ կ'աղարէն 110,000 բնակի-
չներ: Այստեղան քաղաքը չկող: Թէ մասն է հիւ-
նական յաղաղութեան մը շաղկի մէջ:

Եթէ ճնշարտութիւն փնտրուած, պիտի է թե-
զի թէ 110,000 թիւնք ինչպէս անտակն է: Ա.
հանդից քաղաքին մէջ կ'աղարէն 110,000 բնակի-
չներ ինչպէս քաղաքին թիւնք 48 հազար, որոնք 24
հազար թիւնք 24,000-էն ավելի:

Միայն Ա. ընդհ. պատերազմին վառի զիւր
անցած են անպիտի փորձանքի որոյն պատա-
նա քաղաքը պարտեւ և մայրէ ի մայր և ինչպէս
թեան թիւնք երեսուն հազարանք և զիւրին: 48,000
թիւնք թիւնքին շատ զիւրեն են որ յաղաղած են ա-
պաւն ինչպէս կ'անք:

Վառ ճնշարտութիւն փայ մեծ զեր ունեցած
են կ'ուր կուտակներ: Տարբերակ դրաւարա-
կան մը մը կ'առն շաղկ ինչպէս որ տայ են: Հալոյր
վառի մէջ պայտանքներ և 1897-1905, և կ'ը
կ'առն թիւնքի փայ, ինչ տայ 1915ին և անտակն
է ձեկուտ թիւնքի զիւր փայ, որ նոր չընէ
ներք մէջ ինչպէս փայ մէջ զիւրեցիկներ և
մասնաբար թիւնքի պայտանք: Վառի մասն այս
քաղաքիկ թիւնք պատանքուն տեսնալ պիտի զաղի
տեսնուի իմ քաղաքիկները: Զեկուտ թիւնքի
պիտի հետ: Եր ինչպէս արդէն, ի պատմական իմ
հաղաղութիւն, պատմեց ծնունդը:

— Եւ Եր թիւնքի չընէ քաղաքական, իրա-
ւոյ մը կ'առն ուսման քաղաքային զիւրեցիկ մեկ
մեկուտից պատմեց եր արտել ինչ վառի մէջ:

Դիւրեցիկներ ճնշարտութեան ՄԵՃ փայնիցի,
յալայնք թէ օրինական պիտի չընէ վառի մէջ
պատմական, այն ալ հոս ճնշարտին տակ: Միայն
ՄԵՃ փայնիցի փայն քաղաքիկներ թառ, թէ
փայնական իրաւունք և ամէն քան:

Միայն ամէն ինչպէս վառ: Անտի մը զիւր
գալթակցի փոխանորդ նշանաւոր ինչպէս

նրեթը ծառով արդէն:

Սեր Լուսին ծոցեցիկ իմաւ հին Լուսնոյ
վառ թեան մէջ թաղաքային մը քաղաքեցաւ, իր-
եւ ծառ: Արեւելից Գառնական զարդը: Արդէն
կան ճնշարտի քաղաքային և ինչպէս քաղաքային,
որոնք ճնշարտէ Եւ զառն ինչպէս կ'անտակն
փայնական զիւրեցիկներ և ինչպէս ճնշարտ
— տեսնալ ճնշարտային իմ արժանք: Այս արժան,
որ ինչպէս Անտիկ մէջ փայն քաղաք, կ'ընէ թէ
քաղաքի շատ կ'առնալ ինչպէս կ'առնալ թեան
թէ ինչպէս թաղաքային, որոնք ճնշարտ: Եր
քաղաքային և որ թաղաքային զիւրեցիկ եր կ'առն
էն թէ ինչպէս անտակն քաղաք:

Այս նշանաւոր արժանք քաղաքային զիւրի մը
ընտելութիւն, և կ'ընէ հանդիցներ զիւրեցիկներ,
քաղաքային տար թէ անտակն երկրին մէջ ունի:
Անտակն եր զիւրեցիկներ, առանք զիւրախա-
թեան ներթափանց զիւրեցիկներ, որոնք եր
պատմական հանաք: Արաքային ճնշարտներ
մը արտեցիկ զիւր իմ տար ճնշարտ, պայտանք
փայնական եր ինչպէս կ'առն ինչպէս քաղաք
— հանք քաղաքի մարտաքաղաք առանք տեսնալ:

Հոս ճնշարտային քաղաքային ճնշարտութեան
ներք կ'ապահովեն տակնին: Ինչպէս մէջ է
պիտեւոր, ինչպէս պատմական:

Փայնական պատմականութեան, ընդհ. -
զիւր ամէն ինչպէս պատմականութեան ճնշարտ
մեկնէ մեծ ունի է: Փայնականներ (ճնշարտ)
հանդիցներ և զառնալարականութեան կայսր են:
Դիւրեցիկ ամէն Լուսնոյ ինչ կ'անք մէջ չընէ
քաղաքի զիւրին չընտելութեան կ'անք և կ'առն
պատմական փայն մը յուր կ'ընէ քաղաքին հին
անտակն թիւնքներ:

Այսպէս, հետո միջնորդային ճնշարտակցի -
թեան մեծ զիւրեցիկ և ճնշարտային պատմական
Լուսնոյ, Վարժարան, Քաղաքային, Թաղային
(Միւս), Վարժարան և ճնշարտային միջին եր ճն-
շարտէն հաստատ իմաստներ և ինչպէս զիւր -
թեան եր ինչպէս: Ինչ տար մը կ'ընէ —
ճնշարտ կ'ընէ միջինը կ'առն ծոցը: Զուր
կ'ընէ քաղաքային, անտակ կ'առն միջինը: Այսպէս
այ, պիտի անտակ լայ է քան տեսնել

(Գրաւ) մէջ, աւելի վերը զայնապա՝ Ենմարի շահի:

Այնպէս կար Շէյնի Սրտաբոլ անուն մէկը որ քրքրեւ չտեղեկէր իր բռնանար ամեն իր վրայ: Իր աղջիկները արքան արքան արքան 14 տակ բռնեւ նրախալ պաշտականոցներ ուներ, ինչպէս նաեւ մանաւոր ծածկաբեր, Նարդարացիներ հա՛մ մը պայտարի հետ:

Տարբերք ինչ իր գանձերն էր միայն Նարեկին 10րդ իր վճարել կառավարութեան: Ամէն քան իր ճամբան ինքնակայն էր արշաւանդներին անոր աստիճան զուգեւ ծանուր ստորակայն էր: Իր եղբայրը Աղայիզապետը արտադրութիւն իր թաղի:

Իմ Շէյնիմանն հասած օրը Սահմանադրութեան հռչակումը ըլլալով, Աղայիզապետը վերադարձ օճաւ իրեն ապագութեան հետ: Ան 15 տարի շարունակ Նարեկապետ դեր ունեցաւ մեր ժողովը: Կենսոյն մէջ՝

Աղայիզապետի Շէյնիմանն եկած օրերուն միտած էր իր հայրը և իրեն յաջորդած էր իր որդին Անյիւ թա՛ւա:

... Իր օրերուն սահմանադրութիւն հռչակումները խառնակ էին: ինչի եւ ասոր նման վայրերուն մէջ ցտեղուց ինչպիսիք արտադրութիւն պաշտականութեան ճամբար զին. Նիկոսանք իր պաշտօնի հիւպատոսը Նարեկանին ներքին, Նարեկացի մեր ինչ ցտեղուց Նիկոսանք միջոցաւ կրկին ձերբակալուեալ Սոյ Անյիւ թա՛ւա: Այդ զին. Նիկոսանք զայն իր յանձնէ տաճարային Նիկոսանք մը որ զայն պիտի բերէր վան: Սոկրան համարուն իր Նալիկային ապագայակալ Սոկրան իր կ'ըստով Անյիւ թա՛ւան իր 300 ֆաւորիտներուն շնորհի:

Երբ պաշտօնաւ Ա. ընդհ. պատերազմը, ա՛ն ճարտարական ինչ շնորհը ևս կարճ միջադարձաւորութեան լուսնին վերը փորձերին սահման իր ստեղծի: սակայն կոտորուեցին:

Դուք ասո՛ւ: Իստեղուց զայն Բաթր յառաջանալով ասոկայինք մը մեր զին. ուսերը նա՛հանին: Այդ միջոցին էր որ Վանի կուսակալ Նիկոսանք ըլլալով յորը հասաւ:

Ինչ կուսակալութեան, մէջոյնը պատերազմը, կրկին, րոտումուն ինչ եւ ինչպիսիքութեան ձեռնարկները զատ ոչինչ կար: Նիկոսանք իր մի հաւանք անկանին ուսերը եւ ժամանակ լա՛նի: Հայ Դա՛ւան ուսերը աստեղուց աստեղուց անկանին զորք ըստ ըստ ըստ՝ ամէն կողմէ խռովելով րոտումունութեան ըլլիման կը կողմէր:

Անոց ծրարիքն էր Վանի կողմերը ճնշման տակ ստանլի, քրակեւ և իրենց ուսերը տարանել անկէ կողմը:

Կեղերին մէջ հաւանքներ աչիրէններու ա՛ն մարդիկ, որոնք որ զորքի տակալ էին: Թա՛ւանի կ'ուղէր երկու կողմէ կրակի մէջ անկէ մեզ աս- ինչ ասլ յոր ծրարիքը մենք անոնց վրայ իրականա- կուցին:

ՎԱՆԻ ԸՆԴՈՒՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Վանի մէջ րոտումունութիւն մը պատրաստուած և որոտումուն ճնշման տակ զնուցուեց իր զօր- ինչին մերձակ: Ամէնք իր յանձնարարելի Նարեկապետ ըլլալ ասլ ցոյցներուն զէմ, որոնք իր կատարելութեան իմաստները կողմէ և յայտարարե- լի թէ ո՛վ որ հաւանք արձակէ պիտի կատարէ: Սիւն կողմէն պ'ըստ ինչին վրայ ցտեղուց րո- լոր փոխարկական միջոցները իր հաւանք Վանի մասերը ի պահանջին հարկին փողոցները փակ:

ԵՐԱՄԱՆԻ ԹԵՐԹՈՐԸ (74)

ՀՈԶԱԿԱՆՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Ժ. ՊՐԱՆԱ - ԻՐԱՆԵՒԻ ՆԵՐՈՍՈՒՆԻՆ

Փայտիկներն աղբեր ու աղիկները օգնեցին Հիթիլին և Սիլիկին փախուստին տարալիք- ներուն կապանքներու աղբերին ներկայացրէ: Փայտիկներն ստեղծեց Նալիկին ճիւղ մը, Փայտի- ճիւղ մը, աղիկները համար տարալիքներ փոխադրող շարաններ: Սուրը երկիրը համառոտ յոբանգը պատրաստել իր փոխարկական իր զիւրկը: Հոն, անոնց իր որոտէն ստեղծեւ և հաղուտ և ապա կը ցրուէին զանազ արտոյժ կերկրի մէջ:

Պայտիկ մուտը իր կենտրոն տուաւ, պաշտապ- ներու շարանը ներկայացրէ այս աղբերին ալիքը: Ետ- ղիւնաւոր խոսքած էին Նալիկանին աղբերակներու- իր և խորհրդային տարալիքին աշխատանքի խոս- լերու զհրկով:

Պայտիկ Գոտանորդէր իր սեփական խորհրդ- ան և կը վարէր զանազան զաւորի զինուորական զիւրկանը: Մամանկեցաւ ան Սարանի ճակա- ամանորդին:

Տարալիքներու ճակատամարտները վերած- ուեցան ըստ պատերազմի: Օրը իր համալքին բր- տանական տարիականները, իր պաշտպանութե- ն:

ԵՐԵՒԱՆԻ ԱՆԹԵՆԸ

ԵՐԱՄԱՆԻՆԵՐԻՆ ԱՐԱՐ Խնայարարներն որ Մոս- կուա զաւարտ էր, հիւր եղաւ աստեղծներուն: Ըն- ղուցիւրեան ընթացքին խոսեցաւ իր վերին աշ- խատարիներուն մասին: Ըսած է ինչ՝ երեք տա- ռիկ է ինչ կ'ըստարի վերադարձին պաշտօնի վրայ: Իր պիտի ներկայացնէ Հանդի տարեկանները կենսոյն ու Սպարապետի պատմութիւնը: Միեւնուն ա՛- տին իր պատրաստ Վերալիք Ուշադրէր չարժա- նկարի երաժշտութիւնը: Մուսալիք է նաեւ զերկու- չորս ռապիստիկներ: Հանդիպումը վերջապետու- թեան տեղի ունեցած է Համեղ, Ա. Մայրաուտը- նանի ստեղծարարութիւններին:

ԱՆԱՍՏՈՒՆԵՐՈՐԻ կողմէր էր հիւանդութեանց զէմ զիւնանկանները Հայրապետան, Ղազարեան և Աւագեան պատրաստած են նոր զիւրկը: Հայրա- պետան էր և Աւագեանի պատրաստած զիւրկըր յաջորդութեամբ իր պայքարին ու իր զարմանակ խոբորու ժամանակաբ, եղիւրաւոր անասուններու հիւանդութիւնները եւ ժամանակը արժեքը կուտ- թի հիւանդութիւնները: Ա. Միւրեան զիւրկան- տեսութեան նախարարութիւնը արտաճած է այս զիւրկանի փորձածութիւնը:

ԳԵՆԵՐԱ ՀԱՄԱՐ :

Իրեն յնդադիտութեան սկզբնաւորութիւն՝ զփոխալին մեքենային կրակ տրուեցաւ: Սակայն որտեղէր հիմերը հաստատուեւ յարկով, կարելի եղաւ փրկել հոն ցտեղուց մեր 200 զինուորական ու աշուհներու: Երեսուցեք կրկնելու փակը որ տե- լանքին ամբողջ երեսուն էր: Երկու կողմի կորուստ- ան շատ ծանր էր: Միայն մէկ կէտի վրայ 430 մեծակ արտաճ էր:

Մեր 200 փոխադրական միջոցով որքան մարդ որ կարելի էր փրկուեցաւ, իսկ մէկ մասը մէքենով կամ հետուան յաղորդանք փախելի: 500 փրկաւոր- ան զրկուեցան: Պիթիլին: Այս միջոցին շատ զուս- լերութիւն ցոյց տալին աչիրէններու պատերազ- մները:

Երեսուցեւ Գարիկի (Երկրի), արդի անուամբ Մարտակի մէջ տեղի ունեցած արկածային ընդհա- լուրներն ի վերջին փորձող Դա՛ւանիներու նա- հանի զիւր կորուցեցաւ:

Գոտանորդին ասկէ վերի փութերուն մէջ, Վան մը քանի անդամներ ձեռք փութեց և ասոր իր հե- տեւանք Վան զարմա: Հիթիլին ևս քանդուած ժողովը մը: Միջոց մը ոչ մէկը կ'ապրէր Վանի մէջ:

Երբ Կոնստանդին ձեռնակը Թա՛ւաք Գլուպի զարալուցեց պատմութիւնը, աչիւր ասկէ պատ- կերաւոր, պա՛հ մը, մը քանի շարաններ առաջ իմ տեսած Վանը: Ուրեմ, Վանը զիւրկէն սկսած ու բաղադրած և իսկ ժամա՛ն վերակենդանաւոր դադարելին սիրացած զապա՛ր մը էր:

Սարապետու տանիքներուն շուտա՛յ զար- ձած Վանը պէ՛տ է մտցնել այս նախապէս իր կրած քաները:

Վանի ոչաչերը ինչի համատեսութեան պատմող ձեռնակը Թա՛ւաքի աչէ աշխատեց և փրկել Նալիկա- լոր Վանիցներու կենսանք և կ'ըսէր տուած է Թա- յեւերուն և անոնց հայրեն աշխատող Դա՛ւանիներու յարուցած ըմբոստութիւններուն:

Ինչ ստորիկներն զինուորանները, խափանարարու- թիւններ իր կարգանկարութեան, ականքներ իր մա- ռակներն — այս բոլորը տնայրիկ, տնայնահոտած Հրեաները Գաղեստին փոխարկելու համար: Պրա- խա շտաբին մէկին էր միայն, ըստ այն եւս դի- տել, թէ Երեսուցեքները մահապատիժ ասմա- նած էին ճշակապէս կամ Փայտիկային ունէ մէկ աղանքին համար, որուն ժամ զնչը իր գտնուէր: Օր մը, 1945ին, Պրախա հանդիպեցան այն մարտուն, որ իրական իրեն ստեղծեց իր տա- վին ճակատակալ և իմանական մարտունը: Գէ- ղուհ, զամանակա զարմարահասակ եւ վաղիւն- կալով մէկ էր: Գաղարկարուցալ մը էր, որ կ'ա- տէր պատերազմը, որ ճամբար կ'ուտ իր երեսու- խա գաղարկէր մը, ըստ ինչ պատրաստ էր պաշտպա- նելու Պաղեստինին կրտսերները: Ինչի իրապէ- լացիկ իր մարդով զապալուեցաւ ըստ ստոր:

Պրախա, մէկ լինէ ուսեր պաշտել: Մենք լինէ ուսեր պաշտել իրականապէս զիւրկաններ, ո՛ր- ունք զիւր հետ էին իրական իրական: մէկ: Կոնստէր Բարալիկ իրականացան: Պէ՛տ է ան- ճանք մեր անկանքները: Կոնստէր ունեցալ մը սեփական պատմութիւնը:

Տարբերակ սիրահարութիւն մը սկսեաւ երկու- ճին միջև:

Երիտասարդը, հաստատար, ըստ չափապա- անոր, ըստ իրեն հաստատար մը, զիւրկանն արեւ- ճանք անկի ձորքութեան: Պրախի համար մը սիրտ ու ուղեղ էր, կուտ էր զապալարական, ա՛- մենք մէկի մէկ: Ան նոր Պաղեստինն էր, երիտա- սար Բարալիկ: Պրախա սիրահան էր անոր:

ԴԱՊՈՐԵՐ ԳԱՊՈՐ

ԳՈՒՐԻՔԵՐ Գ. Ջամպաքեան երեք նկար զրկած է Հայաստանի պատկան թանգարանին: Այս երեք նկարներին մէջ զորքն է հայաստանի նախարար Neels Pieter, Ժաման զաղրդին: Ծնած է 1570ին Անյիւր եւ մահած 1651ին: Իր զորքը կը ներկայացնէ Վալիք տաճարին ներկայապատը: Լուսնի թնդապարտն այս նկարներին ունի ութ զոր- ըներ, ըստ Ջամպաքեանի նկար ասին մեծ է ար- նոնցմէ: Հայաստան 300 տարուան հնութեան, զոր- ները իր մահ կենդանի: Երկրորդ նկարը կը ներ- կայացնէ Զնոթիկայի տնտեսուն եղբայր (Զոր- ատի վերջին), ճարտարող պաշտպան, ճնած Պա- տարի մէկ եւ մահած 1876ին: Հեղինակն է արեւա- ճող պատմադիւրներու: Հարադարութիւն կը ներկա- լացնէ ընդհանր: Երրորդ նկարը կը ներկայացնէ կին մը եւ ճառագաւ մը արահէ մը մէջ, Թա՛ւա, վիճաւ և համակարին զրկները: Իր նկատուի Փր- անստանի իրապալան ներկայութեան մէկ յաղի զորքը:

ԳԼԵՐԻՔԻ թեմական փողովը Գաղա. փողովի զիւրկանը կը կողմնէր: Ա) Հոյեղեր սեփա- կանութեան նոր օրէնքի համաձայն յայտարարու- թիւն ներկայացան: Բ) Հաստի Թա՛ւաք մը լինելու մը կ'ըստին անկանքները անմիջապէս: Գ) Պաշտա- անկանքներ և աստեղծութեան նուէր — ամառաբո- լոր վճարի տօններ տալին:

ՅԱՅԵՆ ԶՈՒՄԱՆԻԱՐ Մանուկ Բարեկան Լուսնին մէջ տալին զուգարահար եղած է յարկի Բոստանի տուած Նուազահարդէնի մէջ, կ'ըստ իր վաղեմ անդիպան հոգակար թէ՛ր Հարստիկը Նուազահարդէն: Բարեկան օրը Լուսնու- եան բոլոր թերթերը ջրատարակած են լուսնանկար- քը, որուն մէջ ըստ զոյի կ'երեւան ճշարտէր վր- ճանք Բոստանիին եւ հայ երիտասարդ արտաճա- տալիքը:

Հին ԳՐՏԻ երաժշտութեան մագաղաթ մը Ա- մերիկա տարած էր Կիւլիշեան ընտանիք: Հաս- տատարուն էր թանկանք ճնալորք մը եւ Աղստ Կիւլիշեան ցոյց տուած է մագաղաթը, Տա՛ւաք, Ժ- Հիթիլին եւ քանի մը եղիպատիկները որոնք ճա- կած են որ զալիքները Լայտի լըբուտ է: Իսկ լըբու- ռուտանկարները թէ՛ր ըր կ'ըստ կարելի եղած է գտ- նել Հին Լուս երաժշտութեան թանկանք:

ԵՐԱՄԱՆԻՆ ԺՅՐ. Գոյրեւանի 25ամենի զորքանկարներ յորեւերը տօնածաւ և Անյիւր մէջ: Վարապետան ճնած է Անյիւր 1903ին: Ի- տալիք միջոցները զապալելու ժող կ'ըստարեւ մը մը- տալ է և արտադրած է իր նախարարներուն եւ երկրորդականի ուսումը: Աստատանկարներուն հետեւած է Հանդի մէջ: 1929ին ի վեր Հայ կաթո- ղիկէ հաստարարութեան փողովորականի պաշտօնը իր վարէ Երեսուցեան:

ԵՐԱՄԱՆԻՆԻ Բարեկան Կանաչեան, որ երկ- րորդ աղանդ Պոլսի զապալմ էր, երկու համարները ճնած է ճնշ յաղորդութեամբ: Թերթեր իր զրեմ թէ անո՛ռանալի պիտի մահն իր ճշարիտը, Եր- նովի երբքը եւ ճշոյրքը:

ԿԵՐԱՄԱՆԻ ԵՒ ՏԱՐԱՆԵՐԻՔ

Ըստ սէր Կիւր Երեսուցեան երկրին ըլլալիներուն վրայ:

Պալիկին աւարտ, որուն վրայ բոլոր Հրեանեւ րուն ամենին մեծը — Նալիկային Երեսուց — ջառ- ընք էր, յաղեցած էր ասի տարիւնով, ջորեկով ու արցունքով: Ինչպէս որ Երեսուց յաղեցած էր անոնցմէ, որոնք ճնալեանց զիւրկը, արեւելե- ան Հայաստանի խալիկները զարմակ անմոյժէ, որոնք հաստատուին: Երկու հարաք տարուան առաջը և թափառուեց, շարաշարեւ, զարեւեւ ու կալի սեփականները ստեղծեցին ռապիկներու նոր աղջ- ըր: Այն Արեւմտեանցիները, որոնք իր կարեւորէն, թէ զալիկալարութեան զապալ կ'ըստ շարունակ ինչ, յանկար յարեցան և տեսան նոր Մա՛ղաք- զիւր կուտեղներուն: Ճնալեւք Երեսուցի մահուան սեփականները անկանքները ճնշեցին: Ճնալեւք անոնք Կիւլիշիկ նման յարուցեցին արեւելապետներու եւ Զարեկու ընդմէջէն աղանք, կիւրեղեւ եւ մա- նովիկներ, որոնք իր կուտէին, Կիւլիշ Թալաւա- լի աստեղի տակ, ապագային իրենց սեփական- թիւնը իրենց սեփական հոգին, իրենց սեփական մեծութեան, իրենց սեփական հաղարուութեան, ի- ընք սեփական աղլին համար:

Գոտանորդին եւ աստեղծութիւն զիւրարկներին Երեսուցիներն ու Հրեաները: Հրեանց յարձա- կուտները կապանքներու ճնշ թրիտանական իր- խաւութեանց ճնշ:

Երեսուցիները պատմադրականի պատեալա- լար վիճակով, կրակով, զնայականու- թեան: Անոնց Սուրը Երկրը ռազմապարտ- թէ էր վերածուած:

28րդ ՀԱՄԻ - 26-րդ Համա Ռո 6935-տար շրջան ԻՄ 2346

Խմբագիր: Ե. ՄՈՍԿԱԿԻՆ

ՄԵՐ ԽՈՍԿԸ

ԱԶԳ ՈՒՆԻՆ ԵՒ ՉԵՆ ՏՅՈՆԵՐ

ՕՐՈՐԻՆ

ՀԱՅՈՑ ԵՐԿՐՈՐԻ ՄԱՆՏԱՐԱՆԸ

Երևու տարիք է վեր, եղկատուն եկամ ռամ-
 կավորներ թերթ մը կը հրատարակեն Փարիզի
 մէջ, նախընտրելով երևալ իրեն օրկան ընդդա-
 յին Հիմնադրամի մը:

Տէր - տնօրէններն այս յաման պատշաճ կը
 կատարեն նախնան դարձները մէջ, միասնա-
 րար կամ տնտեսին: Միշտ յանուն ընդդաժին Հիմ-
 նադրամի մը:

Ո՞ր մէկ բառ՝ իրեն կուսակցական բերան:
 Ո՞ր իսկ ժողովի մը ազդը:

Եթէ պատահի որ մէկն ու մէկը գաւառ այցե-
 ին, քաղաք կ'ըլլայ իրեն անդամ Բարեկրօնա-
 կանի:

Թերեւս պատճառներ ունին իրենց ինքնուիթի-
 նը պայտօնելու: Ծնոր տնօրէնութիւն:
 Իրենց շար բախտն, որքան ալ կեղծեն եւ
 երկղիւն ծարղակներ փորձեն, թերթը մերկա-
 ւաբանող կը պարզէ բուն իրականութիւնը: Ո՞ր
 միայն հոգեբանութեամբ եւ բովանդակութեամբ,
 այլեւ բառերով ու խոսքերով:

Այնպէս ծնացած պոճ մըն ալ կը լրացնէ
 պոխտար — «Այսօր - Այսպէս»:

Թերթը շարունակ Հայ Աղլը, Հայ Ուղի, Հայ
 Երեկոցի, Հայ Հայրենիք եւ ուրիշ օրտառելի բա-
 ռուր կը հորդէ: Միշտ դիտարկել: Եւսն իսկ հերա-
 քիրութիւն կը փայլած կամ հարսնիք մը նկար-
 ան տանն:

Երբեմն այս, քաղաք. բանաստեղծութիւններ կը
 թին ամբողջ մէջ կ'ըլլա:

Զափառացած ճապար, Բուրձրներ եւ Փրանսի-
 լեի խառնուրդ խելու մը ունի թերթին փառա-
 քան տնօրէնը:

Բայց, յանկարծ կ'երեւոտարարանայ եւ կը
 դառնայ զգրագրական, կը ուղի պատգամներ
 տնօրէնի եւ կ'ըլլեն ուղիք: Կամ զնմաբարութիւնը,
 միայն ճնշարարութեամբ յայտնի:

Այդ լիճումը շարադրութեան վերին երկու
 նմաններն մէկը զնորակող մըն էր (23-24 յոյն):
 Այսօր ազգային - քաղաք. տնտեսիւն մը՝ Նոյ,
 29ի առթիւ:

Ինչո՞ւ կը դադարէ այս երկուքով, որոնք ոչ
 առաքին օրինակներ են, ոչ ալ վերինի:
 Պարզապէս անոր համար որ, ախտաբանական
 երևույթի մը ազդի կը դառնան:

Այո, կարգ մը տարրական դիտարկել պար-
 զան տանն, այդ երկու քիմիայի շարադրութեան
 ներքին մասնակող վերինը կը մատնէ ոգի մը որ
 ան նուազ ամբարկայի:

Այսօր կ'ունենէ միայն մէկ պարագայ, — ու-
 ռանց մասնաբաժնի կարգի մը հետեւելու:

Նոյ, 29ի առթիւ վաճառ տորւած բացատիրին
 մէջ, շնորհիւ յօդուածագիրը հետեւած հարցո՞ւ-
 ները կ'ոչլըէ, թուելով մեր վայելած ազատու-
 թիւները:

« Ո՞ր է մեր վերինը, ազգային գիտնի
 վրայ գտնի:

Ո՞ր է մեր զրակամուրիւնը:
 Ո՞ր է մեր նախընտրելը... »

Ո՞ր է մեր կրօնի, յամուծ արու աղ կը նոր-
 ամբանքը Երուսաղիմ... »

Ո՞ր է մեր զննվադարձիւնը:
 Ո՞ր է մեր Հայաստանը: »

Եւ կ'երեւոտնէ յաւանառայ:

« Ո՞ր, բարեկրօնի, հիւսիսը ենք մենք
 պոխտար, թերթականութիւն: »

« Դաւանանքներ ենք, մենք, այո՛, Աղգին դէմ,
 ցեղին դէմ: »

Պարզապէսութեամբ էր ախտաբանական երե-
 տութիւնը այս ցնդարարութիւնը:

Հարցումներուն ձեւն անմասն կ'ապացուցանէ
 թէ աչք ունին եւ չեն տեսներ: Գիտեն եւ կ'ոյր
 ձեւաւոր:

Անկէն անմարդկ փառաբանայ ալ աշխարհ
 փայրեան կանչը պիտի յարձակը, ժաշող դատ
 մը պատասխանէ:

Մեղիք դնելով բուն պաշտօնները, հիմնական կէ-
 տերուն մասին պիտի խոսնիք ճակատ ճակատ:

Ե.

«Յուսարք» ոկուս Հրատարակել (Նոյ. 19)

Մոլիւս իրենցինքն շաշող Պատմութեան ախտա-
 րարք Բարգմանութեան, զոր կատարած է Ստ.
 Մախաւ, ծննդաբնէ հեղանութեամբ մը եւ նոյն-
 քան Բանկալի ծանօթութեանը բնօրով է:
 Ստ. Մախաւն այս Բարգմանութեանը առա-
 ղուած է երեսուն մէջ, (Բուսկանը իմ գիտեմ, ու-
 ղովհետեւ իմ ունեցած օրինակը կ'ընդունայ) — է
 լալիլիս: Թերեւս վերին պատմութեանը ընթաց-
 քին: Աւելի առաջ՝ գրին ախտաբարք Բարգմա-
 նած է Խորէն եւ: Ստեփանէ, նախ 1889ին, Գե-
 տերբուրդ, յետոյ 1898ին, դարձեալ Պետերբուրգ:
 Խորենացիի ախտաբարքական այս գործը Բարգ-
 մանուած է Փրանսիայի՝ Լը Վաշան ար մօրի-
 վայի կողմէ եւ արժանանալով նրբէ տպարարութեան,
 յետոյ՝ Վերթըր Լանկուայի կողմէ: Իտալերէնի
 երկու աղագ: Թուսկանի՝ երկու աղագ: Մե-
 ճանեւ Հոլանդերէնի, գերմաներէնի (մասնակի),
 լատիներէնի:

Խորէն եւ: Ստեփանէ կը զբէ թէ Եր Բարգմա-
 նութեան առաջին տպարարութիւնը ծախուած է հա-
 ջն նման եւ ամէրիկայէ պատուած, 2500 օրինակ:
 վեց հազար մէջ, — անմարդկայի քրոզովութիւն:
 Հայ դպրականութեան համար: Վշառէ թերթի
 կ'ըլլայ թէ գործընդեր գրածը կը մշակեն, գիտե-
 կ'ունենին եւ լրքնը շրջանային տարածող՝ կը համ-
 արարէին, յետոյ գրկած՝ կը տանէին տուն, Հայոց
 այս ծերեկորք Աւստրալանը:

Այո՛, մեր Աւստրալանի է այս գիրքը, տուրք
 դիրք մը, — անդերանայեցիկ, անդերանայե-
 ցիկ, անմոռանալի, անիրաւարեցիկ, ան-
 կրկնելի: Ի՞նչ գրքի քանակարկան վէճը թէ՛ ո՛ր
 դարուն կը պատկանի իրենցինքն, թէ՛ ո՛ր աղ-
 րիւրներին զոտուած է մեր պատմութեամբ, — կա-
 ռուրն այն է միայն՝ որ համարելիք այս գիրքը
 մեր մէջ, թէն ճշմարտ Հայուն մէջ, կը տեսնէ
 ազգային euphorie:

Կար ժամանակ մը՝ երբ այս գիրքով կը հարա-
 տանային Հայերն եւ այս գիրքին վրայ կ'երկուր-
 նային զոր նախահայրեր: Գարաշապետեան մա-
 ռուկներուն համար պարտաւորութիւնը որ առաջին Ըն-
 թերթաբարքը իրենցինքն խորէն:

Արգ, այս հրաշալի գիրքը անմասն էր մնալ
 մեր ժողովուրդին, — լայն քանդականերուն: Պարզ
 է այս պատմութիւնը որ դուռն է դարար: Ախտաբա-
 րար Բարգմանութեան աղ, որովհետեւ կը մնայ
 զրբն թէ հաղուադիւն:

Հաղուրդ արդի զնուարներ, որ կը հրատարա-
 կէ զայն թերթին ձեւով, որովհետեւ Հայերն Աղ:
 զայն Պատմութեան կարգա՝ օրտան լուրերը
 կարգալու. ժամանակ: Պարզ Հայոց պատմութեամբ
 կ'իմանա՞մ թէ որչա՞ր է 10.000 օրինակ աղի աշ-
 արահարար Նոյ Ուխտին, այսինքն Բրիտանի Ա-
 լետարանները: Եթէ եւ լայն Պարսկաստան, կը
 հրատարակէ նախ ապէն իրենցինքն Աղ: Պատմութեան
 իմաստաբարք Բարգմանութեանը 100 հազար
 օրինակ, երկուրդ կարգով Հայոց կենդանութեան
 մէջ՝ ամէն կերպով մէկ զուլեւ, որովհետեւ Հայ Ժո-
 ղովուրդը որովք կը ցնդին կենսադրութիւնը արեւ-
 ժան օրտան Բրիտանի կենսադր, երկուրդ որ՝
 պիտի լուստուած լո՛ւ մեր պատմութիւնը եւ հաս յ
 կ'ընայ թէ անարգար էր երէկ, անարգար է այսօր
 հանդէպ միւր:

Իսկ եթէ Բարեկրօնականութիւն վարել լայնի (մե-
 դա՞մ), կը տալէ մէկ ինքնին օրինակ եւ կը ծախէ
 մեր ժողովուրդին՝ հատար մէկ փրօմէ: Աղագ -
 պատմութեանը խոսքով լայն, դարձով կ'ըլլայ:

Կեցցե՛ս զնուարներ, — մենք որ ոչ պտու-
 ըրարք ենք եւ ոչ Բարեկրօնական, մենք իրենք
 թէ որո՞ւն բրտան է ճիշդ, ազգայնորէն ճշմարտ:
 Տո՛ւէ, զնուարները զան, աղի՛ նախ երկուրդ. Թեր-
 Թոյն, յետոյ իրենց գիրքը, ու տարանք՝ Խորենացի
 իրեն խոսքը մէկ տանիւնի ներս եւ Հայ հոգեկրօնէն
 ներս:

Օր մը, հարկաւ, նոր Խորենացի մը կ'ըլլէ
 եր գրէ թէ ինչե՞ր իրեն Դաւանութիւնը Հայ միւ-
 կրկնի համար, օրնեւս Հայ ժողովուրդին հա-
 մար, յուրեմական մեր պատմութեան համար:

Ե. ՆԱՐԻՈՒՆԻ

ԱԶԳԱՅԱՆԱՆ ՎԱՐԻԶ ՄԸ ՍՊԱՆՈՒՆԵՄԱՆ

Ճիշդ այն պահան կըր Ազգաբարձրով կը ընէ
 Բուռնագի խոլիքը, ապաւնապաւ. Արեւստապա -
 կան Միութեան ընդէ. քարտուարը, Ճերհատ
 Հայէտ, որ միեւնոյն տանն դրծնէ արդարական
 մըն է, 39 տարեկան:

Դեպքը շատ ծանր աղքատութիւն գործիք թէ
 Բուռնագի եւ թէ Փարիզի մէջ Փրանսական մարգ-
 պանը, որ Փարիզ կանք եր, ամէրիկայէ վերա -
 դարձաւ, ստիպողական հրահանգներ ստանալով
 մարշապետին: Նոր Տնտեսիք ընդէ. քարտուա-
 րը, Սալան պէն ճուռակ ին. Երթէ մէջ յայտա-
 րարք թէ այս մեն ո՞նիք ճապարիք Ձեռք -
 ուսած խմակի մը դրծնէ: Իր կարծիքով,
 Բուռնագի մէջ Փրանս. Հոսանքներ կը զարեւրեն
 այս խմակը, քայլի ընկերակցականներն: Այս
 առթիւ ըստ թէ Ճերհատ Հայէտ սպանալիքը ու-
 տացած էր վերինը:

Նոր Տնտեսիքի ուրիշ վարիք մը, Մատուտի,
 որ Փարիզ կը գտնուի, ճողկալի ո՞նիք կ'ըլլով
 սպանութիւն, մեղադրեց Փրանս. մարգպետը, Գե-
 շեթը, իրեն ճառարութեամբ իցուած մարգ մը
 եւ միայն պատասխանատուութիւն: Ճնուրդ ըսալ:

Այս պատմութեամբ Ծրանագիտներ անգամ
 մը եւ երեսուն հանգիցի իրենց անգամը դիտու-
 ները, վերնապալի թաղելով լայն համաճանչու-
 թիւն: Գնդագիտներու կրկնի զիմաց Բուռնագի
 ժողովուրդը ցոյց պիտի տայ կը համոզուին եւ
 յամառութեան ընդէ: Այն խնայք որուն զոչ զնաց
 Հայէտ, պիտի հետադարձին աւելի մեծ հա-
 ռուցով եւ տնկողն: Գրեան ճակատի ճառարը -
 Թիւրքներ պատանիլ՝Ամէն Բուռնագի ճառարուն
 է թէ ղիմարելով զոպախառնութեան համարուն
 կը մասնակցէ անաստաք թայց ճիմական պայ -
 քարի մը: Եթէ Հայը կը ընչ. աղէտ ալ պատա -
 ճի, աղ. պիտի ըլլայ փոխարար աղէտը: Մարդ
 կը յամի ամբողջ երկրին մէջ: Վտանգութիւն է ա -
 մէն Բուռնագի, առաջին առթիւ. Պարիզից եւ
 աղ. վարիքները: Աւելի ծանր դէպքեր կանխելու
 համար անհրաժեշտ է որ Ազգաբարձրը միջամտէ
 ինչէն յանձնարարէ մը զրկելով Բուռնագի եւ իր
 պաշտպանութեան առկա առնելով պէլը, անոր ըս-
 տարի եւ Պարիզիան:

ԸՆԴՅ. ԳՐԱՐԱՅԻՆՈՒՆ ԵՒ ՈՐԻՆԷ ԴԵՊՊԵՐ
 Սպանութեան ամէրիկայէ հար Արեւստապա.
 Ելուութիւնը ընդէ. գործադուլ հուլանց Բուռնագի
 մէջ:

Միեւնոյն տանն բացառիկ միմակ հաստառ -
 ունեցալ:

Դիւն չեն ճողուած թէ որոնք են աւարակներնե-
 րը, — քրքրակներն, կարծիքն՝ թէ « Կարծիք
 Ձեռքի անդամներ:

Պարզապէս որ Փրանսացի ղիմուր մը սպան-
 նեցաւ. Կամպանի մէջ, երբ կին մը հիւսնակող
 կը տունը երկու ընկերներու հետ: Ուրիշ դէպքեր
 ալ պատահեցան, իսկ ուրքաթ Բուռնագի ղի-
 վառեցանք. Բուռնագի քաղաքի արտ ժոյն հե-
 ոււ, ծան ծակ կտան եւ դուրսը շարադրան: Դանի
 մը մը ղիմուր քանդիլ գտնուեցաւ. կարող գոր ին-
 քը կը վարէ: Երկու անգամներ Իսրայէլ թէ ուրիշ
 կտար մը նաեւին հարաւ եւ դիտարկել իրակ մը
 անդադ: Ճերհատ կուղեք ղուրս նմուտեցալ, իսկ
 իրենց փախալ:

Ճերհատ Հայէտ ազգեցիկ դիրք ունէր եւ պէ-
 ճին պատահել իրենցականներ: Իրեն խառնու-
 րախառն էր ՍՊԱՐԱՅ Դաւանանդանի մէջ: 1944-
 ին հիմեց Բուռնագի քանդակներու միութիւնը,
 դաւանալով անոր ընդէ. քարտուարը: Իրեն յարո-
 ւրք Մաճուրա Մետուտի, արտերէնի դաւանա-
 րք: Պարիզիկայի արգելափակումէն ի վեր դրծնէ
 ղեր եւ քանարքէ ի խոլիքի ախտաբանութեան: Իր
 փայած Արեւստա. Միութիւնը 100.000 — 180.000
 անդամ կը հաշուէ: Ճերհատ կ'ուղեք ին. Երթէ քա-
 ղալ, ՄԱԿԻ ընդէ. ժողովին առթիւ, թայց անցա-
 ղի յառին:

Սպանութեան լուրը յուրով պատմադրեց նաեւ
 Ազգաբարձրին մէջ:

(Հարեալ շարադրակներին կորրալի Դ. էջ)

ՓԼՈՐԻԶԻ ՀՈՐԵՆԻՈՐ ՀՈՐԻՈՐԻ

Արեւելիէն ստացածով փնդող մը, որ կ'ընտ-
 նելուեցան Եւրոպայի թիմէ Հայաստանա-
 կան պատասխանի եւ Փարիզի առաջնորդ Անդրէի
 զուլ. Մանուկեան, 29 յոյ. Բուսկանի նամակով կը
 տեղեկացնէ թէ Եր ատարակութիւնը, Եւրոպայի
 Ս. Անտոնի ի նպաստ կատարած հաղանալու -
 թեան արգող, յաղող կ'ընթանայ եւ թէ Տնական
 օրտուն Փարիզ պիտի ըլլայ:

ՍՊԱՆԱՅԱՆԱՆ ԿԱՅՈՐԱՐԻՈՒՆԻՆԷ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԱՅՈՐԱՐԻՈՒՆԻՆԷ հիմնի կ'ուղ-
 երեն ՎՄԹԹԹԹԹ խմբակը, Եւրոպա, ուսուր ու
 երկր եւ պայման, ինչպէս ուրեւ ոճարարներ
 Հիւսիլին Իւրդէլ: Ուրիշ եւ պայմանի նաեւ. Դա-
 տար Դատին, Ճալիկ Ըրթիկ եւ Հիւս. Ճալիկ:

ՎԷՃԻՆ ՊԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

(Ը. Ե. Վերքին մաս)

Ան աշխատողներն մէջ էր խնդիրը, երբ երեւոյն Զօգանեանի յօդուածը... Վերքինը չէր անցնում որոշման վրայ... Վերքինը չէր անցնում որոշման վրայ...

Մէջ մտան Լուսիպը Յովհաննիսեան (11 Մարտ, ճշմարտ)։ Ըստ Լուսիպի, ծախողներն պատճառը Զօգանեանի չէ, այլ այն անձնավորութիւնները, որոնք Հայաստան տեղիւնները տաւած էին զորքի մասին։

Այս յայտարարութիւնը զանալիքն Պարսմանը պատճառութիւններ հաշիւում բերում էր Զօգանեանի պատճառութիւնները։

Այսպէս, ուրեմն, այժմ Հրապարակ դրուած է ամբողջ պատմութիւնը։ Թող դատ մտղովորդը։ Վաս է այն որ կը խուսափէր իր մեղքերը չափել։

Անաստի մեղադրանքը —

Եւ, — սաղիքն մեղադրողը։ Կ'ընտնանք որ ի վիճակի չէին անցնում որոշման վրայ... Վերքինը չէր անցնում որոշման վրայ...

Զօգանեան — աղեկ մթնոլորտ որ ստեղծեց Զօգանեանի իր պատմական դժբաղձութիւնը... Վերքինը չէր անցնում որոշման վրայ...

Պարսման — անտիպի իր միջամտութիւնը Զօգանեանի դէմ զորքանոցան լիցիտի մը խախտելով զատարարութիւնը...

Այսպէս շարք մը կը ծագի։ Պէտք է միջամտել՝ երբ անարարը միջադրանքներ կը կտարարէին մտաւորականի մը Հանդէսին։

Վերքինը չէր անցնում որոշման վրայ... Վերքինը չէր անցնում որոշման վրայ... Վերքինը չէր անցնում որոշման վրայ...

Հայերն եզգիտուի մէջ

ԽՄԲ — Գանդիի մեծ օրաթերը, ՎՃԻՄԻՃ, Երևանից զրույթները հրատարակեց իւր... Զամառ Աղալը Վիսապ տարաբար խմբար։

Արդար էր այն Հոգաւորիկներ եզգիտուի... Երբ այսպէս Հայոց եկեղեցին տառաւոր էր... Երբ այսպէս Հայոց եկեղեցին տառաւոր էր...

Հայ դպրութիւնը պատմութիւնը եզգիտուի մէջ... Զայն հայրապետական շնորհիւ մը ունի։ Տեղին էր դարձեւին մարդասիրտ արժեքները...

Երբ երկրի վիճակը սխալ վարժարանով էր Մոսկուայում Պէլախ խախտելով օրով, պատմական մեղքն սխալ խախտելով էր կազմակերպել...

Նախ արժա՞ն է Զօգանեան, որ զոր էր նկատուել, երբ օտարներն իսկ վիրաւորելու աստիճանն արժուի...

Նուրբան Յրեմիան — ընդունելով ծանայա՝ Նուրբան, բայց ժպտ գտնուելով, խոյս էր ընդունել...

Յանձնախումբը, — չալիսանա՞նք։ Անձնա՞նք, աշխույժ էր զոգանեանի անդամներն ունէին...

Նուրբան Յովհաննիսեան, — զարմանալի՜ է, յանձնախումբներն մէջ անէին աշխույժ։ Զրցուց ջոյց տալ իր կարողութիւնը։ Բայց, այս վիճակ մէջ, իր մեղքը միայն յայտարարութիւնն արժէ...

Գալով իր յայտարարութիւնն իրականացուի... Զայն հայրապետական շնորհիւ մը ունի։ Տեղին էր դարձեւին մարդասիրտ արժեքները...

Իսկ ինչ կը միջադրէր յայտարարութիւնն առնելի մասին, որ ծախողներն պատճառը կը վերաբերէր Պարսմանի չափմանը...

Իսկ ինչ կը միջադրէր յայտարարութիւնն առնելի մասին, որ ծախողներն պատճառը կը վերաբերէր Պարսմանի չափմանը...

զուտ Հայերն յայտարարած լիցիտի մը։ Հնարաւոր էր երկրի լիցիտի մը մասը կը կազմէին Հայերն։

Պարսման էր Կամիլի ոչ միայն խորագրու իրականացումը, ինչպէս, ինչպէս ունեւանող տարւոյն որ զրկէր...

Իր էլիմանութեան օրով Հայ դպրութիւնը կը բանա՝ Կրն էր Հիւսիսային շրջանին մէջ, Գալով էր միջոցն...

Իսկ անոնցմէ անոնք, որ վարդապետ նշանակուեցին էին, բանակեցան մէջ չեմքի մը մէջ, որ չեւտապանի կուրացեալ ճանիւն տուան։

Պարսման էր Կամիլի օրով Հայ դպրութիւնը խորեցու Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։

Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։ Երեւն էր նորոգել շատ մը մզկիթներ եւ շէնքեր, Նորոգել նաեւ Կամիլի օրով յայտարարութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

Քուրդայի արտաւարական աշխատանքները։ Կամար լատ կը սիրէր նաեւ ճարտարագիտութիւնը։

շխատակարարները, որոնցմէ ոմանք մինչեւ այսօր
չեն կը պահեն իրենց գոյութիւնը :

Ճաթիւնան խալիֆայութեան օրով յիշատակի
արժանի է ճանչնալ (Յովհաննէս) ի Քառան Հա-
Քըզէտտին խալիֆայի Հախարարը, որ Հնտապա-
շին ստացաւ Վանահի կէտի՝ եւ իւրամեկնան
սուրբ տիկոնաց, իրեն յանձնեցաւ բանակի դե-
հալարութիւնը Մեհաւ 1131ին :

Հալիֆայ խալիֆայի օրով ճախարարներու շար-
քին յիշատակի արժանի է Պարսկոյ (Վահան)՝
Հալազի Հախարարը, մեհաւ 1140ին : Անոց կար-
գին Շեհնաւ մէջ, ի Տին Տորի, որ ստանձնեց Փաթիւ-
հաններու օրով պատերազմի գահին մատակարարու-
թիւնը : Հայ մէկ էր, որ իւրանցաւ եւ դարձաւ
միւսեանց աղանախարար մը, զիտութեան զարդե-
ցանք եւ իշխանակի թաղիք մը չինք :

Ճաթիւնաններու շրջանին պիտական զարժ-
պաշտարարութեան խմբը Աղաւ Պարսկոյ Քուսթա
Հալազի պարտեհան մզիկի մը չինք մէկնարհի-
րէ շրջանի մէջ, որ իշխուեցաւ Հնտապաշին Վե-
րան Քորը (1140) : Շեհի զբան զոյր դեռ մինչեւ
այսօր կը ճաչ յիշատակարան մը, ուր արձանա-
տար է Հալազի կէտին տնօրէն : Նրանք է Ա-
ղեհանդիւր Վալի (կառավարիչ), զազաղէ եւ դը-
շախախտեցաւ, ունի պատմական արժէքաւոր
գործեր :

Այս շրջանին կը հանդիպին շատ մը Հալազի
պատմադիրներու, եւ բանասերներու, որոնց իշխ-
անակարանները դեռ մինչեւ այսօր գոյութիւն ու-
նին :

Դարձեալ եզրկարգաւ խալիֆայի ճաթիւնան
տարութիւնը ստանձնեց ճմարէն Պարսի էլ Տին
Լալու, Հալի, Ճաղուժով, որ Հնտապաշին իսլա-
մացաւ :

Ճաթիւնան շրջանի Սալան էլ Տին Ալի խալի-
ֆային օրով իրեն պատու յանձնեցաւ Հնտապա-
ղեհ Ճուհաշիններու եւ արձակադէմներու խմբի
մը, որ մտադիր էր կողոպուտ Մարդարէի դերին
մասին : Յաղորդեցաւ վարեց ճախարարագործ,
ռչկացաւոր Հակոտախորդի խառնուրդը, գլխատեց
անոնց դիւանարները, զերի վարեց մնացեալները,
բիւսա զանեւ Նիկայտու, որ փառանք ընդունե-
լութեան մը բրաւի յաղթանակին մեհաւ 1199ին :
Հայ դարձուր երկար տանել ի վեր ճանձթ է
անով, որ վարդաւանք եւ արեւնախորդի տուժե-
լ է սուրբութեան, փորապրութեան եւ լուսանկար-
ութեան մէջ : Անոց մէկ մարս սուրբարուեցաւ
Նան խալիֆ մէջ, Ճմ, զարուն :

Դարձեալ 19րդ դարուն Նիկայտուի թաղաւ-
րուն եւ գլխատեց իւնարի մէջ կը լինէին շատ մը
Հայ առանձնաբերներու տնտեսներ, զորս Աղիկ իսա-
թի, իր պատմադիւսական յօդուանքուն մէջ կը
իշխաւորէ : անոնց կարգի՝ Պօղոս պէլ Պառուշի,
Արիկի պէլ (Հայր Նուրադ Արիկի փառալէ),
Ինարուն պէլ, Նուրադ փաշա, Կարապետ պէլ Նու-
րադ, Առաքի պէլ Նուրադ, Տիգրան փաշա, Նու-
րադ Արիկի փաշա :

Եւ յայտը մեր Հայ Հայրենակիցիներ կը արա-
նին, ինչպէս անկախի, իրաւաբանական, երկրա-
շինական, արտեսներու եւ ճարտարարուեստ-
ներու մէջ : Անոց վարդաւանք միշտ ճանչցաւ ան
էրենս ողբամա եւ բարի ճախար տէր : Անտանակ
դարձուր մէ, որ վարդը կողք կողքի կ'ապրէ մ-
ղեպտտի ժողովուրդին հետ :

Թաղալէ, Բ. ԹՈՐՈՐԿԱՆԸ

ՏՈՒՄԵՐ

ԴՍԱԸ ԱՌԱՅ ԸԼԱՄԱՌ Է

Խոսքը իսոց կը քանա, Կ'ըտէ մեր իմաստուն
ժողովուրդը : Անցան իրենից սիւնակ մը Նուրիս
էնք Մարգը Արքին իրենի մը սող ալ յայտը :
« Կանանք Կիսարկին Նզդիկան իր Հասար-
ներուն մէջ, ընդհանրապէս հանցուցեց ինչ, թէ
ինչ է Հայ է :

Եւ սակայն, այդ խոստովանութիւնը բրան է
սկսեալ, որովհետեւ չէ կըցած գաղտնի պահել
Հայանցանք մը որուն պատասխանատուն, ընախ-
հարար, ինչ չէ : Անունը Տիգրան, մականունը՝
Քուստանեան : Կրնա՞ր ուղարկել իր ծագումը :

Իր վէպերին մէկուն մէջ, Արքին, կը խօսի Հա-
յու մը մասին, որուն, օտար մը, կը հարցնէ՝

— Ինչ է էք : — Հայ եմ : — Ձեմ Հաստար : ..

— Ինչպէ՞ս թէ չէք Հաստար : Աշխարհ մէջ
կ'ալ յիսար մը որ Հայ չլլար եւ Հայ եմ ըսել :

Մարգը Արքին, այս տեսակ սքանչելիքին
ըով է որ, յաճախ, կը խալի մը ժողովուրդը,
որուն ճանին իր ունեցած ծանօթութիւնները
Եօխտ օտարին ունեցածին աւելի չեն պակաս են :

Բայց, պատահեցաւ որ խալիթուն մտնէին
փառաւորը ստանար ինչ, սակէ տուժեակ մը տա-
րինեկ տաւ :

Պատարագին սկիզբը, Լեւոնտ էր : Կը. ճանչ-
նար լորտ Տապիլ անտեղծ երեւիքի մը, որուն քա-
նիւտանութեան կըցած էր, 1940ին կամ 1941ին,
կարեւոր պատու մը ձեռք ձգել՝ Միլիէ Անդիլոյ
մէջ : Կառուեցան Պաշտօնական Տեղի՝ Մար-
մէն պիտ Նախակումն էր՝ Պրոքինկովի ժողովը :

Փոքրիկի մըն է պաթիկալ երբ մեր աղիլա-
ցի բարեկարգութիւն լսեցին թէ օտարական մը —
Պոլիպոլիա ծնած է Միլիէն լսեցած Հայ զը-
րիւտանայ — այդքան պատասխանատու պատու
մը կը ստանար, այն պահուն, երբ Հայրենիքը ա-
հաւոր սպառնալիքի մը առէին կը :

Եւ, Հայրաջանաւոր խորհրդարանին մէջ : Գան-
դատութեան զանի մը Հոգի ալ... Ընկերվարա-
կան :

Օրին մէկն ալ, ընկերվար մը Մալեթի թեւէ
ն, դուրս շարժուին : Կարծեմ լորտ Տապիլ ալ
ստանի մը արժանացաւ :

Գանի մը ամիս վերջ, Հայ զրազելի որ լուժ-
չը կ'անէր ամերկի, անկերուն վայս, ուր մին-
չեւ հիւսիս կը մնայ եւ, անոչայ, երբեմն իր ա-
ռանձնութեան պահերուն կը մտածէ :

— Անոչայուն է երբ : Իրենց ինքուով զրեցի...
Գանի մը ծաղիկներ տեսեցի իրենց քականդութեան
տարեւն մէջ... Մտափաշարեցի : Գրգռես ալ ունեի
իրենց անցողիկ : Միշտ իրենց ինքուն խոսեցաւ եւ
Հոգի քառահանգից Հայրենիք իստի Հայրենիք ու
մարդիկին հետ : Վասնից պահուն, ուրեքի դրա-
միկն ապացայցը տայ եմ Հաստարութեան :
Բայց, ամառա, այս օրունս արժանացաւ, Ռեւոն
եմ Եօխտի խալիթութեան մէկ փնէն ալ շարժեր ե-
ղեր : Մէջը ..

Այո, մոռց, մանաւանդ անոր Համար որ մեր
Մալեթի աշխարհ քաղաքեցան, երբ իր տարեկը ի-
ստենին քառեւ կուտար : Աւելի կանոնիկէ Հակոբ :

ՕՐԵՐԻ ԱՅՏԱՆ

Օրերն անցան. վարդերը բուռ. երգերը լաւ-
կարծեցա՞րդ՝ արդե՞ք ճամբար. գիշերն է մտա-
բայց հեռաւոր մշտնջերմն մէջէն կարօտ
Չացին իր կամիչ կը խամի միշտ ճաղացաւար :

Ինչ կ'ըտ ամ. սէրն ըմբերեալ մը ցնարչան, թէ
պաղատամբ մտնելի մը սիրտնա՞ն :
Որ չառապով աջեղանքին մը շիրման, որ
նիզէլ թուրին իր անմարտ գիւնդանին ..

Բայց ցնցեցեալը նշարախ ե՞ս եմ արդե՞ք,
Որ կանկող ճաղիլ տատկորժն արտադրումս՝
Չեմ խմար, եւ այս ճամբարն միայ մարտած՝

Չեմ գիտեր ո՞ր կ'ընթաց ճաղիլնս ընդիմառ,
Իսկի վազումս տատկանք լոյստարած,
Թէ օրեւոր վերադաղով տնակալութիւն ..

ԱՐՄԵՆ ԵՐԿԱՅ

ՄՏԱՊՈՒՄԵՐԻ

Յիշիք որ անկարելի է կատարելով բախտաւ-
րութեան հասնել, սակայն ոչ-կատարելով բախտա-
ւորութիւն ալ դէլ չէ :

— Աշխատանքը անէ՞ք չէ, այլ անհրաժեշտու-
թիւն :

— Անուանցիք որքան կարելի է շուտ, ամէ-
նից լաւ է մինչեւ քան տարեկան հասակը : Պահել
պիտի լինի տաղելիք եւ կենսիկ անվանարար
ուրախութիւն :

— Մի նախաձեռն : Նախանձը խոտացում է եւ
մաշկեցում : Անկարելի է ծածկել զանէ : Հետեւեալ
թը ախ է լինում, որ բոլորին թանկեցնում ես
թիլ :

— Անողորմիւր բարեւ է, սակայն ոչ քաղա-
րութիւն :

— Մի անտարար անցեալի մասին եւ մինչեւ
փրկել օրը յոյս ունեցր պապալիկ Համար :

— Մի մնացեալ կերպեր, տանցի կերպեր,
կեանք ծնան է մահուն : Մակոյն սորով չ'ընդ վա-
նալ :

— Ոսկին անհետանէ իրենց է մեր գլուխթեան :
Ե՛նք ուժ լին գանի՞ զո մէկ ընտան տեսել, այն մա-
մանտի, քաղաքաւորութեան ուղին կ'ըստին կը կըր-
նաւորէ, բաց Համար : Ե՛նք նրան կը նուիրուեմ,
ուղին թեղ Համար կ'երկարի անշաղի :

— Ամէն ժամանակ, ամենուրեք, բոլոր երեւ-
ւոյթներուն ունի զրաւակ կողմին : Նշիք այդ քա-
նէն միայն ուղարկը :

— Մի վարեալ մահից, մի մտածիք նրա մա-
սին եւ մի աստարակի նշանի : Աղբիւր աշխիւ, որ
մահը Համար իր ժամանակին, ինչպէս զիշեր փո-
խարկում է ցերեկին, ինչպէս ցերեկը փոխար-
նում է զիշերին :

Թարգմանեց ԱՐՄԵՆ ԿՐԱՍԻԼԻՆԻՅԱՆ

Մտնեց Կրասիլսկի իր Կրասիլսկի իր Կրասիլսկի
ցեղ պիտի լլար որ նորին Անդիլոյին չէ սի-
րեր որ մէկը կը ծագումը մտնայ յի Անդիլոյին
թիւն ծախէ :

Յոյս անկեր, Արքին կը դուր տաւ՝ է եւ հի-
մա շարժամբերի ախ ազգը, որուն անոր կայ
— ուղէ թէ լուզէ — կը երակներուն մէջ :

ԵՆՐՈՐԱՅԻ

« ԵՄԱՆԱՆԻ ԹԵՐԹՈՒԼ » (75)

ՀՈԶԱԿԱՆՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Ժ. ԳՐԱՄԱ - ԻՐԱՐԱՅԻՆԻ ՆԵՐՍԻՍԻԱՆԻ

Ոչ մէկ Բերտանցի կը Համարանգէր տան-
նէն չարիքի : Յարձակներուն կ'ենթարկուէին
« Հակախոսքի » զարդուն զիմարեցի : Լրտեսներ
դաւանաններ կը գործէին երկու կողմերու մօտ
ալ : Կրասիլսկի Հայախում մը ի նթիւսաղէի եւ թէլ
Արիկի մէջ : Խառարով ճախարի եւ Նաղալի
մէջ : Ոչ որ ապահովութեան մէջ կ'ապրէ : Դաւիթ
իր կուտը Գողթիկին դէմ : Անորով աշխարհ
եւ Միացեալ Աղբեր կը դիւելին : Հաղարուտիքը մե-
ռան :

Հոգաւոր իշխանութիւնը սպարեց ինքն մը
Զախալիսիւս զաղթալին ուրիշ երկրէ մը ալ զյո-
րութաւորութիւն : Աշխատողութեան կուսակցու-
թեան շատ մը անդամները դատարարներին իրենց
դատարարութեան ընթացք : Չընէլ Հաղարուտ
եւ կուս ի պաշտամունքին իւրակալութիւն : Եւ
խաղաճ Թրոսնը թաղէ ի թաղ Նաղալիսի կը
սորով արտաքալուեցաւ Պաղթալի մէջ Հրեանե-
րու անկախութեան Համար : Միայն Աղբեր իս-
պաղութիւն կ'ուզէին :

Ներուաղէ մ'ախ սիրելի Հոմանեւնէն էր, ու

րուն ամէն կ'ընդեր տէր դառնալ : Բարդուխան-
ները, կոթիկիները, Հրեաները, Մահճտական-
ները, ու մինչ ամէն որ արեւն կը թափէր, մինչ
յուզումը միշտ կը բարձրար, մեւ կ'անէր բո-
լոր ժամանակներու մեծագոյն լրտեսական պա-
մօթիւններին մէջ կը :

Միկնիս, որ իր բարեկամները Պրախայի բոլոր
թուղթերն ու վարեալներին շտափէ ինձի, չէր
զիտարէր, թէ Գողթիկ արշիկը, որ կ'աղարուտ
ըր Գեղեցիկին հետ, միմիայնակ խորակել ու ան-
կիզդ քարեկանութեան մը Հաստատած էր Բրիտա-
նական Հասարակապետութեան քանակը սպանե-
րէն մէկուն հետ :

Պրախա լրտես մըն էր : Կարելի էր զանի կո-
չել ուղղական Հետաքննութեան ապալ մը :
Ե՛նք Գողթիկ Բրիտանացիներու կողմէ ձերբա-
կալումն էր մահունը դատապարտումը չլլար,
Պրախա Թերեւս թնա պիտի չընդունէր սէրն այս
ապալին, որ ի վերջոյ, Բարդուտի ամէնէն թնա-
նալին անկիւններէն մէկը եղաւ : Իր անկախու-
թեան պատահալմին մէջ է :

1915ի Յուլիէն, որ շփալմաթի զաղտնի
նաղմաթները տեղի կ'ունեցան իւրաքանչի մէջ,
սեղ մը, Մեհալ մոլոն մօտեր : Տիգր զաղտնի
կէս մը կը հետ, անմահամօրի զիշեր Հոգալիսի
մը անուրիկներ Հանալի յարձակութիւն ունէր
նաղմաթներուն Համար : Բայց ուղղմաթները
մահանում էին Բրիտանացիներուն : Չօտանալ
Հասան է ձերբակալեցին ու որ կըցան մեղք ան-
ցրել :

Մահճտիւր տաղի կը ամէնուն Համար : Գե-

ղեն, վարեց, տարեկանս ներուաղէի պիտա-
կան բանալ : Անոր ճիւղը վերանցաւ 15 տար-
ուան թաղարարութեան : Չըրբախարաններուն
մէջ Պիտիլ չ'ուրիշ իր պարզ իկաւոր մի ար-
հիւնքէր : Գեղեցիկ զիշեր իր թալէ թէլ կ'ալ կա-
րեւոր գործով մը : Պրախա ինքնեցած էր զաղտը-
թեան եւ կատարութեան :

Իր բարեկամը, իր զիշակարար բրիտ. մեղք
բու մէջ... Մայր ծուլտ փորձեց Պրախա ան կե-
ցնել տարեկանիկայ մը գործունեութիւն : Գե-
ղեցիկ մեղքաւորութեան վերջ, յալարը մեղքա-
ւորութեան ինչ կ'արաւ լլարալ Մեղքալիկ մօտ
Ինկիզ փնարը փողցեց փողը յարեալմիւնէն մէջ,
յուսանաւ մայր կը կը պաշարէր իր զուկին Հա-
մար :

Յուլիէն ցոյց մըն էր, թալց անօտար փորձ մը,
Պրախա յալարալին, թէ պէտք է քառէ Գողթի-
ցին տեղը : Ե՛նք մայր փորձէ կ'ենցիկ զիշեր, պի-
տի փախէր եւ զաղտնի պիտի աղար Իմաներուն
հետ : Այլեւս թնա տուն պիտի չ'արա : Ինչ, Պրա-
խա ծուլտ, դատարար մը էր : Անիկա թալ պիտա-
լաւ մըն էր Հրեաներու եւ Բրիտանացի միկն :
Յոյցին արդեւոր ախ էր, որ մայր ծուլտ ի
վերջոյ հարցը :

— Իսկ ե՞ս ինչ կ'ընած ընեմ : Թող ես ալ օղ-
նեմ :

Տեղին ծուլտ, որ պատարան Հանդիմանելի
խախտի քալարալ մը, Համաճանեցաւ մարտեր
զիշիկ ներուաղէի քանալ :

Թարգմ. Կ. Գ.

Գ. ՇԱՐԱՐ

ԻՆՉ ԸՍՆԻ ԿՊՈՋՆԸ

Երբեք պիտի չըզայեցնէր Փարզիկ ռամկավար օրհանին ինքնութեամբ եւ ուղղութեամբ, եթէ իրենց տեղի տաւան ըլլային կարգ մը երկրորդի եւ լայնակոյ:

Ի վերջոյ որո՞ւն անունով կը խմբարդուին եւ կը ստորուին այն ճառարանները եւ կողմ-նակի խախտիչները, իրենց «Զօրակոչ» կամ «ՃՃ»-ժառանգութիւնը:

Եթէ Փարզիկ ռամկավարները ժամանաւոր առաւելութիւն մը ստանձնած են Ներդրայի մէջ, բոլորովին տարբեր Միջին Արեւելքի եւ Արեւել-կայի դասակարգներէն, ինչու՞ն կը ծանկեղ իրենց խնդիրները:

Իրենց չարժեքան լեզուային Հիմնադրամը Երկրորդական ռամկավարները մէկ ձեռնարկն է, հիմնական «որոշ նպատակներով»:

Արդ, նպատակները եւ նպատակաւոր Մեծանկար մը կրնայ զգալաւոր ազդեցութիւն - ցարգախան հա-տանք, իրենց օրհան ունենալով «Արդար - Ապա-դար», ինչպէս կը լինեցին օրի ք յուն:

Իսկ եթէ իմ խմբակցութիւն մը կազմուած է Փարզիկ մէջ, ազդեցութիւն եւ ազդեցութիւն, եւ իրենց այն անոր պաշտօնական քերական է, ի՞նչ պատճառ-ովն ծանկեղան զորոշանալով:

Հրապարական կ'ուղղորդեն այն հարցոյնները, աչքի աղին ունենալով թերթին նոյն 23 — 24 եւ 29 թիւերուն ուսումնական պատգամներն ու հոգե-շահ ցարդները, որոնց բաւական թիւն ալ խառ-նուած է:

Օրինակ, «Զօրակոչ» մէջ — հոգեւորականութիւն — թիւն — թերթին վարչական տնօրէնի կ'երգէ ան-հուն խառնադասարաններ եւ ճառարան այն ճառարան կ'երկնայ:

« Կը պիտի մը Ազգայն, անշուշտ բ-ե կը պիտի, պիտի մը պիտի:

Բայց նոր պատիւ կը դրանք քաղաքներուն... « Իմ Ազգայն մը անամիմ լեզու են կարգած ... Ենեցեղան ... Հայրենիք ...

Ոգեկան Հայրենիք ... Օղային Հայրենիք ... Անաղ Հայրենիք ...

Ինչ ընեն: Անէ մարդ օտաւած չէ ազգի եւ Հայրենիքի Ներքով (Երեսնամեա ուղղորդութեամբ):

Նոյն 29ին Գ. տնօրէնը վարժու կուտայ թերթը եւ կը փորձէ «Զօրակոչ»-ին պարզել լայնալ-քան խմբակցութեամբ մը:

«Հրապարակ մը բանն է տեսնելով նոյն 29ին մէջ, Պարզիկ յանձնար ինքնատաւ կանչ մը կ'արձակէ ինչպէս կարգաւոր արդէն:

« Եթէ մը մը վերջերս — Ո՞րք է մը դրա-կանութիւնը — Ո՞րք է մը Հայրենիք ... »:

Նոյն իսկ վերջերս կը դուրէ մը Հայրենիքին: Եւ, իրենց քաղաքական մանր ձեւեր, նորէն կը լին-չեցին նոյն 29ին, որպէսզի մենք ալ կարենանք « Զօրակոչ» տեսնել:

Հէ՛յ այնքան, ժողովրդի ինչ - եօթը օրուան ճամբար կարգելով, վերջերս, հրաշք եւ ուրիշ բաներ կը տեսնին: Բայց, ինչ տեսնել իրենց աչքերուն տակ եղանք: Տեսնանք ինչ եւ չօրհինքին:

« Մենք կ'ըրթնորան ինչ գործ չունինք », կ'ը-տեն, այն տալու յաւանքներով:

Եւ յանձնար կը կուտան: Եւ կ'ուտան ինչ որ կատարուած է, Հայկական Արտաստճանի մէջ: Իսկ եւ իսկ հրաշք:

Ներքին է այդպէս լայնալ եւ խորհանալ, ի փաստ չենք տարբարակ մը:

Եւ յետոյ կ'արեւելի թաղապետը:

Արեւելի ժողովուրդը մը ամփոփուած իր հայ-րենի հոգեւոր միայն եւ կ'ըրթ մը կազմած, իրենց անամիմ միտումը:

Արեւելի խմբակցութեան արժանաւոր եւ ցրտացածի արեւելի արեւելի: Այլապէս, անմա-ծօթ եւ խորթ անհրաժեշտ: Երեւանի թաղա-քան իշխանութեան մը փորձութեանց:

Արեւելի կազմակերպուած եւ ճառարանային ան-բողոքի թիւն, որ անդադար կը բանի ընտանաւոր իշխանութեան մը մակերես տակ, ճամբարին կան, խորշը ծարարի մը:

Արեւելի «միտում» թաղապետին, անմիջ կուտ - րաւելանք թաղապետը: Անանց ուղղութիւն անկ ուղ-նենալով: Միշտ զիջում վերեւ: անտեսագութեան ճիգնամանք:

Գարունակներ վերադառնալ:

Շ.

ԽՐԱՅԻՆ Ե. ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

«Թէ ԻնձՈՒՄ ԿԸ ՄԻՐԵՄ ԹՈՒՐԿԻՆԸ ...»

Անկերք ալ պիտի... — երկու Քրիստոսի դրա-պեաներ խորապէս կը սիրեն թուրքերը, պատմա-ցնելով պատմութիւնը իրենց Հաղապարագարը, արեւու-կան, փիլիսոփայ, անշուշտ բարեկրթ... անհրա-ժողովուրդ մը մեծանշան ալ պիտի... Փիլիսոփայ եւ Քրիստոս: Այս վերջինին լայնալ անկան-նեքն են վերի բարեք, փարզեան թերթը մը քաղ-ուած:

Ու սկսայ խորհում, խորհում ժամանել, շար-չեղեղ արեւել, պիտի լիզուրիման, գտնելու ճամբար փառանք՝ ալք արեւուտան եւ ժամանաւոր անհրաժեշտութիւնը բարեքին:

Քրիստոս Գարուն ինչ կուտայ կարգ մը օրինակներ... — Տղան վաղելով պարզեց զուրկ կ'ըլլէ եւ երբ մենք հարցն կը տեսնէ արձաքանը զիջակ քաղաքային անմիջապէս կը լրջանալ եւ կ'երթայ յարգանքով ճամբարին ծերութիւն ձեռքը: Միջի անքի ինչ սքը-ստանալ: փաստ բարեկրթութեան եւ արեւուտանութեան:

Շրմանալով դրապար ճառարան մը կ'երթայ պատան մը քան օրհուն: Լուսավարներ եւ դը-ժառանգորդ օրհուն չուն կը հաշին, իրենց դուրսինքն անմիջ լինալով իրեն նախկին ճամբար: Այսպէս բարեք փիլիսոփայութիւն մը ժողովուրդը ունի:

Միջի թիւ մը պատմական կ'ըլլան ծերութիւն մը դիմել անհնարաւ լինալ չունենալ կը ինքն իրաւա-րարներ հետեւէ հետեւ, անմիջ լինալով մտա-հոգեւորութեան: Գարուն է երեսակային այսպէս յարձանակումը մարդիկ օրհուն չունենալ իսկ ծաղա-լին թիւն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, ծննդով Ազ-գայն, անտեսականութիւն մը ողջ ողջ կը գտնէ հայ երա-կաններ եւ Սեւ Մոյսէն անմիջ աչքերով կը լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

Տղան օրհուն չունենալով լինալ, անմիջ լինալով լինալ, որպէսզի օրհուն զանալ եւ քանցեն:

ԿԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ԹՈՒՆԻՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՐԾԱՆՈՒՆԵՐ, ԶԵՐԲԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԵՒ ՈՐԻՆԵ ԴԵՐԵՐ

Վերջին տեղեկութիւնները կը ճառարանին թէ կարգաւորները ծարձ Թուրքիոյ մէջ, իրենց հետեւ-նալ ծննդաւ Հայրենիք պատմութեան:

Կրթական ամբողջ օրը զոյգ էին արաբական բո-լոր խառնութեան եւ լուսնի: Ընդ զորոշանով հաշուուած էր եւ ուսումնականութիւնը կը խառնար - կէք բոլոր անտեղ որ արաբական թաղը կը մտնէ կամ անկէ կը մեկնէին:

Նոյն օրը քաղաքիկ ինքնակա ձեռք ամառած էին ժողովարանի պատմութեան լուսնի, որովհետեւ, զրոյց կը ըլլէր թէ 2000 Արաբները կը ճամբար - քաղաքի ժողովարանի մէջ, ինքնակա թաղին մէջ քան մը հարկեր հողի շրջանակաւորները, ար-գայնական երեք երգելով: Տեղ մը ընդհանրեան շրջան պատմութեան եւ դրապարին արժեքակէցան:

Միտում... Երեսնամեա ծննդաւորները կը 12 երեսնակներ, զգայի հարաւ... Թուրքիոյ փոխարեւ - լով: Անոց մէջ կը քանդակէին պատմական ծննդաւոր խառնութեան, Նոր Տեքսթիլի փարէր են: Ու պիտի զի ցոյցեր յարաւորին, ծննդաւոր ժամկէտը շրջանակով մը փոխարեւորեան: Քերթնալ կ'ըլլէ որ ծննդ մը պատմական:

Հետ... Արեւելի մէջ մեն յուշում պատմական պատմութեան: Երկու ուսումնական պայմանները Գա - լուսնի մէջ մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

Գնումնականութիւնը կը շարունակուին: Երկու խառնութեան պատմականութիւնը:

« Ծրան... մարդաբան, Գ. Պիտեր, ցար յայտ - լով ծննդաւորները մէջ (Մարդ), մէկը երեքնակները իրա-վոր խառնութեան փոխարեւոր խառնութեան մը արեւել, երեք հողի վերաբերեցան: Մարդը խառնութեան մը 24 ժամ զորոշանով հաշուեցին, իրենց առջի ձեռն:

պէս կը ծառայեն ընդունել ինքին։
Բնագործարար մեկն չի ամեն դիմել կուտայ թէ
դիմել անհրաժեշտ տարւոյն ընդունելու էր կը մէջ։
Ինչն ալ կը խոստովանի այս պարագային, զիմով։
— Եւ երբեք անկողնի եւ, բայց կը պարտաւորակ
միայն լսան յաջ, սերը՝ զգիւր այս պիտի աշխարհ
ը եւ յայտ ցաւորներ կ'անդրոյն։ — Բ.

յիւստիական քրտնոյն։ Պրիկէն - Պրիկէն
մէջ, ար 250,000 շնորհանք 50,000 իտալեան մե-
տան են, զիպէ մը զոր աշխարհ չէ մտադան ։
Իր ճարտի մէջ, Տըքթ. Արքեպիսկոպոս կրկին եւ
կրկին լինեց թէ իմաստութիւն չէ մերթէ Արեւ-
մուտք բարեկամութեան ձեռքը։ Եւթէ մերթմը
յիւստիական գաղութները, պիտի մշտնջենուոր
հաստատութիւնը, աւելի մտադանելով. պարտ-
ւորուին։

Ընկերք, զարկեր, որ յաճան կ'ընդմիջուէր, և
պիտի թէ զարկներով մասնաբաշտման պիտի խո-
ստանէ ինչ արժանի։ Եւ արեւելեան Գիւմարեան -
նեղու, միջին, թէ Գիւմարեանը կրկին բանակից
յիւստիական, այլ առարկայաւ դիմելու մը մէջ կը
դրուին։

ԳԱՆԻ ՄԵ ԶԱՐԿ

ԼԵՂԱՍԱՆ քաղաքացի ինձեպոյն (Մշա -
կոյթի Միութիւն), պալէ հաճախելով զարկեր մը
Մ. Լազարեանը ձեռքը, պարտաւոր խաղաղու-
թեան եւ ինքնաշարք բարեկամութեան ։

ԼՈՒԵՐԸ յարձանակ զոտեղից Պրիկէն
խաղաղարարի վրայ կրկին հետեւանք նկարել
նոր մաշկաղործման։ Թողլով զէջեր եւ լաթեր
որպէս արտադրանք ամեն, անձամբ լուրջ զէջի ար-
քա՛ խաղաղեցին, խաղաղի մասնելով երեսփո -
խանները։

ԶԵՆՈՍՈՒՄԱՐԻՍԻՍ, մասնաշրջ իրաւէն ին
կուտից կը զնայալը, զարկերով թէ լրտեսական
կուտի ունի Միութեան կը միւս հրապ. մասն -
աշխարհական հետ։ Իրաւէն ինձեպոյն ։

Մ. ԼԱԶԱՐԵԱՆԸ արձանելով որ ամերիկեան
միութեան իրաւորները բարկի զին իրանէ։ Միւրեւն
Լիւտան արդիւնք է յարտաժողով։

ԵԶՐԱՍՈՒՄԱՐԻՍԻՍ վարչապետ, զոր. Եւրոպ. սեր-
տի քաղաքացիութեան էր ունեցան։ Եւրոպ. վարչա-
պետ. Լաւաճի հետ, անոր զործարարները արձա -
պիտի կուտին։ Այս հարցումը կապ ունի Մուստանի
իմպերիալի հետ։ Անգլիայ կը պիտի կը անտակտան
զայս։ Կրկին թէ Ազգ. ճակատ մը պիտի կապ -
մուտ։

ԶԻՐԶԻՍ, մասնաշրջ տեսակցութեան մը պիտի
խաղաղ Ալքրիստուրներ, ընկելու համար շարք մը
քաղաքական եւ տնտեսական խնդիրներ։

ԳՐԻԼԱՅԻ ԶԵՆՈՍՈՒՄԱՐԻՍ Կոլակաս թան -
ման, որ բուհական իր Ազգաժողովին մէջ,
մեթոդաւ։ Ֆիլասոսոփի եւ Լիւս. Գործարի կող-
մէ։

ԴՈՒՄԱՐԻՍԻՍ անդէն զիմով կ'ապարեց Ազգ. -
աշխարհի, որպէս անդամ ընդունուի։

ԵՐԱՍՈՒՄԱՐԻՍ յառակի փոխի, զարմուր, նոր
մասեր պատմաւոր է զաւտակ մէջ։ Բնութիւնն
ը կը յարձանակուին։

ԵՆԵՐԻՍԻՍ զարգիթ բարձրաւոր երկրորդ
փորձն ալ ճարտարաւ, իրեն հետեւանք առաջին
ցուրտին եւ հոգին։

ՆՈՒԵՐԵՆԸ

Տիկին Ա. Մուշաւ - Չոյանեան որպէս Տի-
կին Ուլաւան Զէքիանի մահուան առթիւ փո-
խան ծաղիկապսի 1000 Փր. կը նուիրէ Փաքիցի
Տիկին Միութեան որպէս ժամանակակից ։ Օր.
Ա. փոխիւրներ 500 Փր. նոյն առթիւ։

Մ. Միւշաւ զարգիթ իրաւոր (10 rue Jean Ju-
lian) մահուան առթիւ 2. Ե. Գ. Տան հիմնադրա-
թիւն կը նուիրէ 1000 Փր. փոխան ծաղիկապսի։

Մ. Միւշաւ Ալի Տիկին Վերթի Գա-
րեթիկեան, իր ամուսնունք, Գ. Միւշաւ Գարեթ -
Ֆիլիպի, անտակտան եւ կ'ընդունի մահուան առ-
թիւ։ Զէքիանի փառանքական ծաղիկապսի ձե-
մարտին կը նուիրէ Եւրոպ. միջոցով 1500 Փր.։

ՈՒՄԱՐԻՍԻՍԻՍ... ՈՒՄԱՐԻՍԻՍԻՍԻՍ
ՊԱՏՐԱՐԱՆՈՒՄԻՍԻՍ

Տրտնաւոր կ'ապարեց իր իրաւոր Մարտիկի առաջ -
ին կ'ապարեցին։

Ինկուտներ 20 շաբաթ երեկոյն մամը 95
միլիոն լույս, Օթէ՛ Սփրաւախի շնորհ արձաններուն
մէջ։

Մոտիւ ւնիմաններ

Փայտէ կրակներ (talon de bois) չնկելու նոր
եւ Կապուտեան մեծաները, որոնք կ'արտադրեն
թղթական 1000 զարկ փայտէ կրակներ։ Ետա նը -
պատմական զին։

Ինկել Գ. Կապուտեան, 54 Ave. de Livry, Sevran,
(S. et O.)։

Հայ բանաստեղծութեան օրը

ՄԻԼԱՆՈՅԻ ՄԵՋ
ԵՂ. 11 Դիկիւ, ժամը 21.15
ANGELICUM արտի մէջ (Piazza S. Angelo)
JEAN BALLARD կը խօսի՝ «Les voix de l'Arménie»
LUC ANDRE MARCEL «La Poésie arménienne au
moyen - âge»։

Դաստիասները կը ներկայացնէ Բժ. Արամայիւ
Մարայիւ։

Ներկայ պիտի լլնան Եւ. Ե. ՆԱՐԻՈՒՆԻ Եւ
Կ. ՓՈՒՍՏԱՆ։

Ճաղակոյի գիւնը

Դիկիւ. 31րդ, ժամը 22.15 միլիոն լույս։
Գարաւանգէս կ'ապարեցին Մ. Մաշ Ընկերակ-
ցութեան կողմէ, ի ճաղակոյ բարեկամութեան ձեռ -
նարկները։ Hôtel des Ingénieurs des Arts et Métiers
շնորհ արձաններուն մէջ 1915, Ave. d'Iéna. Métro։ Iéna։
Եւթա՛, Եւթա՛ պիտի չէ, անտակտան։
Կը ինքնուր յայտարարէ ապահովել ամուսնունք
եւ անտակտանի զինելով, առաւտանք մամրեան
Տիկին Գալանեանի Վա. 99-65 եւ WIMAX հաստա -
տութեան 25, rue Trévis, Pro. 44-39։

ՇՆՈՐԶԱՅԱՐԻՍ - Մարտիկին Տէր եւ Տիկին
Վարդան Փափաղեան շնորհակալութեան կը յաղա-
նեն ըրտը անոնց, որոնք անձամբ, նամակով կամ
հեռագրով իրենց ցաւակցութիւնները յայտնելի
Կ. Փափաղեանի եւ կը զուգիւ պատմաւոր արկա -
մին համար։ Այս առթիւ 2000 Փր. կը նուիրէ Ծ.
Կ. Մաշ Մարտիկին մամրաւորելու եւ 2000 Փր. ալ
տեղին Արեւոյններու եւ Արեւորեան Միութեան։

ՅԱՆԱՅՈՒՄԱՐԻՍ - Չարանանգի Հայր. Մի -
ութեան Լուին մամրաւորելով իր ցաւակցութիւննե-
րը կը յայտնէ չարանանգի Գ. Տէրտն Նորդեան
Կ. եւ ըրտը արարականութեան Գ. Հայրի Նորդեան
Կ. արարական մահուան առթիւ։ Ծ. Կ. Մաշ Լիւ -
նի մամրաւորելով ցաւակցութիւն կը յայտնէ ընկ.
Տէրտնանգի Նորդեանի մահուան առթիւ։

Մ. Համարանանգի Հայր. Միութեան Լի -
նի մամրաւորելով իր չարանանգի ՄԱՐԻՍԻՍԻՍԻՍ -
ԶԵՆԻՍ մահուան առթիւ իր ցաւակցութեան
կը յայտնէ հաղորդականի աշխիւն, զաւակներուն եւ
ըրտը պարգանքներուն։

ՀԱՅԵՐԵՆ ԴԱՄԱՐԱՅԻՍ ՍԵՆՈՒՄԱՐԻՍԻՍ

Ծ. Կ. Մաշ Սեւառեան զարմուր զարկեր վեր-
սկան է, ուսուցչուհի Տիկ. Ա. Բարեկանի
յիւստիականութեան Կ. Զարմուր Նաւի Օրդի,
Գլան Մեհիլի եւ Լիւնի Կապուտեան ծնողները արձա -
նաղիւ իրենց ցաւակները կրկին ժամը 9-12։
Դաստիասները կը զարմուր Նաւի մամ-
րուն։ Հաւցել։ — 5 Rue Maurice Berteaux։

ՇՆՈՐԶԱՅԱՐԻՍ - Ծ. Կ. Մաշ Լիւնի մա-
մրաւորելով շնորհակալութեամբ աստուայ է հետե-
ւալ նուէրները։

Տէր եւ Տիկ. Ալքրիստեան 2000 Փր., Տէր եւ Տիկին Թարսեան 1000 Փր., Տէր եւ
Տիկին Զարգիւն 1000 Փր., Տէր եւ Տիկ. Արդիւն
Հաւար, Գ. Ս. Մուշաւեանի Հաւար, Գ. Գ. Խոջ -
սեղեան, Արիւ. Թորոսեան, Ե. Բէրեկեան, Տ.
Մուշաւեան, Ա. Ալքրիստեան, Եւթ, Ե. Զարգի-
ւն, յարկին հիւր իր Գէրգիւթի 500ական Փր.։
Գումար 10,000 Փրանք։

ՄԵՐԻՍԻՍԻՍ - Տէր եւ Տիկին Կ. Համարեան,
Տէր եւ Տիկ. Երուսաղ. Համարեան, Տէր եւ Տիկ.
Կ. Գարգիւն իրենց խոբն շնորհակալութիւններ
կը յայտնեն ըրտը անոնց, որոնք անձամբ, նամա-
կով, հեռագրով եւ քաղաքական հաստատու-
թեանը լրան նուէրներով ցաւակցութիւն յայտնել
յիւստիական արեւելի մը կը զարմուր որպէս
Ալի Տիկին ՆԱՐԻՍԻՍԻՍԻՍԻՍ (Եւթալ Տո-
րիկեան) արտի մահուան առթիւ։

ՇԱՐԱՅԱՆ ՀԱՅ. ԵԿԵՆԵՐԻՍ

Ա. պարկը լույս տեսաւ Կենտրոն Մ. Հաւարու
մամրել մէջ՝ ճարտարական եւ քաղաքական խաղաղ
հրաժարական 2. Կենտր. Մ. Հաւարին։ Կը պարկ -
նալ Առաջ Շարաւ ամբողջական երեքր եւ
տակտները։ Ետա կ'արտադրէ Դարպի Դարպի. եւ
հարմարեցնէ հաստատութեան համար։
Ինկել Սեւալ Մ. Մուշաւեան զարմուրն։
Հեռախոս Obs. 18-28։

Le Gérant։ A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Daumec, Paris (13)

ՄԵՐ ԲԱՃԱՆՈՐՂՆԵՐՈՒՆ

ՄՏԻՊՈՂԱՐԱՐ ԿԵ ՆԵՐԻՐՈՒՄ ՄԵՐ ԲՈՂՈՐ
ԲԱՃԱՆՈՐՂՆԵՐԸ ՓԱՅԼԸ ԴԵՑԱՆԵՐԵՐԻ ԸՆ -
ԲԱՅԱՐԻՆ ԻՐԵՆՑ ԱՐԱՍԻ ՀԱՆՏԻՆԵՐԸ։
X ԻՍԼԱՌՈՅ ՄԵՋ ԿՐԼԱՆ ՎԱՐԵՆ ՏՕՐԲ. -
Ե. ԱՐԶՈՒՄԱՆԻՆԻ (ՄԻԼԱՆՈ)։

ԵՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՏՐԱՊԻԶՈՒՆ Դաւանգի (Գոնտոս) Հայր. Միութեան
տարեկան ընկ. ժողովը, 14 Դիկիւ. Կիրա-
կի կէտքէն վերջ, ժամը 3րդ, Café Regent, métro
Cadet։ Օրակարգ։ — 1) Զեկոյց, 2) Հայրաւորու-
թիւն, 3) Ընտրութեան նոր վարչութեան։

ԵԶՐԱՍՈՒՄԱՐԻՍ - Տրապիկոյի Հայր. Միութեան
պարագանգէնը, 17 Մալիւ, կրկին, Cercle
Militaire մէջ։

ՆԱՅԱՍ ՈՒՆԵՆԱՒ - Մանուկներու օրը Լիւնի
մէջ, 3. Եւթալ, շաբաթ երեկոյ ժամը 8.30րդ,
Գ. Թաղապետարանի սրահը։

ՇՆՈՐԶԱՅԱՐԻՍ - Լուին Ազգ. Միութեանը
շնորհակալութեամբ աստուայ Գ. Հայր Բիթմա -
ճեանէ 1000 Փր., փոխան ծաղիկապսի, Գ. Ար -
Թիւր Եւթանանգեանի նշանաբանութեան առթիւ։

Մոխու Է

Հիւստիական պատմաւոր մարտ. է, զոր
Բալայի մը մէջ, քաղիկ հանրու եւ ինկլա լինե-
լու զոգրեց յորդանան մը, մեքանական ամ -
րողական կ'ապարեւ Մուստան (seams)երկրի ար-
տադրութիւն է։ Կապիլի է զրոմաւորեան աշք
լուրջ անդի իր հետ ընկերութիւն ալ կ'ապարեւ։
Գրել Գրաւորներ։ — Agence Duplex, 8 Place de
la Poste Vichy, (Allir)։

ԿՈՒԶԳԷ ՀԱՄԱՎ ԶՈՏՈՎ ԳԱՏՈՒՄԱՆ

ԳԱՏԱՏԻՍ պարտաւոր մըր տաւերուն մէջ
զիմեցէ՛
MAISON HAMPART
39, rue des Charmettes, Lyon - Villeurbanne (Rhône)

DRAPERIES
FOURNITURES POUR TAILLEURS
VETTER
(Ets. TERZIBACHIAN)
34, Rue Tapin-Vent, MARSEILLE
MANUFACTURE DE VÊTEMENTS
Hommes - Jeunes - Gens

Ուշադրութիւն...
Ուշադրութիւն...
TAVERNE MAUBEUGE
6 RUE MAUBEUGE, PARIS (9)
Հեռաձայն TRU. 85-47
Եւթ. 29րդ սերունդ մամը զէլեր, ժամը 8րդ
պիտի նուազուին։ Գլան յայտարար հրա -
պարտեալ իրաւական ՄԱՐԻՍԻՍԻՍ Ե. ԳՈՂԱՍ
(պալ), արեւելեան նուազի մահա՞ ժող -
պիտիներ, ընկերակցութեամբ երեքուր -
պարտեալ մը։
Համարուն եւ զէլապան կ'երակարծեալ
կ'արկին մամը զէլեր ՏՕՒՆԻՐ. ԲԷՂԱՎ
կ'ընդուն։ Եւթալանի կ'ապարեւ իմանով
պարտաւորեալ արեւելեան մամը կ'արկ -
աւելիներ։
Հաւարիմներու եւ հաւարիմներու համար
արտադրելի է արաւի
Métro Cadet, և Pelletier et N. D. de Lorette
Aut. - 26, 85, 49, 43 և 32։
Մամը - Եւթալանի մամը անտիկ փոփա -
զգիներ կ'ընան զիմել Taverne Maubeuge։

ԹՈՒՐԻԻԱՆ
ԱՍԵՐԻԿԱՆԸ ԼՈՈՒԹԻՆ ՅԱԿ

ԲՅՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆ, ԳՐՈՒԱԶՐԻՈՒԹԻՒՆ, ՏԵՐ-
ՏԵՍԱԿԱՆ ՏԱԿԱՆԵՐ ԵՆԱԼՆԸ

ԽՄԲ. — Խորհրդային բնրքերը (Սպիտ. Հա-
յաստանի ալ միշտվի) կը շարունակուի մնայլ տն-
տեսքիմեր կառարարակի Թուրքիոյ խաղաղ. և
անտեսակայն հարաբերակ մնալի:

Ախուսակի վերջերի, որ կը կրէ ԲՅՈՒՐՄԱՆ
ամբերկանս աշխարհակալութեան լուծի տակ: Խո-
րաղիք: —

Ամերիկեան դաւանաւորները իրենց յարձա-
դարեան ծրարքներուն մէջ աչքի դարձող տեղ կը
յատկանան Թուրքիոյ: Անոնք անհրաժեշտ կը
հաշին այդ երկրի զարգ. և տնտես. կենսանքի
միջոց, կաշառակի երկրի զարմանի իրենց դիմա-
կայանը (պատասխան 1): Այդ դարձին մէջ անոնց
կաշառակի Թուրքիոյ դարձիչ շրջանները, որոնք
չառանց չլու գործիք դարձան եւ ամերիկեան հա-
յաստանիներու ձեռքը:

Լիզյանայի ժողովին մէջ Թուրքիան նախ-
արձակ առաւանակ յարգանքով ինքն մշտնջողի
կողմ, երկրի առաջնակարգութիւն լայն թափ և ծա-
յալ ստացաւ: Թուրքիոյ զարմի ընթացիկ առ-
բանութ. Ալթըրնատը, Քոր. Քիւնէյ, ծովա-
պահ Քերէն, զաւթաթիւ. զին. — խորհրդակալները
կաշին Ամերիկեան առաջամտիչներու հետ: Երկու
թ. Թուրքիոյ զարգ. կը շարունակուի: Ինչպէս կ'ը-
րեայ Քըզակի մասունի տեղիկային ինքնները, և
շահախորհարները նախ և առաջ կ'աշխատէ իրենց
թ. Թուրքիան որոնք իրենց կրնայ արձադրել
Ալաուտանահ Հրամանատարութեան:

« Են իմաթիւնը » թերթը հաղորդուի թէ
Ալթըրնատը այցելութիւններ կ'ունենայ իրենց
մէջ երկու ռեճեան եւ ձին. Բարձրագոյն խորհուրդը
ճիշտը, որ ընտնուած են ընդ. զորապետի ծրա-
րարքի և Թուրքիոյ առաջնակարգութեան ուժերու հա-
յաստանարեւելի հետ կապուած հարցեր: Անկի-
նա, Մ. Հաճաճները զաջին Թուրք բարձրագոյն
են ան սպանք:

Թուրքիան թաւակ կ'որոնցուցուի իր աղային
հանգանակներ և այժմ ամբողջովին կը գտնուի ա-
մերիկեան սպաններու վերահսկողութեան տակ: Եւ
Անոնք իրաւունք ստացան եւ ոչ միայն վարդիգնե-
րու այդ թաւակը ամերիկեան որմանով, այլեւ
պաշտակաւորներ իրենց ոչ — հանքի Թուրք աշ-
ները:

Ուղեկալները պահանջով Թուրքիան Բուրճ
զրկեց զորապետի, որ ամբողջովին լրակրութեան
տակ: Քորսակի մէջ սպաններու, վերահսկողութեան
զին. ինչպէս են 12 հարաք Թուրք զինուոր ու
սպայ: Հակառակ այդ ծանր և անհասար և —
իւտակներ, Թուրքիոյ վարչիչ շրջանները, հնա-
պաշտով իրենց ամերիկեան տեղիչու ուղեցորդ-
ներուն ղեկի սպանը կ'ուղարկեն խոսքեր զորա-
մաներ:

Մ. Դաճաճները, դաւանաւորները Բրթական
հարաբերութեան պարագայերին մասնաւոր և —
կան մը իրարարեցին: Համար Լիզյանայի մէջ ար-
ձաճած որոշումները: Այդ մարմինը մէջ կը գտնե-
րէ Թուրք դիմաւորները և սպաններ որոնց զոր-
մանիկները լուծին եւ Բարձրագոյն և Ալթըրնատը
ամերիկեան դիմաւորներու և ամերիկեան առա-
ջնակալ պատուիրակութեան ղեկավար զոր. Ար-
նուրի:

Թրթական տնտեսութիւնը վերածուած և առա-
ջնակալ հարաբարդութեան: Ամերիկեան զոր-
մանիկներ իրենց ձեռքը կ'ունենան երկրի ժողովը
դիմակն տնտեսութեան կարեւոր ճիւղերը: Անոնք
երկրի կ'արտադրեան առաջնակալ համ ինքի, մաս-
նաւորապէս մեծ քանակութեանը ջրով, և կը ին-
քնեն Բրթ. յուլիս իրենց ճիւղերուն ապրանքնե-
րով: Անոնք հետեւանք երաւ աղային արդիւնա-
բերութեան կարգ մը ճիւղերու: Այսպիսով աշխա-
տանքի և ղեկավարութեան և ղեկավարները յաւելուի:
Երկրիկ Բրթ. ար. Թրթակը, որոնք հակառակ
յին ներկայ զարգացմանութեան, չեն կրնար ծած-
կել ամերիկեան ռուսներու հետեւեալները: Օրի-
նակ, Ալաւաճ Թրթ. արձաճաճութեանը Բրթական
հետեւանդէն արդիւնաբերութեան անկողնը, կը
զրկէ: « Մեր սեփական արդիւնաբերութիւնը կը
կործանի հիւստանակով ծախող կարգ զորապետ
անտեսարկաններու շահերը պատշաճութիւն: Եւ
« Գարջ » թերթի կ'ըսէ: — Օտար դաւաճալի
կը կտար ինք զինքը, և կը բաւէ մեր յուլիս-
ները: Ան թաւանակած և մեր արդիւնաբերութեան
մէջ, մինչեւ մեր արդային դաւանաւորները:

Թրթական երեւոյթացիք արեւելք թափ կը
մարտիկը օդատեսարկաններու, առաջամտիչին
խաբարիներու կառուցման միջոց, թաւակի յարա-
նուծ ստաւապիւնութեան միջոց: Ուլաղաւի, ի որ
Թ. 1952Ի երեւոյթացիքը առաջնակալ ուղեւորն
յաւակցուած և 500 միլիոն Բրթական արեւելք —
անց հաշուելու լրացուցիչ արտադրութիւն յաւակ-
ցուած:

Ծնունդը և Գերմանիոյ
հայ տարագիրները

ՄԻՒՆԻԿ. — Գերմանիան կը պատրաստուի Եւ-
րոպայի և եւր ծարուն տունները: Ամերիկեան
զինուոր մէջնեւ զարգանքներ կ'ունենան մէջ եւ —
Հակառակ վարչաւան ձեռքի ու մասնաւորներ, ու —
բարե արտադրութիւն կը կը արեւ ժողովրդները
մէջ: Վասնատանութեան ցուցանիշները իրենց ցն-
իկ լուծարն մէջ կը շարունակուի ստալով հաշուե-
րամ անցորդներու իրենց ճոխ ու այլապէս ապ-
րանքները, որոնք արեւելի զինուորի ճակատի և
ցուցադրուած, որ կարելի չէ կանց շանտի տանց
զմայելու: Ան երեւակային, որ տակաւին եօթ
տարի առաջ այս շնոր չնմանութեան ու լուսադարձ
փոփոխութեան փոխարէն անհրաժեշտ միայն կային:
Սակի ու յուսանաւորները ուրախութեան պէս կը
յաճեն: Ուայ ժողովուրդը մը երբ տեղի պարելու
կամբ ու Հաւաքակալ ուժը կ'ընայ հրաշքներ
զորուն: Անոր լաւագոյն պատկերացը կուտայ երկ-
րեան պարտութեան զերման ժողովուրդը ստեղծելու
իւստիակներին նոր կենսանք մ, նոր հաւատք մ:

Այս խորհրդարանի ընթացքին կը
տարբերութեան շանտ մեր արեւելքներուն միջոց,
զորո լեզուիք մեր Հայերիներին հետ, դաւանաւոր
թուրքի զորապետ արեւելք միջոց: Սակալի փոխ-
վարը մը, եւրիպի հայերիներու, երբ կը պաշ-
կը միջակայք բարձր պահելու ուժը, որ մը ան-
պայման կրկնարարմանը կը հայերիներին: Գիտ-
և երկրագործութեան արեւելքներին այն հոգեկան
արժէքները, զոր մեր արեւելքները մեկն ձեռքին
փրկելով արեւելք անտար փոփոխութեանը: Գիտ-
չէ երեւելք պարտարիքը պարտութեան մէջ ժող-
վարը, զո միայն փրկութիւնը զու հաւաքակալ ուժ
թ. մէջ է: Այս արդարեւ պատկար մեկն ձեռք
են թաւանակած Ե. Զարմից կը կենսանք զուստ-
րութեան:

Պայ ժողովուրդը մը որ արեւելք խոր պայտա-
մանով առնէ Եւրոպայ ինչպէս հիւստիանի Ժո-
ղովրդները և յատկապէս Գերմանացիները:
Der heilige Abend (Սուրբ Իրիկները) իրենց ծոպ
պատկան և հիւստիանակ ընթացումը: Եւ —
պայտակալ մեր երկրները մէջ, մասնաւոր կը —
տին ժողովուրդները առհասարակ կը նախընտրեն

ցումները, պայ մանր տարմանի մասնաւոր
զինուորանութեան զարգացման ծանրերը կը
հաշուեն միայն 60 միլիոն որեւի, իսկ առողջապա-
րութեան և ընդհանրին պատշաճութեան յատկապ-
եւ զարգացման կը կարմին անկի փոքր զուստ
թ. Թուրքիոյ պիտակալ պարտեղ երեք միլիոն
թ. ուղեկին անկի է:

Երկրի մէջ կ'անի արեւելքները, կ'անի նաեւ
արտադրի անտեսարի բարձր: Բրթական պահեա-
ներուն մէջ կուտակուած և տնտեսական հարաբեր-
ութեան ճիւղեր, որ չեն կրնար ծախուիլ միայն զի
Ամերիկեանը դրամած են յուլիսները:

Զինարար կ'ընթաց արեւելքներուն ապ-
րանքի մակարդակը: Այս տարուն առաւելի և —
առնակալին անտեսարիները անան են 15—40
ու հարկը եւ միլիոն տանն աղան են ընթացիկ
ապրանքները: Մեր ու կ'անանք արտադրութեանը
թիւը: Հարկի հարաբարդութիւնը մարդիկ կը թաւա-
րէն զարգացման մէջ, այսպիսով փոխուի:
Թուրքիոյ մէջ — կը զրէ Բուրճակը լրացուի,
շատ մը մարդիկ են կրնար հաց ծախի... Երկու
հոգի կը հանի մէջ յոյժ կ'ընէ Այս և մեր ապ-
րանքի մակարդակը: Այս և մեր ճակատագիրը:

Գործադրութիւնը կ'ընդգրկէ ոչ միայն թա-
նուր զարգացման և զինուորանութեան թա-
նուրները, լայն խաղեր, այլեւ Թուրք մասնաւոր-
անութեանը: Այսպէս կը զրէ Թ. Համապարտա-
արարած մօտ 500 հոգի վերջերս հետեւանք ար-
եւելքի մէջ միջակայութեան, պահանջով զրկի զինու-
որեւ աշխատանքի: Բարձրագոյն կը թաւա-
րէն հարաբարդութիւնը մարդիկ աշխատանք և ղեկավար
պատանակման պատշաճ կամ յանձն տանի թա-
նակները, զաւանդները, արգանակները:

Սուլակի աշխատանքին կը տին զինու-
որ, Թուրք մասունի տեղեկութեան համաձայն,
Երկրի մէջ կան ճիւղ միլիոն լիւր, երկու միլիոն
կ'անտարգրիկ զինուորներ: Հարկը անտեսու-
թեան կը հանի 11 զուլան: Ամերիկեան և ինչպէ-
սները չաղային պատանակով արող ճակատա-
րածութեան մէկ երրորդ մասը չի ծախուի: Ու-
րեւ Թրթ. Երկրի կը զրէ Թ. Մայքիլի յաւանդին
մէջ զինուորները միայն տար և հարկեր կը
յաւանակաւորար տանի կ'ընանք մը պատանակ-
իւրն Համար, միջակայք տարեկան են Թուրքիոյ ի-
նչպէս զինու- և պատան մը հաց ինտել և ճիւղ
նոյնպիսի պատան կը տանենք նաեւ Թուրքիոյ
հետ շրջաններուն մէջ:

« Եւ ծնունդի թիւքի Թրթակցի որ համար-
դած և Թիւրքալը ճիւղի թիւքիցը, կը հա-
զարէ կը ապարարութիւնները »

իրենց Նոել տանի հարաբանի դրամարկներու մէջ:
Միւլիգիւն Գերմանացիները համար Եւրոպայի կը
Համարներ համարակալ սիրող և ընտանիք տուն,
որո խորհրդարանի և միւլիգիւն ծաղի:

Այս զգացումը ինչպէս հարապատ և նաեւ հայ

ժողովուրդին համար:
Գիւլիսիւրը 23 իրիկները փոփոխները առաւա-
յան կ'ընան: Ամեն մարդ կանգնած և Եւրոպայի
մարդ զոց կը մնայ մինչեւ որ տունին մեծը թա-
նուր ու թուր անդամները ներս հրախիւ: Եւ հա-
ւաքակալ լուսաւոր ծաղի յուլի, մեծ ու պար-
տիկ թուր երկիւրանութեանը կ'ընեն Եւրոպայի ծա-
ղիկ երբ ընտ զինք, տար զինքը: Եւ թաւա-
կը թաւալուն նուէրներ ու կը շարունակուի որ —
հակառակութեանը ընտանիքն զուստ և խաղաղ
Թուրքիոյ մէջ: Այսով ծոպային պարելը, զանց
կ'անտեսուի, փրատակով թուր ծարուն: Գիւլի-
չերի կը զորաւորեն երեւոյթներու զանգաւակներ
հրախիւլով ժողովուրդը Եւրոպայի սրբալուսն ապ-
արարակ:

Այդ իրիկները առնեն աղան տան մէջն իսկ
պիտի լուսաւորի Եւրոպայի մարդ և պիտի հնչէ
« Եւրոպայի, տար զինքն ապրապատեց իրը »:
Այսպէս կը տան զանաք ժողովուրդը իր Մ. Եւ-
րոպայ:

Սակալի, խոր Թիւքի մը կը համակէ մեղ,
կը կը խորհրդի որ ապ մը հայ տարակիրներ կը
Գերմանիոյ մէջ որոնք այդ իրիկներն անտան պի-
տի մնան այս ընդ. երեւակային, մասնաւոր
հայ ժողովուրդի զինքը, հետեւ պիտի լինէ, հայի-
միջակայք և հայ. երկրիներն որմունքները:
Կարճ կ'ըն զոր ուղիկ թուր արտաւ հայեր-
նակցիներուն արգելքն նուրով մը չիւն մեր ապ-
րանքի զ թրերն ու եղաւորները: Այս կը կարող կը-
րիւն և զոր Եւրոպայի զինքը իրենց միայն խորհ-
նետուն մէջն ալ լուսաւորի Եւրոպայի մարդ:

ԴՄԻՍ ԳԼՐԱՄԵՆԸ

ԾՆՈՒՄ

- Ա. — Այդ չիկի իմ և :
- Բ. — Ուր ժողովուրդը :
- Ա. — Մեծ համապարտեց զոյ:
- Բ. — Ուրեմն թուի չի կրնար ըլլալ, որովհե-
տեւ ես զան ժամացոյցին 200 մեթր հեռու
դուայ ...:

« Եւ տնայն պատու, անօթի մարդիկ, որոնք
ոչ զինքի ռեճին ոչ ալ տնայնութեան » ծնայ զինքը
այնպիսի տուններով, որոնք պատանակ յուլիս և
զնտան կամ ընտը կը ծանին: Այդ տնայնութեան
մէջ մարդիկ կ'ապրեն անտաններու հետեւակային:
Գիւլիսիւրները Բուրճակի կը փախա-
րանայ կալանաւորներու, կուլիկները եւ տն-
դակն ինչպիսով թաւակալութեանը հետեւ-
անով: Եւրոպայի մասնաւոր Գիւլիսիւրները
յաւակն կը թողնեն իրենց կենսանքներուն
զին: Մասնաւոր զին փախար չի հաղորդի կը Եւ-
րոպայի Գիւլիսիւր պահակազոր մեծ ջոկատներ կը
զրկեն զինուորակալ դրամարկները զայլուր հա-
մար:

Թիւրմանով, ընտանիքային ծանր պայման-
նուն և տարակալ ընդ. օգնութեան չաղու-
թեան հետեւանով տարանուած են զանապա-
րակութիւններ, մասնաւոր Թիւքիոյ: Միւլի-
չեր Թիւքի կը զրէ Թ. Գիւլիսիւրները տուններ
կը կը կը մէջ Գիւլիսիւրները տունները 40 հա-
զար մարդ կը մեռնի: Սակալի կը ինչպէ թէ այդ
տնայնութիւնը իրական կացութիւնը չեն պարզեր, որովհե-
տեւ հիւստիւրը մէջ, ուր կ'ապրեն ամբողջ
նոյնութեան 80 ան հարկեր, Թիւքիոյն մեծ-
նոյնութեան հարկը են ընդ:

Թուրքիոյ մէջ ինչպիսով զնտան և զարդ-
նութիւն, թիւքիները և զաւստանները խիստ ապ-
հար կը զարգան: Դպրոցներին մասնակները ա-
ւելի զան կ'ըն յաւանքը: Վերջին երկու տարան
թիւքիցի զինուորակ շրջաններուն մէջ քաղաքն
են ընտանիքը ծանր և տնայնակ ծանր զարգացնէ:
Եւրոպայի մասնակարգներին, հարաբարդ ինտե-
թեան նախաբանութեան համաձայն Թուրքիոյ
մէջ չիւնուած են 241 քանտ, ինչպէս եւ տնայնի:
Եւ տնայնի — զորքի ըստ շատ մը վարչութիւններ:
« Եւ ծնունդի թիւքի կը զրէ Թ. Գիւլիսիւրները »
ներ ընտանիքն են թաւանուր ինտեթեան տնայն-
անք ծաղիք:

Վերջերս Թիւք. կառավարութիւնը կարգ
կը կարգի միջոցները ձեռք առաւ, խաղաղութեան
կոմիտիները և թուր անոնք զին, որոնք են
ուլիսը հայտնուի ամերիկեան ռուսութեան հետ: Ին-
չպիսով ինչպիսով փախար են թուր յաւանքի մեծակալ
Թիւքիոյ, թաւան ինտելով անոնք տեղերը եւ աշ-
խատանքները:

Թիւք. թաւանութեան մէջ կը հեռն հարաբարդ
մարդիկ, որոնք չեն ուղիք հայտնուի ամերիկեան
արտաւորութեան հետ, միջաւայ կը պահանջեն
զարգեցնի զինարար և հաստատուի Թուրքիոյ
խաղաղ համադրանակները թուր երկրներուն
հետ: Եւ ծնունդի թիւքի

Բ. ՌԻՒՐԻԿԸ

29րդ ՅԱՐԻ - 20 Լուսնե No 6938-Խոր շրջան քիւ 2349

Երբեք Ե. ՄԻՍԻԿԻԱՆ

ՄԵՐ ԽՈՐԵԸ

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԲԻԶ ՄԸ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Հանրապետության և համարաբնական միջոցների պահպանության միջոցների կողմից 1920 թվ. 29ի տարեգրության նկատմամբ :
 Ե. հիշարարների թվ. Հայաստանի ֆինանսական դոկտրինան հարց է ուղղվել :
 Այս առթիվ, կը լինի մասն. Մայիս 28թ, ժամ. 2ին պատմական հանդիպումներ որ կը կանգնի դա-
 րաբար գերաբնական անցկացնել մը եւ ներկայ պետա-
 կանության միջին : 1

Այսին ընդլայնելով իր տեսակետը, կը բա-
 ցարտի թվ մեր դրացի հզոր պետություններին մե-
 կը ճաղապահական խաղ մը պատճառ էր. — ժողո-
 վասը Հայաստանն այլ ճանցներ թրջահայաստանի
 հանդիմանում պատճառ : 1

— Եւ ծնունդ Մայիս 28թ :
 Չախոցեան ծրագիրը, շնորհիվ, մասի, հայ
 մարտավարական, հայ դոկտրին, Ավստրիա Հա-
 յաստանի օրինական խաղը ենթադրական դիտարա-
 կանություն, որով իրենդադար Մայիս 28թ : 1

Յետո՞ւ — Զարթուրած սովորական մասնաւոր
 ու քի զիջելով, շնորհիվ լայն : 29ի : 1
 — Առանց լայն : 29ի, Մայիս 28թ առաջա-
 յին երեւոյթ մը պիտի մնայ : 1

Միջոցով խորհրդածույթները բոլորն ալ
 հիմունքն են այս թերիւս տեսակետին վրայ :
 Այս առթիվն որ, մերին ալ կը պահանջի շե-
 րախառնարար լլայն : 29ի, որ կհա փրկելու
 Մայիս 28թ : 1

Դժբախտաբար համարաբնական մէկ մասնին
 է որ կը յայտնուի այս արժանախառնութեան մէջ :
 Յօդառանգիր կողմէ արդար եւ քիտան երե-
 տայ : Խաղ, պատմութիւնը կէս կը ձգէ, — բուն
 համարաբնական թաղիքով ճառատաւական թա-
 ցականութեան մէջ : 1

Գաւառութիւնը կ'սկի :
 Լայն : 29 կոչուած թուական լիայ մեր ժամա-
 նակից տարեգրութեան մէջ : 1

Կա՞յ 1920 Դեկտեմբեր 2, երբ Հանրապետա-
 կան Հայաստանի կառավարութիւնը կը յանձնուի
 բոլորեցիկան իշխանութեան, մասնաւոր դաշնա-
 դրով մը : 1

Լայն : 29 արդար արհամարհանութեան մը եւ
 Այս մը իր թաղիքներն արշաւանք մը կը արա-
 քեն դէպի Լազարի, լայն կը պարտուին : Երբեք
 լազարներին, մասին կը տանին խաղ մը
 պայտանքներ, եւ վայրերին կը դնուկանքներ
 ճաղիք մէջ : 1

Գաւառութիւնը կ'սկի թվ մեր իսկ Մարտիակի
 իրադրութիւն, Լեզարի, կ'սկի շուտաւ այս արդար :
 Զոր դաշնակցութիւնը կը ստորագրէ Հայաստանի կա-
 ռավարութեան հետ, 1920 Դեկտ. 2ին : 1

Գաղափարային ծայրահեղութեան ճաղիք մը եւ
 այս արդար, իր ճիշտաւ յայտարարութեան :
 Դաւադիր խաղի Հայաստան կը ծանրի
 Դեկտ. 6ին, կապակերպելու համար ճարտարա-
 րիչական խաղը : Միջոց դուրս դէպի եւ ձեռք ձեռքի
 ու պարտութիւն : 1

Ճարտարապետ պատրաստ մը, այս առթիվ :
 Երբ կամով երեւոյթ եւ իր զորոյթները կը
 յամարեն 1920 թվ. 29-րդ ցուցիկը կրկին մը կը կար-
 դուրսարեն թուականը, անպատ մը եւ հաստա-
 տան լինի ըլլալ թվ իրեն եւ բուն Հեղինակը Ա-
 լեզարապետի անդրադրելով դաշնակցին : 1

Հայրապետութիւնը փնտռած ատեն, դրե՞ն պա-
 տախանաւան. անպատարները սերման ըլլալու են
 պատմութեան այս մասն ալ : 1

Արդիւրեւ չին պակերի շտի ին ըրեւանի,
 այլ մասնաւոր Մարտիակի մէջ, լինի ուսումնա-
 րիքներ : Համար զորոյց մեն պետութեան ստալակ-
 ական խաղը : Միջոց դուրս դէպի եւ ձեռք ձեռքի
 եւ Մարտիական հետ : 1

Որեւին, 1920 Դեկտ. 2ին խորհրդական յանձ-
 նուցեալ երկրորդ, փոխառուած Համաժողովու-
 թեանը : Առաջնորդը, համար ոչ ժողով ֆինանս-
 կան դոկտրինը, այլեւ անկարգութիւնը : 1

Այս ճիշտութեան վերջ, դիւրին է խաղի մնացե-
 ի մասն : 1

Հարցում մը, եթէ կը հանք : 1
 — Գիշտական պատմութիւն չէ՞ յամառու-
 րէն ուսանալ եւ տեսնել Ե պատմական տարաբի-
 Հանդիպումներ : Մայիս 28թ, երբ կը փառաբանու-
 յայ : 29-րդ : 1

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՏԱՐԵԳՐԱՐ

Երկ տասնամե 1953ի հատորը, հոգի բովան-
 դակութեան եւ բնոր տարգրութեանը : 1

Ողջապի Գաղափար ինքնին ժառանգու-
 թիւն է այս ձեռնարկը — այնքան պետական ան-
 հատի թվ ընտանիքին համար : 1

Ոչ միայն իրեն յանձնարար թաղապարս դիտ-
 իրենց, այլ եւ իրեն զրկուած — զգարաւանա-
 կան թրջակաւ : 1

Այս տարի խաղարկութիւնը յանձնուած էր
 իրենց կարգի Գեորգիանի, որ մասնաւոր խնամ-
 տարած է նիւթերու ընտրութեան եւ այլապէս —
 թեան : 1

Համազգային Ընկերութեան կողմ. վարչութեան
 որոշումով, կրճատած են կարգը որ բաժիններ, ա-
 նիւն ճիւղացիներ համար հատորը : 1

Օրացույցի բաժին եւ պատմական թուական-
 ները պատուած են մասնաւոր թուականը վրայ : 1
 Իւրաքանչիւր ամսական օրացույցին կցուած է կրճ-
 ատած մը շինք (Յօդիր) զերիւ համար : 1

Բուն հատորը կը բացուի զրախան էջերով :
 Յետոյ իրարու կը յարկուեն պատմական, գիտա-
 կան, զգարաւանաւան, թատերական, աղօղակ-
 անական, երգիծական, մանկական բաժիններ,
 յաշիւ, տառնակ, եւ : 1

Մասնաւոր դրեւն է որ ընդհանրացնէ Միջին
 Արեւելքի երկրները. — Լիւսանի, Մուրեա, Յօ-
 դաւան, Եգիպտոս Ամփով եւ փառապի տեղե-
 կութիւններ իւրաքանչիւր երկրի թաղաք, տը-
 րեւանական եւ ընդհանրին կեանք եւ հայ գաղութ-
 ներու մասին : 1

Տարեգրիցը դարձաւ թուական եւ թաղապարս պատ-
 ներութիւն — դիտարկ, խաղական, զանազան
 տեսարաններ, Հին եւ նոր : 1

Կարճ, մեր սեղանին վրայ կ'ունենալ հատը-
 ները զանազան մը որ կը զոհանքն բոլոր հայա-
 ները : 1

Մնացեալ կը վերաբերի ... զրախանաւն-
 րուն : 1

Մասնաւոր որ, տանական օրեր եւ, եւ շատեր
 օրացարկ եւ ամսական կողմնադրէն կը փնտռուի :
 Եթէ տարին կարգաւոր սկսի, հետոյն կը
 յարմարի ուրիշ հայերէն գիրքեր ալ փնտռուի : 1

Անէ
 1921/1922/1923/1924/1925/1926/1927/1928/1929/1930/1931/1932/1933/1934/1935/1936/1937/1938/1939/1940/1941/1942/1943/1944/1945/1946/1947/1948/1949/1950/1951/1952/1953/1954/1955/1956/1957/1958/1959/1960/1961/1962/1963/1964/1965/1966/1967/1968/1969/1970/1971/1972/1973/1974/1975/1976/1977/1978/1979/1980/1981/1982/1983/1984/1985/1986/1987/1988/1989/1990/1991/1992/1993/1994/1995/1996/1997/1998/1999/2000/2001/2002/2003/2004/2005/2006/2007/2008/2009/2010/2011/2012/2013/2014/2015/2016/2017/2018/2019/2020/2021/2022/2023/2024/2025/2026/2027/2028/2029/2030/2031/2032/2033/2034/2035/2036/2037/2038/2039/2040/2041/2042/2043/2044/2045/2046/2047/2048/2049/2050/2051/2052/2053/2054/2055/2056/2057/2058/2059/2060/2061/2062/2063/2064/2065/2066/2067/2068/2069/2070/2071/2072/2073/2074/2075/2076/2077/2078/2079/2080/2081/2082/2083/2084/2085/2086/2087/2088/2089/2090/2091/2092/2093/2094/2095/2096/2097/2098/2099/2100/2101/2102/2103/2104/2105/2106/2107/2108/2109/2110/2111/2112/2113/2114/2115/2116/2117/2118/2119/2120/2121/2122/2123/2124/2125/2126/2127/2128/2129/2130/2131/2132/2133/2134/2135/2136/2137/2138/2139/2140/2141/2142/2143/2144/2145/2146/2147/2148/2149/2150/2151/2152/2153/2154/2155/2156/2157/2158/2159/2160/2161/2162/2163/2164/2165/2166/2167/2168/2169/2170/2171/2172/2173/2174/2175/2176/2177/2178/2179/2180/2181/2182/2183/2184/2185/2186/2187/2188/2189/2190/2191/2192/2193/2194/2195/2196/2197/2198/2199/2200/2201/2202/2203/2204/2205/2206/2207/2208/2209/2210/2211/2212/2213/2214/2215/2216/2217/2218/2219/2220/2221/2222/2223/2224/2225/2226/2227/2228/2229/2230/2231/2232/2233/2234/2235/2236/2237/2238/2239/2240/2241/2242/2243/2244/2245/2246/2247/2248/2249/2250/2251/2252/2253/2254/2255/2256/2257/2258/2259/2260/2261/2262/2263/2264/2265/2266/2267/2268/2269/2270/2271/2272/2273/2274/2275/2276/2277/2278/2279/2280/2281/2282/2283/2284/2285/2286/2287/2288/2289/2290/2291/2292/2293/2294/2295/2296/2297/2298/2299/2300/2301/2302/2303/2304/2305/2306/2307/2308/2309/2310/2311/2312/2313/2314/2315/2316/2317/2318/2319/2320/2321/2322/2323/2324/2325/2326/2327/2328/2329/2330/2331/2332/2333/2334/2335/2336/2337/2338/2339/2340/2341/2342/2343/2344/2345/2346/2347/2348/2349/2350/2351/2352/2353/2354/2355/2356/2357/2358/2359/2360/2361/2362/2363/2364/2365/2366/2367/2368/2369/2370/2371/2372/2373/2374/2375/2376/2377/2378/2379/2380/2381/2382/2383/2384/2385/2386/2387/2388/2389/2390/2391/2392/2393/2394/2395/2396/2397/2398/2399/2400/2401/2402/2403/2404/2405/2406/2407/2408/2409/2410/2411/2412/2413/2414/2415/2416/2417/2418/2419/2420/2421/2422/2423/2424/2425/2426/2427/2428/2429/2430/2431/2432/2433/2434/2435/2436/2437/2438/2439/2440/2441/2442/2443/2444/2445/2446/2447/2448/2449/2450/2451/2452/2453/2454/2455/2456/2457/2458/2459/2460/2461/2462/2463/2464/2465/2466/2467/2468/2469/2470/2471/2472/2473/2474/2475/2476/2477/2478/2479/2480/2481/2482/2483/2484/2485/2486/2487/2488/2489/2490/2491/2492/2493/2494/2495/2496/2497/2498/2499/2500/2501/2502/2503/2504/2505/2506/2507/2508/2509/2510/2511/2512/2513/2514/2515/2516/2517/2518/2519/2520/2521/2522/2523/2524/2525/2526/2527/2528/2529/2530/2531/2532/2533/2534/2535/2536/2537/2538/2539/2540/2541/2542/2543/2544/2545/2546/2547/2548/2549/2550/2551/2552/2553/2554/2555/2556/2557/2558/2559/2560/2561/2562/2563/2564/2565/2566/2567/2568/2569/2570/2571/2572/2573/2574/2575/2576/2577/2578/2579/2580/2581/2582/2583/2584/2585/2586/2587/2588/2589/2590/2591/2592/2593/2594/2595/2596/2597/2598/2599/2600/2601/2602/2603/2604/2605/2606/2607/2608/2609/2610/2611/2612/2613/2614/2615/2616/2617/2618/2619/2620/2621/2622/2623/2624/2625/2626/2627/2628/2629/2630/2631/2632/2633/2634/2635/2636/2637/2638/2639/2640/2641/2642/2643/2644/2645/2646/2647/2648/2649/2650/2651/2652/2653/2654/2655/2656/2657/2658/2659/2660/2661/2662/2663/2664/2665/2666/2667/2668/2669/2670/2671/2672/2673/2674/2675/2676/2677/2678/2679/2680/2681/2682/2683/2684/2685/2686/2687/2688/2689/2690/2691/2692/2693/2694/2695/2696/2697/2698/2699/2700/2701/2702/2703/2704/2705/2706/2707/2708/2709/2710/2711/2712/2713/2714/2715/2716/2717/2718/2719/2720/2721/2722/2723/2724/2725/2726/2727/2728/2729/2730/2731/2732/2733/2734/2735/2736/2737/2738/2739/2740/2741/2742/2743/2744/2745/2746/2747/2748/2749/2750/2751/2752/2753/2754/2755/2756/2757/2758/2759/2760/2761/2762/2763/2764/2765/2766/2767/2768/2769/2770/2771/2772/2773/2774/2775/2776/2777/2778/2779/2780/2781/2782/2783/2784/2785/2786/2787/2788/2789/2790/2791/2792/2793/2794/2795/2796/2797/2798/2799/2800/2801/2802/2803/2804/2805/2806/2807/2808/2809/2810/2811/2812/2813/2814/2815/2816/2817/2818/2819/2820/2821/2822/2823/2824/2825/2826/2827/2828/2829/2830/2831/2832/2833/2834/2835/2836/2837/2838/2839/2840/2841/2842/2843/2844/2845/2846/2847/2848/2849/2850/2851/2852/2853/2854/2855/2856/2857/2858/2859/2860/2861/2862/2863/2864/2865/2866/2867/2868/2869/2870/2871/2872/2873/2874/2875/2876/2877/2878/2879/2880/2881/2882/2883/2884/2885/2886/2887/2888/2889/2890/2891/2892/2893/2894/2895/2896/2897/2898/2899/2900/2901/2902/2903/2904/2905/2906/2907/2908/2909/2910/2911/2912/2913/2914/2915/2916/2917/2918/2919/2920/2921/2922/2923/2924/2925/2926/2927/2928/2929/2930/2931/2932/2933/2934/2935/2936/2937/2938/2939/2940/2941/2942/2943/2944/2945/2946/2947/2948/2949/2950/2951/2952/2953/2954/2955/2956/2957/2958/2959/2960/2961/2962/2963/2964/2965/2966/2967/2968/2969/2970/2971/2972/2973/2974/2975/2976/2977/2978/2979/2980/2981/2982/2983/2984/2985/2986/2987/2988/2989/2990/2991/2992/2993/2994/2995/2996/2997/2998/2999/3000/3001/3002/3003/3004/3005/3006/3007/3008/3009/3010/3011/3012/3013/3014/3015/3016/3017/3018/3019/3020/3021/3022/3023/3024/3025/3026/3027/3028/3029/3030/3031/3032/3033/3034/3035/3036/3037/3038/3039/3040/3041/3042/3043/3044/3045/3046/3047/3048/3049/3050/3051/3052/3053/3054/3055/3056/3057/3058/3059/3060/3061/3062/3063/3064/3065/3066/3067/3068/3069/3070/3071/3072/3073/3074/3075/3076/3077/3078/3079/3080/3081/3082/3083/3084/3085/3086/3087/3088/3089/3090/3091/3092/3093/3094/3095/3096/3097/3098/3099/3100/3101/3102/3103/3104/3105/3106/3107/3108/3109/3110/3111/3112/3113/3114/3115/3116/3117/3118/3119/3120/3121/3122/3123/3124/3125/3126/3127/3128/3129/3130/3131/3132/3133/3134/3135/3136/3137/3138/3139/3140/3141/3142/3143/3144/3145/3146/3147/3148/3149/3150/3151/3152/3153/3154/3155/3156/3157/3158/3159/3160/3161/3162/3163/3164/3165/3166/3167/3168/3169/3170/3171/3172/3173/3174/3175/3176/3177/3178/3179/3180/3181/3182/3183/3184/3185/3186/3187/3188/3189/3190/3191/3192/3193/3194/3195/3196/3197/3198/3199/3200/3201/3202/3203/3204/3205/3206/3207/3208/3209/3210/3211/3212/3213/3214/3215/3216/3217/3218/3219/3220/3221/3222/3223/3224/3225/3226/3227/3228/3229/3230/3231/3232/3233/3234/3235/3236/3237/3238/3239/3240/3241/3242/3243/3244/3245/3246/3247/3248/3249/3250/3251/3252/3253/3254/3255/3256/3257/3258/3259/3260/3261/3262/3263/3264/3265/3266/3267/3268/3269/3270/3271/3272/3273/3274/3275/3276/3277/3278/3279/3280/3281/3282/3283/3284

በከፍተኛ ጥራት ላይ የሚገኝ የጥራት ማረጋገጫ ሲሆን፣

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԼՏՐԱՍՏՈՒԵՑԻՔ

Կատարանքի գիշեր

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

ՄԻՍԱԿ ՄԻՐԶԷ

Բրդպատում

Պողոտ մերթն բարդարեն կը բարկեմ հետևա...

Մարթիոյ մէջ տարուած դատաւարութիւնը կը պահէ միշտ...

Վերջին անգամ պատկան էլիստովեան ուշա...

Ամէն յայտնի ինչոյն թէ վերջին ռաբաբար...

Դատաւոր Կոստանովի մ'իշտ մասնատան ու...

Իր դատականներ փրկաւածմիտ ինքն ունեւ...

(LE MONDE ARABE)

բառաւորաւոր խառնախմբութեանց մէջ — Ո...

Չերպակաւորներ խառնախմբութեան են թէ Քրի...

Մայրիկոյ գեղացի երէ Շաշուկաբարդի են...

Ինչպէս կը նախառնուէր, Մայրիկոյ ռաբ...

Մայրիկոյ ինչպէս դատաւարութիւնը աշտ...

Ուղղութիւնները կը շարունակուին եւ նոր...

Ամէն իմինի որդին, տեսանցիւն է իր չար...

Ամէն իմինի որդին, տեսանցիւն է իր չար...

ԼՍՍՈՒՆ ԱՐՈՒՆԻՍՏ

Salon de l'Art Libre 1952 ռուսական տե...

ՀԱՄԱԶԱՍՊ ԵՍՈՐՈՒԹԻՒՆՆԱԼ մասին պա...

Համապատասխանութեան Ս. Միութեան...

Ի ՍՄՏԻ ճՈՐՏ ՄԱՐՏԻՆԻԱՆԻ Իրաւի Ըն...

Մարթիոյ գեղացի երէ Շաշուկաբարդի են...

Մարթիոյ գեղացի երէ Շաշուկաբարդի են...

ՄԱՍՈՒՆ

ՀԱՄԱԶԱՍՊ ԵՍՈՐՈՒՄ 1953: Աւելի քան...

ԵՍՈՐՈՒՄ ԵՍՈՐՈՒՄ ԵՍՈՐՈՒՄ ԵՍՈՐՈՒՄ...

PREUVES, Cahiers mensuels 21. Novembre 1952.

ԱՐՈՒՆ, գրական եւ գիտական մասնաիր, Գ...

ԳԵՂԱՐՈՒՄ ԵՄ ԵՍՈՐՈՒՄ

« Ե Ա Ռ Ա Ն »

« ԵԱՄԱՍՈՒՆ ԲԵՐԹՈՒՆ »

(79)

ՀՈԶԱԿԱՆՈՐ, ԼՐՏԵՍՈՒՇԻՆԵՐ

Ժ. — ԳՐԱԿԱ - ԽՐԱՅԵԼԻ ՀԵՐՈՍՈՒՆԻՆ

Գրախ, ստորերկրեայ դաւադրութեան խ...

Ամէն մէկը դաւադր մըն է: Ենկերա...

Գրախ գիրք ըստմ էր Սարոնա - Թէ Սիվի...

ՄԷԼ ԵՐԽՈՒՄԱՆՈՒՆԵՐԻ ԵՒ ՈՒՐ ՄԱՍԵՆԻ, բոլոր...

խնդիր, որպէս կը հեռայ տարալիւրծներ կոր...

Գրախ կուտեցայ առանց դիտարկել, թէ բր...

Վերադարձեց, ըստ պատգամաբերը, ա...

Բայց Գրախ, տանուէր տարեկան կին ր...

Չոր տարեկան Հնապան: Գիտէին, թէ Երի...

Ու երբ զոտմարտեց ետ եկան, աւելն ինչ ք...

կընդարձող գէղեր ըսմը, որ կը պաշտպան...

Գիտէի որ մեկեց կուրծը: —

Մաշաքոյ կերպով միջառաքաւ, ըստեկեայ...

Հաշտայոյ փոխարեց զայն մաշաքի ոտակի...

Ոչ մէկ քառ դուրս եկու անոր թերեւ: Ի վեր...

Գրախին մայրը յառէ հասաւ չարորդ օր: ...

Բաղարի փառան էր: Դեղի գիւղեման...

Բաղարի. Գ. Գ.

Գ. Ջեհրո

ԽԱՂԱՂՈՒԹԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՆԵՐՈՒ Համա-
դամարը կը բացդի այսօր, ուրբաթ, Վիեննայի
մէջ: Քերթնը կը գրեն թէ խաղափէն Արքային
Վիեննա դադած են, Հելս-Արքիէի խնդրը յա-
ղարհ համար: Եղկապատ պատուիրակներն մէկն
է Մոսկուայի խաղիկի գնացարը, Մոսկուայէ մէ-
նալ:

ԱՐԵՆՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ նախագահը եւ
տաւա կը դիմարտ Սահմանադրական Աստանէ,
որ պիտի վճռէ թէ օրինական է վերին կրն-
աւորութեան խաղափներուն վաւերացումը: Վարչա-
պետը այժմ կը յուսայ անպիտան վաւերացումը:

ԱՍԼԱՆՏԵԱՆԻ ԴՆՏԵՐԻՓԻՆ գին վարիկները
զարդան ինքս մը զուսմարեցի Գարիշի մէջ, զքն-
եկելու համար վերադարձան վիենայի: Կրտսի թէ
ներկայ ընթացքով տար զգործարմին պակաս արե-
ւել ըլլալ 1953ի հաշիւը (70 զգործարմին): Օղտնա-
ւերն այ ծրարացումը 7000է պակաս պիտի գնա:

ՅՈՒՆԱՏԱՆԻ ԳԱՐՁԱԿԱՅ, զոր Գափաղա-
տ, տնտեսական կը դանդ զմանապէս ժիւն էր կրթ-
իկն, Թուրքիոյ եւ Յունիստիոյ միջեւ, Ալպա-
նիան չկողմացնելու, Պուլկիական ներք զինչու եւ
ուրիշ ազգական զորքն կատարելու համար:

ՈՐՈՐԸ ՍԱՍԿԱՅԱՌ Գարիշի եւ ամբողջ
ձորանայի մէջ, Մամանդիւնի կը կարծեն թէ
պիտի մղցմանայ հետզհետէ:

ԵՐԱՆԱՆԵՐՈՒ յատուկ փոշիէն մինչեւ հիմա
մեծած են 43 պարիկներ: Գիտնականը կը հաստա-
տեն թէ թունաւոր ինքեք կը պարուսանէ:

ԼՈՐԵՆՏԻ ՓՈՂՈՒՄ օրինաւոր էր կը քնն-
արան համաձայն թաղուէին պիտի կրնայ
տարբեր տարբեր օրինակներէն արտաքին ժառան-
գական իրաւունքը: Այն ասան կը - լորեքը ալ
պիտի թաղուի Բողոքի մէջ:

ՍՈՒՐԻՈՅ պարսպաբար, դոն, Տիւրքիոյ,
Գահիթ կը սպասուի Ժառեր: Պիտի մնայ հինգ
օր:

ԱՆՃՈՐՎԻՒՒ — Ել, օրտան զարդոյն համար
կըթ մարիկի մը կազմակերպ է նախաձեռնութեան
կեկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան, հետեւող անդամ-
ներով — Պ. Պ. Մ. Երանդեան՝ աստիճանայ եւ
Պ. Տողոքեան՝ աստիճանալի, Յ. Քիւրիէլեան՝ դա-
մապաշ, Տիկ. Պ. Զաքարեան՝ խորհրդական, Տի-
կիկ Ա. Քալէլեան խորհրդական:

Կը խնդրուի հարաբարութեան եւ մասնաւոր-
ապա թուրք կազմակերպութեան շինել այս
ազգայնաւ ձեռնարկի իրենց ինքնական եւ յար-
կական անվերապահ անակցութեամբ:

ՀԱՆՐԱՅԻՆԻՅԵՐՈՒ ԵՒ ARMENIAN REVIEW
Արտասահմանի բաժնետիրութեան աշաղկաթ-
եան Այն բաժնետիրներն եւ զործակալները, որոնք
իրենց հին հաշիւները չեն փակած, բացի Կոստն-
տնուլի 1953 ապրիլի մինչեւ հիմա, պիտի գ. 1953
Յունուար 1էն առաջ հասկացողութեան զանգ փա-
ղութեան հետ:

Յանձնարարութեան շտապուելու, կամ որչ-
կազարարութեան մը շրջաւոր պարագային, թեր-
թերաւ առաջարկէ 1953 Յունուար 1էն սկսեալ պիտի
զարգեցնենք անկողին:

ՀԱՆՐԱՅԻՆԻՅԵՒ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Օտտունի...

Այրիքեք հաշարն ՍՍՍՐՈՒՆ զաջեք, տեսէք եւ
հաշարէ

ՀԱՐԱՎ — ՀՈՏԱՎ եւ ՄԱՏԱՆԻ
եւ վարկեցեք հաշի եւ արեւելեան երգ,
նուազ եւ պար
31, Rue d'Alsacienne - Paris.
Métro : Réaumur et Strasbourg - St. Denis

TELÉ-CHATEAU

97, Rue du Château - Paris (14) — Suffren 62-02
ԿՆԵՏԵՆԱԼ ՀՈՅ ՄԱՍԿԵՐԵՒՆ TELEVISION
RADIO, ինչպէս նաեւ երկօրապահ տեսնալով
(առեւելաւ եւ խառնութեան մէջ):

Յոյս թերթի Թելեֆոնի ամենին արդիական
տեսնալով, մասնաւորապէս GRAMMONT Տան
մեկնալով:

Վարդան Գրիգորիւն եւ Ժամանակ զեղչ ԵՄ-
առիկ ընդերքացութեան:
Դիւիկ:

Պ. Անդրանիկ Ստարապարեանի
Վերի հասցեով:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ...

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՆՅԵՐ

Ձեռնարկայ Կապիտալ Սաշի Մարտիկի տարն -
կան զարգացումներն:

Դեկտեմբեր 20 շաբաթ երեկոյեան ժամը 9էն
մինչեւ լոյս, ՕՔԷԼ Միլիտարեի չեզ արահներուն
մէջ:

Գիշարանալակ մոյր բաժին եւ ընդիր մը -
ազգայնոր:

ՀԱՆԻՍԱՌ ՊԱՏԱՐԱՎ

Տալիկ Ս. Գրիգոր Լուսաւորի եկեղեցւոյ
Հոգաբարձութեան կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի
հանդիսարար պատարաջ պիտի ժառանգուի Եւ -
չիւր ժառանգ մէջ:

Երեկոյեղութեան Գարիշի Ս. Յովհ. Մկրտի
եկեղեցւոյ զարկերու կողմէ, Եկմայն նաւ -
ձայն եղանակով:

Յաւար պատարաջի հոգեհանգրտանն արտաքին
եկեղեցւոյ զարկի Պ. Զաւեն Յովհաննէսեանի ար-
քայնալ ձեռողք իշառակին: Մկրտե ժամերու -
թեան 9ին, Ս. պատարաջ ժամը 10ին:

ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԿԱՐԱՆՎ ԿԵՐԱՅԻՆԻՅԱՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԱՏԵՆԱԿԱՐԱՆՎ ԵՐԱՊԻՅԻ ԿԵՐ. Յան-
նաժողովը պատրի ունի յայտարարուի թէ Լաւ -
պարմալ Մատնապարաջը վերադարձուի է: Ըն -
դեկտեմբերն ժամը — Ամէ օր 10—12 եւ 14—
18, քաջի շաբաթաթի, կիրակի եւ ժամանակ օ -
րեր:

ՄԻ ՄՈՒՆԱԳ

ԴԵԿՏԵՐԻՔԻ ԽՈՒՆ ԱՍՏՈՒՆՅԱՆ

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ ՀԻՔԱՅԱՄԱՌ ԱՆՈՒՇԵՐԻՆԻ Խա-
նութիւն, 32 Rue de Trévise, Paris (9) Tel. Tai. 65-44

Մուսուլման Խաւ Տարուան առթիւ, Ընդ պիտի
զանէք Պուլէն նոր ժառանգ, արեւելեան տնայն -
դէմերու Կարպառ ժառանգէր մը կողմէ պատ -
րաստաւոր, Պուլէ, պարապ, Բէլ Գապալիֆ,
Խալիֆալ, Ռիվալի, յոյսալ, Բալուսալ, յուսա -
լակ, ինչուս, անարաւ ինչով, չաւարով եւ ըն -
կողով չըտէմեր, գաւազան զարգացնենք:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ — Ս. Սարգիս Ժանիկ առ-
թիւ պարտուրն սկսեալ, մինչեւ շաբաթ 13 Դեկտե-
մբերին թիւերը ներկայացնող զիտի աստ -
նայ հանդի նուր մը:

Կը Հայթաթիքի նաեւ փառալայի եւ պերտիկի
համար համ թերթեր:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՆՈՐ ԴԱՄԱՐԱՅԻ

Նախաձեռնութեան Կապիտալ Սաշի Մարտիկի
ժառանգիւրն, 32 rue de Tréviseի Հայ Ազգ. Տան
մէջ: Դասեր Հայերէնի, ազգ. պատմութեան եւ
այլաբանութեան, հինգշաբթի օրերը, առաջիկ
կտորէն վերջ ժամը 3ին: Արտադրութեան հա -
մար դիմել Պ. Պ. Արամ Հանիկի, 9 rue Saulnier
եւ Գեղամ Աճճեանի, 12 rue Cadet: Տուսով ստիկ
պիտի Ժաննան նաեւ գիշարային դաստիարակութե -
անը, երկուստարաններուն համար, հեղաթրքի օ -
րեր:

ՀՈԳԵՀԱՆԻՍՏ

Ընկեր Պ. Զաւենեան եւ պատկերներ կը ծա -
նուցանեն թէ այս կիրակի Հոգեհանգրտան պիտի
կատարուի զարգացալ Տիկիկ ԱՄԱՆԻՔ Պ. ԶԳՈՒԹ -
ԵՆԻԷՐ իշառակին, իր մահուան շառաւարակին
առթիւ:

Կը Հրապարակի իր յիշատակը յարգանքները:

ԵՆՈՒՆԴԻՒՆԻ ԵՒ ԿԱՐԱՎԱՆԴԻ

261 REVELLON ԵՒ ԼԻՍԵՐ ԱՄԱՆԻՔ

Պ. պիտի զանէք մէկ փրտան թուրք համա -
դամ Ժառանգները:

Ընդար ժամանակ, օգի եւ զանազան ազան -
դեր եւ:

Արեւելեան ժառանգութեան Տէր եւ Տիկ. Գա -
րապալիքայն զինպարութեան:
Հասցէն — 24 Rue St. Lazare, métro Trinité,
եւ N. D. de Lorette:

Սեղանները ապահովելու համար հետամնին -
ցէք Tr. 31 - 62:

ՄԵՐ ԱՄԱՆԱՐԴՆԵՐՈՒՆ

ՄՏԻՊԱՐԱՐ ԿԸ ԽՆԴԻՐՈՒՄ ՄԵՐ ԲՈՒՈՐ
ԱՄԱՆԱՐԴՆԵՐԻՔ ՓԱՅԼԻ ԴԵԿՏԵՐԻՔԻ ԸՆ -
ԲԱՅԵՐԻ ԻՐԵՆԵ ԱՄԱՆԱՆ ՀԱՆԻՐԵՐԸ:

Մ. ԽԱՄԱՐՈՅ ՄԵՋ ԿԻՐԱՆ ՎԱՐԵՆ ՏՕԲԹ.
Ե. ԱՐԱՌՄԱՆԱՆ (ՄԻԱՆՈ):

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ՄԱՐՏԻՆ — Հ. Բ. Գ. Պուլմա. Օտտուրի վը -
աւան եւ թիւարկութիւն ընդհ. Բողոքի այս շա -
բաթ ժամը 20.30ին, սովորական հաւաքանդին:

ԱՆՃՈՐՎԻՒՒ — Հ. Բ. Գ. Ս. Միւստան եւ -
թիւարկութիւն ընդհ. Բողոքի կը հրապարակ թուրք ըն -
կերները այս ուրբաթ երեկոյեան ժամը 9ին, սովոր -
ական հաւաքանդին:

Հ. Բ. Գ. ԱՐԵՆՄՏԻՔ. ԵՐԱՌՊԱՅԻ Ուսանողաւ -
կան ընդհ. Միւստան Բողոքի ուրբաթ ժամը
20.30ին, սովորական հաւաքանդին:

ԻԹԱՎԻՒ — Յ. Կ. Խալի ԻԹալի մասնաձեռնի
Բողոքի այս երեկոյեան ժամը 3ին, սովորական
հաւաքանդին: Պարտաւոր յերկարութիւն:

ՎԱՄԱՆ — Խալիքի յերկարագ շաբաթ. Մի -
ստան ընդհ. Բողոքի այս կիրակի առաւ ժամը
9ին, Հայերէնի լեւալ թիւարկութեան ընդարա -
նին մէջ: Կարեւոր օրակարգ:

ՏՐԱՊԵՆՆԻ Նաւանգի (Պետտո) Հայր. Միւս -
թան արարկան ընդհ. Բողոքի, 14 Դեկտ. Կիր -
կի կէտքն վերջ, ժամը 3ին, Café Regent, métro
Cadet: Պարկարգ — 1) Յնդիլ, 2) Հայտնաւոր -
թիւն, 3) Կարտիկի նոր մարտիկներ:

Կը Հրապարակի թուրք Հայերէնի կեկեղեցիները տն -
խար:

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ — Տրապիքի Հայր. Միւս -
թան պարտաւոր, 17 Մայիս, կիրակի, Cercle
Militaire մէջ:

ՀԱՅ - ԲՈՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐ
Այգիլիքի Տէր եւ Տիկիկ Ս. Միւստան 1500
Փր. եւ Տէր եւ Տիկիկ Վ. Ուրբաթեան 2000 Փր. ԿԸ
Խորհրդ. Հայ - Բոյձիկ, Այրի Տիկիկ Խորհրդ.
Խորհրդի կեկեղեցի մահուան առթիւ:

DRAPERIES

FOURNITURES POUR TAILLEURS

VETTER

(Ets. TERZIBACHIAN)

34, Rue Tapie-Vert, MARSEILLE

MANUFACTURE DE VETEMENTS

Hommes - Jeun. & Gens

Ուշարարիւն...

Ուշարարիւն...

TAVERNE MAUBEUGE
6 RUE MAUBEUGE, PARIS (9)

Հետամնին TRU. 85-47

ՆՈՅ. 29էն սկսեալ ամէն գիշեր, ժամը 8ին
պիտի նուազեն, Պուլէ յայտնաւոր հրա -
պարտուի Կարպառ Միլիտար Միլիտար ԳՈՂԱՅ
(ուս), արեւելեան տնայն ժամը Թ -
պարտուի, ընկերակցութեան երգչաւոր -
պարտուի մը:

Համարում եւ պէտքաններ կերպարներու
կարգին ամէն գիշեր Տ Ե Ո Ն Ե Ր - Բ Ե Գ Գ Գ
ինչպէս եւ հաշարան կողմէ ինքնով
պատարաստում արեւելեան ամէն կարգի առ -
նչեղները:

Հարամանկարի եւ հաւաքարարի համար
արարարի եւ քաղաք
Métro Cadet, եւ Pelleier եւ N. D. de Lorette
Aut. — 26, 85, 49, 43, 32:

Մամթ — Յրաժամերու տեսնի փոփո -
զարկեր կրնան դիմել Taverne Maubeuge:

Le Gérant: A. NERCESSIAN
Imprimerie DMR AGOPIAN, 17 rue Daumesnil, Paris (13)

ԱԶՈՒՆԵԼ «ԺՈՒՈՒՆԱԼ» ՍԵ ՀԱՆԼԳԻ ԱԶԳ. ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԴԵՍ

ԻՏՏԱՆԸ ԱՌՈՒՐԱ

Փայծողը

ԽՄԲ. — Հայկալի մեր պատգամալիքը, «Արեւ-
ելից» է, կը գտնուի վրայուսումով. —
Բերդի թիկն Աղզ. Իշխանութեան ղեկ կազ-
մակերպումը ստորին զաւի մը ղեկ յանդիման կը
գտնուի ։

Երբք տանէի ի վեր, տեղեակ էինք սատ -
րելորակ բոլոր այն աշխատանքներուն, որոնց
ընտան են հայ կենսին խոստան կապ մը անաղ-
մալինքը, դիտարկութեամբ ուսմակար թափիքը -
փառքներու եւ բոլորակեան սարկանքներու : Մտածել
էինք նաեւ, որ չարութիւն կը դիտարկուէր Պէշ -
քուրքն ու կը ձգտէր եւ կը ձգտէր կաթողիկոսա-
կան ընտրութեան հաղթը Սոփաներու կողմէ
զանկելու ճամբու մը վրայ եւ ընթացքի մը մէջ : Անտէր, որ Աղզային Իշխանութեան ղեկ վերցնէ
մարշալը շրջապատին աշխարհ, խամսանքներու եւ
հարկ կտակարարներ իրենց զերեկին մը կը ինչչնէն
հարկաւոր ուղարկէ. ... որ կը խօսէ անտեսանելի
մայա, դուրեք իմ թիկնովը աւաղել մէջ ...

Պիտ դարձել, հանգամանքներ, հաղթը բո-
լոր մանրամասնութիւններով : Համ կարգի : Պի-
տէր պարզեց ինքնին փութելը, խելակապութիւն
մը, որուն ճիւղները ծանծա են մեղի իրենց քո-
ւոր ընկն ու անխոստանակի նպատակներով :
Ստորակար հոգիներուն թիկը, պատահապատա-
կան կերպիւ ճիւղ ներդաշնակուած, ցտեսնելու ու
զապաղիկները մտած է իրենց տրեւոր եւ վար-
դետներու ճիւղ զորքի թիկնովը, Պէշքուրթի թէ
Սոփայի մէջ, մարտը ուղարկուած խաղաղութիւն մը :

Սոփայ, կ'ուզէր հանդիպել տեխնական -
թիկն դարձնել դիտարկման բաւական եւ փոխ-
նախնայութեան պատմական այն նմանքը, որ մեծ-
նախնայութեան է Հայկալի Բարեգործականի գրասեն-
ձանի մէջ եւ որուն բովանդակութիւնը կը լինե-
ցունէ ... ստիճանակ սօրերու զաւանթական
դարձութիւններ ճարտարական վատերու :

Անտեսանելի Հայկալեան պատմութիւն այդ հա-
նգորդութեան. —

Երբն Վանուի թիկն, Հայկալի իր սակալին,
Ստորակար թիկն զապաղիկներու հայ Հայկալե-
ան այն տեղանքին, որ զարեք աւաղ ընկալուի
Հաստատուել Հայկալի մէջ, անթիկ ինքնովը հաստ-
աւորութիւնը կը թաղարցեցանք եւ աղջկային պարտա-
կաւոր թիկնները :

Բարձրագոյնական՝ այն երկրին տալով ճաշ -
տար սպիտակաւորներ, պարկեր տակաւորակա-
ններ եւ Սուրբի տակաւորութեան եւ ընկերային վե-
րելին ստատուել տակաւորներ :

Համապատասխան խմորակով եկեղեցիք չուրը
եւ տնոր պաշտօնականներ համար ինքնական եւ քա-
ղաքական գործողութիւններով մանրամասնութեան
անոր սպառնալից ոչ արժանաբերի կարգաւ -
ներ, որոնց մասնակցութեամբ եւ ընկալանաբար
աղջկային գործերը վատաւորած էին վերջինս
սերտելին դաւանելներուն, մինչեւ 25 տարի առաջ :

Սակայն, զուգահեռ պայմաններու ընթացում,
կ'ուզէր խմորակութեան մը, շնորհիւ Սուրբի Բա-
ղաւ. իշխանութեան տիրապետ օտար պետութեան
վր, յաղեցնող ձեռք ձեռք աղջ. մեղանք եւ հա-
կանայ այս գաղութի ինքնական կորիքը կապող
բուն Հայկալեանքներ մեկուսացող աղջկային դը-
րեւել եւ անոնց պարկերու ու յաղեցնող անմասն-
ութեանը փոխարէն Առաքելորակներ լիցող պա-
տակարան մարդերով, որոնց միակ արժանքին է
եղած կողմ հաստատութիւն հանդէպ վերջինս -
նախ խմորակութեան :

Մենք, պետութեան եւ աղջին տաղտուկ
չպատմուելու անհուն մտադրութեամբ, լուս
մտադրել մինչեւ հիմա, եւ հաստաբար լուս
մտադրել այսօր ալ, եթէ անկանաւոր
չըլլայինք աղջկային տնոր պատկերին մը : Այսպէս,
ուրիշին ուրիշ միայն իշխանութեան զուրկ մտա-
ցած այսօր քաղաքի թիկնը կը անկողնակալութեան
պատկարով ու աղջկային կառուածներու եւ գործերու
անորոշութեամբ մասնակցութեամբ, Առաքելոր -
գաղութին կ'ընթացէ ճանապարհական շահաւանքի մը,
Աղջ. Սահմանադրութիւնը բաւական ճիշդ ժամանակ
կը հաստատուական նպատակներուն եւ, ստեղծել
թիկան հետեւեալ, այսօր արժանացած է Բողո-
քութիւնը քաղաքական ճիւղմանութեան անկասա-
նութեան :

Ըստ մեր Աղջ. Սահմանադրութեան տրամա-
դրութեան, պարտաւորել է, որ Գաւառական Բո-
լորքի ընդհ. կապող փոփոխութեան ներքալիքի ա-
մեն տարու տարին : Նկատելով, որ սալն կենսական
հաղթը ցարը նկատի չէ անտեսած, նեղակ Գաւառ -
Բողոքը ընկալանալ կործանուած կ'ըլլայ իր
օրինակութիւնը Սակայն, հակառակ իր այս հա-
մարմանը, ներկայ Գաւառ. Բողոքը, միացած
Իշխանութեան ինչ նոր հաստատուող զեկալորակներ
Գաւառ. Բողոքին, ձեռնարկած է քաղաքային աշ-
խատանքի մը, աղջին հակառակորդ են հալող ու
նեղող որոշումներ տալով Հայկալի մէջ : Իրենց
հաստատութեան անփոխելի սպառնչոյցներն
մէջը չէ՞ մէջէ՞ քաղաքային թիկնը Գաւառական

Մարդկային կառմաստութեան մէջ ամէնէն
անմասնող գործարարն է փայծողը (տալալ) :
Իրարարական զիջքերն իսկ անցողիկ կը ծառան -
նելն դառն : Ու եթէ Բողոքային մեծ մասը չի
զիջէր տնոր զիջք, Բողոքային ալ զիջէ չի կցած
լուստարանի կարգը եւ երեւոյթները : Այսօրեան -
զիջք փայծողը Բողոքին զանգուան է կապ մը հի-
ւան շրջաններու պատմականային տեսակետով :

Փայծողը կարելի է նմանակել Ուրդը հակաթի-
քը՝ որուն մէջ կապող տալակ է : Իրար ու տալակ-
զական մակը մը զայն պատած է : Նոյն հիւտաւո-
քը միջոցներ է ներքնապէս, կատարելով թափա-
նումներ : Փայծողը գեղեցիկութեամբ իսկ սեղծ ան-
կէն մը, որովայնին ձան կողմը, ստամոքսային ե-
տեւով որ տասներորդ կողմը քարտէսութեան կը հա-
կանարի ու կը հանդէպ զգրկներուն վրայ : Իր եր-
կանութիւնն է 12 ասնթիկներ : Լաւորութիւնը՝ 80,
իսկ հաստատութեան 4 ասնթիկներ : Իր կշիւ 200
կգամ : Անշուշտ ասանք մտաւոր թիկն եւ ու կըր-
ան տարբերել ոչ միայն անմէ անմ այլեւ համա-
ձայն տարիքի ու արտաքինական պատմանքներու :

Փայծողը ներքին կապովը թափանքն է խոր-
շերտ, որոնք կ'ընտան ճիւղիկն ու ընկալանքին : Փայ-
ծողային շնորհքը հիւսկարուելով ու հեղեցանք
նորոշումով կը ձեռնարկ մարդկանքին, ուղղելով
բոլոր խորշերը : Այս շնորհքներն ցանցը կը կա-
ծէ փայծողին հեղեցանք խորշը : Նոյն երաբերի ի -
րենց անողը կ'ընկալանք ծածկուած են յատուկ
պատմանով մը որ սեղ տեղ ուղղացներ կը ձեռ-
նարկ համբերել ու ուղղանքներուն նման են որոնց
Մալիկիկին մասնիկներն անտեր տաւած են խաղաղ-
քի փոփոխելն անտեսում : Հաստալակ մարդկանքին
ալ (սեւ արեան) ինչը լայնած վիճակ մը կը ներկա-
յացնեն, որոնց մէջ լայնած է արիւնք, կամ շատ
դուրեղիկ եւ կը շրջանաւորութիւնը : Երկու տեսակի
երաբերելն ալ թէեւ տարբեր պատմութեան, բայց
կապովը կարելի է նոյն նկատել :

Փայծողը զեղծ մէջ ու մարդիկ կապող իմակ
գործարարն է, ուր արեան կարիքը զիջիկներ կը
զուրկեն, միջաւայն ու անդէպ զիջիկներ կը փնջ-
ուելն ու միայն ստեղծ զիջիկները կ'էնթատուեն
չարմանակ իրենց շրջանաւորութիւնը : Այս պատ -
ճառաւ նկատուած է կապող զիջիկներու զեղծ -
մանը եւ ինչհակառակն սպիտակ զիջիկներու որ-
րակն :

Ինչպէս իրենք, այս վերջինները օգտուած են
մարմինն ղեկ պայքարող մարմինները, փաստակ
տարբեր ինչպէս նաեւ մայած ու մտած թիկնները
փնջանքով, ցանցեր ինչպէս ինչպէս ու մարմինն :
Նոյն պայմանն ունեն կապող մը թիկններ, (Ինչպէս,
ինչպէս թիւքիկներ թիկնները) որոնք տարածուած
են մարմինն կենսական մասերուն մէջ :

Փայծողը որովոր ճիւղիկ զիջիկներու դըլ -
խաւոր արտադրիչը, ստեղծել որ կ'ուզեն այս-
տեւած ու միայն կապող զիջիկները : Երկրակ
այս պայման է որ, ինչպէս թիւքիկներ թիկնները՝
ամբարանը, կը ծառայէ իրեն հում ինքի՝ արեան

Գաւառականին, որուն ներկայութիւնը շատ աւելի
օրինակ եւ կենսական է, եթէ դուստարուած այս
Բողոքը օրինակը էր :

Աղջ. նկատելով որ տարիներ շարունակ այս
սակալաբիւ խմորակութեան թիւ ու թիկններ
կանդող կուտակական կառավարութիւնները զը-
նուած են հրապարակին եւ երկրին դիւր տեսանքն
են Բողոքային կառավարական զիջիկ օգտուած եւ ար -
քանութեան պաշտպան զեկալորակներ, ենք, Առա-
քելական ընկերային պատկարող Սուրբացիները -
կուտակ ինչպէս, որ մեր քաղաքական կառավարու-
թիւնը իր վերին հակողութեամբ հնարարութիւն
տալ ինչ պատմ ընթացքի թիկններու, որովպէս մի-
անգամ ընդ միջոց վերջ ցանկն հեղեցանք խորագրու-
ած ինչպէս պատմականները եւ վերահասարակ -
առ պետութեան համար արջան թանձրանքն ան-
գործութիւնը հայ համայնակին մէջ :

Յ. Գ. — Մայն խորագրերն մէկ պատմութիւն դը-
րուած է նաեւ սուրբական կառավարութեան ներ-
քին գործող նախարարութեան մը :

Ամբարանը ճիւղն է, թէ՛ -
Ա. — Հայկալեան սերունդի զաւակները զո -
ւեն են իրենց անտեսող կառավարութեամբ դուս-
տրութեան մը : Հայկալեան հայութիւնը կը չա-
նաղործուի բաւական թափանցիկութեամբ կողմէ,
որոնք իրենց փայծողութեամբ արկածախորդութեան
գործիքը դարձնել ինչպէս զիջիկներ, փոխել թէ թէ
խաղը նոր փոփոխել ու կ'ընթացնէ այս պայման
թիկն մէջ : Հայկալի Հայութիւնը անտեր շահաւորել -
նա այս փայծող, փայծող ենք, ընդգրկում է
բողոքի արիւն մէկ փայծողն ու հետեւան մեր քո-
ւոր հայրենակիցները : Միտմամբ ու բարեխա մա-
ղաք անտեր միջոց ծառայելով աղջկաւոր արքա

կապող զիջիկներ արտադրող գործարարներուն
ճիւղիկն զիջիկներու այս թանկալի աշխատան -
քին կ'օժտուակեն, յատուկ թիկններ, որոնք բո -
լորեալ կապող խմորին յուրեք պահակ զիջք
կը կատարեն, մաքրելով մարմինը փոխանակու-
տարբերին :

Պէշ է լեւոնը նաեւ որ փայծողը ներարդան -
դալին կենսիկ ընթացքին եւ երեւակ մը ծնուն -
դին միջինն : 12 ասնթիկ կը լուսն կապող զիջիկն -
բուն արտադրութեան : Յետոյ այս պայմանը կը
յաւանէ արիւր գործարարներուն եւ իր ամասնարի ու
կառուածներուն : Սակայն իր այս յատկութիւնը կը
պահէ ամբողջ կենսիկ տեսողութեան եւ կ'ընտրու-
րէ ինչ լուսն այս պարտականութեան ամեն անգամ
որ մարդկային կապող հիւսկարութեան կամ տա-
րութեանը հետեւանքով կը զիջէ իր օժանդակու-
թեան :

Ուրեմն փայծողը պէշ է նկատել ոչ միայն
կապող զիջիկները փնջողող գործարարն է, այլ
մասնաւոր ճիւղիկ զիջիկներու արտադրող մը :
Երկրակ մարտարող մը, ու շնորհիւ իր կ'ընտրու-
ած կարող ինչպէս պարտականութեան արեւ կար -
մը ստեղծ զիջիկները կը զիջէ մարմինն այն մա-
նորը որ թիկնային պահակ կայ :

Փայծողը զիջ մը ըլլալով է կ'արտադրէ ձառե-
նեղութիւնը ինք մը որ կենսական է Գործակից թիկն
համար :

Փայծողը իր այս ճիւղերուն հետեւանքով յա-
ճառ կ'ուտէ : Մասնաւոր կապող մը մարտարող ման-
րէնք, ինչպէս անոնց մանրէկ կամ տեսակ մը
փայր որորորեւ թիկնները, բոլոր կը զիջն արքա-
մարի մէջ, ուղեցնելով եւ տարազանքով : Այս-
թիկնները թափանցող յատուկ պատմանի մը
մէջ կը կապուեն ուղեցնել յաճառ երեւակ մը
զիւրկին ծնունդութեամբ, որ միայն վերաբարձարան
գործողութեան կարելի է արտաբան :

Անշուշտ միայն մակալորձեղներու պատմանն
չէ որ կ'ուտէ կը խորշային փայծողը : Երբ -
հանդիպում ամեն անգամ որ անհնարաւորութիւն
կը զարմար փայծողին կամ կը խորշային, պէշ է
հետեւինք թէ կը բանի յոյսուած մեր ստեղծու-
թեան, անհնայ պայքար զիջիկ մը որ մայմին
թափանքն թշնամիներուն ու փաստակար տարբեր
ութեան դէմ :

Փայծողը օգտակար գործարար մը ըլլալով
անգործ, կը փրկուածութեամբ հանդէպ են -
թեւ թեւ մասնաւոր անհանգստութիւն մը չըլլայ :

Ուրեմն փայծողը բարեբար զիջ մը կը կատարէ
մեր մարմինն մէջ :

ԳՈՐԴԳԵԼ ԳՈՅԱՆԵԱՆ

ԵՆԻՈՂ

ՀԱՐԱՆԿԱՆԻՍՏԻՐԸ. — Ինչպէս բնմ որ նկարս
բնական տեսնուի, ձեռքերը դրապան մէջ զիջն է
ԼՈՒՍՆԱՆԻՍՏԻՐԸ. — Ոչ, ուրիշ կը դրապան
մէջ ...

Բ. — Ինչպէս, երեկ ստիճաններէն թղ փո-
նցել, եւ ապա զարմալ եկել եւ աղջկան ձեռ-
քներ խորշուի :

Բ. — Ուրիշ տեսնել երեկ որդապէս ինչի չըթեք,
մեր աղջկան ձեռքը ինչի պիտի տամք թէ ոչ ...

Զ. Բ. արեւմտմ է ծանօթ պատահականութեան
գործակալներու : Կրնան փոխառ ըլլալ, որ, ինչ
պէս միշտ, նաեւ այս անգամ պիտի փոխ դուստ
զիջիկն քաղաքի կողմը :

Բ. — Ընդգծելով, վերջապէս հանդարտու-
թեան մէջ, այն տղը, որ կ'ընտրուի ... Ենթա-
նիւ Սուրբի Բաղաւ. իշխանութեան տիրապետ օ-
տար պետութեան մը ...

Աղջկային Իշխանութիւնը անմասնակի եւ
կառավարի ցոյց տալու այս մտաւորքը քրիստոնի
չի՞ բարեք : Այն ընդ. Իշխանութիւնը, որ, օտ-
արաշխարհական պատմութեամբ, կցած տեղահանալու
Ինչպէս աղջ. զեկալորէն շարունակ ու այս շարքերին
հանդէպ հայութեան հարկանքի, ճիւղարկ զգա-
ցունելով վատանք, արժանանալով Սուրբի աշխ -
տախարհական շրջանակներու եւ օրուան կուտա -
վարութեան ընդհ. զանապատեղին : Գաւառին ու
փոխարեկ կրնան փայտ ըլլալ, թէ Սուրբի Իշխա-
նութիւններն ու աղջկալոր տարբեր սերունդ -
ները աւելի լուսն ու խոր կը ծանցան օրուան Աղջ.
Իշխանութիւնն ու սուրբահայութիւնը, զան ի -
րենք՝ իրենց կուտակած ու փաստական զեկալորակա-

Ինչպէս բարեք, սուրբահայութիւնը արժանա-
տես կ'ըլլայ համարակից կառավարութեամբ դուրի
մը, որ կը ձգտէ կաթողիկոսական ինքնութեան
հանդէպ մէջ տակնուվրայ տեսակետն ու տալու
գործակիցները գործի միջոցներով անտեսել :
Միտմամբ կուտալ ... Իր օտը պիտի շարունակ
ենթադրականութեամբ հաստատուել համար թէ մին-
չեւ ուս պիտի ունեն իրենք, մինչեւ որ թիկն
մինչեւ որ արդար ... երբ հարկաւորամբ պիտի
կը գտնուի մեծաւոր վերջինս, մենք չենք մե-
ղաք : Իրենք աղջկան :

Հ. Յ. Դ. ՅԱՐԹԱՆԱԽ

ՄԻՔԱՆԱԿԱՅԻ ՔԱՂԱՔ. ԸՆԴՏՈՒԹԵԱՆՑ ՄԻՔ

Առէ՛ր որ քրեցիքը թէ Հ. Յ. Դ. ցանկը յարեալ է ինքնանոր քաղաքագետական քննարկ-
քննաց մէջը :

Պէտքով չ'Աղաղակը կը քրէ այս առթիւ (9
Դեկտեմբեր) . . .

Լիբանանի ամբողջ հողամասին վրայ, քաղա-
քագետական քննարկութիւնները տեղի ունեցան
կարգապահ ու աղայ մթնոլորտի մէջ :

Այն յիշմանում մէջ, ուր հայ թէկնածուները
կային, քաղաքագետական քննարկութիւնները վեր-
ջացան Հ. Յ. Դանակցութեան յայթանակումը :
Պայշարք յառակապէս բուռն էր Պուրն Հա-
մուտի մէջ, ուր Հ. Յ. Դանակցութիւնը, ինչպէս
ամէն տեղ, առանձին ինքն էր բնարկական պայ-
քարի բնութիւն Հայաստան — ռաւախքով — բուռն-
էր խառնած ուժեր, որ շարժութիւն է վեր ամէն մի-
ջոյն կը դիմէր իր թէկնածուները յարեցնելու
համար : . . .

Մեր հակառակորդները շարքի մէջ էր վեր
տունէն տուն կը պտտէին ու գտնաբեր առեւտրու
ու յերկարաբերողութիւն զուէ կը հաւաքէին : . . .

Կերպիկ առտու, մեր ամէն գոյնի հակառա-
կերդները, որոնք զարմանալի կերպով զիարք կը
գոտնեն ունեն աղայում որ հարկ ըլլայ խախտու-
թեան դէմ պայքարելու, որպէսզի թախքիւն
էին իրենց բոլոր ուժերը : Թախքիւն իրենց ամբողջ
ուժը ու պայքարին . . .

... Իսկ երկրիցս, քննարկութեան արդիւնք
Պուրն Համուտի մէջ եկաւ Գարիբալտի յայթանակ-
ւոր տալու : Հ. Յ. Դանակցութեան : . . .

Փողովուրդը լայն ու անցած էր իր սիրելի
կարմիրներու թեան հասցէին եղող անվայել աղ-
այալայտութիւններ, ծննդաբաժնի մեր հակառա-
կորդներու մեծնախորհրդական վրայ, որ օրեր ա-
ռաջ յայթանակ կ'ընդէր : . . .

Փողովուրդը եկաւ, իր քուէներով շատաշու-
տաւոր էր տալու մեր հակառակորդներու երե-
սին : Քուէն խոսեցան : Պուրն Համուտի մէջ 1133
քննորդներու վրայ, Հ. Յ. Դանակցութեան թէկ-
նածուները ստացան 788 ձայն, բոլոր հակառա-
կորդները միացան՝ 345 : Պուրն Համուտի հայու-
թեան շարքերին 70 չամեմատութեամբ Դանակ-
ցութեան հոգըն խոսեցնեց : . . .

Յատկանական էր դիտել տայ թէ Լիբանանի
մէջ ի՞նչ յիշանքի մէջ յայթանակ ցանկին համե-
նատու թիւերը աղայան մեծ յիշ եղած հակառակորդ
ցանկին վրայ, որքան Պուրն Համուտի մէջ : . . .

ԿՈՉ ԼԻՌՈՒ ԵՒ ԵՐԱՆԱԿ ԳԱՂՈՒԹԻՐ

ԼԻՌՈՒ — Լիւնի եւ շրմարի Աղջ. Մուրիսիւն
կը ծանօտանէ թէ՛ այս կերպի Ն Դեկտ. ժամը
15ին, Լիւնի Գ. Փաղապետարանի սրահին մէջտեղի
պիտի ունենան թիւքի ընդհ. Փողով մրմալա առ-
կիւն Աղջ. մուրիսիւնը զինուզած պիտի տայ իր
զորութեան մասին եւ մասնաւորապէս կենդանի շի-
նուրեան համար եղած ճարտարանութեան մասին :
Իր խնդրիկ որոշը հայրենի կենդանի անխոր-
նեղիս ըլլալ տան կարեւոր փողովին :
(Կնիք)

ԿՆՏՈՒԹԻՒՆ ԻՐԱՆԻ ՄԵՋ
(Ամիսնամուտ Թիւրքանի Այիթէն)

Եղիմիթը 12ին ժամ 200 հոգի թուակէ դէմ
ցայցի կատարեցին Երբայի փողոցներուն մէջ :
Եւ իմ պարտաւորին վրայ ընդհարումներ տեղի ունե-
ցան : Փողովուրդը յարձակումով թուակէ տակում
բերի վրայ զարկեցին բոլոր գրու պատուանակ-
ներն, առնալ : Եւ Երբայի մէջ հասնաւ իս-
նուրապէս մեր թուականի թիւքի կը ծախէր :
Պատճառը այն էր որ ծախարկողներ թիւքի մը
Իրանի վարչի դէմքերին մէկուն հայտնի չ'ուր, որ-
պաշարում է Սթալինի ժնդարը նկարը, հետեւեալ
պատճառ — շեքնէք թաւառու դասակարգի առաջ :
Նորը փոշիք Սթալինը : . . .

Երբայի մը որը որը որը որը որը որը որը որը
վերջին, թուականի թուականներ, յանձնարք ան-
ծանոթ մը կը կրակէ ու կը վերադառնէ դաշին : . . .

Մարտիկ վարչական Ամստը Լուամի մը ա-
ռաջարկական միջակի ծախք է, իսկ ինք կ'ուզէր որ ա-
ռաջ գտաւորի, որպէսզի զերծանէ չիքնէ վարչա-
կան անունով : Հարցաբնութիւնը կը կատարուի
պատկան տեղը : . . .

ՔՈՒՆԵՐԱՐ Մուսալարը յարաբարութիւնը կը
զրէ թէ զարգին քաղաքականութիւններ տեղի կ'ունե-
նան Իրանի եւ Մուսուլմանի միջին, ոչ - յարձակու-
նալիս մը կը կերպու համար, որը միջոցին կ'ար-
ծարեւին նաեւ 1921ի զուգարի միջառնութիւն-
ը, ժող. ունի միջառնութիւնը եւ Իրանի չիքնէ
թեան հարցը հաստատական պատրաստը մը ծախ-
քու պարագային : Թիւքի կ'անցնէ թէ կատարու-
մութիւնը կ'ախտարկող գաղտնի պահել : Իսկ Մու-
կուսի կ'արանանք ինքնապէս կարեւոր զինուոր
մը դրեան է թէքնէք նորը հարցը մասին : . . .

Մարտիկ մարչական Մարտարարի աւարէ
կիր թալի թաւանակներ, որ աղայ տարձակում
էր, ի պատասխան օտար թիւքիցի մը հարցումին
թաւ : Թէ սպաննէ ինքնապէս որոշեմունք դաւա-
նան մըն էր : Վէպուհեան այ ոմ որ դաւանակ
հարցին է ինչպէս, նոյն թախտին պիտի արմա-
նանայ : Իսկ խորհրդարանի նախագահ Ալաթ-
Օլա Քալանիին շնոր տեսնելութեան տունն տա-
րարում է որ աղայ տարձակուի նաեւ Ժամանակ
նշանին վարչի նշանով Սաֆալ, որ երկար տուն-
նէ իր կրք քանակ : . . .

Մուսուլմանի պատուանակ են թուակէ՛ր ա-
մէն դիմ պատճառէն տայ իսկամ Սալթանի, որ
կարգապահ եղած տան խառն միջոցներ ձեռք ա-
ռած էր Թալիսի բուռն ինքններուն ուն : . . .

ՄԱՐՉԱԿԱՆ ԿՐ ՊՍԹՈՒՆ

ՄԻՐՆԻՍ — Եւսիսիսիին (Ֆիւլիստա) մարգա-
կան թիւքի կ'ըլլէ թէ 10 : Մուսուլման ձեռնադը-
լի 10 : Խառնին անդամները ձեռնադարձում են :
Խառնը այս ամս Ողմիսկանի մրցումն
բուռն ժամանակեցաւ շարքայ պարտաւորով Եւսի-
սիսի այդ - խառնին 1-3 : Մուսուլման քաւա-
տարները Իրանի թէ այս մարդիկները դիմում
պարտաւոր են պարգայա խորհրդային մարզա-
կան պատուի վարկարարութեան հաստատում . . . Մի-
ջին պատճառաւ որպէս թէն է Երբ Եւսիսիսի մար-
դիկները իրեն յայթանակ հայտնի էր մեւ աղայ
ձեռն թիւքի մեծ պատկերներով ընդունեց զիրենց եւ
...

ՆԱՄԱԿՆԵՐ «ԵՄԱՌԱՋԻ»

ԱՅՐՈՒ ԴՈՐԱՆԸ

Կարգադրի Ստիլի «Որ» Օրինքը (3 Դեկտ.)
« Քէյ »-ը յարգանք է կրկն կ'անընդ :
Ճիշդ է որ շատ մը անհաճոյք քանիք տեղի կ'ու-
նենան, կենդանիներ ներս, սակայն աղայիս ան-
կ'ընթ մեկուն ու շարժումները զրկելով չ'են դար-
ժանուիր : . . .

Երկաթի տար տաք կը ձեռնէ : Անս կատարի
միջոցը : Նոյն ինչ պէս : Իսկ այս օր կրակի
զգաստութեան հարկիկն աղջ օրիորդներն ու տի-
կ'ընթներ, փոխանակ տուն զանապու ու զրիկն
ուժ տալու : . . .

Աղայի Զատիկի կերպին կենդանիներ էին : Տեսայ
հաստատող ճերմակ թարմ օճիկով ներկայանայի
մարք էր իր անմաղ զարկով կեւ տեղ զրաւեց
տալուն : Իրեն զով կեցաւ երկուստարք մը 20ի
ժամ, վրէժ փառքը մը փախեցան, ծախքը դէպի
երկինք խառնեցան, ձեռքերը ետին կայան էր
ուղեղին մին յաւալ ձեռքի արձանի ձեռով, հորը
ուղեղով զանի մը բաւ : Տրուած ձեռն կարծես ա-
նիկ կ'ուզէր հայրը : Երկուստարք կը շարժես ա-
կէր պահել իր անձնորդի ձեռքեր : . . .

Որչեղի դասը տայ տեղին վրայ : Ուժգոյն
քանակի պարտիկն ձեռքերը իրարմէ : Տրուած ետին
նայեցաւ, կարծես կ'ուզէր հարուստին պատուա-
խառն, թայց զարկով զիւրեւ զարկը, զարմոց
ձեռքերը, ուղեց հորը բան մը ըսել եւ երկուքը մէկ
զուրս կան : . . .

Գոհ էր արդիւնքին : Զին սերունդը թող ճաւ-
ուր տեղին վրայ ստատուի յոյս քարերին :
Այս ձեռով միայն կրնանք կարգի բերել :
ՈՒՅՈՒՆԵԱՆ

Հայտնիները քալին : Իսկ իրենց՝ այն զեղակը ո-
րով յայթան էին թուականի՝ նորիցն իրենց
մասնակցին որուն զրաւանակի զարդը կը կարգէ :
Թուանքը նուազանցում տեսելով այս պարտաւորի-
նէ, զարգապահի զոր տակէ, այսինքն՝ Սթալին
պարտաւոր իր անհաստատութիւն պաշտեցուն : . . .

Աղայ կը շեշտէին կը գտնուէին, մեծ գո-
հեմալութեամբ տեսայ : Հարգարար մարդիկ
ներս ողեւունք թիւքի ողմիսկանին նախն տակ,
ինչպէս եւ քաղաքական թաւքութիւնը : . . .

Աղայիս յայթանակ պատուի մէկ է, թայց
պարտաւորի՛ն անպատուութիւն չէ : Ողմիսկ-
անի թիւքիցի եղան խառնք որ պարտաւորան,
թայց իրենց կատարաւորութիւնը ասպարէզը
ներք չիկատան զանոյն անուշիկ քանակներ մէկ :
10 : Մուսուլման այս ամս թալիս եւ քարքարա
թիւքար կ'անպատուէ զիրեն պախարէն տակէ
ՄԱՐՉ ՊԱՐՈՒՆԸ

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻ

Լիւնին Փարկի փոխարդուած ուսանող մը,
Դերիսը Տիւրապուրեան, 16 տարեկան, Ա. մրցա-
նակ, արժան շքանշան մը եւ մասնագիտ որ ստա-
ցած է Ալիստանի նախարարին, շնորհապէս շնոր-
հաւորեցին : . . .

«ԵՄԱՌԱՋԻ» ԹԵՐԹՈՒՆ

(80)

ՀԻՉԱԿԱՆՈՐ ԼՐԱՅՆԱՍՈՒՇԻՆԵՐ

Ժ. — ՊՐԱՍԱ - ԻՐԱՅԵԼԻ ՀԵՐՈՍՈՒՆԻՐ

Պրալիս Մալիսի խալիկ պլանտատի ալ միջոցով
խալիսիս յարկի :
(Պրալիս ինչպէս պատմէին վրայ, հակելով իր
հայրենիքի ծախքը) : . . .

Յուդաիստութեան թիւքի կատարուեցաւ արաւ-
օրէն : Փախեցին ծախք : Դանակցութեան շեշ-
տին : Երկրայ չէն միայն ընտանիքին քանի մը քա-
րկականները : Հարգարար յուդաիստներուն
միջոցաւ կը զերծեցնաստուն մուգըր : . . .

Յուդաիստութեան թիւքի վերջ, Բրիտանացիները
նորէն խաղաղութիւն տուին, թէն զինուորները,
այս որպէս Երբայի պատճառ, զրկէին արդունք-
ներ ունէին իրենց աշխուհի մէջ :
Պրալիսի անհաճոյքի մէջ գտան Փոդոնին լու-
սանկարը : Չիքնէք ձեռք անցնելի որիէ բան, որ
մասնէր Շեկարի : Պրալիսի մայրը զնչացուցած
էր անոր փոքին ծամբանքը : . . .

Ուրի յարգանքի, ստարակները փոխարուե-
ցանորդային պատմ հանդիսանութիւն զոյգեալ
մը վրայ, որ կը կուրէր Քրալիսի ծննդան : Թէ
Ալիկ զամբէ կ'ընէ վերջ տունը ցոյց կատարին
...

փառաւորներ հին, խաղաղի տան մը, Գրախ
ճուլա փողոցին անկիւնը . . .

ԺԱ. — ՄՈՒԿԵՐԸ ԱՆԵՐԱՆ ԱՆ ԿՈՐԵ ՅԵՐ

Կին լրտեսական գործակալի զործք, ան-
հրաժեշտութիւն, ստորեկիւնայ զործ մըն է : Այն օ-
րէն երբ լրտեսակիին գործունէութեան — կամ
նայ իսկ անոր գործունէութեան մասին կապա-
մը — կը հանդիսանային հակառակական կաղ-
մախքութեան մէջ երկրին, որ կը զործէ մե-
կին, իր արեւելք համար կը գտնուի թեւ մը, փա-
խանակ օգուտ մը ըլլալու : Նապարստութեան մաս-
նակ, անոր ամէն մէկ շարժումը կ'առնուի հակադը-
րեան տակ եւ գործունէութիւնը կը ամանդե հա-
կերը գտնաբեր ձեռքով : Պատրաքով մը ժամանակ
կը զտնուի զնախահարչի զիւստի մը կամ կա-
խառնի ուղղակի ճամբով վրայ : Մուսուլմանե-
րն յատուկ զործ մը չէ այս. այսուհանդերձ, շատ
քիչ անգամ ամբողջական զրաւում մըն է : . . .

Լրտեսութեան զատ ուրիշ որիէ զործ չ'ընող
մարդը կը կրնոր համարուի զարմանալիկարգով
մէկ է Արթուր Մուրաի հետախուզութեան
ժամանակ որ Շեքնէք կը քալիկարք 156 հետախուզ
կը փայտակա պատկաններէ, երբ համախար-
հային կերպով պատկանութիւն սկսաւ 1939ին : . . .

Անոր կազմէին կորիկ մը, որուն շուրջը
կատուցեցաւ բրիտանական կէս - փոքիստանի
լրտեսական քանիք : Անիկիսկ միջին. անգամ
թախէ քիչ պարագաստումն է : Անուշառ ոչ մէկ
...

Երկր կը ծանուցանէ զործակներ զինուորադը-
լու իր մեթոտները, թայց յայտնութիւն, լրտեսու-
թիւնը ասպարէզ մը չէ, զոր մարդ կ'ընայ ընտրի
ճամբարան կամ զարմանիկ զարգ մը յայտնե-
լով մը կամ դիմելով աշխատանք հայթանակող զրա-
նենակի մը : . . .

Գրեթէ միշտ, զուրկը գտնուող փոք խառն
կաղայ զինակ ուժերին, որովհետեւ մարզանքն
ու պատրաքով արտեսանութեան ծանոթութիւնը
բնակաւարաւ, շատ մեծ անաւակութիւն մը կը
ներկայ ցանկին : Մէկը կաղայ յանձնարարական
մը : Տոյի կ'ունենայ անաւայտուն կաղայութիւն
մը, սովորաբար ոչ բանակատիրին մէկ : Թե-
քեւ, համեմատաբար պարզ զործ մը կը արը-
ուի : . . .

Այդ զործի յայտն կատարման կը շարքուն
նոր հետախուզութեան ու նոր հրամաններ : Առիթ
մասնակց մը վերջը պիտի գտնայ մասնագիտական
մարդուն ու անկարգի հիմնական մեթոտներուն
վրայ : Եւ, ուրիշ փորձ մըն ալ : Պարզակի զործա-
կար, ետին ծանոթով, յանկար գոհաւորութիւն պի-
տի քան զործակ, թէ ճիշդ կըր կը ինչպէս, ինչ
է լրտես մը կամ զրաւանակէն մը, կամ ինչպէս
սովորաբար կը կուրէր, հետախուզական պարզուն.
եւայ մը դարձաւ : . . .

Այս ձեռով գործուն էր գրեթէ քանի շարիք
տարեկանի կ'ըր երբ Բրիտանական, առաջինը ըլլա-
լով անոնցից կազմակերպած զոյգանի պատար-
կութիւն մը : Ժամանա դարձաւ. հետախուզու-
թեան շարժում աշխուհի մը :
Պրալիս : Գ. Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Գ.

Նոր ունիթոսներով մասին խոսելիս՝ առավ, ունիթոսները և ներկայացվել նախ էին ունիթոսները:

Ինչպես ծանոթ է, Արևելքը սերտ շփում հաստատեց Արևմուտքի հետ, ապառքաբար, Խաչատրյանները շրջվեցին:

Ուսանողները միայն խաչ լրերին իրենց հետ, բերին նաև, ինչ որ ունիթ Արևմուտքը շարժվեցին և անկախ:

Դրանով ալ, զբնական է, որ արեւմտեան կրօնաւորները մասին Արեւելք, Աստուծոյ, խաչը քաղաքիկ ճամար մեղի՝ անուղղակի հեթանոսական էր: Եւ որպէս ճշգրտ, Հայաստան Արեւելք էր, մեղք եւս գերե յմայցիքը կրօնաւորներու այս քաղաքականքն է:

Մեր Հեթանոս Թագաւորը, ԺԻ. Գարոն (1306), Ե թուղթ է մը գրեց Հռոմի Դոմինիկեան օւխտին, խնդրելով քաղաքները գրելի Հայաստան: Առանցէն առաջ, Փրանկիանները արգէն հաստատուած էին Կիլիկիա, Նոյնիսկ Հայոց արքայութիւնն էլ էլ:

Այս կրօնաւորները ճամբայ հարկեցին ունիթոսներու մտայնէն զի Հայոց:

Միջոցաւորներ կամ միջանակները (ունիթոս) այս ուխտին նախահայր է Բարթողոմէոս լատին եպիսկոպոսը, իտալից Պորթուզ քաղաքէն: 1333ին, Հռոմի Պապին կողմէ միջակաւոր դեմ հակուելուս ալ Մեծ Հայոց արքայապետական թիկն է իր արժանաւորներ հաստատեց Արարատիկին: Մարտաք քաղաքին ծառայակալն է:

Ժամանակակից զինք մը կը վկայէ, թէ պատկան քաղաքի՝ Բարթողոմէոս իրեն հետ ունիթ էր երկու կրօնակից ընկերներ, մէկը Յովհաննէս Անդրեոս Պորթուգի, միւսը՝ Պորթու Արարոն: Դոմինիկեանները հաստատեցին զանազան ընկերներ, ապա անցան Փոքր Հայք, հսկիչ՝ Մեծ Հայք, իր թեմը: Կարծիքս իրենց մէջ, կը վկայէ դարձեալ Նոյն գրիչը, Բարթողոմէոս ալ միայն յաղեցան հասակով Քուրբանի և Հայկուն, ալ եւ խոսել ու քաղաքի կը յղուեցին:

Պատկան քաղաքի իր դերը կատարեց. շահեցաւ հետեւողներ, այն անունով ուղիղներ էին: Անոնք մէջ առնիկն կը վարդապետ մը՝ Յովհաննէս Բունցի, ինչպէս Նեղիկի քաղաքին աշակերտներն էին: Լատին եպիսկոպոսը մարք Է Լուսաւոր իմը թեմը: Հայ վարդապետն էլ է: Բունցի քաղաքները Հայոց վարժական ուխտն, ուսուցալ իր եկեղեցին, ապա, Պապին օրհնէ թեմը: Եւ անուրաւ քաղաքի թեմը — հիմնեց իր միջանակներն էլ:

Այս միջանակներն իր ահաւանիկ, որ աստուգաւ արեւմտիկները անունը:

Մեր մէջ, ուրեմն, առանցիկ Հայ ունիթոսը Հայ վարդապետն էն էր, — Յովհաննէս Բունցի:

Ունիթոսներու առաջին և հիմնական նպատակը իր երբեք, թէ Հռոմի եկեղեցին քաղաքներ օտար միջանակներն Նոյն այդ եկեղեցին գրիչը: Ունիթոսներն իմը թեմը, իր ինքնիւր կը կոչէր միջանակներ կամ միջանակ իր հետանակները միջանակներ իմ թեմովով, հետեւեալ քաղաքէն, հետեւեալ թեմ հետեւողները իր հետեւեալ: Այս Եւ անուրաւորներն մէջ կային երկու եպիսկոպոսներ՝ Ներսէս Պապին և Միկէայի Պէկ: Ունիթոսներ միջոցով թեմը զի իր տարածական փոքրութիւնը — զինք մէջ այս պատճառով մասնաւոր, որ այս նոր տարածականներ կը քաղաքիկ հայերին լիզուով, լէին մերթը Հայի: Ճշմարիտ ու սովորութիւնները, կաշտակներ զուգուէ Հայ փոքրիկները կրօնական ինքնակալութիւնը, օգնութեան խոստովանել կը նշեն իմ կայսրը կը ներկայեցին այդ ուղղութեամբ և իրենք գրիչը կը ինքնակալներն ինքնակալական լուսաւորութեամբ անմահով պիտի լինեն:

Հերձուածներն մէջ մարտ այլեւս չիցաւ ինքնակալական իր մայրենի եկեղեցին գրիչը, ուրախալ իր Հին Աստուծոյ, մարքն լուսաւորի կանթները իր հոգիին մէջ, մոտայն իր լիզուէն և զոյգ դնաց ինքնակալական լուսաւորութեամբ:

Հայոց վարդապետն ու վարժականներն անուն լուսաւոր և միջանակ ունիթով նպատակ յաղաքաներն անոր դէմ: Ենթ իրքան ևս դարձեալ մոլորեալներ, քան թույլ լուսնին, որ հեռուէքը աստու ըլլալ:

Ունիթոսներն կը իրենց իրենց մայրը, Երեմի: Կարծի փամաշխով մէջ կողմերնայն ուրիշ կողմերնայն՝ Խաչատրյան, Ունիթ, Կարնի եւն: Այս նոր ապաւանդներն գործած անոր արդի առին ունիթայով, Հայոց ապաւանդները գործունե կը իրենց լուսաւոր, այլ խոսքով կայալոր:

Ունիթոսներն ունեցան իրենց կատարի հակաւորներին, որոնց պարագայութիւններ էին ծառի Նեղի, Յովհան Ուրեմի, մոտայնայն Պորթուգի Տաքիսիկ: Ուրեմիներն արեւմտեան օտարէն, լայն ճամարեացալ աշխարհային կեանքն և դարձաւ կրօնաւոր, իր ամբողջ կեանքը նուիրելով ուս-

(Արեւմտեան Եւրոպ. Հայաստանի ամենագրէն)

Հայկական նախալիպարութեան իրականութեան մէջ ապրող ու ստեղծարարող Հայ հեղինակներն, որոնք կը միջարարեցին կնիւ անկախութեան, արեւմտեան գրողները իրենց լուսաւորութեամբ մէջ կուտան անոր քաղաքիկ կերպարը (սովոր), անկախ Հայկականութիւնը, մարդապետութիւնը, կամքի հակա ունիթ, հետեւողական ընտարութիւնը:

Ստեղծագործութիւնը Բարթողոմէոսի աղիւթով իրարեւելք մէջ կը պատկերայնէ Հայ կնիւ մասնակցութիւնը քաղաքական կեանքներն մէջ: Կիւսակի կերպարական կերպարներն էին Կիւսակի, Երբեք, իրականութեան գործին նուիրուած, կամքի մեծ ունիթիկայանդողիկ մեծ փակիւթ թաղանքի մայրը, Տիկ. Աննա միջանակ, քաղաքային այդ կերպ ինքնակալական դիպեցումը: Հետագայը, քաղաքային կերպարները կը հասունանայ և կը հասնի ընկերակիցի քաղաքականութեան, կ'ընթանէ իր աղիւթական դիպեցում ինքնակալական պայքարէ լուսնիկ:

Ստեղծագործութեան արժանաւորը Ի. Պորթուգիսի իր կարգ մը ստեղծագործութեանց մէջ կը պատկերայնէ Ստեղծագործ Հայաստանի կեանքը իրականութեան մարք միջանակական դարձուածն ու հասունեցում, անոնց մարք մեծ լուսն, մերթապաշտ պայքարը ընդապառն հակապետական և ինտոմայն տարրերն ընդ: Այդ տեսակէ տեղէն հետեւողական է Ի. Պորթուգիսի Եւրոպայէ: Գրիչն է կնիւ Ստեղծագործութեան մէջ ընտրելով Ստեղծագործութեան արժանիքն է: Հերթաւոր վարդապետ զրկով նկարագրած է անկախ, իրականութեան Ա. Կիւսակիներն հասունեցող և իմաստաստարող կնիւ կերպարը որ արգէն կը մասնակցի կեանքին Հայ հայ կազմակերպութեան փոքրիկներն և զեկու: ցումներն Կր անի լուսնայնայն՝ ծայր, ուրիշ աշխատանք շահագործող, քաղաքիկ Ստեղծագործութեան կնիւ իրականութեան իրականութեան, ապրող ու աշխատանք Ստեղծութեան: Այդ նոյն ծիւծիւս առին ևս ծառայուն նկարագրի կը տեսնուի հեղինակի լուսնայնայն միջանակն էլ:

Ստեղծագործութեան ստեղծագործութեան ներքին մէջ կնիւ կերպարը իրականացումը իրեն ունիթ կամքի տեղ, անմահական երբեքութիւնը Հանք. կրօնականութեան միջանակը, ընկերակ. պատկերականութեան միջանակը: Կր քաղաքային անուններ ընդապառն: Ուրախալ և նախիկ Զար, Կանի, Հեղաւոր, միջանակ: Ոչ միայն Ստեղծագործութեան մեծ նուստիկներն իրենց գործունե հանք. գործիչն է, այլեւ իր զոյգ զոյգներով օտարան պատկերով և տարբեր աղիւթն է: Ան Իր նալ տոյն: Կնիւ յատուկ կամքի մեծ ունիթ յաղաքաներն իր մէջ առկայով, լայն ուրիշ ընտա-

նեկան երբեքութեան պատճառով իր հարաբերութեան: Ան քաղաքային շարժելով կործանելով ուրիշ ընտանեկան երբեքութեան, քաղաքի ուրիշ ընտանեկան իրարեւելք Կանի և աղաքային քաղաքականութեան վրայ կուտայնակ իր երբեքութեան պատճառով:

Կնիւ այդ դիրք առին յայտուն դարձաւ Հայկական պատկերակներ, կը Հայ կեանքի ալ առաջանակալներ վրայ կը պայքարեցին, ու միայն Երբեք քաղաքի ու թիկններ, այլեւ իրենք աստիկներ:

Եւրոպայի քաղաքային ստեղծագործութեան մէջ Ստեղծագործութեան կնիւ նկարագրէ Ստեղծագործութեան Ստեղծագործութեան կամքի մեծ օտար: Նախագումն է, մէկ նպատակ միայն ունիթ, յաղեցի թիկններ, մտնել Պորթուգի: 1943 Պորթուգիսի Ստեղծագործութեան կը փխրաւորէ... Հոգեւորներն մէջ անուրաւ կը մասնէ Հայկերիկ հակապետարի յաղեցումի մասին:

Հեղինակներն է. Զ. Գարոն և Զ. Մարտիկան և ուրիշներ կանայն արարարներ կը իրականութեան, նկարի ևս առան իրականութեան մէջ գործարարն ունեցող հերթաւորներ: Անոնց հետ միայնի գործան ևս այնպիսի երկեր որոնք հերթաւոր որոշ անմահութեան էն, այլ Հայաստանի կերպար, լայն միջանակայն Հայաստան իրական կնիւ ծառայութիւնն է: Ժամանակի ուրիշն Աղաքային կեանքն է Զ. Մեր արեւմտեան Եւրոպայից ուր պատկերայնութեան իրարեւելք: քաղաքիկ կնիւ անուրաւ կնիւ կամքի ընդհանրութեան և ծառայուն դարձուած քաղաքային Հայկականութեան իրարեւելք: Ստեղծագործութեան լուսն անուրաւ կնիւ իրարեւելք: Այդ հերթաւորներն մեծանակներն կը պարտուի քաղաքային և կը իրականացնեն զուտը:

Ստեղծագործութեան ցոյց տեսու նաև մեծ քաղաքի ընդհանրութեան ու միայն կամքի մեծ քաղաքի զեկու գրեցութեան, մարքայական Հայկական կնիւ: արեւմ, այլեւ՝ իր քաղաքային քաղաքիկ նկարագրէ:

Եւ Մեր Բարթողոմէոս ստեղծագործութեան մէջ Զ. Բարթողոմէոսի զոյգութեան անունով աղիւթ կնիւ, կ'ընդհանրացնէ Մարթողոմէոսի աղիւթ լուսն է, ընտն իրարեւելք ու անորով երկրորդ մարքի մարքի մէջ: Կառուէն ևս ուրեւ, Նալուէ երկրորդ ու թեմը: Եւ նոր պատկերով մեծանակ է իմ աղիւթի առաջ, մեծանակ է իմ երեւակայութեան մէջ և կնիւցով ապաւանդի զմայն, իր ինքնութեան մէջ հոյակապ ու քաղաքիկ: ...

Մայր իմը կերպարը քաղաքիկ և պատկերայնութեան: Պատկերայնութեան իրականացումը մայր հետ և Հայաստան, յուրի և անուրաւութեան, անորով աղիւթն ար անմահական և յուրի, քաղաքի մեծանակ անուն պարքը կը գրէ Ստեղծագործութեան: Աղաքային մէջ մէկ կնիւ կը մայրիկ այն փառն իր պարքը, ինչ որ Ստեղծագործութեան մէջ: Խորեւ, կնիւ մէջ յաղեցումահայտուն և իմ կնիւ: անուր անդեպիկ մայր, Եւրոպայից գործունե և ընդհանրական փոքրեւորներն ծաղկան ևս անուրաւ երկրի քաղաքային յատուկ վնսն ևս տարրերն:

Ինչ եղաւ այս քաղաքային աղիւթն արեւմ: Այն եղաւ, որ կրօնական վէճերն ունեցան, պայքարը աստուկայն, լայն գործունե զարմաւ մայր աղիւթ, յուրի և մաստու անուրաւ կալուստ:

Նոր ունիթոսները, որոնք կը սերէին դաւաճարման ինդիկներն ծծելը հնչալ այն մեծով, ինչը նախալ որ Եւրոպ կը ծծեն անորի մէջ, մեր լիզուէն արեւմտեան, լրեւնեցին, վերանեցին անմահային լայն մը:

Գործածութեան լիզուէն իրեն իրեն զարարներ էր, լայն աղիւթի դարձում էր, որուն վրայէն թաւ փառն էր հերթաւորը դաւուր ունիթ խաչը: Խորեւցիկ, նարեկային, ծնորակիկ լիզուէն ինքնակալականութեան, աղիւթ հնչալ, քաղաքային, նաև պարագայաւ ու թաւարկային:

Փոքրիկ ուրիշ իրականութեան լիզուէն, արեւմտեան յալաւորիկ քաղաքային հեղաշեւտ մասու զգալականութեան մէջ յալաւորական, պարտական, թաւարկական, թեւ, քաղաքիկ ու ունեցում:

Եւ նախ ունիթոսները, ապա նաև քաղաքային քաղաքիկները քաղաքիկներն իր լիզուէն աղիւթիկ մեծով մը, որ այլեւ իրենք միայն կը իրեն նախալ լիզուէն լիզուէն դարձաւ:

Այս աղաքային, օտար քաղաքական էն Բարթողոմէոս, գրեթէ անկախ վերանուէն լիզուէն, որ կուցէ դարձաւ Եւրոպայի լիզուէն:

Մեր կեանքի կնիւցն էր Կիլիկի կնիւցին ունիթոսները տեղապահութեան, լայն մեր լիզուէն երկրորդ անուն կնիւ այդ տեղապահութեան հետ քեր:

1920ին եւս հաստատուեցաւ Նոր ունիթոսները, Եւրոպայից, ինչպէս որ պիտի ըլլէին իրենք մեր դարը ունիթոսները: Բանի մը թաւք էր դաւաճարարներու մասին: (Խմբագրական ՅՈՒՍԱՐԻՐԻ)

մին օգնեցին Անգլիա եւ Մ. Նաւանդեմը: Բանա-
մուր կը հրաւիրէ ծրարան միջակայի քաղաքա-
բնակները Բուժուղի ճակարտ ներկայացուցիչներ
- բուն հետ, անկախութիւն ապրու համար: Եանձ-
նախաժողովը միջոց չունի այն կէտը որ կ'աւարտու-
կէր ՄԱԿի ընդ. Ժողովին օրակարգը անցնելը
Բուժուղի ինքեղը, ինչպէս եւ այն կէտը որ կ'ը-
սէր թէ ներկայ վիճակը վտանգ մըն է խաղաղու-
թեան համար:

Յետոյ Յի դէմ 45 ձայնով ընդունուեցաւ լա-
տին Ամերիկայի բանաժողովը, որ յոյս ուր յայտնէ
թէ երկու կողմերը պիտի շարունակեն բանակո-
ւթիւնները, ք որչափ Բուժուղի ինքնավարութեան
հետեւին: Այս առթիւ վստահութիւն ուր յայտնէ
ծրարանայի անկախութեան համար:

Այժմ կը քննուի Մարտիկ խնդիրը, որու մասին
այ մինեւորս որոշում կը սպասուի:

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՅՈՅ պետական դրա-
մատուն քարճի պաշտօնատեսներին մէկը, Եոն-
Ֆելսերը, արժանանալով Պերլին պատկանեցաւ:
ԽԱՂԱՊԱՐԵՐԸ համադրութարին քայքայման ճա-
տին մէջ, Պ. Ժոյիկո Քիւրիկ րաւա թէ Ժողովին զը-
կաւոր նպատակներէն մէկն է ձեռք բեր գտնել Գո-
րէայի եւ միւս պատերազմները դադարեցնելու, ք
պաշտօնները վերջնացնելու եւ միջազգային
պայագրով թիւն ստեղծելու համար: Ժողովին
նշանակութեանն են: «Բիւսանդլաները ձայնողը -
ցան, թող Ժողովուրդները վճարեն»: Ճնշադրու-
թիւնը կընայ փոփոխելու են:

ԱՆԱՐԵՐՄԱՆԻՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ մէջ (Նե-
րսիկոյ) քանակէ մը քուգործակցեալ որով կը
պահանջուին խիստ միջոցներ ձեռք առնելը, Շվեյցը
համար Շիբիլեյական արժողանքները եւ նայելու
- կան յարմարը արժանանալ Գեմմանիոյ մէջ, իր-
քեւ ձանք վտանգ մը քանքեղերման յարաբերու-
թեանց եւ պատ աշխարհին համար: Բողոքին զը-
կաւոր անցած էին զօր, աք Գոյի կուսակիցները:
Արտաքին նախարար օգնականը հաստատեց թէ
միջոցներ ձեռք առնուած են, թէ քրքանա քողո-
ղած է Գորիփի հարստութեան վերահաստատման
դէմ են:

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՅՈՅ ընկերը, կուսակ-
ցութեան վարչեր յայտարարեց թէ պիտի չճանչը
են ներպայական քանակի եւ գրիւնակներին դա-
շինքը, որուն համաձայն Գեմմանիոյ 500,000 ֆր-
նուց պիտի արժանադէր: Իրենք նոր քննարկութիւն
կը պահանջեն:

ԳՈՐԵՍԻՅԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ ՊԵՏԻ ԱՆԵԼԱՅՈՅ ծրա-
րան մէջ, կ'ըսեն սննդեանը, իսկ աշխատանք
ի նախարարը կը հաստատէ թէ տնտեսաբար աստ-
ւելադրին յափին հասած է արդէն:

ՍՈՒՌԻՅԱՆ ԿԱՐԱՅԱԳԵՐ, զոյժ, Շիլաքի, որ
Դանիայի կը գտնուի, կարեւոր տեսակցութիւններ
ունեցան զօր: Նեմիսի հետ, Միլին Արեւելքի,
Իւրաքի, արաք երկիրներու վերադիման են:
Խոյրերին ծախին:

ԱՐԱՔԵ
ARAXE

ՄԱՆԱԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱՅԻՐ ՊԱՐԲԵՐԱԾԵՐԹ

Կը Խրատարարարի տարք 3 անգամ

Բամանդարարութեան պարմաններ:— Տարե-
կան ծրարան 1000 ֆր.: Արտաճաման 1400 ֆր.:
Հասցէ: N. HOVHANESSIAN
14 Rue du Soleil, Paris (20)
Tél. Tru. 47-48 C. C. P. Paris 7065-15
Մամօր:— Հայերէն թերթի ծախողներու զով
30 Քրանք Թիւր:

ՆՈՒՒՐՆԵՐ— Արարացի Տիկին Ովսամմա ՁԵ-
մեւամի յիշատակի կը ամուսնոր: Գ. Ե. Ձեմէ-
նան եւ զաւակը Գիկամ Ձեմէնան կը նուիրեն Ֆ. Կ.
Խաչի Փարիկի մասնակցի 3500 ֆր.: Փարիկի
Աղաւաղամանին 3500, Հալկի Բարէն Եփիէ ձե-
մարանին 3000, Կիւլիկոյ հայը- միւրեան 3000
Քրանք:

Նոյն առթիւ կը զաւակները: Տէր եւ Տիկ. Մի-
ման Ձեմեան 1000ֆր. Ք. Կ. Խաչի Փարիկի
մասնակցի, Աղաւաղամանին, Բարէն Եփիէ
ձեմարանին եւ Փարիկի Կիւլիկոյ պարգեւները:
Այլի Տիկ. Արփիէն Տէմիրեանի նուրիպէ 1000-
ական ֆր. նոյն քանքնապատկ հաստատութեանց:
X. Գ. Ուրիկի Փէլիպպեան 1000 ֆր. կը նուիրէ
Հալկի Բարէն Եփիէ ձեմարանին որդացի
Տիկ. Ովսամմա Ձեմեւամի մահուան առթիւ, փո-
խան ծաղկեղապի: Մտանալ Վնուսէնէ:

ՍԻ ՍՈՒՆԱՐ

ԳԵՅՏԵՐԵՐԻ ՈՒՆ ԱՍՅՈՒՅԱՒ

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ ՀՈՐԱՅԱՒՈՐ ԱՆՈՒՇԵԼԵՆԻ Խա-
նութիւն, 32 Rue Trévis, Paris (9) Tél. Tai. 65-44
Մեւելքի եւ Նոր Ճարտան առթիւ, հետ պիտի
դաշնէ Պոլսէն նոր հասած, արեւելեան տնակ-
դէմներու վարչաբան մասնագէտի մը կողմէ պատ-
աշտատու, Պօրթի, աղաւաղ, թէլ գետալիքի,
խաւաղաւ, Ռիկամի, լոգման, քուլաւաղ, լուսնա-
ման լինումը, անարաւա իւղով, շաքարով եւ ըն-
դիւղով լեթօններ, դանապան ճարտարակներ:

ՈՒՇԱՒՈՒԹԻՒՆ— Ս. Մարգարի առինի առ-
թիւ յարուրուցէ սեղան, մինչեւ շաքար 13 Գիկոյ
Վնուսէնի թիւերը ձեռքարացնողը պիտի աստ-
ւնայ հաճելի նուէր մը:

Կը հայկական ծախք նուէր փախալայի եւ քեթիկի
համար հում թերթեր:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԻՐԱՒԻ— Ց. Կ. Խաչի Թիպիի մասնակցի
Ժողովը այս երկուրորի ծամը Յին, սովորական
հասցանդեան: Պարտաւորի ներկայութիւն:
ՏՐԱԳՅՈՒՆ Նաւանդ (Պոստաւ) Հայը. Միւր-
եան տարեկան ընդ. Ժողովը, 14 Դիկոյ. Կիւր-
կի կ'ստորէ վերը, ծամը Յին, Café Regent, métro
Cadet: Շրակարք: 1) Ձեկոյց, 2) Հայրաւաղաւ-
թիւն, 3) Հայրաւթիւն նոր վարչութեան:

Կը հրաւիրուին բոլոր հայերեանիները ան-
խտիր:

ԵՆՈՐՀԱՅԱՐԱՐ— Լիւնէն Այլի Տիկ. Վերթին
Գարանիքիւն, Օր. Այլի Գարանիքիւն եւ պա-
րագաները շնորհակալութիւն կը յայտնեն, բոլոր
անոնք, որոնք անձամբ կամ զրաւոր ցաւակցու-
թիւն յայտնեցին իրենց ամուսնին, հոս եւ աղա-
կանի Միլիամ Գարանիքիւն մահուան առթիւ:

ՀՈՐԵՀԱՆԳԻՍ

Ընկեր Պ. Չալուրեան եւ զաւակները կը ծա-
նուցանեն թէ այս կիրակի հողահանգիստ պիտի
կատարուի որդացիայ Տիկին ԱՂԱՒԻՆ Գ. ՉԱՌԻՔ-
ձեմեան յիշատակին, կը մահուան քաղաքացի
առթիւ:

Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգողները:

Ուշարութիւն

Ուշարութիւն

TAVERNE MAUBEUGE
6 RUE MAUBEUGE, PARIS (9)

Հեռաձայն TRU. 85-47

ՆՈՅ. 29ին սեղան առին գիւրի, ծամը Տիկ
պիտի նուագեն, Պոլսէն յայտնադէս հոս -
ուրուած լուսակարք ՄԻԿՏԻՅԱ եւ Ուրի
ՊՈՒՄ, արեւելեան նուագի ծանօթ վար-
չութեանը, ընկերակցութեան երգչուհի -
պարուհի մը:
Համարան եւ պէսպառն կերակուրներու
կարգին առին գիւրի Տ Ե Ո Ն Ի Ր - Ք Ե Պ Չ.
Ինչպէս եւ ճաշարանի կողմէ խմամքով
պատրաստուած արեւելեան առին կարգի
տնուրեցներ:
Հարանիքները եւ հաստիոյքները համար
արաւաղարիի է քրաք
Métro Cadet, le Pelletier et N. D. de Lorette
Ave. — 26, 85, 49, 43 et 32.
Մամօր:— Երաժիշտներ տեսնել փախա-
ղողներ կրան դիմել: Taverne Maubeuge:

ԼՈՅՍ ՆԵՄԱՆ

ՀԱՄԱՅՆԱԿԱՆԻ 1953Ի ՏԱՐԵԳԻՐԻՔԸ
Տարեկերը կը պարտաւէ 300է անկի էլեր
եւ 40է անկի պատկերներ, ու ապագրուած է շատ
խմամքով եւ ընտիր թուրքի փայ:
Եւսանալած ենք շատ մաշուիի դին, որպէսզի
առին ընտանիքի քարաւորութիւն տուած ըլլամք
իր սեղանին փայ ունեւարու օրինակ մը:
Տարեկերը ունի ճոյս եւ քաղաքակրթական քա-
ղաքակրթութիւն նուիրուած հայի. արուեստին,
գրականութեան, թաղաք. պատմութեան, մալիւ-
թիւն, Համադրային գործունէութեան եւ ալ նիւ-
թերու:

Գին թղթադրած 3.50 լի., ոսկի, լաթակալով
4.50 լի.: ոսկի:
Կը ծախուի Համադրային գրականութիւն մէջ
Պէրլուք, եւ իր մասնակցութեան մօտ ալ վայ-
րեղու մէջ:

MORY et Co.

3 Rue St. Vincent de Paul, Paris (10)
(Service VAUQUELIN) Tél. TRU. 72-60
Poste 89 et 80, métro Poissonnière, Gare du Nord
ԱՄՏՏՏՏՏ, քաղի կիսալիւն, 9էմ 11-30 եւ 14էմ 17,
հարաք 9էմ 11-20

ԾՐԱՐՆԵՐ ԿՅԱՍԱՏԱՆԻՔ ԿՍԱՐՔ

(COLIS POSTAUX POUR L'ARMÉE)
Avec accusé de réception

Բոլոր ծախքները կը միտարարեն ապագային պա-
հուն, Ծրարները կը յանձնուին անակց անէլ ծախ-
քի կամ ձեւակերպութեան, ստացողին համար:

D'RAPERIES

FURNITURES POUR TAILLEURS

VETTER

(Ets. TERZIBACHIAN)

34, Rue Tapie-Vert, MARSEILLE

MANUFACTURE DE VÊTEMENTS

Hommes - Jeunes - Gens

COUTURE

ՇԱՏԱԿԱՆ ԵՎ ՇԱՆՔԱՐԱՐՈՒԹԻ
ՄԻՐԻՅԱ ԱՐԻՐԻՅԱ ՆՈՐ ՄԱՐԱՄԱՆԱՆԻՆԻ ԵՎՈՐ
ՀԱՅԵՐՈՒՆ ԿԱՍԻՆ ՈՒՆԵՆԱՒ

Կ. ԳԱՂԱՂԵԱՆ

Փարիզեան նորամուտութեանց մեծ վաճառա-
ւանք, 17 Bld. des Capucines, Paris: Café de la Paixի
եղեր զմարդը:
Հեռ. OPE. 80-34

ԵՆՈՒՆԴԻ ԵՎ ԿԱՂԱՆԴԻ

ԼԱՍԿՈՅԸ ՆՈՒՐԻՐԸ PARFUMS Ե
Ձեր ուղարկել կընտրել ընտրել
ANTONINI UOS

(Տէր եւ Տօրէն Բ. Ամբիւսել)
24, Bld. des Capucines Հեռ. Օրք. 66-10
Այնքան եւ կիսնար լաւագոյն եւ ճշգրտագոր
ՎԱՐԱՍԱՐԱՐԸ

Parfumeries ճոյս եւ ընտիր պէսպառնութեան մը
տնակներն օրերու առթիւ, իսկ այս յայտարարու-
թիւնը ներկայացնողին ալ մասնաւոր դեղէ, միւս
- լիւ Դեկտեմբեր վերը:

TÉLÉ-CHATEAU

97, Rue du Château, Paris (14) — Suffren 62-02
ԿԵՐԵՒԱՆ ԶԱՅ ՄԱՐԱՄԱՆԱՆԻՆԻ ԵՎՈՐ
RADIO, ինչպէս նաեւ էլեկտրական installation
(տնակներ եւ խմանութեան մէջ):

Ձոյս միջոցի Television առինէն արգիտան
տնակներու, մասնաւորաբար GRAMMONT ճան
մեքեաներուն:

Վաճառու զիւրաքիւն եւ մտանաւոր գնդի Վնա-
ւորի ընդարձակութեան:

Գ. Անդրանիկ Սաղապարեանի

Վերջ Զաւարդ,
Դիմել:

Le Gérant: A. NERCESSIAN
Imprimerie DIER AGOPIAN, 17 rue Damiette, Paris (13)

ՍՊԻՐԻՏՆ ԵՐԷԿ ԵՒ ԱՅՍՏՐ

ԽՍՀՄ. — Հանրամիջ Տէյնի Մէյքը այս ամբարձ
 քաղաքի թիւ մը վերաբերման Ստալինի, տար էջ եւ
 քաղաքի նախագահը (Մարտիկ էլին վրայ) գնդ. Շի-
 շախի եւ զօր. Զաւրի Սոյիկի նկարագրերը: Կը
 քաղաքացիական բազմապիւղի մանի թիւ թիւ, — Բազաւ,
 տնտեսական, պատմ., կըք., տնտեսականական եւն.
 Պիտի ամբարձիւն հիմնական մասերը. —

Իրաւէն զոգործող արդարեւ եկամուտը չառ աւելարծել 1935 — 1945-ի պատերազմէն ի վեր: Եւ սակաւ կը տեսնուի որ քիչ բնորոշակ չղուրդէ որ կ'մշակուին մեքենաւարժ արօշներով, եւ ուրիշ սարժաւորումով, մեծ ճարտարաբանական և ձեռնարկներէն, որ կ'աւելործեն են աղը. Գրամաշէրտով, սոր չընէրէն որ շինուան են քաղաքին, Գիւմրուրն են աշտարակներէն մէջ: Եփնուան են մարտի

բաներ, կառույցներ, օդակայաններ, հաղորդակցութեան միջոցներ, հանր. շէնքեր, հիւանդանոցներ, դպրոցական շէնքեր եւն.։ Նկատելի է որ կեանքի մակարդակն ալ քաղաքներուն եւ դիւղերուն մէջ բարձրացած է եւ Ժողովուրդին թիւն ալ հետզհետէ կ'աճի։

Մաթաթյան վարչութեան տեղեկագրին համա-
ձայն, 1950 Մարտ 13 միջևեդ Դեկտեմբեր 31, բա-
ցիկ Հիբանանէն, հետեւեալ երկրներուն հետ
նոկ տոնարար ունեցած է Սուրիա — Մէլաթ Ա-
բարիա, Արեւմտ. Գերմանիա, Պոլսեան, Անգ-
լոյրանան, Պելժիա, Եգիպտոս , Բուլղարիա եւ Ծը-
բարան :

1951-ի առաջին Հինգ ամիսներուն Սուրիայէն
Անգլիա զբոլուած է 2.973.912 անգլ. ոսկիի ապ-
րանք մէկ միլիոն լաւկա 1950էն: Ինչ Անգլիայէն
Ներքառում եղած է 863.59 անգլ. ոսկիի զխաւտ-
րաբար միլիոնանոց:

1951 թ. ցախաբուրդի շատ նպաստաբեր կաշւը եւրօրէի քանակի համարժէքով արտադրեցան յայտնաւի՛ն, ինչ որ նաեւ շարժեց Եւրոպայի մարտիկ արտադրութեան խելքը։ Հետեւեալ հումքի ծախցումս եւ այս արտադրութեան վէճ կրեց սեփականորէն։ Պէտք եղեալով ընտելացնել ԹԵԽ՝ արտադրութիւնը համար 25.055 թիւի 1951 Մարտի 13ին եւ Յունիս 30ին տնկել, ներկայ հումքից եւ հաշուելու 100 հազար թիւ, որուն 10.000-ը պիտի ապագէ Սուրբն։ Ե՛՛՛՛՛ Սուրբն յաղթող 90 հազար թիւ քան արեւելապետները, ինչպէս ինքե՛րն ծառ 250 թիւի քան։ Գրեւ զարեւադարձ Եւրոպայի ներմուծութիւնը։

1951 — 1952 թվամասը լցին վրայ մեծ յա
ւելումներ եղան, ճարտարարուեստական մեծ
նարկներով պատմաության, ինչպես ինչանպոքո՜ Հե
սանձանք, ոռոգումը, Լուխանյան համահայկ դատի
շինութիւնը, երկրագործ- զբոսաշրջներ են, ո
րոնց ամբողջութիւնը կը հասնի 164 միլիոն սուր
սուկին։

Տեսեա՛ւ. կաղապակեցութեան՝ տեսակէտով
Սուրբիս յառաջնորդութիւնը ցոյց կուտայ զմահաւոր
վարչաձեւերի տակ ինքէ՛ք իր հոգեխաղութիւնը քա-
տանակ վերջ, ունեցած ըլլալ հաստատուն վիճակ
և կարելիութիւն ունենալ լիովին օգտագործելու
իր արդիւնները, հաճախն քաղաքի, շատ անգի-
շեմ յառաջնորդութիւն պիտի ըլլա՛ր :

Առաջին քայլը առաւ Խալիտ էլ Ազըմը եւ իր կառավարութիւնը 1950 Մարտ 13ին տալով Սո. րիոյ իր տնտես. ազատութիւնը եւ հիմը դնելով անդրհասկան անկէտութեան : Լաթաքիոյ նաւա. հանդիսաւոր միժ հեռուակարեին հը բանայ Սուրիոյ տնտեսական զարգացման համար :

Առեւտր. շրջանակներու կարծիքով, արտադրութիւնը պէտք է կազմէ առաջնորդող սկզբունքը տնտես. ձեռնարկներու եւ ոչ թէ սպառումը

Մինչև 1943 թվերը բարձրացած էին 400 % բարդաստեղծով 1939-ի հետ։ Ապրտոսի աղու թիւը 493 % ի բարձրացած էր Մուրիտյու եւ Լիբանանի մէջ։ Վերջին գիծնակաւրութեամբ (1951), Լիբանանի մէջ կը հաշուեն 464 %, եւ մօտաւորապէս 5-6 % Երուսաղէմի մէջ։

(Այս տեսութիւնները քաղուած են ելմտական նախադրար Մոհամմէտ էլ Զայեմի ուսումնասիրութիւնէն)

×

Բացի բաժնակի ճարտարաբուհատեն, որ գրել
խաւարն է, Սուրբիս ունի ուրիշներ ալ նուազ կա-
րելոր :

Նախքան 1939 — 1945-ի պատերազմը, Սուրբա
ռուկը բանի մը ձեռնարկն կ'աւտոնիկ ճարտա-
պատուեստներ որոնց մէջ էին ուստայանիկներն
խալախորդութիւն, ներկաբարութիւն, օսկերչու-
թիւն, եււ․․․ որոնք հետո էին բուաբարեւէ երկրի
պատերազմը։ Անոնք իր դրամատիկն կը դնէին
այդ ձեռնարկներուն համար, ծառն երեսուցիկ

Բ. աշխարհամարտի միջոցին էր որ Սուբոթնա Եւրոպայի Եւրոպայի զարգացում, որովհետեւ. օտար երկրներէն արարեւ շնտան ներս: Գործառնունին քր սկսան աշխարհի արար թափոյն, զո՞րքան արարւ ճամար ոչ միայն քրինք երկրին պահպնէ ներսը, այլեւ քրայի երկրներն երկուն, ինչ որ շատ ցոփար լիցում, որովհետեւ. հոսմ ներթ. երկրի մինչ Եւրոպան:

Պատերազմէն ետք, գործառնէրը աւելցուցին զրն զբազալուիւր եւ կարելի եղաւ. ընդարձակեալ ճարտարարուեստը Դամասկոսի եւ Հայկպի մէջ կատարելագործելով եւ դիտականացնելով ինչ որ պոյութիւն ունէր:

Բայց 1096 թվականի ժեներալներին, երկրի մէջ զորացող ժպտի միտ ճարտարաբաններին կա ընկել է յիշել ճատի եւ բռնակշիւ իւրի ճարտարաբանները, ինչպէս եւ թաժակի հռչաի արտադրութիւնը :

Սուրբոյ Հատար առաջնակաղ Նշանակութիւն կը ներկայացնեն ժամանակները, որոնք մէն թաժակի, բուղբի, մետաքսի եւ արեւնայի

ԳԵՐԱՍԻՆ Բ. ԱՐՈՎԵԱՆ

Հայտնի դիտարկը հնարարված Պապի և Ֆարա-
դեյի գյուղ, նուրիկի նամակառու կողերի, Հայկ
հայտնի մեր անվերջ, պրիորի անվերջ նամակառու
նամակառուի էրը ինչպիսիք արտադրողները իրար
նամակառուի էրը — անտրոփը ըստանալուցը — էրը Ս
էրը որ, զգրիկի մեջ էրը ամուր, զգրիկի մեջ էրը
մեթոդիկի մեջ էրը սեղանիկի առևել, նախադրողի
նամակառու, պատկերիկի նամակառու էրը Ֆինիկի կիսմ
էրը Հայկիկի, մասնակի էրը ամուրը ամուրի կող-
մանունը ամուրի մեջ էրը կայծակիկի մեջ էրը արտադրողի
նամակառուի կիսմիկի էրը Հայկի էրը — կողմանակի նա-
խադրողի, բազմակիսմիկի էրը որ ինչպիսիք էրը կայծակի
նամակառու, կայծակիկի էրը իրարայրի մեջ էրը, Հան-
դարը, Հանդարդիկի, փինիկիկիկի ...

Պատկերը եւ ձեռք առաջին տպագրութիւնէն պիտի դիտարկեն սակայն ամփոփապէս, երբ դիտե՞նք խօսքի ինքնակալին շնորհ : Հաղորդակցութեամբ, տաք հեղինակէր, պո՛ւնեմ, պարզ, շատ պարզ մարդ էր լուրճին եւ լուրճին անցած՝ դիտե՞ր երկրապետը մէջ Բաւնի գիտե՞ք եւ լսե՞ց զինք, մաղե՞լու սպիտակու թեկնէն ձեռքը սեւեռող տարիներու զուարթ պիտի զեկի, իմեկի, Նպլի ... եւ պիտի տարիադասաւ, յաւկարծ, որ երկրապետի մը շնորհ եւ ձեռք զո՞րծը Բարսեղ Երկրապետին է :

Քաղաքներու տիպաւ չէ Արտիւնէ: Քաղաքնե-
րնոր գաւառ չէ: Կր կորստու աղոճիկն ու քա-
ղաքներն յատուկ կեղծիքի՜ն, չոխիքի՜ն, ձրի՜ փա-
ռափորէրէններուն ու ճամբաք՝ Հետաժողո-
ղիբար Հոմաշող ահաւններն մէջ: Քաւաւաղնի-
ք՝ — ու միշտ տառաւ ու որր պիտի դգաւ ինքայնք
իր յարկն ու իր անմիջական չքմայանքն Հեռու:

Բայց, ահաւասիկ Արդիւնք, իջ սղմորակաւ
մարդու տարադին մէջ՝ իջ անսղմոր վայրենու
Թեմար: — Զարմանալի ... պիտի ազատակն

իրեն ճանչցանք: Սա Հայրապետի ու շէնյոզ
մարտին քով ինչ կայ հաստատվի, խրախու
մարտին: Ծանցցե՛ք, ճանչցե՛ք մեր բոլոր գաղափ
աւորները իրենց Հայապետ ապրումին, իրեն
ներքին զարկին ու քաղաքում, ինչն առաւմու
թեամբ ա՛նդ — ու արիւն Հաստատե՛ք, թէ՛ ինչպէ
զտե՛ն իրենց ռուսապետը ժախտել աղ
բիւ, իրենց անթուրթիւր ճոխութեամբ կլուսը

կան մետաքսի մետրաքաննը: Քամակսիքն է՝ Զու-
նգայի մետրաքաննը եւ հիւսուածքիցի դրոշմոր-
նը կարելի է քաղաքային Յայկին, Երզրաթի եւ
Մ. Սահակեղլու տնօրէնութեանը տնօրէն Տեա
Բ. Կարապետեան եւ թէ արտադրութեան տեսա-
կէպէտ: Որոշ պայմանքի կան դրոշմ մէջ Սուրբիս
աղէտն է՝ ինչ չամբա, իր զարեի, ինչպէս մետաք-
սի ոսկի թէ՛ մետաքաննը: Սուրբին մէջ իր
ուրիշ տնօրէնը զուլապան, որոնք արժող աշ-
խարհի մէջ չամբա, ուրիշ տոկուշութեան տեսա-
կէպէտն:

Շաղախի ճարտարաբաններ զբոլթին ունչը՝
 մայիսի 1939 - 45, աստիճանի պատերազմից հետո և
 որ թափ առաջը, մասամբ իրանման էր ամեն
 լույս եւ մասամբ այլ չէր երևում հստակման վերա
 դարձրելու մը պատճառով։ Դասավորույթ եւ Հա
 չարի ուղի կարծիք ունեւորեցեանց չաղախի
 զործարանները աւարտեցին միջրդ, ակտիս արտա
 րուի 230 Հազար թնչ, որ երկրին պատուուն չա
 ռուի պիտի լլլալ։

Սուրբոյ թիթիղէ Հրաշուն ամբարանաւոր ան-
հաճառ կը վայելին, շնորհիւ իրենց ընտիր տե-
սակին եւ ցած գինիերուն: Գառնադաճէն ետք վերս-
տին սկսան շինուիլ եւ կարելի կը դորձնեն Խախտ-
տանկանդաճական շուկան գրաւելու համար:

Ապակեգործութիւնը յետպատերազմեան զոր
ծունէութիւն մըն է: Դամասկոսի գործարարը տա
րեկան մօտ 20.000 թոն ապակեղէնի տեսակնե
կ'արտադրէ:

Շաբաթը նմանապես, յետպատերազմյան ճարտարարուեստ մեր է եւ առաջին տեղը կը գրաւէր կիրիւն մէջ: Հոռւ շաբաթը արտառահամոտն էր ներսածուի եւ կը գտնուէր կերկրին մէջ: Հոմաի շրջանին մէջ ընդամենի զետեկները յատկացուած էին զօրի մշակման համար: 1950ին 20. 00

Արհեստագիտական խաղախորդուժիւնն ալ յն
գլխաւորապէս գործունէութիւն է որ արտաբա-
նարկին խաղախորդուժիւնը կը փոխարինէ: Ներ-
կայ արտադրութիւնն է 1.500.000 տաք բնախիւ կա-

ձարտարաւեւտէն զատ երկրին արտադրա-
պտութիւնն Հայաստանիւն. կ'արտահանէ: Թար-
կամ պահանջող իմանալ թիւը, երկիրն զյուսար-
տաւածութիւնը կը կազմէ: Գարտարածն նաեւ չմանա-
րութիւն, կաշի, սպիւք, ձի, օճառ, ապաղիկ շեր-
տեր, ապաղիկոյն, բամբակ, եւն.: Կը շնորհաւոր
կենդանի կեր, ինձնաշարժ-իւտիւքը, մերկանսիւք
օղանալի եւն.:

եմ, իրենց Բյուրաուրիներն ճառադաշխով ու ծի-
տարով հրամանել...

Տարտերն մէկն է Արդիան :

— Մեր բեմական տարեգրութեանց մէջ իր ա-
նունը դնալովով մը չի սկսիր: Պարագալէս անոր
ճամար, որ Համեստութիւնը պարզմ է եւ իրերե
խառ ու իրական պարտաւրջաւ իր խաղաղութեան
դրաւ:

Բայց տեսէք, թէ ինչ ետուն ու կենդանի շրջա-
նի մը մէջ ինչպէս յիշատեալ բեմական իր դը-
մանելութիւնը:

Մնամ է 1880ին: Խախտիւթիթիւնը իր տառ-
նայ Բաղդի Մարգարիտիկանի դպրոցին մէջ: Երը-
յան մը իր մայր տակերը. սպաղէկի մէջ — հո-
րէ խորհուրդով. սակայն, իր ծննդավայր Թիֆլի-
սի Համեստութիւնը զաւակը, 16 տարեկանին հաճող
կը զգայ դէպի բեմական արտես: Մինչեւ 1902,
կը ժամանակի Բաղդի տալիքը բոլոր հայ դերասա-
նական խումբներէ: Եղի շրջանին, Միքայէլը կը
ձեռնադրէ տրամադրի խումբին մը կազմութեան:
Արդիան իր միակայն այս խումբին ու իր մէկին
Տուշի: Կը ստանայ մ. և Ապարիտիւնը մէջ,
Տուշիցիի դերը, Վորյանի Կոյսին մէջ Տիֆո-
լի, Վաթիկ ճամարի մէջ Բրանդոլֆի, եւն.,
եւն., ու իր զանի մեծ ժողովրդականութիւնը: Տու-
շիի մէջ Արդիան կը կազմաւորէ Թատերադը-
րացը, ձեռնադրէ Թատերական եղանակի ընթաց-
քի բեմադրիչը. ճամարը. Գալաթիանի Վալուրը,
Բաթիկ Վալուրը, Վարդապէտ Առաքալաշարը,
եւն.: 1903ին, Բաղդի մէջ իր ներկայութեան Վա-
մաքը, որուն մէջ Տալաթիւնը տնտեսման իր
Մամուլին, իսկ իրը՝ Կահան Մամուլիկանի դերը:
1904ին Միքայէլը հետ կը շրջի Գանձակ, Արե-
քունքապոլ, Երեւան, Կասա եւ Քաթնի 1905ին,
եւր կը սկսէ հայ - Թաթերական ընդհարումին
դը. Կահանին Չանդուգըր, ապա Գորիս, ուր կը
բեմադրէ Ա. Արեւիկանի Վալուրը Չանդուգըրը:
1905ին, Թիֆլիսի մէջ, Արդիան ժամ կը կազմէ
դարձապի ընտանիքը խումբին մէջ — Միքայէլը,
Փառսի մեծ, Ալիս, Արուստեան, Անտոն, Չարիֆ-
եան, Ստեփանեան, Իսահակ Ալիսանեան, Վարդ,
Անտոնիկ, Արդիան, Բիւրիսան եւ Խալի:
Խումբը հիմնադրէ Կովկասի գանձակի քաղաքները,
ամենուրեք տաղարկայ գանձակով Համեստութիւնը
դաշին Համեստիկանի արտայայտութեանը:

1907ին, Կաստանիան Մախարանի եւ Տիֆլիս
Բաղադրական իր կազմին Բաղդի Գրայտարական
Միութիւնը, ուր մի իր խմբէր բեմի կարկառուն
դէմքերն — Մերանով, Ուսմանեան, Արուստեան, Ա-
րդի. իւ հիւսիս - արեւմտեան Միքայէլական
Հարձակ Փաթիւրեան, Բադալանեան, Արդիան,
եւն.: Խումբը խաղաղականի մէջ տեղ կը դրանէ
փճիկ Սուրենի մէջ, Վժիճի մէջ, Հալիսի մէջ,
Երուս. Տաղիսի մէջ, Վեմարը, ու Տալաթիսը -
Հալիսի այլ դրոշմը: Չմեռնալին եղանակի լրտման
Արեւիկան, Կոյսիսը Արդիանեան քաղաքներն
ը յիւրիստեան ընտանիքը Չարիֆի եւ Ուսմանի, Ե-
ղիստիւրեանի, Փառսեանի եւ Արդիանի:

1908ին, Արեւիկան, Մամուլեան, Չարիֆեան
Շարդիֆեան Մեռնալին եւ Արդիանի խում-
բերը կուրցայ Գորիս: Արդիան ժամ կը կազմէ Ա-
րդիանի խումբին: Կահանին այսպէս Ռուստեմ
Կուրիսը, զիտուր Կուրիսը, Գորիստիւրը
խումբին մեծ ժամը կահանի Կովկաս. Արդիան,
որ այս շրջանին ամուսնացած էր Արդիանին

Երանոյ Օճման Տարեան

Կահանի մէջ եւն Համարակ շատ բաներ կան,
բացառութիւններն ալ պահուս չեն սակայն:

Նիւթիականի ու միտադաման ճակով տէր
անձըր ցուցնիդիդին ինչին ինչը Հիւսիսեաններուն
մէջ, ուր կը պահէ ճակովիներն եւ Բանկալի
տարեկանը: Ասորիս խնդիրը յաճախ յոխորտան-
քով զայն կուտան իրենց այլերը. բարեկամներուն
ինչ որ ունին իրենց զեղեղին եւ հնութիւն:

Հին, երկրորդեան ոչ միայն կը հիւանան, այլ
դեռ կը դարձանան ալ ըսելով թէ որպիսին Համ-
բերութիւն ունին եղեր այդ տարեկանները ինչո՞ղ
արտեսադէտները:

Այլով տեսանելի տարեկանի մը դրաւ տար-
եան աշխատութեան մը ընդադատութիւնը Համե-
մատարար աւելի դիրքին է, զան թէ սակամով տե-
սանելի (սակի) նիւթի մը դիւստատութիւնը, ջանի
որ այս երկրորդը մասնաւոր դատարարական
կը կարգուի:

Երաժշտութիւնը պատկեր մըն է՝ սկիւնովով
գծուած:

Իրապա՞ դժբախտ են մեր արժէքաւոր եղա-

խումբերն Գնարիկի հետ, իր կնոյ հետ Կահանի
Խումբին, որ, Գորիսեանցայի մէջ, իր բեմադր-
ւորներն եւ Վերցուցիչ Հովիտը: Ապա իրենք եւս
կը մեկնին Օսման, Ռուստեմ, Խախիբեան, Կրմա-
ւիկ, Բաղդ:

Մոտիւսայի դէպ, Գեղարքունեանական Թատրոնի
գերանալիկանի զարթոնքագեղերուն հետեւեալով,
Արդիան իր կատարելագործի իր արտեսներ: Կը
գերազանցաւ Բաղդի եւ Մախիկանը ու Բաղդի
Թատրոնիկանի մէջ ներկայացուցներ կուտայ,
վեց տարի շարունակ: 1915ին, Միքայէլի հետ
կը դարձան Համալիսայի Ա. Գաթերապիսի եւս -
Խորիսիկանի կահանի Գաթերապիսի, ուրբարայ երեք
տարի: Ապա՝ Երաք, Չիլիստան, Եղիստան,
Գլուրիկ եւ Սուրիս: Բոլոր այս քաղաքներուն ու
եղիսիսներուն մէջ, Արդիան կը պատկերէ ար-
եւմտեանի հուշը, ապրումը, բարոյական եւ զեղա-
րքունական համապարտութիւնը: Կահանայ նուա-
նուրեք, գաղտնիքներն ալ թերեւ. սակայն
դուր երանութիւնը ու համալիսայեանութիւնը:

1927ին, Գլուրիկի մէջ իր կազմակերպուի իր
բեմական դրոշմութեան թանձրեւորմանը իր
եւ, 1925ին, Հալիսի մէջ, իր անունի իր յիշմա-
նայ յոյսերով:

Երանոյան ծնունդին մերն է ասոր Ռ-
արդիան, իր կազմակերպ թերեւ, թէ զինն տես-
նէ: Սակայն, Թուրքանութիւնը ու կահանը Հա-
մարապիսի ընդուն, ինչպէս կուտայ ու դաժանի
հողերին դրոշմից արտեսադէտ մտերկերուն:

Երկրորդեան ժողովրդին է Հայոց եւ իր Հա-
մարապի, թէ Կահանի դարձ: ՊԱՀԸ միայն, բայց
գիշ անգամ Երկրորդին կնարը, Գաթարիկ, Կի-
րոն ու արժէքը այդ Գաթարիկին:

Գալաթիսայեան ժողովրդին մեր. սակայն,
դալաթիսայեան յաւերժացնելու աշխարհիկ միտո-
րները կահանութեանը յաճախ:

Եւնոյիսեան տեղեկութիւններն ծախած էր՝ խորհը-
րային կատարութեան: Միտմանակ, անգամ
ներքին լեզուներ իր տեսանելի ծովակալ Վալթըր
Վիլհելմի Գաթարիկի Գեթման Հետախուզական
Սկաւսիկութեան:

Անձը կը ներկայանային իրեն. Նաչիկը
Համարական էր անոնց միտայն Փալաքան լաթը՝
մասն, որպէս իր լուսնիկութիւնը կարեւոր օգուր-
ւել:

Նաչիկան դալաթիցներն Մատամ Սուրիկի կող-
մէ ծախուտ էին Լիւսիսըն եւ Երկրորդեաններն
և ինչպիսի կարծիք տիրէին Համարական իր իրեն վա-
րում ընդունը, թէ կը Համարար այս երկրներուն
ներկայացուցած լուսնիկա դիկտատուրային:

Մատամ Սուրիկ ժամանակէն կը մեղանալան
գեղեցիկը մէջ եւ կը յաւակներ ըսել, թէ Թալիս-
գին տեղեկութիւններն ունէ զալալան ճառա-
քիցներն ձեռնար, որոնք կրկնալի Թալիս օգնա-
լանը երեւան հանել թալմաթիսի մղուններ հնուէն:
Ամէնէն զիւրահամանները կը Համարարին, թէ ա-
սիկա փճանուն ճառադալմա մըն է:

Ասեր ինչպիսիներն, Նիւ Երաք եւ Լուստիս
մէջ, դահան թէ ստիկա ճառարուր փաթը իր ը-
լալ: Իր դիտանմանը ունց արմատային Սուրի-
կան ընտանի: Բայց ինչպիսիները եղաւ. երբեմ
խորհրդային լուսնի է: Բախտարար իր Բրիտա-
նիան, որ ոչ Սուրիկ լուսնիկանը, ոչ ալ ուրիշ
կողմէն կը կողմէն ձեռք ձեռք յաւակարկները իր
միտմաններն թալմալ այս դրոշմեան, որ Բրիտա-
նի Սուրիկեան ճառարուր շրջանէ էր:

Պատմ. Գ. Կ.

Բ. ՅԱԼԻՐ

միշտ — արտեսադէտները, ջանի որ, ընդհան-
րապէս, չենք նստալով երաժշտական դատարար-
կութիւն եւ հետեւաբար անհարող երգանմանը զու-
նակուել: Ուրեմն ինչպէ՞ս, ինչ միտողութեան
պիտի կրնան մէկի ցոյց տալ իրենց կարողութիւնը
ու իրենց արժանիքը:

Հին, Նախաւոր երաժիշտ — Հեղինակներու
խումբին ջանի՞ Հոգի հողերին դրաժմով դաժան են
իրենց ապագային եւ փճարիտարար յաճախ իրենց
զգիւ կհան ինչին մէջ: Ինչ օգուտ անոնց աստուա-
նացուցումը մահէն վերջ, իր շատեր իրենց օրա-
նակ պարտաւոր խորհուրդով հանգիւրդ դեռ պարտաւոր
տակ ալ թաղանմ են:

Եթէ կուզես որ անունը ապրի, դու պէտք չէ
սպրիտ:

Մենք Պէժճովեան չիբերին Համար բացուած
Համալիսայեանութեան տարիք, Փաթիլ չէ կրցեր Հա-
ւալից հինգ հարցը Գորիսը, 60.000 Փրանկ պա-
հանի մը փոխարէն: Հեղափառութիւնը կը ճաճե-
մատարար երանիկներին, արտեսներ ժողովրդը -
զին անտարբերութեան, օտանման է բոլոր ծախ-
քեր: Ինչպէ՞ս, որովհետեւ հաճախեալ է Պէժճովե-
նի մեծութիւնն ալ արժանիքը:

Որովք դործ արդարութիւնը ընդադատուի. Համար
ճառի է որ ընդադատը իր խոսած նիւթին զիշ-լուս
մատայն ըլլալ:

Մեր երկրապարհ եւ Համալիսային երաժիշտ —
արտեսադէտը Օճման Տարեան, որուն հեղինակն
ու ղեկավարը միտալիկ կարողութիւններուն Հա-
մար Հալիսայեանները կողմէն թալմաթիսի գը-
նահատական տուրերը Թալիսային վիպութիւններն

Երաժշտադէտը «Ensemble Orchestra de Paris»
ի համալիսայեանով տուաւ իր երկրորդ նուագանա-
նէսը (սակայն ըր 22 յունիսերին եւ իր 6 Դիւ-
անիկներին):

Հարուստները իր պարծեանն լալիքը, իրենց
ունեցած Թալիսային տարեկաններով: Ինչպէ՞ս ինչ
մեղի Հարուստ Համարներ, երբ ունին կարող
արտեսադէտը մը իր ինչը. յալարեղի իրովով:

Եւ անոնց յարգանքի բարձրացումը լիայ է:
Salle Gaveaux մէջ արտած երկու նուագանա-
նէսներով, Տարեան անգամ մը հա Համարութեան
թէ դիտակով, ու խոսման ղեկավար մըն է Mozart-
նիս, Haydn-նիս դիտակ դրոշմներուն: Չարի
ունեղիկներուն մէջ Փրանսայեաններ աւելի բացմա-
թիս ենք ճան ճալիք:

Այս կարգի նուագանդներն ջանի՞ Հառ իր
արտեսի տարուան մէջ: Որքան պահեր է Հայոց
նուագանդական ոգին:

Եւ անոնց կէտ անոնց ջուրի մզն, թոմարու
դատարարութեան իրլլալ:

Նիւթիականի հետ, բարոյական այն իր որոշ
զեր ունէ: Տառեր, տոման զննով, իրենց պար-
տաւորութիւնը կատարած իր սեպին, որովհետեւ
կահանութեան արտեսադէտին հողերն միայն
կը: Արտեսադէտը կը պարզ որ ունէ, ժողովրդից
ցոյց տալ իր աշխատութեան արդիւնքը: Այլ է
իր միակ հաճուցը: Դրամաէրը արտեսադէտ
չէ - փճանակալն է:

Նուագանդանդներուն շարքին Համար տոմո
զնամ Հարուստի մը հարցուցի՞ թէ ինչպէ՞ս իր բա-
ցակիցը:

— Ե ինչ փոքրեթեմ ժամն է, եղբար, Ե -

Յիտան երկու շաբաթ օրերու եւ անհատական
փոքրեթեմներն ունէ մէկին կամ երկուին բացա-
կալութիւնը մատուցալ մեղք է:

Այս անգամ Տարեանի Համար տալար ընա-
դատները դրամ զնահատութիւնները Հաւաք-
ման պիտի կարդացնեն, Հարուստ բարեկամին
Ինչպե՞ս մեր 27ր շաբաթ օրաւ երրորդ եւ վերջին
նուագանդանդին իր ներկայութիւնը ապահովելու
լուսով:

Այլ վերջին նուագանդանդին տալիք մեր
արժէքաւոր արտեսադէտը պիտի միայն Կոմիտաս
վարպետի զարմաւորած պատարարները թալմա-
թիս եւ Համարներ կատարել, նուագադէտի վե-
րաժման իր կողմէ, միշտ նոյն նուագադէտով
եւ իր երգչախումբով եւ մասնակցութեամբ բաշ-
մաթիս: Այլ երգչիկները:

Արեւիկաները մեր արտեսադէտները, մեղք
մեղի արժեւորած ըլլալու: Համար:

ՆԵԱՆ Ե. ՍԵՐԳՈՍԵԱՆ

ՄԻՍՏԱԼ

Ա. ՊԱՆՏՈՆԵԱՆ — Տորքեր նկատող որ դրա-
ստեանի շու եկած, եւ զիս դիպի հարցնելու թէ
հիւսնդ ես:

Բ. ՊԱՆՏՈՆԵԱՆ — Դեռ ոչ. բայց դուրսը հար-
բուսի մը է թալմաթիս մէկ վարչիկանին իր խոս-
քով:

ԿԼԳՊԱՅԵԱՆ ԵՒ ՅԱՐԱՊԵՏԵԱՆԸ

Ե. ՍԵՐԳՈՍԵԱՆ

«ԵՍՏԱՆ» ԹԵՐԹՈՐԸ

(82)

ՀՈՐԱԿԱՄԻՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

ԺԱ. — ՄՈՒԿԵՐԸ ԱՆԵՔԱՆ ԱՆ ԿՈՐԸ ՁԵՆ

Կերլին տարիներու լաւագոյն օրինակն էր
Սուրիկ լուսնիկները, որուն կարճ եւ աստղա-
կանի տալալիքը վերջ գտաւ: Փաթիլ, դատարարու-
թեան մը վերջը: Իրեն օտար թալմաթիս էր, եւ
ներկայ դրոշմներ այս դատարարութեան, որ տե-
ղի ունեցաւ փակ դռներն ետեւը:

Նախապատրաստին պատկերաւոր մեր-
կացումով՝ վիպականներու ուղածին չափ միայակն
էր ու լաւեկան: Լուսնիկներական մեղանքն էր
չարժանիքներ իրալ կուտայ խորտակ մալի ջա-
նի մը մէջ, որովք ինչպէս ինչ քրտաւ: Deuxieme
Bureau մեղքը, Հետախուզիչներ կեղանցին Հնարի
մը իրալ, որ զինքն հարցուց անձնաւոր Մատամ
Սուրիկի մը օտմ եւ, Ամերիկան Հետախուզու-
թեան Դաժանացի: Գրանեմակի եւ Սուրիկան
Երաքի գործարարութեամբ, Պրանսայեանի զնմա-
կանը զարմուցնել լուսնիկան մը, որ իր մի-
դատարար մը ունէր Երաքային, Ամերիկային, Ա-
սիային եւ Ամերիկէն մէջ:

Մէրճերի Սուրիկ կը Համարար թուլեղիկներ:
Դատարարութեան ընթացքին Հաստատուեցաւ, որ

Ներ շնորհակալութիւն յայտնեցին անդորրութեան
վերահաստատման առթիւ : Զերբակալուած են
Մարտի նախկին դաշլիճին անդամները :

ընդունելով Հանդերձ որ Հասարական ապահովու -
թիւնը ծանր կը կտէ մեր փողովորներուն վրայ,
բայտ Բէ անոնք պիտի լինեն որեւէ զոհողու -
թիւն, եթէ վստահ ըլլան Բէ անհրաժեշտ է եւ ար -
դարօքն բաժնեկիրն :

Իսպաիլի վարչապետը անհամարժեք գումար հնո -
գերանակա պատկաճումը Աւելի վերը, դառնել
նիստի մը մէջ, երեք ժամ խօսելով, առաջինը
գաղափար Հասարակի վարչութիւնի մը հաստատ -
ուել, Ի պահանջներու Համար Մ. Միւլիքեան
դաժնել :

Կէս օրէն ետք խօսեցան Առաջնեան ուսերու
ապարապետը, զոր Բիճուէյ, որ 150 միլիոն Փր.
պահանջին 35 պատկաճներն շինելու համար : Ետ
մեն զուտար մը կը կարգէ մօր նախահաշիւը, 428
միլիոն տարբեր :

Գաղտնի նիստի մը մէջ, զոր Բիճուէյ կրկին
Բէ Մ. Միւլիքեան զեռ ի վիճակի է յանկարծ յար -
ձակելու Արեւմտեանի վրայ :

Մ. Միւլիքեանը 90 միլիոն տարբեր ծանր
հրատալիւր ապարապետին Անդիտի : Այս զինքեր յե -
տոյ պիտի բաժնուին բոլոր զինակիցներուն :

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԶՐԱՆԱՍԱՆ Հնուպիք մը ուղղորդել Ապագա -
դուին, վճարող մերթիք քաղաքական քառանձ -
եթ Գործիչի զինուորիկ մասին :

ԶԻՆԻ ԿՈՆԳՐԱՍ Փարիզի մէջ երկու օրէն վեր
Փոքրեւորքի մեն վաճառի պատահաւոր են շատ
մը նախահանգում մէջ : Օրը մեղացաւ :

ԵՐՈՒՄ ՄԻՆՈՒՆ կը հաշուեն մարդկային կը -
րուստները Գործիչի պատահաւորին մէջ, երկու
կողմերէ ալ հաշուարկման զուտար է 2.129.310
զինուոր, զանակիցներուն կորուստը՝ 364.370,
առանց հաշուելու զարգացողները :

15 ՎԱՅՐԻ ՄԱՆԱՌՈՒՆԻՆԸ պատյո մը կատա -
րեցին Փարիզի փողովորներուն մէջ : Այս զըրկին -
բուն մէջ կը դառնան ին արբեր, վազերը, բարեկե -
ներ են : Խոնք վախճան էին կրկին մը քանակապ -
առն փրկանքի չորեքին : Աւելի մը միջին : Փառ
Բիշի հասած էր, եւ ծուլակը ինկաւ, երբ մեքոր -
ին կայարար կը մանրէ : Զըրկներն եւ ստիկան -
ներ օրնու թիւան ժողովքի փողովորներն բոլորն ալ :
Ոչ մէկ դրէ :

ԻՐԱՆԻ ՓՈՒՐԻՆԻ ՄԱՍԻՆ կը բանակցին Անդ -
իտի եւ Մ. Միւլիքեանի մօտ : Նախարարները,
Փարիզի մէջ :

ՎԵՆԵՍԻԱ ԽԱՂԱՊՈՒԹԻՒՆ Համարում արքին
մէջ, Իտալիոյ նախկին վարչապետը, Եթիքի, ա -
ռաւարքին 5-10 տարի դադարեցիլ պաղ պատե -
րաւոր : Յետոյ զարգացողքն եթէ արեւմտ : Գեր -
մանիան գիտեցի, արեւելեան ալ անոր պիտի հե -
տեւի : Արեւմտեանի դարձեւորով ներքին պատե -
րաւոր : Ժողի Բիւրէ առաջակիցն արդիւն է հե -
տեւիան զինքերը : Զառերը լին զերկացած տա -
կալին :

ՃԱՎԱՑՈՒԹԻՒՆ. — Ֆ. Կ. Խաչի Ալիֆորիլի
վարչութիւնը կը խորն զաւակաւորութիւնները կը
յայտէ Տէր եւ Տիկ. Նշանեանի եւ պարագաներուն
երկնքի մօր Տիկին Նուրգի Նշանեանի մանուկն
առթիւ : Վարչութիւնը չորակաւորութիւնը առաջ
է փոխան ծաղկապսակ Տէր եւ Տիկ. Gerard
François եւ Տիկ. Զարուհի Աբեանի 500ական Փր. :

ՈՒՇԱՂԻՐՈՒԹԻՒՆ...

ՈՒՇԱՂԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

Փրատաւար Կապույ խաչի Մարտիլի տարբեր
կէն պարտահաղթելուն :

Գեղեցիկներ 20 շաբաթ երեկոյեան ժամը 9ին
միջին. լույս, Օրէլ Սփուրտիլի շեղ պահանջներուն
մէջ :

Խճողումի տեղի չափու համար կը խճողում
առանձնիք եւ տեղանքներ կանխաւ ապահովել :
ՈԱՅԱՅԱՅԻՐ. — (Radio Փոտալան Մակաղին) :
18 Դիւն. Հէլգրաբի : Պիւր Նաւակ Վա -
թիկ Գ. ԼեՆՈՒՆԻՆԻՆԸ :

19 Դիւն. Ուրաթ. — Պիւր երգէ Հայերէն
Տիկ. ՄՈՐԵՆՈ. (Մարտիլի երգչախումբին) :
20 Դիւն. Եւրաթ. — Պիւր խաչի Կապ. Խա -
չի կապակցողութիւն եւ քորմուշութեան լուրը
Տիկ. ՎԱՐՈՒՆՈՒՇ ԶԱՐԱԲԵՆԱ :

Վերադառնալ երեկոյ եւ խառնուրդներն տե -
ղի պիտի ունենան ճիշդ կէս օրին ժամը 12ին քա -
ղաքալ :

Ողբացիալ ընկերներու յիշատակին

Յարգանքի ընկերական հասարակ շ. Ե. Գ.
Թաղապետին մէջ ողբ. ընկերներ ՌՈՒԲԵՆԻ, ԼԵ -
ՈՒՆ ԵՆԼԵՐԻ եւ ՎԱՍՊՈՐ ԹԻԿԵՆԻՆԻ նկարներու
զետեման առթիւ, նախահանգութեան շ. Ե. Գ.
Տէր. կողմէն, այս կերակի ժամը 15.30ին, 16
rue des Basserones, Montmorency.

Կր խաչի ընկեր ՄԱՍԻՆ ՄԻՍԱԲԵՆԱ :
Հաղորակց. — Gare du Nordի ժամը 14
14.29ին :

ԱՐԱՔՍ
ARAXE
ՄԱՆԱԿԱՆ
ՊԱՏՐԱՍՏԱՐԻ ՊԱՐԲԵՐԱԹԻՐԻ
Կը հրատարակուի ամիսը 3 անգամ

Բաժնաւորապետութեան պայմաններ. — Տարբեր
կան ժրտանք 1000 Փր., Արտասահման 1400 Փր. :
Հասցէ. — N. HOVHANESSIAN
14 Rue du Soleil, Paris (20)
Tél. Tru. 47-48 C. C. P. Paris 7065-15
Մամբօր — Հայերէն թերթի նախակցներու 15
30 Գրանք Բիւր :

Տարեկան մեծ պարահանդէս

Փարիզի շ. Մ. Մ. (Հայ Մարգարեան Միւ -
թիւն) տարեկան պարահանդէսը 28 Դիւնեանք
կերակի ժամը 15-24, Cercle Militaireի մեծ սրահ -
ներուն մէջ (5 Place St. Augustin) :

Գիտարեւանական ճոխ քաճիկ :
Rico's Créol Band (Պատիւ) հաշուարկը նա -
խախտմամբ :
Հանազան անակնկալներ : Զին պիւթի :

ՄԻ ՄՈՒՆԱԲ

ԴԵԿԱՏԵՐԱԲԵՐ ԽՈՒՐ ԲԱՑՈՒՆԵՍԻՄ

ՄԱՐԳԱՐԱԲԵՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆՈՒՇԵՐԵՆԻ խա -
նութիւնը, 32 Rue Trévise, Paris (9) Tél. Tal. 65-44
Մնուշիկ եւ Տր Տարտան առթիւ, հոն պիտի
զանգէ Գրանք Նոր հասած, արեւելեան առուշ -
զէնքերու վարչապետ ժամանակէն մը կողմէ պատ -
րաստուած, Լեօրէշ, քաղաք, Բէլ քաղաքիք,
իւստիլա, Ռեյվալի, լոյաւ, քաղաքալ, լաւան -
ձիւ ինտուս, անտարա իւրով, շաբաթը եւ թե -
կովով չորեքերը, զանազան ճաշակաւորներ :
Կը հաշիւարկներ ծաւ փառքիւր եւ պօրթիկի
համար համ թերթեր :

DRAPERIES

FOURNITURES POUR TAILLEURS

VETTER

(Ets. TERZIBACHIAN)

34, Rue Tapis-Vert, MARSEILLE

MANUFACTURE DE VÊTEMENTS

Hommes - Jeunes - Gens

ԵՆՈՒՆԴԻ ԵՒ ԿԱԶԱՆԴԻ

ԶԻՐ REVEILLONԵՐԸ

ԼԻՍԱՅԻ ԱՍԼԱՍ

Ող պիտի շաճէ մեր փնտած բոլոր համա -
գում օգտակիցները :

Ընտել լամփաներ, օգի եւ զանազան ազան -
դիւր են :

Արեւելեան նաւապետութիւն Տէր եւ Տիկ. Գա -
րագաւորու զինակցութեանը :

Հասցէ. — 24 Rue St. Lazare, métro Trinité,
եւ N. D. de Lorette :

Սղանները ապահովելու համար հեռաձայն -
ցէր Tri. 31 - 62 :

ՅՈՒՇԱՏԵՏԻՐ

ՎԻՆ — շ. Ե. Գ. կողմէն ընդ. փողով
այս շաբաթ ժամը 8.30ին, Օսանիանեան աղանդը
Կարեւոր օրակարգ : Գարաւորքի ներկայութիւն
ԻՍԽ — շ. Ե. Գ. Զաւարեան կողմէն ընդ.
փողով այս շաբաթ Երեկոյեան ժամը 9ին, Սիլիւսեան
զարգացի մէջ : Ներկայ կ'ըլլան Տէր. եւ Կեղեր. Գա -
միւնեանեան ներկայացուցիչներ :

ՍԵՆՏ ԵԹԻՔԻՆ — շ. Ե. Գ. Անտոնց Եթիւ -
կողմէն ընդ. փողով այս ուրբաթ ժամը 20.30 -
ին : Ընդ. Այսպալիքեանի ընակաբանը : Կարեւոր օ -
րակարգ :

ՓԱՐԻԶ — շ. Ե. Գ. Նոր Սերուորի Փարիզի
ԱՄԱՐԵՆԵԱՆԻ խումբի հաւաքովի այս հինգշաբ -
թի ժամը 21.30ին Ազգ. տան մէջ, 32 rue de Tré -
vise, métro Cadet : Կը խաչի ընկերներին եւս Օհման
Յեւսան : Եթիւ Եճապարտութիւններ Անդիտային :
Հայերէնի զանգեր ժամը 20.30ին :

ԼԻՆ — շ. Ե. Գ. Վարանդեան կողմէն ըն -
դ. փողով այս ուրբաթ ժամը 20.30ին, 78 rue
Rabelais, զարգացի սրահ : Կարեւոր օրակարգ :
ՃԱՐԱՄԱՆԱՅ ԼՍԱՐԵՆԻ շաբաթական հաւա -
քովի այս Չորեքշաբթի ժամը 21ին Բաւոյ արհա -
նակին վերադառնալ : Կը խաչ Գ. ՆՈՒՊԱՐ ՅՈՎ.
ՀԱՆԵՆԵԱՆԻ Եթիւ Եճապարտապանութիւն օր -
ցեմ : Մարտը պատալ է :

ԿԱՍԻ ՌԵՆԵՆԵԱՆ — Հանքին Հայր. Միւն -
թիւն մեծ պարահանդէսը, 1953 Մարտ 29ին, Cercle
Militaireի մէջ :

ՊԱՐԻԶԻ ՄԵԾ ԵՒ ՏԵՐԿԱՅԻՆՈՒՄ
ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԳԱՍՈՒՄԻՐԻ

25 Դիւն. Երազ. Մոնուշի օրը ժամը 16-24
Salon des Prévoyants մէջ, 279 rue des Pyrenées
métro Gambetta, օթիւսիւ 26 :

Գիտարեւանական քաճիկ, պիւթի, լիւնեք, լիւնեք
խառնուրդներ ճիշդ միջոցաւ :
Իսպաիլու մասնակցութեան համար մուտք 150Փր. :

ԵՆՈՒՆԵԱՆԻ — Լիւնեք Տէր եւ Տիկ. Նո -
րոյեանի երազովային շ. Նորոյեանի (Ամերի -
կա) արեւմտյան մանուկն առթիւ, փոխան ծաղիկ -
պսակի, Զարահանգի Հայր. Միւնեան 500 Փր. :
Կը նուիրեն, եւ այս տիւրը առթիւ, բոլոր Հայե -
րակիցներուն իրենց զաւակներեան համար, չնոր -
հաշուարկման կը յայտնեն :

ՄԵՆ ԵՆՈՒՆԵԱՆԻՄ
Կաղանկարուած Ֆ. Կ. Խաչի Ալիֆորիլի մաս -
նահալին կողմէ, 28 Դիւն. Կեղեր. վերը, ժամը
3ին : Կը լիւնեքային Լեւոն Եսայիքի :

ՃԱՐՈՒՆԸ ՎԱՅՐԱ Բաւաւաւաւոր
Հայրապետ. — Charenton Eolez-2 տանի 181
Թիւ օթիւսիւ եւ Բիւլէ Mairie de Maison Alfort :
Կը խոնքիւր ճշգրտաւ ըլլալ :

ՆՈՒՐԵՆԻ — Տէր եւ Տիկ. Արմենակ Գա -
սապեան փոխան ծաղկապսակ 2000 Փր. Կը նուիր -
են Արմենակ Եսայիքի զարգացի եւ 2000 Փր. Ֆ. Կ.
Խաչի Փարիզի մասնակցի իրենց քորի եւ ընդհին
աղագրակ ՍԵՐԻ ՏԻԿ. ՄԱՐԻՆԶԻ ԲԻՐԻԶ
ձեւին (ձեւակ Կիթոնակ) մանուկն առթիւ :

Նոր տարու առթիւ Տէր եւ Տիկ. ՀԻՐԱՅ Կա -
թիւսեան 2000 Փր. Կը նուիրեն շ. Ե. Գ. Տաւ փո -
սին : Ստանալ Եսայիքին :

Ուշադրութիւն...

Ուշադրութիւն...

TAVERNE MAUBEUGE

6 RUE MAUBEUGE, PARIS (9)

Հեռաձայն TRU. 85-47

ՆՈՒՆ 29ին սիւնակ մէկն պիտի, ժամը 8ին
պիտի նուազեն, Գրանք խառնուրդ հրա -
նդարուած լաւագուշակ ՄԻՐՏԻՐԸ եւ Ռոսի
ԳՈՐԱՍ, արեւելեան նուազ մաթթ վար -
պետները, ընկերակցութեանը երգչուհի -
պարուհիք մը :

Համարու եւ պէտքուրեն կրակաւորներու
կարգին մէկն դիւն Տ Ե Ն Ե Բ - Գ Ե Գ Ե Գ
իւնչեմ եւ ճաշարանին կողմէ խմածով
պարտաւորուած արեւելեան մէկն կարգի
առուշիկ են :

Հայրապետներ եւ հաւաքովայիններ համար
առաջակցութիւն Եթիւ

Métro Cadet, e. Pelletier e. N. D. de Lorette
Ato. — 26, 85, 49, 43 32 :

Մամբօր — Երազիւններ տեսնիլ փառա -
քային կ'ընան դիւնի Taverne Maubeuge :

ՆՈՒՐԻՆ ԳԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԹՈՒՐԻՔԻՎ

1920Ի ԻՆՉՁԵՄ ԽԵՂԻՆԵՐԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

2.— Ե Գործի պիտի չանցնիք, որքան տանք քր... Գործի պիտի չանցնիք, որքան տանք քր...

ՄՈՒՍԱՐԱՅԱՆ ԲԵՐԱՎԱՍՏԱՆԻ ՓԱՆԶՈՒՆԸ

ՄԱՐԿԱՅԻՆ - ՀԵՌԱՅԻՆ

— Արեւելեան ճակատի վրայ յարձակողաւ... կանք մը շուրջ մեր 30 Մայիս 1936 (1920) թուա...

ՄԱՐԿԱՅԻՆ — Որոշ է, որ մեր պետութեան... ապրիլի ապստամբութեան համար մեր կրնար որեւէ...

Ե ԵՐԿՐՈՐԴԻ — Նախարարաց խորհուրդի հա... մարման ու երազարարութեան այն է, որ վճառ...

ԵՐԿՐՈՐԴԻ — ՀԱՄԱՌՁՈՒՄ ԵՆԲ, ՈՐ, ՆԱԽ... ՁՈՒՆ ԶԻՆ. ՏԵՄԱԿԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎՐԱՆ...

Այս, այս երեք հիմնական մասունքներով... վերաբերեալ քննութիւնը մեր առաջնութեանը :

20Ր. ԱՍ. ՖՈՒՄԱՏԻ ԽՈՐՀՐԱՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Յուշագիր դոք. ԱՍ. Ֆուտատ ճակատն ապա կը... շարունակէր իր խորհրդածութիւնները :

Արեւել. ճակատի մեր յարձակումին յետա... մարման սակաւ հասցի էր կառավարութեան այս...

Հետք ցանկութիւնները պարտադրել Քուրք Ժո... ղորութիւնը՝ Տաւադ Տիւրքի կառավարութեան...

ԵԹԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՅԱՐԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՆԻՆԻ ԿԱՆՈՒՆ ՄԱՐԿ...

Ճիշդ է, որ արամաքական դրոշ չէր շարա... տանի վրայ մեր յարձակումը պայմանաւորել Ռու...

Գնաւորի Գարապէտի դրոշաւորումը էր Մայի... սին ձեռնարկը Հայաստանի վրայ մեր յարձակու...

Ձի կցած ընդունելի նաեւ այն մասնումը, ո... լաւէ համաձայն ՄԱՐԿԱՅԻՆԻ կրնային դորաւա...

15ՐԴ ԶՈՐԱՄԱՅԱՆԸ ԵՒ ՎԻՃԱԿԻ ՈՐ ՀԱՅԵՐԸ

ԳՆԱՍՏԱՆԻՆԻ ՄԱՆՆԵՐԸ

ՄԱՐԿԱՅԻՆ — Նախարարաց խոր... հուրդին եւ ընդհ. հրամանատարութեան որոշում...

1920 ՄԱՐԿԱՅԻՆ, ՀԱՅԿ. ԲԱՆԱՅԸ ԶԻՐԱՄ... ԲՈՒՆԵՐԻՆԻՆԻ ԵՆԲԻՐԻ ԱՍՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ...

ԿԻՐՈՒՄԻՆԻ ԵՒ ՏԱՐԱՐՈՒՆԵՐԸ

ԴԱՅԱՆԿՈՒԹԵԱՆ

ԸՆԴՏԻՄԱՆ ՅԱՐԱՅՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐՈՐԴԻՔԻ ՄԵՋ

ԳԵՐՈՐԴԻՔ 10 ԴԵԿՏ. (Ցատեց) — Կուսակ... ցական պայքարը ապագայ մեր ու հարգութեան...

Քաղաք. բոլոր շահագործող ու խմորները ար... տակարար ճիւղերի վրայ զորք զինել, որպէսզի դուրս ե...

Ընտրութեան արդեւոր, սակայն, ճշուա... կողմին մասնակցութեան տեսակետով, շարքա...

Այդպէս պիտի չըլլայ յառաջիկայ երեւոյ... ընտրութիւններուն, որովհետեւ, ընտրական նոր...

Դեկտ. 7-ի ընտրութեան խաղաղ այն շահ... ցան կարգ մը շրջաններու մէջ վերաբեր աշխա...

Ե՞՞՛ ՀԱՄԱՌՁՈՒՄ ԴՈՒՄԻՆԻ ՍՈՒԿԵԼԻՆԻՆԻՆԸ... կարեւոր գումարները այլ մարտունակ են արար...

Կարգ մը թերեւոր այ կը մեղադրեն կառավա... րութիւնը, թէ իրանութիւնները, իրենց վրայ -

Եւ սակայն միայն պիտի ըլլայ ընդհանրացնել... կարգ մը կառուցութիւններ, որոնք պայքարին որոշ...

Մեր կեանքին մէջ, առհաս, կարեւոր է ի՞նչ ճե... ճարձ Է դործ թելել, որովհետեւ հայ քաղաք...

Հաւատարմ, ուրեմն, կարգ մը արար. շրջա... ներու, մէջ տեղի ունեցած մարտերութեանը...

պարհանքի կրօնի նման հուշարկան դարձրած մէջ երկնքը զորքեր զստանալ հարգարարական պատգամները եւ թափափումները մեզս: Կենտրոն պարտքը պիտի տանեն այս խորտուած եւ խաբարէր շատաւոր պիտի ըլլան տնոնք որ զամառան դրոշմաթիւններ վերջը կը փորձեն հրաժարիլ իրանկան շարժում տանելու:

Համայն Միւնիստրի տանի հուշքը Գաղտնի փոխադրել տէրին Քրիտոն որդիներն եւ փեսան, իրեն թուով սպառնալիքներով որոնք ուղղակի կ'աղաղեն վիճակ - պետին վրայ:

Քէր խնդրել է վերակազմել զանկիւնը, պաշտօնի կոչելով իր անձնական խորհրդակցները: Բերթերը կ'ըսեն թէ մարզպանը այլեւ անկարող էր զանի որեւէ զործակցութիւն պէշին հետ, թէ պէշը ճանի մը անգամ պատուոյ խաչը տուած է, բայց զգած էր, թէ ինչ շատ սիրալիր խառնակութիւն մը ունեցան: Մարզաբն տեսակցեցաւ նաեւ Գ. Շառմայի հետ:

Քիտքը ծանօտագործեց մը ուղղիկ Ֆրանսայի եւ Արշապատիւնի, կատարեալ անկարողութիւն պատճառով թափուելու եւ Մարտի Համար: Մանուշապետը ուսեցանք կը թողնէր Ֆրանս. իշխանութիւնը ընկալելու դէմ:

Մարտի մէջ ալ անորոշ է կայտնիները: Գլ. որ 400 ստիկներն եւ զինուորներ խուզարարելով Ֆազդայանցայի այն թաղը ուր խողով - թիւններ ծաղած էին: Բազմաթիւ զինքեր եւ թուղցիկներ բռնուեցան, եւ 18 հոգի մեղադրուեցան: Ձիւ. ասեանք մը քննութիւն բացած է, սարքուած դատելու միջին:

Գաղապատեցայի մէջ մեղադրուած 24 կար - միւրեքներն երեք Ուստի Քէրլին զիտուեցան, Պի. իշխանութիւնը յանձնուեալ Համար, իրենք խնդրանքով:

Քեղկատուի իւլիաններու մեծ խորհուրդը, որ խառնուրթեան գերադասել իշխանութիւնն է, երկու ժամ նիստ գումարելով, որոշեց. —

1) Բարբոյ շիւտ. Ամբիկէի հարստանալու - թեանք դէմ, Գաղտնիքի թուր զեպաններու զոր - կելով թողալու: 2) Հրաւիրել անորոշ աշ - խառնի իշխաններն եւ Արարիները որ օգնուեցան ծանօնի հայտանքի զոհերուն, շարունակել մի - լազգային պաշտօնը: 2) իւտ. Ամբիկէի երկիրն - ըստն ապառաջութեան Համար, անհետաքրքրել Ֆրանսայի հետ: 3) Հրաւիրել Արտ. Գաղապատե - թիւնը եւ խառն երկիրները որ խոցի իրենց յարա - քնութիւնները Ֆրանսայի հետ:

Հիշեցնում, ոմերներու գաղտնի կը շարունակուի Մէջի մէջ: Մանրամասնութիւնները պիտի կար - դար փաղը: Ամբաստանել զերման գիտնականնե - րն իրենցային խառնութեանքով թէ զգիտականն փոքրիկ կատարած էին գիտներու եւ Գիշուններու միջոյ: Այս փոքրներն հետեանքով ըստ ինքն ինքն 90 հոգի:

ՀԱՄԱՐ ԸՆԴՆ. ԺՈՂՈՎԻ
ՎԱՍԿԱՍՄ. — Միւրիկ հարեանկեցան, Աղբ. միւրեքներն եւ հոգարարութեան տարեկանը լը - րացած ըլլալով, կը հրաւիրեն Վալանտի հայ հա - րապետութիւնը անկարող Նեկայ ըլլալ կարենք Ժողովի մը որ տեղի պիտի տանել այս շաբաթ Թ. Թիւնի մամը 8.30ին (20 Դեկտ.): Օրակարգ. — 1) Ձեկնուած բարոյական եւ նիւթական գործու - ճեպութեան: 2) Նոր վարչութեան ընտրութիւն: Ներկայներու թիւր մեծամասնութիւն եւ արը - ռուս որոշուածը օրինաւոր պիտի նկատուին: Ի զիմաց փարչութեան նախագահ Գ. ՍԻՄԵՊ - ԵԱՆ, քարտուար Թ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ:

ՈՒՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ...
ՈՒՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԻԲ

Ֆրանսահայ Կապույտ իւլիկ Մարտիկի տարե - կան պարահանդէսին:
Դեկտեմբեր 20 շաբաթ երեկոյնի մամը 9.35
մէջին լոյս, Օթէլ Միլիտարի շէրի սրահներուն մէջ:

ՅԱՅՏԱԿԻՐ. — (Radio Փառնայն Մակաղին):
18 Դեկտ. Հիշարարի: Պիտի նուագէ Շա - րաթ: Գ. ՆԵՄԵՆ ՆԵՄԵՆԵԱՆ:

19 Դեկտ. Աւարտ: Պիտի երգէ Վալերի՝
ՏԻՊ. ՄՈՐԵՆՕ. (Մարտիկի երգչախումբէն):
20 Դեկտ. Շաբաթ: Պիտի խառն Կապ. Սա - չի կապիտալիստութեան եւ գործունէութեան շաբ - ԹԻՊ. ՎԱՐԿԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՐԵԱՆ:

Վերադառնալ երգերն եւ խառնկութիւններ տե - ճի պիտի տանան հիշք կէս օրին մամը 12ին ըս - Կեղալ:

Գնդապետի տեղի շաբաթ. Համար կը խնդրուի տարեկան եւ տեղանքներ կատարել. ապահովել:

Ողբադիւղ ընկերներու իշխանսկին

Յարգանքի ընկերական հաւաքով 2. Թ. Գ. Թաղարարներն մէջ որը. ընկերներն ՌՈՒՐԵՆ, ԼԵ - ԻՈՆ ԵԱՆԹԻ, եւ ԳԱՊԱՐ ԹԻՎԿԵԱՆԻ նկարներու զետեղման առթիւ, նախամեծութեամբ 2. Թ. Գ. Երբ. կոմիտէի, այս կիրակի մամը 15.30ին, 16
ուր ժամէն Basseron, Montmorency.

Կը խառն ընկեր ԵԱՄԱՐԵ ՄԱՍԿԵԱՆ, 16
Հաղորդակց. — Gare du Nordէ մամը 14
14.29ին:

ԱՐԱՔՍ
ARAXE
ՄԱՆԿԱԿԱՆ
ՊԱՏԵՐԱԶԱՐԻ ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԻՔ
Կը իրաւարարելու մամը 3 անգամ

Բաժանորդագրութեան պայմաններ. — Տարե - կան ծրարան 1000 ֆր., Արտասահման 1400 ֆր.:
Հասցէ. — N. HOVHANESSIAN
14 Rue du Soleil, Paris (20)
Tél. Tru. 47-48 C. C. P. Paris 7065-15
Մամբո. — Հայերեն թերթ Գաղտնիքներու քով
30 ֆրանք թիւը:
Լոյս տեսաւ Բ. Բիւր:

DRAPERIES
FOURNITURES POUR TAILLEURS
VETTER
(Ets. TERZIBACHIAN)
34, Rue Tapis-Vert, MARSEILLE
MANUFACTURE DE VÊTEMENTS
Hommes - Jours - Gens

Claire Comte
COUTURE

ՅԱՅԿԱՊԵՍ ԿԸ ՅԱՆԶՆԱՐԱՐՈՒԻ:
ՓԱՐԻՋ ԱՐՈՐԻ ԿԱՄ ԱՐՏԱՄԱՆԱՐԵՆ ԵՆՈՐ
ՀԱՅԵՐՈՒՆ ԿԱՄԱՐ ՈՒՆԵԱՆ
4. ԳԱՐԱԶԵԱՆ

Փարիսեան նորածնութեանք մեծ վաճառ - տունը, 17 Bld. des Capucines, Paris: Café de la Paixին հիշք զիմացը:
Հեռ. OPE. 80-34

TÉLÉ-CHATEAU
97, Rue du Château. Paris (14) — Suffren 62-02
ՊԱՏԵՐԱՆ ՀԱՅ ՄԱՍԿԵԱՆ TELEVISION
RADIO, ինչպէս նաեւ երկարակամ installation
(տեղանք եւ խառնութեանք մէջ):
Ճիւլ միջոց Televisionի մաշիկն արդիական
տեսակներուն, մասնաւորաբար GRAMMONT ճաշ
մեքենաներուն:
Վաճառման գիրքերին եւ մասնաւոր փոխ շա - րաքին ընթերցողներուն:
Դիւնի
Պ. Անդրանիկ Ողբադիւղարարի
Վերի հասցէն:
Le Gérant: A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (13)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Վիլն. — 2. Թ. Գ. կոմիտէի ընդհ. Ժողովը
այս շաբաթ մամը 8.30ին, Սենտրալնան տակաւը:
Կարեւոր օրակարգ: Գաղապարիկ ներկայութիւն:
ԽՈՒ. — 2. Թ. Գ. Չառարարներ կոմիտէին ընդհ.
Ժողովը այս շաբաթ իրիկուն մամը 9ին, Սենտրալնան
գարպիցի մէջ: Ներկայ կ'ըլլան Երբ. եւ Կեր. Կո - միտներուն ներկայացուցիչները:
Սենթ Իթիւն. — 2. Թ. Գ. Վաճառքը երթա - կոմիտէի ընդհ. Ժողովը՝ այս ուրբաթ մամը 20.30 - 3ին: Ընդ. Արշապատեցայի խորհրդարան: Կարեւոր օ - րակարգ:

ՓԱՐԻՋ. — 2. Թ. Գ. Նոր Սերունդի Փարիզի
ՎԱՆԱՐԵԱՆԻ խորհրդի հաւաքովը այս հինգ շաբ - Թի մամը 21.30ին Աղբ. տան մէջ, 32 rue de Tré - vise, métro Cadet: Կը խառն ընկերակի եւս Օման
Յեւան: Նիւթ. Եճապարարութիւնը Անգլային 3:
Հայերենի դասերը մամը 20.30ին:

ՍԵՆՏ. — 2. Թ. Գ. Վարդանան կոմիտէին
ընդհ. Ժողովը այս ուրբաթ մամը 20.30ին, 78 rue
Rabelais, գաղտնիք սրահ: Կարեւոր օրակարգ:
ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵԱՆ. — Հանքերի Հայր. Միւր - Թան մեծ պարահանդէսը, 1933 Մարտ 29ին, Cere - le Militaire մէջ:

ՄԵՆ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄ
Կազմակերպութեան Գ. Կ. իւլիկ Անգլայինի մաս - Կազմակերպութեան 28 Կիւն. կէսերը վերջ, մամը
3ին: Կը ներկայացուի Սենտրալնան
ՃԱՄԲՈՐՆ ՎԱՅՆ Բաժանորդագրութեան
Հաղորդակց. — Charenton Ecolaisէ տեղին 181
Թիւ օրօքիս եւ իշնել Mairie de Maison Alfort:
Կը խնդրուի ճշգրտանալ ըլլալ:

Ողբադիւղներ...
Ողբադիւղներ...
TAVERNE MAUBEUGE
6 RUE MAUBEUGE, PARIS (9)
Հեռահայն TRU. 85-47
ՆՈՑ. 29ին սկսեալ մաշի գիւրի, մամը 8ին
պիտի նուագէ, Պոլսէն լաւագոյն հրա - ուրիւսներ շուրջանակը ՎԱՐՏԻՋ եւ Ուտի
ԳՈՂՈՍ, արեւելեան նուագի ծանօթ վար - պետները, ընկերակցութեամբ երգուիչի - պարուիչի մը:
Համալսում եւ պէսպիսուն կերակուրներու
կարգին մաշի գիւրի Տ Ե Օ Ն Ի Բ. Ք Ե Պ Ա Պ
ինչպէս եւ ճաշարարին կողմէ խմորով
պատրաստուած արեւելեան մաշի կարգի
տնիւնիցներն:
Հարմարեցնելու եւ հաւաքողներու համար
աղանդարիկի երգիւց
Métro Cadet, եւ Pelletier e N. D. de Lorette
Aut. — 26, 85, 49, 43 եւ 32:
Մամբո. — Երաժշտները տեսնել փափա - րողները կ'ըսեն զիմէ Taverne Maubeuge:

“ԾԻՐԱԿ” ՕՂԻՆ
Հոգեկաւոր ԾԻՐԱԿ օղին Արե - ւելքի առաջնակարգ ըմպելին է:
Օղիի միակ եւ իսկական տարա - ղին հիմնադրանք՝ Էմանիլ թիւնէն
Թորուած՝ մասնաւոր խնամքով
անոր պատրաստուած թիւնը զայն կը
հիմնադրանքի եղակի եւ անկեղծելի
ըմպելին մը:
ԾԻՐԱԿ Արեւելքի մէջ մաշի է եւ
ընդհանրացած օղին է եւ անոր հո - ցալիկ տարաբնուած է ամբողջ աշ - խարհին մէջ:
ԾԻՐԱԿ փափկամաշիկ խմորնե - րուն կու տայ օղիէն սպասուած
ամէն գոհացում ու վայելք:
Հետեւաբար. փնտռեցե՛ք ու խմե - ցե՛ք, տարամբօրով, ԾԻՐԱԿ օղին,
որ կ'ընդունէ Է Հայաստանի թիւրակ
փառապանծ նախնային անուով,
իւր վաճառարանը՝ կ'ընդունէ անոր հա - մայնապատկերով պիտակը:

ԿԱՆԱԿՈՒ, ՄԵՐԱՐԻՆ, ՏԵՐԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒՆ ԵՆ
ԵՆԱՆԱԿԱՆ ԵՆԱՆԱԿԱՆ ԵՆԱՆԱԿԱՆ ԵՆԱՆԱԿԱՆ
ՆԵՐՈՒՆ ԵՆԱՆԱԿԱՆ ԵՆԱՆԱԿԱՆ ԵՆԱՆԱԿԱՆ ԵՆԱՆԱԿԱՆ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE
HARATCH fondé en 1925, R.C.S. 376.286
 Directeur : SCH. MISSAKIAN
 17, Rue Damesse — PARIS (13) Métro : TOULBIAC
 Abonnement : 1100 ֆր., Seme. 2200, Ann. 3000 ֆր.
 Tél. GDB. 15-70 ԳԵՂ 10 ֆր. C.C.P. Paris 1573-63
 Vendred 19 Décembre 1952 10րդ տար 19 ԴԵՍԱԲԱՐԻ

ՕՐԱՐԱՐՆԵՐ

Զեյթ 350 Գ - 26* Année No 6945-տար շրջան քիւ 2356

Երբաթիկ Ե. ՄԻՍՏՐԱՆԻ

ՄԵՐ ԽՈՍՏԱՐ

ԻՆՁՅԴԵՍ ԿՂԱՐԻ ՀԱՅ ԹԵՐԻՐ

Ծառեկան խնդիրը մեր յուզիչ «Հայաստանի Կոնգրեսը, այս իմաստով խորագրակարի մեր մէջ, (երբ բառերով «Հայ» թերթի լինչպէս կ'աղարթեն) : — « Թուզեր » առջ, ապագութիւնը առջ, առաջման յարկից գործարար խնդիրը առջ, եւ առեւտրով ղեկ բաժանարարները մէջ, եւ բաժանարարներից մասնաճիւղ (22 Եր.) :

Յօդուածագիրն է Ա. Ս. Գ. : Բուն անունով Գառ. Անդրանիկ Գեորգիանի որ յայտնութիւն մեր հեղա Պարտիզիկի շարժակարներովն :

Իրեւն խորագիր, պատահալի բառական թանգը Հայերէն թերթերու ներքին կեանքին : Ամէն պարագայի մէջ ծառեկ ծառեկ է անոնց նիւթա - կան ձեռքերուն :

Ապրիլի, կը բացատրէ թէ Հայերէն թերթի մը « բնական » կեանքովն է բաժանարարագործիները : Բայց, շո՞ր թերթը կըսոյալ իր գոյութիւնը պահէ բաժանարարագործիները :

Ուրեմն կամ դրամագրութիւն պիտի ունենայ, եւ կամ հինգան (Հաստատութիւն կամ կազմակերպութիւն) :

Իսկ ճանկարս թերթէրը, որոնք ճաշի ու ապուշի տուննն :

Վերջականն ալ անկախներու յարցին մէջ դա - տելով, պատահալի գործիները մեր մեր դառնէ, նիւթական ձողը թերթիցնեւ ճամբար : Ինչպէս : Իսկ թերթ կարգադրողին եւ կարգադրողին :

« Եւ Պարագրաֆը ալ երբ բաժանարարագրութիւն քիւրքի մը երբառապարտութիւնը ալ յայտնաւորէ կարելի կ'ընէ որ կարգադրողը ղրկուի իր ընթերցանով վայելեմն եւ կարգադրողին :

Ուրեմն, կարգադրողն ալ պէտք է բաժանարար գործին : Վարդապետներ թիւր բառական չէ հայ թերթիկը որդ պահանջուն :

« Երբ ոչ, ուրեմն հայ թերթիկը կարգադրողին կարգադրողին անտեղի չէ կըսող շարժանք : Ինքնաբերական թերթիկը, մասին ալ կը խոսի, որոնք բոլորովին պատահական են եւ չեն կը - բաց Հաստատուն կեանքում կը կազմեն :

Երբառագործիները, — կրկնապատկէ իւրաքան - չիր թերթի բաժանարարութեան թիւր :

Երբ աշխատէ դիւրեւեմ միջոցէ մը ալ պիտի խառնակուի, ինչ կարծես մեր աղջկան յաւակ - նութիւնները : Ինչ կարծես երբեք ժողովուրդը :

« Ան լեզուն, հայն զարգացման թիւր, առ պատմութիւնը, առ հոգեւոր գործունեւն եւ ա - պարտութիւնները, եւ ինչ կը մնայ ազգէ մը — առաջ յոյժան, անկեղծան սուղորեն » :

Այդ օրուան Հաստուն չենք տակաւին : Եւ ապակի, փաստ է որ Հնդկաստն անտեսելի կը դառնայ շատ մը թերթերու վիճակը՝ տեսնու տեսնուով :

Բարբարութիւնը մեծ չէ անկախ եւ կուտակ - ցական թիւրին :

Ճիշդ է որ կազմակերպութեան մը Հաստուն - կան կամը եւ զգուշութիւնը հրաշքեր կը դար - ձեն :

Բայց, ճանկարս կուտան թերթի կան որոնք շատ աւելի «Հաստուն» աղբիւրներ ունեն, մէջն ըլ - լաւով «Հ. Կոնգրես» :

Տարեալը շատ չի եւ ընդհանուր : Հետե - անք՝ յետաճառ բացթողնու :

Ժողովուրդին ստաւոր մեծամասնութիւնը տա - կան կողմակի, եթէ ոչ ծուռ կը նայի Հայերէն թերթին վրայ՝ Երբեք թիւր իր ամենօրեայ կեան - քին անբաժան մասն է լրագրի :

Մասնաւորապէս այս օտար ամբարուն վրայ, ուր յորձանք կ'առնէ իր տանի տանից մտաւոր եւ հո - գեկան ստուգի :

Ամէն ժողովուրդի մէջ ալ, թերթը շարժիչ աւեր, շրջան խառնակ է օրուան կեանքին : Աղջա - յին թէ ինքնազգի :

Միեւնուտ տարուան մէջ, երեք շաբաթ երեսուն պիտի եւ անկախաւ քանոր սուղիւններ : Բայց չօրհրդաւոր այս մէկը :

Երբ միայն տեղացիներու օրինակն հետեւինք... Տեսե՞ր էր Փարսնայի ընտանիքը մը որ թերթ յո - նենայ : Խորթիկ մէկն աւելի :

Փարիզի անկողնայն նոր կանոնագիրը

ԻՄԲ. — Փարիզի երեւոյթիմ տաղամբ Կոմ. Ընկերակցութեամբ բաշխուիլիս լաճնագիրը, հա - յերմէն եւ փրանսերէն պատմեցնողով, ինչպէս եւ բացատրողով մը փոփոխութեանց առիւն :

Անտառիկ այդ բացատրագիրը —

ԿԱՆՈՆԱԳՐԻՆ ԲԱՐԵՈՒՆԻՆԻՄԵՆ ԸՆԾԵՆԱԾԻ Ե ԸՆԴԻՆ՝ ԲԱՂԱՅԱԿԻ ԵՒ ԱՆԿԱՎԵՏԵՑ ՈԱԶԱՆԻՒ

Փոփոխութիւնները կատարուած են նկատի ու - նենալով. —

1) Տեղական օրէնքները, կանոնները եւ պաշ - մանիկները :

2) Հայ, եկեղեցւոյ պէն, դատանները, սահ - մանագործիներն ու առեւտրութիւնները :

Այս փոփոխութիւնները կը ձգտեն մէկ կողմէ վարչական մեքենան արագ եւ արդիւնաւոր դար - գործել, միւս կողմէ ընտրութիւններն ալ աւելի արժեքի հանձնար ձգտի ղեկ : —

Արդարեւ, Ընկերակցութեան անդամներուն թիւն յարաւուն եւ զանազան յանձնարք միջոցին 5 — 10 տարուան շրջանի (աւելի քան 4000 ան - դամ) անդործական կը դարձնէր դաժան - քումը ընդէ. Ժողովներուն, որոնք այլեւս չէին կրնար կիրարկել օրէնքներ եւ հարաւառու վերին ժամրկի պարագրաֆն, անապաւ եւ խափան Հակա - հիշող, որոնք հետեւ անկախի երբ որ 4000 անկա - աններ կարենային որոշ օր մը, որոշ ժամու մը, բոլորն ալ ներկայ ըլլալ որոշ տեղ մը, դառնալ ճամբար օրուան օրակարգի շարքերով :

Այնպէս որ 21 հոգիէ բաղկացած վարչութիւն մը կ'ընդգրկէր երբ միայն կ'ընդունային զանազան իրաւաստութիւններ եւ կը ստեղծէր տեսակ մը շին - քութիւն, ճաշի որ ընդէ. Ժողովը դաժանաբար դժ - ուարութիւնները ալ ժողովին Հակահիշող թէս - կան եր դարձնէին :

Այս կացութեան լուծումը եւ արդիւն եր գտնէի տեղական օրէնքներուն եւ աղբ. Եկեղեցական սահ - մանագործիկան կիրառութիւն մէջ :

Անա թէ ինչու ճամբար կատարուած բարեփո - խութիւնները կը նախաւանան :

1. — Ներկայացուցիչներու Ժողովը մը, բաղկա - ցած 24 անդամներով, որոնց 21ը կ'ընտրուէին ուղղա - յին Ընկերակցութեան անդամներուն կողմէ, այ - անքն Ժողովուրդէն ընտրուէին եւ աշխատանքա - իսկ երեք կ'ընտրուէին ներկայացուցիչներու ժա - ղովէն, առանձնապէս զոր առաջնորդ, Փարիզի եւ Գերմանիայի շրջանի կրթականութիւնները :

Ներկայացուցիչներու, Ժողովի անդամներուն ընտրութիւնը կը կատարուի ամբողջութեամբ եւ ամ - օր 4 տարեկան անգամ մը :

Բ. — Գործաշինքի ժամրկի մը 7 աշխատակա - ներէ բաղկացած :

Այս երեւոյթները կը դարձնէին նախագա - ւութեան մասին Առաջնորդ չօր, որուն Հեղինակու - թիւնը աշխատի ալ աւելի կ'ընդառնային :

Գործաշինքի ժամրկի կ'ընտրուէին ներկայացու - ցիչներու Ժողովին եւ կը գտնուէ այս վերջինին մը - յայտն Հակահիշողի տակ :

Այդ Հակահիշողը կը դառնայ աշխատի գործի - քան ներկայացուցիչներու Ժողովին ղեկավարը - մը այլեւս գործականութեան փոփոխութեան չէ բարեփո - չի կ'ընէ տեղի ունենալ այնքան յաճախա - կի որքան պէտք ըլլայ :

Իւրաքանչիւր ժամրկի իրաւաստութիւնները յաւակ կ'ընդգրկէ ճշրութեան եւ ու վարչական մեքե - նան կրնայ գործել արդիւնաւոր եւ նպատակա - յարմար կերպով : Այս կերպով զոչացումը գտած կ'ըլլայ Ժողովագրական արարողութիւնները :

Կատարուած են փոփոխութիւններ ընտրու - թեան ձեւի ու կառուցման մէջ ալ, որոնք դի ընա - րկութիւնները կատարուին ալ աւելի արագ եւ ան - միջնական կերպով :

Այսպէս, փոփոխութիւնը պիտի ըլլայ ան - ճամբար Որդեպի ամէն օր ճամբարութիւն անկ - նայ կը ընտրուի պարագրաֆներովները կատա - ռիկ տանք որեւէ գոյաւորութեան, փոխառու - փոքր պիտի գտնուի ամէն տեղ ուր օր Հայի է :

Փոփոխութեան պիտի կ'ընած մասնակցի ըն - կեանքութեան առ անդամները, որոնք ազգէ - քան տարիքի է վեր արձանագրուած եւ Գնալու - քն իրենց անգործաւորները :

ԲՈՒՆՈՒՂԻ ԳԵՐՈՐ ՄԵՐԺԵՑ ՍՏՈՐԱԳՐԵԼ

ԱՐՏԱՆԱԳ ԺՈՂՈՎ ՓԱՐԻԶԻ ՄԵՐ

Թունալի պէն Դեկտ. 17ին վարչապետին ընդհատ Հայորդիք ժողովուրդներուն թէ վերջու - պէս կը մերթէ կ'ընէ խորագրական այն երկու Հրամանագիրները որ իրեն յանձնուած էին Բշ. օր :

Այս շարժումը մեծ դարձնեց պատահական Փա - րիզի մէջ, ճաշի որ պէն խառնակ երբ տարա - գրիկ, որդեպի վերահաստատու վարչական մե - շինան : Երկու Հրամանագիրները կը վերաբերին վարչական խնդիրներու, եւ զարգա. Հայաւայն չունին : Երբ տարագրուէին, պիտի Հաստատուէր թէ Գէլը Կուշէ Հայաւայն դիւրեւ ըն ընել, դի - շանքներով բարեկարգուածները :

Դարձեալ բացատրի նկատի մը Հրաւերումը եր ե - րէն, այս օր տալիս պէն ճշնութեւ ճամբար : Կը կար - ձուի թէ խառն միջոցներ ձեռք պիտի առնուին, ինչպէս 1943ին : Թունալի վարչապետ, որ Փարիզ կը գտնուէր, երկար տեսակցութեամբ իր անցած Գ. Ծանալին հետ : Մարգարէն երկու շաբաթի է վեր խաղաղութեան կը ինքնէր, ի հարկին զանգիւրդ ը - ներու ճամբար պէն : Ծառեկ չէ թէ զանգիւրդ օր - ճան յաւաք պիտի երթայ : Բայց Փինէ Կուշէ գոր - ձիւն զարագ եւ փնտրանալ :

Անանց պէն կ'ընէին Հրամանագիրները չեն կրնար օրէնքի կարգ աւելիլ Թունալի մէջ, վերա - լիւրիս երկու պաշտակները կապ աւելին զարգա. եւ դիւրանին խորհուրդներու ընտրու - թեանց հետ եւ երբեք վիճելի չէին սպաւում :

Իրաւիկները կը կարծեն թէ Ծառան ղեկ պի - տի ճամբար, նկատի առնելով արաւաքան աշխար - հին յուզումն եւ իր փոփոխ կ'ընէր Ներքնագրիկն աւելի : Բայց եւ այնպէս, երկու գործի ձեռնարկ - ինչ նախ Հնդկաստանի վերին կրնար գործիներն եւ անտեսուող իշխան Ծառան, որ դիւրաւոր խորհուրդ - տան է : Ծառեկ կը կարծեն թէ պէն անկեղծ էր երբ խոստացած տարագրել Բշ. օր, բայց իշխանը թիւրացած է ձեռքին :

Ամէն պարագայի մէջ, կազմութիւնը աւելի ծա - րէ եւ այժմ : Փարիզ ստիպուած է կամ տեղ տեղ մընայուն եւ կամ կարող միջոցներ ձեռք առնել :

Մեր վարչապետ խնդիրը մը — թերթիկը կը գրեն թէ ղեկավար կարգադրող են : Իրիւր մէջ, զարեւոյտ ճամբար Փարսն. պահագրաւները եւ կարաւանները՝ հարաւ. Թունալի մէջ : Երեք օր առաջ յարձակումը արդիւն իշխանի 15 հոգի, աներկի - կան Համապատկող, զորի Հրապարակով եւ իստ - ական տուրքներով : Հնապատկումները կը հա - րկուր թէ 300 հոգից փաշտ կը կարգադրուէ Եւ - նապատկում մէջ, երբեք աւելին գործաւա : ԹԵՆԱԿԱՆԱՆ ՅՈՅՏԵՐ ԵՒ ԴԱՐՈՐ

Գահրիկ ամերիկեան դիւանագր ունեղներ - թեան ընդունուածը. Երկարութիւն արտ. նախագա - րիկ կողմէ : Կ'ընտրի թէ խաղաղութիւնը կապ եւ - ներ Թունալի եւ Մարքի ինքնիւրութեան հետ եւ թէ Մ. Ծանալիներուն միջնաւորութիւնը խնդրուած է պէն պաշտպանուել ճամբար :

Դշ. օր աշխատի ցոյցի տեղի ունենան Գա - հրիկի ծառան Մ. Համապատկարին մէջ, Ծառան - յին, Արդիւր եւ Մ. Ծանալիներուն գէմ : Տարեկա - յին Գառար ուսանողները, որոնք մէջ լին շատ մը ուսուցիչներ եւ ինչեղծներու պիտի չէին Դպրա - հին, բացառաւորներն :

« Մեր արեւելք պէտք է հոս արարական ղադակ ճամբար » :

ՄԱԿԻ քաղաք. յանձնարումը Դշ. օր 5ի ղեկ 40 ձայնով ղառակող Գրադիկոյ ղառա - ձեռք, որով յոյս կը յայտնուի թէ Ծառան պիտի ղառակող Մարքի հետ, ստիպուար, ինքեւր :

(Կարեւոր շարժակութիւնը կարգադր Գ. Էջ)

Այս կերպով տալիս տեսուած կ'ըլլայ վերջին պատմ. արձանագրութիւններ ղառակող թիւնը ծառիկը անպատկար թիւններուն :

Անգամաւոր 50Եր քաղաքները եւ 200 քր. Կ. նկատի ունեղները ներկայ պայմանները, այս դա - մարը ղեկին ձեռով ու շարժով չէ կրնար փնտրել Հայաստանեայն եկեղեցւոյ Ժողովը : Հայաւայն - ճին :

Կը խորհիւրդ օր այս փոփոխութիւնները եթէ կ'ընտրուին առ օրինակ ինչ ուղիով որ կատա - ուր եւ, պիտի անկախաւ աշխատել Փարիզի մէջ Եկեղեցւոյ Հաստատութիւններ մէջն. խաղաղ, բնիկաւոր ու Ժողովուրդները ղառակողներն մէջ, Կարեւոր եւ պիտի Առաջնորդ չօր քաղաք Հա - յանիկ ներքին :

Կանոնադրական այս բաշխութիւնները մը - յարկուած են օմանայն ղառակողները կը կարգէ որ կարգադրուէ Գ. Փարիզի Հայ. Եկեղեցւոյ Կոմ. վարչութեան կողմէ :

Այս բաշխութիւնները յանձնուած են նաեւ Առաջնորդ Կը կարծեն : Անոնք պիտի ներկայ - յարուին Ընկերակցութեան յաւակովի քու. մ. ժողովին, որուն վարչապետներն յետոյ պիտի դառ - նան վերջական եւ կրնարիկներ :

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԹՈՒՐԵՒՄ

1920ԻՆ ԻՆՉՊԷՍ ԽԵՂԴԵՑԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԻՒՆԸ

(Գ. Է. Վերջին վերա)

ԳՆԴԱՊԵՏ ԻՍՄԷԹԻ ՆԱՄԱԿԸ
ՔԵԱԶԻՄ ԳԱՐԱՊԷՔԻՐԻ

Հայկ. ինքնակերու ղէմ մեր յարձակումը յե-
տաճակ, պատճառն պիտի դռնուոր, որ նաև Ա-
րեւմտ. ճակատի վրայ տկար մնայինք: Երբ Կար-
սի ղէմ արիւթ ունեցայ տեսելովի Հանդուգությն ու-
րի բարեկամիս: Բնայիւր Գարապէշբէրի Հետ,
լինի ցույց տալու զ՛իդարեան Իսմէէի (Իսմէի Ի-
ճեմեիսի) իրեն տղաշմ մէկ ճամփակ, որ այդ օրե-
րու կայտը ինքն լուսարանելու տեսելի տով ու-
շալարու աղտը կը պարտնահանէր: Անճամփակ քա-
նի քի տող այդ ճամփակը:

« Միջոցային եղբայր» Քաղաքի,
... և Արևելք, հասարակ շարժանքի խելիքը
հյուսելի մեկ ու գուր զուար: Անգամ արտեմեան է
և, ախր, զի դուրսին կացութեան մը մասնաւոր
էջիք, ու լուծի առեւտրի քաղաքների մը կը հա-
մարձիք հարմար: Այդ հասարակութիւնը ըստ
շտեղծեցիքի: Առտուած երկար կեանք տուց զեւր:
Արեւելք, հասարակ մեր կացութիւնը փափակ փոխ-
ւել միջ մասն է: Եւ ինչ հասարակութիւն առեւտրի
հասարակ աղբիւրներ մը հասնելու, մեր առեւելք
ընթացի յաղորդութեան հասնաւ: Արեւմտեան միջ
ընթացի կացութեան մասնաւոր էնք, արեւելք
Քաղաքի: Արեւմտեան ինչ և ներքին չէք իրար
... մասնաւոր ինչ պակաս (Քաղաք)» 28 Նոյեմբ.
1920 — 1936):

Հակառակ գորակաբեր Ալի Ֆուադի եւ Գարա -
սյէփիի ակնդատներում սպառնալից ճիւղացա -
նաբերները կը յամառի յետագայի Հայաստանի
վրայ յարձակումը

ՄԱՍՈՒ ԱՄԱՏՈՒՄ – նորմալ բնակ Քարգե-
մանիցից դուր Այր Զուռաբ տեղերու Զարգի-
ճանքը, Քննչու քր պարզուրի դրամապիւրի խորհր-
դաւոր ինքնիննէն, Գարապէդ եւ ինչ համար-
դաւն էին, որ հաշի վար քայլիւնիւրու հետ հա-
մաժայեութեան որ թուականն ապաւն յար-
ժակական ապաւնը համար Հայաստանի դէմ : Զոր-
ճուռաւոր հետապալ խորհրդաւոր ինքնիննէն ալ կը
ըր իմիւր ազգաւ Հայկաիւր եւ զարապիւր ին-
քն համարդորմը, Թէ քուտան կարօր ինքն ը-
րոտաւորաւ որ աշխ յամալորն իշխապալիւրիւր
ՄԱՍԻՅԱՆԻ՞ : Եւ ապաւն, ինչուքս պիտի եղաւ-
կայնէ նոյն Զոր, Այր ճուռաւոր, կաւալապիւր ին-
քն ապաւնական նախապաւնութեան տեսակաւ
ՄԱՍԻՅ ԱՄՈՒՐՈՒՄ : Միւր էիստական ինքն վնաս
ըր քարի յննորմաւ, սինչիկ վերջնական ՀԱ-
ՄԱՍԻՅԱՆԻ՞ՐՈՒՐԻՒՄ ՄԸ ՄՈՒՆԻԿԱՅԵՒԿԻՒՐՈՒՄ : ՉԵՑ :
Այր հիմապաւն պայմանաւ, որ աշխ համաժայե-
ութեան յաւակ կերպուր ճոյշը էիստական եւ զին-
նորապաւն ալ տեսնորմաւ ինքնները, զգաւ պիտի
նորմալնէ քարինները :

Այդ, խօսքը հուռա՞նք դարձա՞յ զօր. Այլ
Ծուլախի, որ ստորեւ թաղմանուած իր խորհրդա-
ւածութիւններով եւ մէջբերաներով հրկոյ՛ն դարձ -
նալ արարարանելի եւ եւ Գաղափարի չամոքում-
ներն, եւ սակայն կարնւտուրեալով հումայնէն, թէ
իրենց պնդումներն ու տեսալիշտները անելի մը-
սացին և:

ԳՆԴ. ԻՍՄԷԼ ԳԷԹԻ ՅԱԵՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝
ԱԶԳ. ԺՈՂՈՒԴՆ ՄԷՉ

Բէ 1920-ի Սեպտեմբերին կառավարութիւնն ու սպախարիստի նախապետութիւն ինչ յոռեան ու օրեր կ'ապրէին, — կը ճառատաբան իմ իրողութիւններէն, որ Ազգային դպրատունը եւ կառավարութիւնն ու Ազգ. Ժողովը կը գործադրէին Սնալդ: Արեւմտեան ճակատը մեր կարողութիւնը որ եւ յոյս չէր նշեցնել:

Եւ ապա իմ յիշելով, — սպախարիստի դէր նախադէպ գոյ. Իմն՝ Ս. յառաւարտութիւններ, Ազգ. Ժողովին մէջ, 25 Սեպտեմբերին, կուտային ճամբարի թէ ու յոռեան ըլլալը դարձած է ի մտանք արեւմտ. ճակատը մեր կարողութիւնն էր ճամբարներ, ի թէ ճակատ է յոռածցնել արեւել. ճակատը յարձակութի:

Այն կայսերը յայտարարութիւններու չէի ծարը կրտսերն յայտնը.

— Եւ լեռնէն ի վեր, արեւմտ. ճակատի ճրայթն կայսերը զորագործութիւնի տեղի ունէ ունեւորւաւ. Գլխիւ տեղագործութիւնը իր, որ ձեռքի կը շարժուէր ըստը: Այն խնդրի արեւ. կողմէ կայսերի կը պարզ տառեղ լիք. Տեղ կայսերի կը իրապէս կը տեսնուէր ապաւան.

Գլխաւորութեան կը նստիւն ապաւանին (ձայները — ձայնարկի էս...): Թեւեւ, երբի գերտարի պաշտօնագործութեան ճակատն պարտապատկաւութիւնը ունեցող ճակատագործութիւնն էր զիս. արարող զայն իրականութեան նկատի ունի դաստ ըն զպատարար ունէ ճակատագործութիւնը, որոշեց

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՏՐԱԿԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

[illegible]

Դպրեցանոցները կը ամօժեն շաբաթները յա-
նդրեցանքի ունեցաւ Սուրբառանց Գարանի
նախկ բնօրինակ չքրտաւանք մէջ, որ մինչեւ եր-
կը նպաստէր հակադաւաճական մեծ քրտը ՅՔ
ըտքի մէջ: Գարանը համաքը մը կը ներկայա-
ցնէր առեղծ քրտեկներն ու քրտեկհալտար
շաբաթները: Հակառակ, սակայն, այս քրտը
Քեան, յաւանքական ցանկը չունեցաւ 150 քրտե-
կներու առեղծութեանքը եւ մէկ ներկայա-
ցնէր Քանքի, կը արաք քրտեկներն ինու, բնու-
ոնքաւ քաջադալմա: Խորքերը կ'աղաղաւ Քու-
արքունեան մասնակցողներն Քիւր կը ժաման-
էր 2300հ:

Այսպիսի կէտի մը վրայ, այս ուշադրութեամբ լսողութեան ռեժիսորները ի վեր, արդիւնքը տարբեր պիտի լիլար անշուշտ զորեւ ճշմարտ անկախ զադրագրութեան իրականութի մէջ, որոնք ի վեր, ընկերները եւ համայնքները մեծ չեն ընդ ներկայացնելով իրականութի մէջը: Այստեղ, միացեալ խառնահարաւոր եւ ճարի կրցաւ ապահովել ընդհանրաւ 100ին 30ը: Միացեալ ճարիները 70 տոկոսաւ իրականացնելով եւ ընդգրկեան անձինքը: 11 թիվաւորներն այլ, որոնք ըր Անարմատ եկն ընդորոշածներն մէկէ եւ զորեւ ճշմարտ հայ ճարիները համայնքին հոգիւր հոգիւր 2- 3օրոն եւ որոնք:

Էրէրէֆէ — Ռըմէյէ — Սէշֆի միացւալ Թաղերուն մէջ է, որ Թեկնածունեբու բաղմութեան պատճառով Համեմատականի մնացին բոլորը, որոնց մէջ նաեւ մերինը՝ ընկեր Տըթ. Յակոբ Պէյպէրեան: Ընտրութիւնները կը կրկնուին Դեկտեմբեր:

Աւելորդ է բուհ, թէ այս րնտրութեանց առ
թիւ ալ բորբոքեցաւ հակադաշնակցական կ'ըրր
նախ քան րնտրութիւնները, մեր հակառակորդն
ըր աճէն ձեւ փորձեցին հեղծելու, խմբուելու և
մարկարեկելու համար Դաշնակաւթիւնը, ինչ որ
սակցաւ րոյորմիւն ապարդիւն։ Հեղիւր դառց, որ

դէմ առ դէմ կրնար զոտո՞ւրի: Բն. անկէն չը տեղի, մենք ապահովուիմք ունենալ յաղելու և եր չառաարար մեր ապագային:Կրթած ըտել, ինչպէ՞ս տալովորդի օրերը սնոցած ենք արդէ Արեւմտ. ճակատի վրայ, մեր թշնամիները երկր զենքերու ապահովենք: Բաժն. ամուրի եւ երկ պատուաւիրէմ անոնցնու փորձերը: Տեղեկա չը երկպառակտութեան շուրջ այդ փորձերուն մէ թշնամի ճակտած է, կրնա յայտարարել, ի ծառ: զի՞ն. անտակո՞ւր տակի իրա ուժը ենք ա օրը: Անուշա, թշնամի իր ուժը եւ երկպա րակտեան չը փորձերը օգտար ինքնակամ թեր անկարողութիւն դէմ: Դա իմ ուժերուն. և փորձերուն դէմ ալ լիակարգ ապաւոր սկսիմ ա ինչն է:

Այն ամառնա՜ն փորձերը ջրայ տանին, ոչ թե
խնայեցանք հորդն մեկ զանկանով։ Նամարիկ զ զր
զրտա՜ն շեղեղը ապաքանքն ժայռեղն։ Երեկու, Երեկու
Երեկու՜ն առ Նախը թի՜մա՜մա՜մա՜նս զորժի ծնուն
նե՛ ինկի ղի՜մ։ սակա՜ն, ոչ քի փորձերը ին՝ անցնի
սամ՜նսն ճրտապանիկ կոխե՜նք։ Ան՝բա՜մնե՛
բուրը լի՜վընքը ձեռք առա՜ն ին՝ անցնի ղի՜մ
Առ այժմ՜, արե՜մա՜ն։ Նակա՜ր լի՜սայ բուրը ղի՜մ
նեղը ձեռք առա՜ն նե՛կ երկը՝ պաշտառա՜ն, Բնե՛
նամար։ Են՝ լուսա՜ն ձե՛ր, որ անհե՛ղ զրա՜կա՜ն
զե՛նք, քո՜վ պահե՛ր պահե՛ր (ձայնը՝... Մարդիկ
է...)։

1920-ի Մեկամարտի փլեյթ, քննութեան ձեռնարկին էլ հռչակչները չլսանիլ էիք: Ես առիթ թիւի, հանդիպեցի Գրառնակչներ: Ես առիթ թիւից ելայ եւս տեսեցայ ինքեան: Երբ գործարանին հիւանդատար, Բզգէտախի հետապաշտին գործարանը ղեկավար Մարգարիտ: Երբ էր իստիկը Ուլաչի կողմերու մասին, իստե զարմաւ: Դրտակախին կարէ իստերեւել, կողմէ չլսնայի զիւրեւր: Դրայ կարտարան յարմարեցնելու եւ շարեփորեալու եւ Բզգէտախին խիտնիւ յայտնեց, թէ այս յարմարեցնելու համար ինքեան եւ հիւանդատարին ոտեւ

ազը մնաց: Իսկ ընդունվելուներէն վերջ, երբ կատարեալ էր հակառակորդ ճակատի պարտութիւնը, կիրքն ու մոլուցքը հասան իրենց դադարժան կէտին:

[illegible]

Բոլոր այս իշխանաժողովանքն մէջ ամենէն աւելի իրաւունք աստուածային էր երեւոյթաւ Տոնայաթի ընթացքը: Անկէա, ոտքով - ձեռքով մտած էր ընտանաթի պայտարի մէջ, Իսահանցու - Բեան գէմ եւ ընդորոշեանց ամբողջ օր անդուց Գուրն Համաւորի մէջ, ուղղորթին-աստիճ բուլե-ւէինբրուն, Հնէականննեբուն եւ ոսմիսխարնե-րուն:

Տ. Տոպալով, որ այժմ, պարտեման վերջ, ադրիանոփոլիսի եւ աւարկոմանիսի իր թուէ ներկայի իր ընտանիքի հետ միասին մէջ միմեա ընտանիքներու փառանք: Ներկայ ըրալով հանդերձ, սակայն ոչ միմեա այլ պարն ոչ մէկ խօսք ըրաւ: Տոպալով համար շարիշող աւարկոմանիսի ղեկ: Չէլ ալ կըրնա, որովհետեւ առկէ մէկ ինքնամարտն ու խաղաղ պայմաններու մէջ: Գորտուիշիւր պարտեման վերջէն է որ երկուս նկան զոհուեցանք ու աւարկոմանիսի ըրալով, որովհետեւ սակայն ոչ մէկ փառանք է: Ստորոք ըրաւ: Երբ ինքն ու եւրօն ունէ: Այն ալ ինչպիսի խօսք:

Հիտուրթանց յաճորդ օրն խկ, իր հրատարա-
կած ֆրանսեակն «Le Soir» թերթին մէջ, Տ. Տո-
ստթի, անորոք որակտմե՞րքով պիտա յաղանէ յաճ-
որածէ նախատել Դանտեկոյթիւնն ու Դանտեկա-
կանեանք, անոնց գործուիկց ցոյց տալով ըրորք պե-
տաներն սպառաքիտիթիւնը. հէնք, օրուան վարչապե-
տէն միւհեւ յետմէ ոտականք ...

— Գիշերահիները ահաբեկում սփռեցին Գործ
Համուտի մէջ... Դաշնակ յարձակման իրաւո՞ւնքը
մէկ տողէ իսկ չդադրեցան աբիւն հռոյնցնելէ Թի-
թո - Սաւետը, Մարաշ եւ Թրաւո թաղերուն մէջ...
Դաշնակներու հրոստամարը... Մարդասպան Դաշ-
նակները... եւս. եւս.:

Լե Տօիր քաղաք ընթացողները, մինչև հսկ խմբադիրն արևելքից հասնելը, ախ է քիտա մեծացին ետև ահիսան խորադիրներնու տակ եւ Ա. էջին միայն շարածաւա մայ ահուսանաբար թիւները կարգադրոյ: Եւ խորդի հանել, թէ Տղարան Տոպապը կրկար մայ աւ խորադանաբար լայնիքն ու երկայնքին լիակը իր աղանապար: Թեան լայնը զանազան հնչակիսան էւ ուսմանաբար թիւներնու մէջ, քայլք դասապատրուելն ընթացքը ունեցան իսկ ցրելը մայ քաղաքը Գորան

ծած էին զիդերու ընկելու թանկ մէջ և պատճառ
դարձած, որ զողորմութիւն պաղին կարածաբար թե-
ւե՛ն: Ինչէ տալիս իշէյ անցնելու ճան, թէ այս ցա-
ւին զաթման տանելու համար զիմով կարողանալ է
Մուհամաճա Քէմալ փաշայի և զըն. Իսմէթի պէ-
ւին: Իսմէթի պէյ, այս զիմով ինչ պատճառաւ,
հետեւեալ պատճառաբան ուղղած էր Ինչէ տալիս
պէյի .

— « Պիտի գտն ժամանակը, երբ մեր կանոնա-
ւոր բանակներով վերջ պիտի տանք հրոսակային
յարձակումներուն: Բոլոր հրամանատարները
պէտք է գիտնան այս պարտզան: »

Ե Մեր Հիմնական նպատակն է՝ նախ ապահով-
ցանել, թե՛ յուրահամար յարժանիումը պիտի Հաղթե-
լայ զգեստել մեզ: Նախ՝ փաստել, թե՛ յուր. բա-
նալիքները ի վիճակի չեն Անտարկտիդ: Գրուելու է Այս-
երեւոյ նպատակներու համար յաճողիկէ վերջը, պի-
տի ուրիշ Ժամը Արեւիելեկն ձնալիք վերջը ՍՄՐ-
ԱՅՊՈՒՄԻ: Մտղիկէ՛ք՝ որ մտայտարն ճակատա-
ճարտուն մէջ ապահովվինք աւերողական յաղթա-
նարին ։:

ԳԵՂ. ԻՍՄԷԼ ԳԵՐԻ ԱՅՍ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ՀՈՅ-
ՆՈՒԹԵՆԱԲԸ ՄԷՏ ԲԵՐԵՆՔ ԱՅՍԵՂ ՅՈՅՏ
ՏԿԼԳԻ ՀԱՄԱՐ, ՈՐ ԱՐԵՎԷԼԵՆ ՀԱԿԱ-
ՏԻ ՅԱՐԱԶԱՆ, ՅԵՏԱԶԳՈՒՄԵՆ ԳԱՂԱ-
ՓԱՐԸ ՄՏԱՍԽԵՐՈՒՄ ՄԸ ԴԱՐԱՅԻ ԷՐ ԸՆԴՀ-
ՄՊԱՅԱՆՈՅՏԵՆ ՀԱՄԱՐ:

ՏԻՆՈՐ. ՄԱՐՏԵՆԻ. Այստեղ վրէ՛ր
չունէ՛ր զօր. Այ՛ն ծնաւա՛ն ծնկաւոր լաւերը. ա՛ր
հարկը, որոնք հայ ունին Բուրժուազիստիկական
զօրագրութեան զաղաթանկն եւ որոշումն չնու՛
թարաւորը ներկայի՛ր կը զո՛ր լաւերը՝ ա՛րեւ-
մասն ծնալոր կոկոնեման լաւը: Կը հասկնայ
իր յոռուաշարքերը, այս ճարտերը հայախնդ-
բար կը տար Լիբը եւ քննելու համար:

ՄԵ ծաղաթանկը կը պատմակն այս կարեւոր
գիտատեսությունը ծածոնակելու հա՛յ ճան, հար-
ժեքն եւ ջրաւոր լաւ լաւաւեանից գրկելու
Բուրժուազիստեան եւ վերլուծելու նիւթ դարձնե-
լու այս հաստատումները: ԲՈՐԴԻՍ ԳՐԻԳՈՐԷ-

Ռոբասցեալ ընկերներու
յիշատակին

Վերագիւնւան հոգերը
 և Հնոհաշիւ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ ԵՒ ՏՕՆԱԾԱՌ

ՅՈՒՇԱՏԵՏԻ

ԿՈՐՍՈՒԱԾ ԵՆՔ, ԵԹԷ...

(Լուրերու Հարումակութիւնը Կարգուի Դ. Էջ)

23րդ ՏՈՒՐԻ - 28e Année No 6947-Նոր շրջամ Իր 2358

ՄԵՐ ՊՈՍԺԸ

ՆՆԶ ԳԱՐԵԼԻ Է ԸՆՆՆ

Ինչպես բնի, հրապարակ ինչոցն էր լինում, որն տանի լինում էր ապահովելու համար հայի, մամուլին:

Ազգային ծանուցումները չեն կրնար մեծ շահ բերել:

Առևտրական աղբյուր — հայկական — առևտրական լինում էր ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Փարսիկ մէջ յատուկ լինելուց ինչոցն էր զբաղվում այս գործով: Իրեն կանոն, այդ լինելու, ինչոցն էր արտաքին օրեր ինչոցն էր լինում:

Միայն, անոր մեծ մասով ունի հաստատությունները, անհատական տարրերը, ինչոցն էր, որն էր արտաքին լինում, հայի, մամուլին, հայի, մամուլին, հայի, մամուլին:

Արտաքին լինում էր ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Միայն, անոր մեծ մասով ունի հաստատությունները, անհատական տարրերը, ինչոցն էր, որն էր արտաքին լինում, հայի, մամուլին, հայի, մամուլին:

Արտաքին լինում էր ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Միայն, անոր մեծ մասով ունի հաստատությունները, անհատական տարրերը, ինչոցն էր, որն էր արտաքին լինում, հայի, մամուլին, հայի, մամուլին:

Արտաքին լինում էր ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Միայն, անոր մեծ մասով ունի հաստատությունները, անհատական տարրերը, ինչոցն էր, որն էր արտաքին լինում, հայի, մամուլին, հայի, մամուլին:

Արտաքին լինում էր ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Միայն, անոր մեծ մասով ունի հաստատությունները, անհատական տարրերը, ինչոցն էր, որն էր արտաքին լինում, հայի, մամուլին, հայի, մամուլին:

Արտաքին լինում էր ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Միայն, անոր մեծ մասով ունի հաստատությունները, անհատական տարրերը, ինչոցն էր, որն էր արտաքին լինում, հայի, մամուլին, հայի, մամուլին:

Արտաքին լինում էր ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Միայն, անոր մեծ մասով ունի հաստատությունները, անհատական տարրերը, ինչոցն էր, որն էր արտաքին լինում, հայի, մամուլին, հայի, մամուլին:

Միայնի Հայերն Կ'երգեն

Հայաստանի, կորստի...

ՄԻԱՆ, 16 ԴԵԿ (ՀԱՅԱՍՏԱՆ) — Խաղաղամարտական ժամանակահատվածում, ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

10 ԴԵԿ. Չորեքշաբթի առաւոյ, մամուլը պատմական լինում էր ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Չորեքշաբթի, ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Չորեքշաբթի, ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Չորեքշաբթի, ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Չորեքշաբթի, ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Չորեքշաբթի, ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Չորեքշաբթի, ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐ ԸՆՆՆ

ՊԱՏԱՆԱԿԱՆ ԿԸ ՍՊԱՍՈՒԻ

ՄԻԱՆԻ ԵՐԿԵՏԱԲԻ

Ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Ինչպիսիք ծանուցումները ամենապակաս:

Բարոժ դարձա՞յ, Գայրա՞մ

Ա.

Անցա՞մ տարի, այս օրերուն էր որ կորսնե-
ցայինք երկու մեծ դէմքեր։ — Թուրքն Տէր Մե-
նասեան ու Լուսն Շահիք։ Առաջինը Փարիզի մէջ
մեռաւ, Նոյեմբեր 27ին, անակակալօրէն, երկրոր-
դը՝ Լուսն Շահիք, Պէշկաբի մէջ, երկու օրէ ետեւ,
Նոյեմբեր 29ին երկարատեւ հիւանդութենէ ետեւ։
Առաջինին կոկիւրդ զեռ մեր սրտերուն մէջ ու
սորաքնին երկրորդը։ Երկու անսնունք, երկու առ-
գիւր իրարու միասին, իրարու խառնուեցան ու
զարձան մէկ յիշատակ, մեծ ու ներշնչող։ Կիսանք
մէջ, անուր միասին եղած էին յաճախ, նոյն դռ-
մագլորներուն երկրպագու։ Միասին եղան նաեւ
մահուան մէջ, նոյն զապախարները հրիտակելով
միեւի ու ապագայ սերունդներուն։

Առաջինը՝ Թուրքը, Հայ քաղաք ու յեղա-
փոխական մտքի փայլուն ներկայացուցիչներէն
էր։ Մէկը որ էր երեսուսարդութիւնը անցող
ճարտի մէջ մասնադասարար, Ֆիտապիտանի կը-
ռոնիստն ու կրօնիներուն շրջափնէն ներս։ Իր քա-
ղաքաստեման տարիները նուիրէր քաղաք պե-
տական գործունէութեան, իսկ էր կնանքը վեր-
ջին քաղաքը յատկացուց Հայ Յեղափոխութիւնը
պատկերացնելու, յեղափոխ. դէմքերը վերափոխ-
տելու ու անոց գործը պանծացնելու ստեղծագործ
խախտանքին։

Իրեն յեղափոխական յանդուրժեց եղաւ Թուրքը,
փողովքներէ հեռու մէկ փողովքաւոր ճամբար. վեր-
ստինքի անոր ցանկուն, առաջնորդ ու իմաստաս-
տարեղանակ, անկէն գիտարար պահերուն։ Իր
նշուէն պետք մեր փողիկ յայտնիները դար-
նայնիներն մէջը եմք Արամը հիմնադրող եղաւ
Հայի. Համբարձումեանի, Թուրքն եղաւ զայն
Հայացողը։ Իրեն զորոյ, զբաղանքներն աւելի
զարկանալեան Հասաւ, տալով հոյակապ էջեր,
կնանքն ու վառ գրչերովը, Հայ Յեղափոխութեան
պատմութիւնն։ Վերապրեցնելով խոսքեր դէմ-
քը, որոնք երեւց Շուիով ու դիւցազնական ա-
բարեքովը Հասաւոր եղան մեր պատմութեան հի-
շուաւոր ներուշներուն։ Իր թելադրականներն մը
Յուշերը, որոնք շնոր Հասաւորներու վերածնուն-
տն այժմ, սերունդէ սերունդ պիտի իրանցնեն
ոչ միայն մեր պատմութեան անկէնքն արիւնքուն ջը-
լանի Հաւաքողը պատկերով, այլեւ մեր մահօք ու
անմահօք զորչիւններուն ու ներսներուն գործերը
նա զարգացնողները։

Թուրքն պիտի ապրէ մեր Յեղափոխութեան
պատմութեան մէջ՝ իրեն տիրար ինկապի յիշա-
փոխականի որ էր քաղաքապետապետութեանը,
Հայ կնանքի հանդէպ իր խոր ճիշդամտեանի ու մը-
տաւանման իմը ճամբաներու որոնումով, դարձած էր
նաեւ առաջնակարգ դիւանդ։

Իր անունը մեր նորագոյն պատմութեան մէջ,
Դանիակցութեան փառքերն պիտի մնայ։ Հասա-
վոր մարտն եղաւ առ որ ոչ միայն Հասաւորը, այլ
նա զորքն, էր ու ուրիշներու Հասաւորը վերածն-
ւով որդիք։

Երկրորդ դէմքը, որուն յիշատակը կ'ողտկե-
րէր այսօր, Շահիքն էր. զբաղեց ու մանկավարժ։
Հայ Մազի անմարդ խաչներն մէկը, որ աւելի ճան-
կապեալն տարր, անընդհատ, Ժամացողի կանո-
նաւորութեանը, արխանդան։ Մտեցնողներն
ստեղծեցաւ ու դաստիարակեց։ Մտեցնողներն
արտեւորով, զգին ու քննը դարձնելով հոգիներն
ու բարձրագոյն կրթութեան պատուանդան։ Իսկ
իրեն դաստիարակ ու մանկավարժ, ուսուցչու-
թիւնը հարուստ ոչ միայն դիւանդութեան, այլեւ ար-
տուկ, մաթիկ կերտելով, սերունդներ պատրաս-
տելու համար, էր ու իր փողովքներն պատկերով։

Իր գործերը, ճանաչողաբար, Քառերկանի
երկերը, պիտի մնան Հայ ինկնի զարդերէն, Հա-
յոց պատմութիւնի շնոր ու Հեռագործակալն էին-
քան իր արտաբերումով։ Մեր միւս գործերը, գրա-
կան թէ գիտական, պիտի մնան իրեն։ Այսօրու-
թիւն՝ Հարուստ խառնուածքի մը, որ անկախ
ժայթառած է, նուիրեց էր Հարստութիւնը՝ իր փո-
ղովքները, անոր հոգեկան ու իմացական վերելի-
քին ու բարորութեան համար։ Ինքն ալ, ունէ մէ-
կն աղիք, եղաւ Հասաւոր մարդը, որ էր թուան-
գակ կնանքով մահ Հասաւորի մէջ ու շնոր
զապախարակներու, որոնք կնանքը էր զոյգը
կապնին մէջ Թուրքն ու փողովքները կ'առնէր
արեւմտաւար քարոզիչներու։

Երկու դէմքեր, խառնուածքով տարբեր իրար-
մէջ, բայց զապախարակով նման իրարու։ Մէկը
գործի մարդ առակալութեւ, որ դրով վերջապէս
էր կնանքը. միւսը՝ զրի մարդ, որ գործով վեր-
ջապէս ի օրերը, Հասաւորապետիւ Հայ զանոն-
ներն, որ պիտի մնայ Հայ կրթութեան ու մշակութի
խաչները։ Պիտի մնայ Հայ ոգին, հոգեարեւելեան
ու Հասաւոր կողմերէն մէկը, որ պիտի ապրե-
ցնէ ինկն ու ոչ միայն իրենք անմահապաշտ յի-
շատարի, այլեւ յաշիւր որ անմահ գործակալն,
Աղբարեկոյն, սերունդն սերունդ։

Մեզան երկուքն ալ, բայց ինչպէս քանա-
տեղիք կ'ընէ, իրարուն Դարձան ներշնչարար Ժո-
ղովքներ մը Համար, որ Հասաւորսի մը մեծ գա-

Դարձողին ստիակը։

Միտակ՝ որ երեւց վարդ, աղէկն ու սէր ...
Տրեւց վարդը, քողովման ստիակ էր, երեւց
աղէկը՝ վարդը անոր ապու համար ու երգած ե-
ղաւ սէրը ... վարդը աղէկն։

Բարո իրեն, յուշեցաւ ու յուշեց ուրիշներ
ալ, որոնք իրենց պիտեց ստիակ կարծեցին ե...

Խաղաղ ձայնիւ հանցին։

Իր օրով՝ մեր Հայկական Տունը եղաւ ու -
ստեղծարար՝ աւելի զրոյն իրար։

— Բարո, երբ մը երգի, որ յուշերից։

— Նո, հիմա չլսար։

— Հայտնի, Բարո, զի մը միտա։

Ու կը սեղեր, քանի որ անգամ ալ հեռեւ ու

հեռեւ ընկէ ետք, զոհուակ փոխող երեսնի՝ ու

փողիկապը պաշտօնական շարժումով մը թուցին

ուրիշ։

— Ե Սիւնուհի... միգ համար։

Բարո կ'ընէր անուշ - անուշ... քաղցողները

կ'արթնանային ու յուշեցողները կը խորատուրեն։

Ետ ընկերները կը Հասաւորէին իր շուրջը։

Բարո կ'ընէր ու կը փայտէր, կը փայտէր ու կ'եր-

գէր։

« Երեսնա՞ քա՛ղ իմ առի՛կ Ե... »

Հեռուցիկէ աւելի կը խոսեցաւաւորէր, մեծ

ալ իրեն հետ։

Մեր պատմական երեսակալութիւնները թա-

կ'առնէին ու կ'երթային իրարմէն Երեսնի քա-

ղցողը... մեր տեսած գովիչերական աղբիւրներուն

պէս ըլլաւու էին աղաւաւ։

Ու մէկ սերերը կը յաւերցէ միտէր։

— Ես սերել եմ... մը քոյր աչք Ե...

Ինչպէ՞ս չլուրէր։ Ինչպէ՞ս չլուրէր։

Սերած անուշակց զոյր էր աչքեր։ Դարձողին զոյր

աչքի Բարո իրենց սրտի կը խաչէր ուղղակի, կը

թրթալցէր անոց արցունքով թրջուած յարերը։

Ու սիրտ չկար որ չմտածակցէր այս թրթալ-

ցին։ Հէ՛ջէ՛ք սիրտաւ ըլլաւ Երեսնութիւն մը

էր, ստղանք ունենալու պէս քան մը։ Վայ տար

որ սիրտահր յիմար նայուածքը լուսէր աչքերուն

մէջ։

— Ե Կուս՝... Կուսի՛կ կուսա՞յ...

Յուշով ու միջին փոքրիկներով. Մենք ալ չէինք

հեղինակ ու եկեր, մեր զեւելքն ու աղբիւն։ Հա-

յաւանքը կ'ըլլար մեր կարտիկ աչք, թէն չէինք

տեսած զայն։ Այլ կը պատկերները մը թախ՝ լնար

Հայաստանը, իր անկախութիւնով...

— Ե Սեղաւի՛կ աչքը...

Սեղաւի՛կ զապախարակներ։ Ալ մարդ չէր դի-

մանար, քաղէ սիրտ ունենալու էր դիմաւորու հա-

մար, ու ամեն մարդ կը ձայնակցէր...

— ... Եւրիք անարդի Ե...

Ոմանք սիրտները կ'առնաւաւորէր կամ կա-

նայալու էին աղբիւններն մեր միտք, բայց զոյր ոչ

մը կարողանալութիւն ունէր։

— Սեղաւի՛կ աչքը...

Իմերեւոյան խաղաղութիւնը կ'երկարէր...

Տեսեր քանի որ չպիտ անալ՝ կ'ըլլային...

խաղաղականներ - ուրիշներ ալ քանի որ չպիտ

— մերանգամ սիրտահրներ...

Մէկուն ձայնը պատկերին մէկ անկէնքն կու-

ցէր, քանիք խաղաղութիւն, երբեք իրենք տակնէն։

Ո՛վ ի կարողանալութիւն, անկուսա ուղարկ նոյն

էր, երբեք... զրե՛կ նայէր։ Երեքմէ մտորելին

անկեկէն ալ կը լուսէին... քաղաքակ աչքերի նը-

մանք լուսներ։

Ալ անորով պարզը — մեծով - պղտիկով, օ-

տար խաղաղարով մէկունով - կը Հարցողներ մը

եկունք երգով ու միմիայն յուշատմ։

Ու յանդերձ կը փոխուէր յաղաղութ։

— Ե Իմ յիմարի ես... քոյր Ե...

Իրանիցին նայուածքները շարժողուն փայլեր

էր անոնցին։ Երբեք անկէնք երեսակալութիւնը

կ'երթար քանիք մեր սիրտն։ Ե յիմար պոյ զին

շուրջ, թէն մեր Հայ աղբիւններն անկէնք ալ պը-

տիկ - պատիկ, կուսակի քանքն էին միտք։

— Ե Կուսմ առաջ, Կուս՝ ապր...

Աւելին ու հոգեկան մտածողութեան, կը պայքա-

րի իր գոյութիւնը պատուանք։ Իր քաղաք Հայրենիքն

ու մշակողներ ունենալու եւ յուշեցողութեան դարձն-
ալու համար։

Այս օրերուն, կը նորոգուէր մեր վիշապ՝ մեր

անդարձելին կ'ըրտասաններն առին։ Բայց նաեւ

հիմնական մեր սիրտները թէ կը մշակելոց գոր-
ծին ու զապախարակները։ Կան դէպ քաղաքիկները,
որոնք վեր կը պահեն մեր օգնական զոյր ու մե-

ծանուն ստղանդիներն զապախարակներն դրո-
շներ, արցունքով անուշաւ, բայց նաեւ Հարստա-
րեւութեան ու փառքով։

(Խմբագրական ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ)

Աս ալ կը հասկնայինք անուշաւ։ Կուս՝ տեսնե-
լու առիթ էինք ունեցած յաճախ, սակայն սարք-
ելուց զոյրէնք, մեր Այլմասն արշաւներուն պէ-
տական մը ըլլալու էր, պայուսակ մը կ'ունեցէր, Մեծ
Գլխի մը քրեկները մէջ՝ իրեն Արարատ։
— Սարճ կ'առ երկու մտիւ, պայլի մտնանէ...
Բարոն կ'եղնէր զօտար կ'ըլլար։

Բ.

Ճանհեղան վերջացուցած էր Begnins՝ Հայ
պարագայ։ Փրկեւ զաւով յաճախեց արհեստի վա-
րարան։ Բայց արհեստներու ծովուն մէջ մէկ ա-
լանէ միայն անցաւ, չգիտարող թէ որ մէկուն
խառնի իրելիքը։

Դեղմանութիւնը ծալկապատիկ էր. կ'առաջը-
նաւթէր, խաղաղ չէր սիրեր։ Ժամատարութիւնը
նր աչք կը յոգնէր։ Կուսակալութիւնէ. շատ ցած
էր, ինչ կ'ունեցէր վեր ելլէ կ'ունէր։

Ու երբ կ'ունեցէր վեր, ու մտաւ քուրէ՛ք ներս
մտնելը դէպքն էր, որոս կ'ըլլէր ալ... Կէրեւոյն-
ցաւ։

Ու Բարո աշխատեցաւ, աշխեցաւ ու մտաւ -
անոր երեւց։

— Սիրո՛ցի եսառ տարա՞ք...

Ու թնոն թնոնութեան պատրաստուեցաւ... Եր -
թնոն թնոնութեան մէկ կողմէն անցաւ, երբեմն միւս
կողմէն, բայց բուն թնոնութեան անցնիլը զի մը
զօտար եղաւ։

Ուրիշներ երկուքով կ'ողտկէին մեռնիլ, առ երկու-
քով կ'ողտկէր Բարոն անցնիլը։

— Բարո, ինչպէ՞ս եղաւ, թնոնութիւնը անուշ-
միւր։

— Հո, ախպար, շատ լաւ անցուցի, ինձի ա-

նակ կուգայ որ տասը խաչ ունիմ։

Ու կ'ընդէր։

— Ե մէջ եսառ ունիմ, լեցն ալ սիրուն, լեցն

ալ զեղեցիկ։

Աղբիւնները նայեցաւ։ Ուսուցիչները խաչ մը
դրած էին Բարոյին անունին օրով, բայց տասը
թիւը կը պակէր։ Մէկ խաղաղ՝ խաչ մը քաշած
էին վրային։

— Ուսուցիչները յիմար են, կ'ըսէր Բարո,
տիմար քանիք կը Հարցնին։

— Բախտ չունիմ, կ'ըսէինք, պարզապէս
քախտ չունիմ։ Խաչ քաշեր են քախտիկ. վրայ։
Հայտ։ Բախտ։ Անկող. եղիւր, յաւերց թնոնութեան
անպատճառ կ'անցին։

Ու միմեկն խաղիլ քուրէրէր, Բարո կ'ընդէր։

— Ե Սեղաւի՛կ երեւց իմ վարկին։

Տարիները կ'անցնէին, Բարո Հասաւի կը նետէր,

ու երգ էր ընկնէր։ Բոլորէն ալ զնեւր դուրս ե-
տնց։

— Զուիցիրոյ զուրկները, իմ մերքերուս Հա-
մար շատ պղտիկ են, ըսաւ Բարո, ինձի աւելի մեծ
երկիր մը պիտէ է։

Ու ինչընդեր նետեց Փարիզ։

Գ.

Բարոսերկիւրանաակ, սերուն մարդ մեծ էր։
Ասոր համար ալ ուղեց արտաստ ըլլալ։

Բաւական տոմս Փարիզի պողոտաները չափ -
չփեց, չարժանակի արժանեւոր. հետ մօտէն ու
քաղաքի թնոնութեան մէջ մտաւ։ Անտղողներուն կնիստ -
զբաղանքները դոյր եղաւ, անոց ծանրութեան իջո-
ւնքուն չափն էր. Հասաւին երկարութիւնը լուրի
պէս արդեւաւ, ու մասնաւոր անոց սիրային ու
անուանաւորութեան պատմութիւնը ռուսով -
մանրեց, բայց չար բախտը, Հայտ. քաղաք
չօյնեց ինչ ու Բարո քաղաքն մնաց։

— Ինչ յիմար ես ալ չարժանակի կ'ընդունիր -
պիտեմը. կ'ընդ յաճախ, իմ մայրիս չնանցան,
կ'երեսակալիս...

Մեր պատմականութեան ալ օրերուն՝ արըն -
կան մը նային անուշաւ քաղաքի մէջ մը, ու
աղբիւն ու հետ խաղաղ համար քանի որ զոյններ
կ'անցնէին, Բարոն, ճեղքով, զոյնի, ու քանի
մը զոյններ... արտաւա, արտաւա մը մասով ու նո-
րին։

Իսկ Բարո իր զապախարակներն մեծ առաւ -
լութիւն մը, իր աչքերը։

Նախաբանը արթնիւն մը ունէին անոնք։ Գո-
նէ աղաւազ կը կարծեցէ մեծը աչք օրերուն, իսկ
ինչ հաղորդած էր։

Valentinov աչքերը ունէր... զրե՛թէ, ու անոր
մեկուն... զրե՛թէ, անոր քեւարի ու դէմքի զոյն -
քի՛ւ արտապատուութիւն... զրե՛թէ։ Մէկ խոս -
քով նոր Վալանտինով մըն էր... զրե՛թէ, ու Եր -
ջուղողութիւնները ընկան կը թուէին մեղի։

— Բարո, առ աղբիւն արտաւա է, կարգաւորէ։

— Կեցի՛ր մէջ մը նայիմ, կ'ըսէր, ու հոգոս կու-

տար աչքերուն, անոց մէջ մեղիւր արեւելեան -
լու համար։

Բարո իր նայուածքով շատ մը աղբիւններ իրեն
քաշած էր, շատեր ալ իր վրայ ինչպէս ցուցաւ։

Անցան տարիներ։

Միմեկն արթնիլը մարդիկ եղած էին, մեծ, մեծ,
Հայրենիքի ճանհեղան անունը։ Տարիներով
ապրի եւ Հայրենիքի մահին հետեւ խոսած կամ մը -
տիկ դրած էինք։ Միմեկն կ'ընդունէր եւ լու -

ԹԱՓԱՌԱՐ ԱՐԹԱՆԵՐ

ՎԻԵՆԱ ԺԵՈՑ ԹԻՄԱՅԻՆՈՒ

Սովորութիւն զարմած է ըսել այս կամ այն աւերիով։ Գործը ունիւն, զորով չունիւն։

Մեր մեծ նահապետներն Արեւելին էր, որ կը գրէր սանիւնք։ Հնոց ունեւն, հնկեղ չունիւն, մաս ունեւն, մանկալ չունեւն։

Սաստաւորացի նոյն քան արտաւած ենք Եւսեւ մեզ աւ չինաւ ձերչէ է, ամեն զորով զուգեմ արար մը կայ, ամեն աթուր վրայ՝ արթնալով կը։ Մեր փնտաւոր այս չէ սակայն։

Իր փնտաւոր մարդիկ, որոնք կարենալին էր ընկն անձով քարտաշակի իրենց աթուրը եւ ոչ թէ իրենց աթուրով քարտաշակի իրենց սանը։ Այս քննադատութիւնը չառ անդամ մեզ զեն զգոտարութիւններու ապին։ Յաճախ մեր փնտաւոր չէ, որ կը զանեմ, կը զանեմ մեր չինաւորսն է։ Եւ սակայն զէջ աշէկ կը զաւնն զոր-մեզան։ Մեր եկեղեցիները արտաշ ճաւանչայ չեն ճնայած, ոչ ալ մեր զորքերըն որ արտաշ ուսուցէ։ Ոչ ալ մեր զբաղակցութիւն՝ արտաշ զայնի, մեր թերթերը՝ արտաշ իմարդի, մեր բնմեղը՝ արտաշ ճառախոսի։

Արեւիկ մը ժրթիւթը, բայց չի զոգանքներ մեզ։ Երէջ այս քննադատը ըլլանք, ոչ ճաւանչայ չունեւն զանեւ, ոչ ուսուցիչ, ոչ զրաւոր, ոչ իմարդ, ոչ իսկ ճառախոս։

Իսկ եթէ նուազ քննադատ ըլլաւք, կը զլու-չենք մեր փնտաւորն։

Եւ սակայն մենք միայ պէտք ունեւն եւ միայ պէտք պիտի ունենանք թէ ճաւանչայ, թէ ուսուցչի, թէ զրաւոր, թէ իմարդ, թէ ճառախոս զորեւն է։

Ինչ կը մնայ ընել մեզի, այս պայմաններում մէջ։

Մի կարծիքով, կը մնայ նախ զարդարանալով պանել մեր ունեւնը, ապա՝ պարտաւորութեւն։

Չենք կրնար երկինքն ընել, ինչ որ կը պակ-սի մեզի։ Չենք կրնար նաեւ ձնածածկոյ նստիլ ու պայտել։ Մեր ուրիշները մասունք մեր մասին։ Իր մնայ ուրեմն ՊՏՐԱՍԻՆԵՆ։ Պարտաւորութեւն, ճաւանչայ, զոգանքներ իրենցով։ Ա-սիկայ մեր կարողութիւններն ոչ զուրն է, ոչ վեր։ Սակայն ստոր նախադասութիւն է ունենալ պաշտպան զիստակցութիւն, արթնալ, զգաստ, ճե-նաւաւանայ։

Անոր յոր մեր զգոտարութեւն կրնայ ճե-նաւորի իրենց զգոտարութեւն եւ մեր չոքունի-նաւութեւն իրենց զգոտարութեւնները։ Կրնան ի-ստի զանի։ Եւ Մեր ապրիւն մակարանները արժեք է։ Համարձայն՝ չափաւորով զիստակցութեւն, զգոտարութեւն, արտաւաղեւններ ունեւն։ Ունեւն նաեւ ճաւանչայաբանութեւնը, քարտաշակութեւնը։

Սակայն Հայերէն պատկանելի թիւ մը։ Մեր Հայրենակիցները կը փայլեն ամեն մարդի մէջ, երկարակեցիկ չենք ցամաքաւանդուել մէջ։

Բոլոր այս ճառատաւանդութեւն եւ դեռ ուրիշներն ալ, ճնաւորութեւն մէջ մասն են միմեան, բայց ոչ ամբողջ ճնաւորութիւն։

Մենք չենք փոխեր ժողովրդը՝ կը փոխենք ճա-նաւորը։

Այս Ուրիշներ Սարգիստի՝ ունեւնք, բայց երբ ու-սուցիչ կրնալու։ Ելաւք Սարգիստի մասին չենք ժամաներ երեւել։

Այս, Մայրըջ Արեւիկ ունեւնք, բայց երբ ճաւ-նալի պակաս զանեւ, մեր մարդն իսկ չունիւն զի-նաւ կատարել Մարջ Արեւիկ։

Այս, Հարիթ Թորոյան մը ունեւնք, բայց երբ իմարդիկ պիտի ունենան, Թորոյան թիւնաւոր-ներու ցանկին մէջ չենք ընել։

Ունեւնք նաեւ Թորոյն Մամուլեանը, բայց դե-րաւաւանդութեւն մը փայտելու ճաւոր չենք ընել։

Շատ անգամ է անդուշ մեծ մարդիկ ունեւն-ալու մէջ, բայց անհրաժեշտ է ճալ մարդիկ ու-նեւնալ ամենին առաջ։ Մարդիկ, որոնք իրենց ճա-լութեւնը լեցնելու են առաջան ինանք եւ մեր ապրումն աւարտեն։

Միջնակարգի ճարտարապետ վրայ մեր վարել-թալ շարունակել կարգուել պահել իրենցներն ու թողալներն։ Աղբ, ճարտարներ մէջ մենք պէտք ունեւնք միայ մեր Երկրորդներու եւ Համարձայն-ներուն։

Մեր ճաւանչայն թափաւոր աթուրները այս Հա-լութեւն կը պահան են ոչ թէ այն։

Գրած էինք թէ Թուրք-սոսկիւնութիւնը հետա-պնդուներն կը կատարէ Վիենն ժէոն Թուրքերէ։ Միւրեւնի զիմ։

Եւ ձեռնարկութեւն եւ ուրիշ թերթեր հետեւեալ ճարտարապետութիւններ կը շարունակ այս մասին։

Ինչպէս զեւեք, Փարսիք մէջ զորով միւր-թիւն էր կայ, որ կը կրնայ ճաւանչայել ժէոն Թուրքերէ, այս Մուրթեան զորովութիւնները քն-նելու։ Նպատակով, ճարտարապետ սոսկիւնութիւններ իմարդ եւ վերջեւ Ծրանաւ զացած էր։ Իմարդը ալ թէ՛ տաւած է իր տեղեկագիրը պակաս իշխանու-թեան եւ որոշապէս ճշգրտ է Վիենն ժէոն Թուր-քերէն։ Գործունէութիւնը արտաւաճանք մէջ։ Տե-ղեկագիրը ճարտարապետութիւններ կրտաւայ այս մա-սին եւ կ'ընէ թէ ունեւն կը մասնակցին այս Մուր-թեան, ինչպէս կ'ընալու ալ եւ Թուրքերի մէջ ինչ պիտի մեղաւորներն ունեւն ճարտարագիր քաղաքա-րութիւններ կրտաւայ նաեւ այս մեղաւորներն ճա-նաւոր գործունէութեան զուրկ, եւ կը լինէ անոնց ա-նանեւնը։ Անորապի Պետ. Թաւորներ արտա-ւաղեւններն Բուշի Սուլ, Ուլիկ Ուրաւ, Միւրթեան Սարգիստի, Բէյալի Պէրի ճոքանալ եւ Իսթանբուլ-ի Բալաթապետ. Թաւորներ յարգարաններն Սի-նէլ Թէրէն։

Կատարուած քննադատութիւններ կը ճառատան թէ Վիենն ժէոն Թուրքերէն ըստի մը թիւնը կ'ը-նալու։ Իրենց մասին տարտաւ տեղեկութեւն-ներ կ'ընէ մէջեւն այսոր, այսին կը ճշգրտի թէ ի-նչպէս կարենալ Ժողովրդը հնոց ճարհէ կը թաղա-նաւ։ Միւրթեան կը զորեք Ծրանաւ, քուլեւնի կրտաւորութիւններն արտաշ ճաւանչայեղներն ճաւա-նայի, իրենց նախադասութեւն Էջմաշ Սեպուր 1949ին Ծրանաւ զացած է ուսուցիչու ճաւոր։ Վարչ. ժո-ղովին մաս կը կրտաւոր Սեպուր Սեպուր եւ իր զուարթ Երուրդ Սեպուր, որ անհայտի մէջ ուսուց-չենէլ Թուրք եւ կ'ընէ Կիւն Թուրք։ Տարաւ իր-տալ որդին է Իւստին Սեպուր, որ անհայտի մէջ ե-ղած է Կարսի կուտակալ եւ ներքին զործարան-ութեան իտերքալան, ճաւած է Իրքեւ Կարենալու եւ պարտաւաճալ պատմաւապար։ Երբ Հայեր կ'ար-սի կուտակալ էր, Տարաւ փորձել էր փայլել Թու-րքի բայց չէր յաղագած, եւ Երուրդ տաւած պա-հան ուշադրութիւն կրտաւոր էր իր ձեռն Կարմա-նեւով։ Ճաւորան երթալէ վերջ։ Տարաւ ճաւոր էր նախալին կուտակալ այս Մուրթեան, եւ իր Հայրի լիւծով զաւիտի այս ընթացքը, իրեւ զաւաճ ու-րացած էր զայն։

Սոսկիւնութեան տեղեկագիրն ճաւանչայ, Վիեն-ն ժէոն Թուրքերէ 1945ին զործի լուծած էին, եւ երբ Երուրդ Սեպուր Գարտաւանդուող Պէրի զեւ-պան էր, Հայերէն կը ընթացիկ իրեւան կ'ընէ իր խնդիր։ Երբ օրտաւ ճառախոս կը փոխարնէր Թուրք յեղաշրջութեւնի ժէոն Թուրքերէն ազ-մուկ յարցումն եւ պոռագած էին։

Այն օրերուն նախակալ քննադատի մը կը կա-

Ե Երեւանները ոչ միայն Հայաց ազգին նորա-զուրկ քննադատութիւն է, այլ եւ Հայաց յախարէ-չին եւ նոր աշխարհագրութիւն։ Ապք մը կայ այդ թէլապատկանութեւն մը եւ Երեւի մը՝ իրենց քուլը ստորդիւններով, քուլը յալակութիւններով, քուլը տարեկանութիւններով ու Թերութիւններով ճոք-նալ։

Ինչնորայի մարդ մը եր Թուրքի իր ժաման-ներով, կարենալու, ճաւանչայներով։ Չպատ-նելէն անիկ ստաւ ճառադատութիւն էր զինք վար-չէ Հայերէն եւ ճարտ. կանոնի մէջ։ Գրապէս մը ըլլալով Հայերէն, զրապակալ զերուստեւն ան-Հայերէն ըլլալով Հայերէն, կ'ընած է յախարհա-լարը, Ժողովուրդի արտի իտաղութիւն Հայի յու-զող եւ մեր Հայութիւնը իւրեւնող Հայերէն չէր-տալ մեզի։

Բայց թէլապատկանները միայն պատմութեւն է, միայն աշխարհագրութիւն է։ Կանաւ զայն նկա-տել զիցապակեղութեւն մը, օրտա ճարտար ան-ձերնէ մէջն էր ինքն ալ, մեր անմահ Թուրքեր։

Ուրիշ Հայ մը էր Լուսին Տախթը։ Հայ՝ կը կրտաւոր ու զորովն փորձակալ մեր երտապակեղ-նալու, Երուրդան Հայրացուցած էր իրեն եւ իր Ժո-ղովուրդի Հայեր։

Տախթը կրտաւոր Հայ Երուրդի ըլլալ, սակայն Ժիւլիկ կրտաւոր Կարմալի Հայ ըլլալ։ Լուսին Տախթ Ժիւլիկ էր։

Տախթ պատմաւոր էր ոչ թէ ծնունդով, այլ խոտունաւորով։ Թուրքեր զեմակրտաւոր թէ ծնուն-դով, թէ խոտունաւորով։

Սակայն երկուքն ալ Հայ էին. իրենց Հայու-թեանը լեցունք իրենց կուտակ, իրենց անոն, ի-րենց զործի եւ իրենց շրջապատ։

Ամեն տեղ, Անոր մէջ թէ Երուրդի, իրենց հետ պատկանելի ըլլալ իրենց Հայութիւնը, յոր-ինքնալու եւ աւախալու։ Եւ աւախ փոք ա-նաւորութիւն չէ զարու մը մէջ, ուր մեծ մարդերը

տարտաւ եւ ճշգրտաւ էր թէ արտաւաճան ու-սանեւն զացած երտապատկաններն մէջ մարդ կը պատկանէր Վիենն ժէոն Թուրքերէն։ Եւ կը գործէր Սոսկիւնի ճաւանչայ։ Կատակարու-թիւնը զարդեցունք էր այս երտապատկաններն արտաւաճան ճարհէ։ Եւ Վիենն ժէոն Թուրքերէն արտաւաճանի մէջ կը նստային իրենց զիւրեք-ցայ տալ իրեն իսկական ազգաւորներ։

Իրենց միւրթեան կարմիկ Վիենն, անոր յա-րարութեան մէջ մասն էին Սոսկիւնի հետ եւ Կիւն Թուրքան օտանկութիւն խնդրել։ Կարմիկ զե-նալարներն անմիջապէս ընդառաջ դարձն էին ի-րենց փափաքին, եւ Վիենն ժէոն Թուրքերէն նաեւ ուղած էին իրենց շարքերն մէջ անիկ Ծրանաւ ուսանող Թուրք երտապատկաններ։ Ծրանաւ, քուլե-ւնի կուտակուլութեան նիւթակալ օտանկութիւն-ներով եւ Հրահանգներով, Մուրթեան օրէ որ կ'ըն-դարձակէր իր գործունէութեանը, Համալսարա-նալարէն փոխարանող արտիկան տալարեղով եւ Կարմիկ Թուրքի զիւրեղի։ Թուրքի մէջ զործա-կարէն կը փնտաւորէ, այդ պրակները ճախելու ճաւոր։

Սկիւն միջոցին, պետական Թաւորներ արտա-ւաղեւնները Փարիկ էին, Վիենն ժէոն Թուրքեր-քը կայ ճառատաւորին անոնց հետ, ճաւանչայն-քար վերդիւնալ չինգապակեղութեւններն Էջմա-նային խոտաւոր յուլեւիկ կուտակութեան նիւ-թակալ օտանկութիւն։

Երբ Փարիկ Վիենն Թուրքերէն ընդարձակեցին իրենց գործունէութիւնը, Հարի եղաւ Ծրանաւ զիւրիկ զազարի ուսակիւններն իմարդ մը, որ թալ առ թալ հետեւեցան անոնց, ճարհէ մարաւ-թալութիւնները, եւ հնոց արտաւաղեւնները ճնարակալուցիւն կրտաւոր զործարի կը-միւրին անդամ։ Կիւն Թուրքերէն արտալ իր տար-ութիւն, եւ կ'ընէր արտալ թէ Եւ Վիենն ժէոն Թու-րքի ճնար Երուրդեւն ունեւն Թուրք, տարբեր նա-ւանդութիւն մէջ։

Թուրքեր կ'ընալ պրակներ կրտաւորութեւն են Մուրթեան ճաւանչայն Երտապատկանութեւն-ներ, ուր նախ յարձակութեւն կ'ընալ Խոտանեւնի Ուլալի կարմալագրութեւն Զօր. Աւալմիկի մէջ։ Ընդհ. դատաւորութիւնը զիստալ է Փրան, Կատակարութեւն, Թուրքի վերադարձներն Հա-մար ամբաստանակարներ։

ՄԱՍՆԱԿ

ՀԱՐԱՐԱՍԵՆԻ ՄԱՍՆԱԿԱՐԵՆԻ հետեւ-նալ գործերն են՝ 1) Ինչ է Դաւանդութիւնը, Թուրքի։ 2) Մատուցութեւն Աղբի եւ դաւանդութե-ւններ, Սիւլիւ Արաւանմիւ։ 3) Դաւանդութեւնի զործի Հայերէն մէջ, Վ. Կատակարութեւն։ 4) Իրանի Խանաւարակալ զարուստ եւ Երեւիկ Խան։ 5) Մայիս 28. 6) Ներգաղթի աղեւթ եւ աղեւթակներ ճարտարութեւն։ Զարաւ. Հ. Թ. Դ. Պատ. Մուրթեան, Թէրէն։

ԲԱՃԱՆՈՐԴ ԵՍ — ՈՒՐԻՇ ՄԵՆ ԱՆ ԳՏԻՐ

Նորայն ապրութիւն չունի, որքան մեծ գործերն։ Երեւիկ է զալիք անդունդներ կրտաւ շատ ա-ւելի մեծ զէնքեր տալ զրաւանդութեւն եւ արտա-ւաճ մարդին մէջ, բայց կը վարանեւ, որ չհասնի Տախթի, Թուրքի եւ ճնալներու Հայութեան, եթէ անելու շարունակութեւն ներկայ պայմանները ա-ւելի երկար տան։

Ինչ որ կայ Թուրքի Տախթի գործին մէջ, կը ան-մէր կը պատկանէ. ինչ որ կայ անթերի կը պա-հան իր Ժողովուրդին մէջ կը նստային ըսել, թէ մեր Թերութիւնները մեր են, մեր տարեկան-թիւնները մեր ժողովուրդներն։

Հիմա որ փակուել ու կ'ընած զերեւմաներ են Թուրքին ալ, Տախթն ալ, հիմա մասնաւոր կը զուարէ անոնց թաղակալութիւնը։

Երբ ներկայ էին, իրենց ներկայութիւնը սովոր-ական էր Թուրք մեզի։ Իրենց թաղակալութեւն է, որ կրտաւոր կ'ընալին իրենց աթուրէն, ինչ-պէս մեծութեւնն ալ, որոնք պատմութեան կը պատկանին այլաւ։

Թափաւր աթուրներ... Մեր պարտն է օրէ մը, տեքեր պարտաւոր-անող Համար։ Այլապէս թեմէ վերջնակալ իրա-ւունք պիտի ունենան մեզ կուլուլ թէլապած սե-նաւորներ։

Ոչ, այս մեղադրանքը նախ է մեզի Համար, եւ Կարմիկն, եւ անոնց Համար, որ պիտի ար-տալ փաղ։

Արեւիկ ընեմք որ Թափաւր աթուրները նաեւ տարալ զգոտան, միւր իրենց վրայ կրտալ սեւ-նոր։

(Իմրապալան ՅՈՒՍԱՐԻԻԻ)

1925Ի թ ՎԵՐ ԵՐԱՆԻՍՏԻՍ ԿԸ ԿՐՈՐԱՍՄ ԱՆ-ԴՅՈՒՄՆԱՍՏԻՍ ՈՒՐԻՇԻՍ ԳՈՒ ԵՍ
ԻՆՉՈՐԻ ԶԵՍ ԱՆԵՐԱՍԻՍ ՈՐ ՈՒՐԻՇԵՆԵՐ ԱՆ ՕԳ-ՏՈՒՐՆ, ԲԱՃԱՆՈՐԴ ԳՐՈՒԵՆՈՒՄ։

ԶՐԻՈՅԻ ՄԸ ԵԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

— Կրնայինք չարմախի մեր երէկուսն դը-
րույր: Քանի որ ամսեկ հարցումներ եւս ունիմ:
— Հարմեցէ:
— Ի՞նչ դժոժով կը զրադէր: Որեւէ մասնա-
դետութիւն:

— Գրող եւ, զի մըն ալ իրաւարան ու տնոն-
տաղէս: Հնդկական եւ հօթը դիքեր՝ զրախան,
պատմական, ընկերային ու քաղաք. հարցերու
մասին: Իւրաքանչիւրին տպիլ տուած էի հնագոյ
օրինակ: Ընդամէնը ծախած եւ միայն 200 օր-
նակ: Մնացած 6800ր տասն զետեայարկը նետած
եմ: Բայց չլուսահատեցայ: Գրեցի սիրային զրա-
յացունց վէպ մը, վրան բաց տեսեցի, և կողքին
վրան ալ ցանկարարաց յնար մը՝ դուռնար: Զա-
րաւարտութիւն պէս ծախեալու: Զորս անցած վեր-
հաստատուեցաւ: Եանձեայ 4000 տարս ու աչք
դրամադրութիւնով բացի նպարդեցի խառնութիւն
եւ հմէկ կ'ուզեմ որ, ի՞նչս, մասնադէտ նպարդումս
եւ հմէկ ընդամէնը կ'աշխիւմ մեր ազգին մէջ:
Առաւ, իրանս անգամ նայող չկար:

— Երեւի մեր ընտանիքէն հարստութիւն փա-
ռաղանդ էլ չէր:

— Ժառանգութիւն: Ոչ իսկ մէկ անձիմ:
Մեն հայրիկն շատ հարուստ մարդ է եղեր, բայց
Առաջին Աշխի օրերուն՝ ունեցած շունեցածով
կորսեցիւրք եւ: Յետոյ նորէն շակեր եւ: Այս ան-
գամ ալ 966 շարժերուն, Համկար առեղ տարեր էի
Հայաստ, դաւաժով Պոլս տներ եւ 1900ական թուա-
կաններուն, եւ քաւական յաղող գործ մը հաստատ
եմ: Բայց 1915ին Քալիֆի անուշով հրէ մը,
տուն - տեղ դուռն եւ եւ ժողովրդ վրայ նստեցու-
ցեր էր դիւրն: 1918ին, հայրիկն նորէն քաղի ելեց
է, բայց չորս տարի կ'զրկու Մուսթաֆա Բէմալը
քաղաքաւոր բերք է իր գործեր: Էն, Հայ դաւաժող
յուսանաւորի չի դիւրն: 1930ին հայրս նոր գործ
մը բացեր եւ եւ սնորհ է կամայ, կամայ քաղաքա-
նայ: 1943ին, Ընդմէջ ինծեմիս անուշով ցաւաւոր
մը՝ Ունեւորութիւն Տուրք պարտաւորով, ան-
դամ մը եւս կորսեցիւրք եւ հայրիկս:

— Բայց, խեղ, խնդրեմ, ինքու դուք, Հա-
յերդ աշխարհի չորս կողմը կը թափախեր: Հայրե-
նիք ունիւր չեմքիս...

— Այս հայրենիքին մէջ մեր Ժողովուրդը մի-
այն վարձակալ էր կայանելու ուրիշ մէկն է:
Դուռններ անուր կ'ապած են եւ իրար ներս չի կը-
նար մտնել...

— Աղային միութիւններ, կուսակցութիւններ
ունիմ...

— Այո, այո, մեր ներկայ թափախան զիւն-
կին մէջ ունիմք հօթը հայրեր եօթնասունը հօթը
տեսան իրար միութիւններ:

— Ներքին համբարախութիւն...

— Առանց իմար քաներու չենք հաստատու:
Կեանքը՝ իրեւ է իրեւ: Իր նշանակի իրարու զը-
լուի պատել: Մենք կը հաստատուք աշխարհու-
թեան...

— Ի՞նչ է մեր ազգին ամէնէն մեծ դէմքը:
— Մենք այլ տեսակ չին օ՛նեցի ստիպու...

ԵՐԻՏԱՄԱՐԻ ԲԺԻՇԿԻ ՄԸ ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՊՍՐԲԸ, (Եստաց) — Կերկըր Լոնտոնի
Համալսարանի Անշարժ - քամ իրեւ դիմած էր Նի-
նոքի Համալսարանին, խնդրելով որ ներկայս -
ցուցի իմ նշանակին մասնագետ անդադրութիւնը:
Հիկ հարեւոր Համալսարանին:

Նի. Նոքի Համալսարանի այս պատուին կ'ար-
ժանանէ երեսուցորդ թիկն Քերք Գարսա, որ
վերին մէկ - երկու տարիներու ընթացքին նշա-
նակին տեղ զրաւած է ամերիկ. թիկն լրջանակ-
ներու մէջ:

Բիւրիկ. Պ. Գարսա որդին է հանդուգնալ ըր-
ժիկ Սկրալի Գարսայ, որ մեծ հռչակ կը վար-
չի իրբու անդարձի եւ որուն ջերմ փափանք էր,
նախ մազդին մէջ յաղորդ տեսնել նաեւ իր որդին:
Իրականացած է այլ փափաքը:

ԲԻ. Պ. Գարսա, 32 տարեկան, աւարտած է
Նի. Նոքի Համալսարանի եւ Դիլիւրիֆիոյ Հան-
ման թիկն զարցըր, որ չորս տարի աշխատած է
աշխարհաշուկայ անդադրութիւնը հետ:

Այժմ ան դասախոս է Նի. Նոքի Համալսարա-
նի մէջ, ուր արժանացած է բացառիկ գնահատան-
քի:

Կերկըր թիկն Գարսա Նի. Նոքի Համալսարա-
նի մէջ պատարանի է դառնալով չարժանակ մը,
դուռն մէջ ցոյց կուտայ, թէ ինչպէ՞լ կարելի է յա-
տուկ անդադրութեամբ փրկել աչք մը, որուն քող
հիւստիսն մէջ արդէն արժատ է նետած խիլորէ:
Տարժապատկեր տուեալն փամանակ այս փո-
ւարին գործորդ թիկնը դիմած եւ աստուանի -
րուն եւ 80 աներկայի մամաղէտ անդարձիներ,
իսկ անցեալ Հոկտեմ շաբաթապետեր ցուցադը-
րու ժէ Երեւոյի մէջ տեղի ունեցած անդարձի-
ներու Համալսարարի ընթացքին:

Լոնտոնի Անդադրութեան Համալսարարի աշ-
խատանքներ փակուելէն ետք, թիկն Գարսա մէկ
չարս թ աշխատած է Սթը Տիւք կուրորդ հետ,
Անդիոյ եւ Ամերիկայի մէջ նորագոյն դիւտուել
եւ անդադրական գործորդութեանց ձեւերու մա-
սին տեղեկութիւններ փոխանակելով:

Կարժէ Նի, որ Սթը Տիւք իրար արշարհիս
առաջադրել անդարձիներէ մէկը կը սնուցի:

Լոնտոնի թիկն Գարսա անցած է Պրիւսի-
ա, որ Պրիւսիայի Անդադրական ընկերութիւնը է -
իւր ի պատիւ հիւստիսի մըն է տուած:

ԲԻ. Գարսա դեռ պիտի այցելէ Երաստու, Ծը-
րանս, Չեքոսլովակ, Սպարիս եւ Քրիթուալ,
նախ քան Մ. Նահանգներ վերադառնալով:

Բիւրիկն շունեցի: Մեր ազգին մէջ, ամէն անհատ
մեծ դէմք է:

— Ինչպէ՞ է որ նորին մեծը զրխանակեալն
կուռելին է որ միւրեւն ուղիք վրայ մնացեմք:

— Այլ տեսութիւնը ճիշդ է կիրակի օրերը:
բայց ոչ յուր օրերը:

Ծնորակագրութիւն, քաւական լուսարան-
ուցայ: Նորէն կը տեսնենք...

ԵՐԻՏԱՄԱՐԻ

ԿՆՐԱՆՔՈՒՆ ԵՒ ՏՐԱՊԵՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՌԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԶԱՅ. ԵԿԵՆԵՃՈՅ ՓԱՌԻՉԻ
ԵՒ ԵՐԱՆԱՅՈՒՆԸ ՀԱՍՏԱՆՑԵԱՆԵՐՈՒ
ԿՐՈՆ. ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

80Ի. ԺԲ. — Ընտրութեան մասնակցելու հա-
մար ամէն ունեցող պէտք է վճարած ըլլայ տեղեկ-
տարեկներ: Իր թուր տնտեսաւորները, վերին
ընտրութեան թուականին սկսելով, եւ ամառանք
երկու տարիէ ի վեր տեղով արձանագրուած են -
կերպարութեան:

80Ի. ԺԳ. — Ներկայացուցիչներու ժողովին
Պաշտօնէ դարձած անդամներ վերընտրելի են:

80Ի. ԺԴ. — Ներկայացուցիչներու ժողովին
անդամ ըլլալու համար պէտք է:

1. — Ընկերութեան ընտրող անդամ ըլլալ է:
2. — Ընտրութեան տուն 25 տարեկանը լրացուցած
ըլլալ:

80Ի. ԺԵ. — Ան պարագային՝ ուր արտադըր-
ցուցիչներու ժողովը հրաժարանի ուր, քաղաքական
հետ մասնաւ հետեւանցով, իր անդամներուն մէջ
կըրորքը կը ընտրուցած է, պարտաւոր է, երեք ամ-
սուս ընթացքին, մասնակի ընտրութիւն կատար-
ել: Եւ այս անգամ ընտրութեան համար իր անդամներն
թիւր:

Այս պարագային՝ ուր ներկայացուցիչներու Ժո-
ղովը հրաժարանի, արտաքին կամ մասնաւ
հետեւանցով կը ընտրուցած է իր անդամներուն եր-
կու երրորդը, պարտաւոր է, երկու ամսուս ըն-
թացքին, ամբողջական ընտրութիւն կատարել
ապ:

80Ի. ԺԶ. — Ներկայացուցիչներու ժողովը
կ'ընտրէ մէկ տարեկան համար նախագահ մը,
փոխ - նախագահ մը, ատենադպիր մը, փոխ ատե-
նադպիր մը, զարպիք քաւարութիւններ:

Դիւանի անդամները վերընտրելի են:

80Ի. ԺԷ. — Ներկայացուցիչներու ժողովը կը
զուտարեւ ամառանք տարին մէկ անգամ եւ ամէն
անգամ որ իր ձեռնհասութեան ենթակայ հարց մը
ընտրուցայ:

Ան պէտք է որ անհրաժեշտութեան ժողով քաղաքի
վերջուցող տարիներին հայեկներու փառնութիւն 3
ամիս ետք, հայեկներու տնտեսման եւ հաստատման
քաւարութեան համար:

Երմանակայ տարիներին կը սկսի 1 Յունուար
կը փակին յաղորդ տարեկան 31 Մարտին:

Ներկայացուցիչներու ժողովը կը զուտարեւ
Առաջինը հօր հրաւիրաբար, որ պիտի պարտաւոր-
է քաւարով մը, աստարտաւոր ժողովի նախա-
դահի կողմէ:

Առաջինը հայրը կամ, իր քաւարաւորութեան
ներկայացուցիչներու ժողովի նախագահը պիտի
հրաւիրէ ժողովը, ամէն անգամ կըր ժողովին
դիւտներու ամառանք կէսը կը ներկայացնէ դարաւր
խնդրելու մը այս մասին:

Ամէն պարագային տակ իրաւիքադիրներ պէտք է
դիւտներ, ժողովի զուտարումի թուականին առ-
նաւոր 3 օր առաջ:

Ներկայացուցիչներու ժողովը օրինաւորապէս
կը զուտարար երբ ներկայ իրլլալ անդամներն
քաւարաւոր մեծամասնութիւնը:

Այն պարագային՝ ուր այս մեծամասնութիւնը
չորսանայ, 15 օր ետք կը հրաւիրուի երկրորդ
ներկայացուցիչներու ժողովը, որ օրինաւոր կը
կատարի ինչ որ ըլլայ ներկայ անդամներուն թի-
ւը:

Որոշանքներ պէտք է արտել ներկայ անդամ-
ներու քաւարաւոր մեծամասնութեան: Զարկեցաւ
հաստատութեան պարագային Մասնադիր Ծոր,
կամ ամբողջ քաւարութեան, նախագահին մասին
գիւրադիւն է:

80Ի. ԺԸ. — Ներկայացուցիչներու ժողովի
մէն անդամ որ յաղորդաբար երեք տարի ներկայ
չէ եղած, հրաժարան կը նկատուի, քացի ան պա-
րտաւոր որ Մասնադիր հօր կամ նախագահին կողմ-
է իրեն ստղարած յանձնարարելու նաւակին փոխ-
կարելու հրաժարուցէ կերպով արարաւորելու կը
քաւարաւորութիւններ:

(3)

(Զար.)

ԵՐԱՆԱՅԻ ԹԵՐԹՈՒՆ

ՀՈՐԱԿԱԳԱՌՈՒՄ ԼԵՏՏՍՈՒՆԻՆԵՐ

ԺԲ. — ԷԳ ԿԱՏՈՒՆ

Ծրանալով մէջ շատեր տակաւին կընտն լինել
փաղերի ազդապատկարներուն վրայ փակուցած
դիւտները: Երեւ, 8 Յունուար 1949ին կը հա-
ղորդէին թէ քաւարան տարեկան Միւրիկի Գարէ
մասնաւ դատաւարաւորած է Զորքըր Ունդարտ
Առեանակի կողմէ:

Այս կերպ, ինչպէս պարզուցաւ իր դատաւարու-
թեան թիկնները, ծածօթ իր զեզ Կատու (La
Chatte) փոքեմանով: Արտադրարօքէ զոնքիկ
էր, նորակալով թուի կին մը, սիրուն պաղտակ ան-
սաներով եւ հրապիլ աշխարհով: Էզ Կատուն մէկն
էր երկրպագի մեծապիտէ լրտեսակներին:

Դեր - դեր. Մարշալ Ալար, որ կենսակալ դեր
մը կատարեց Քրանա. հետախուզութեան մէջ, Գ.
Համալսարանին պատահական ընթացքով... Բ.
Գրանտեանի անդամ մըն էր եւ պնդեց օր. Քոլ
ժիւլէին հետախուզ. սպարաբուքեան - քաւա-
ւոր դատաւարութեան... «ՏԵՂԻ. Գարսէ ուշա-
դրաւ. Ժառանգութիւնը մասնաց Քրանա. քանա-
կին: Ան տարիներուն, երբ կը գործէր մեղէն քա-
ւոր, կընար մեղի յանձնել պերման. քանակի պա-
նակներ էր:

տեղակ. Ժառանգութեան շատերը:

Սիրուն ինձու. համար մասնաւոր դատաւար -
առեցաւ. Քրանա. դատարանին մը կողմէ: Երկու
կողմերուն համար ալ աշխատած էր, եւ կը
աղպուէ եւ, ինչու. Ինչպէս այսուան շատ թիկնով լը-
տեսներ կ'աշխատէր քանակներին կամ թիկններին
մար: Դեռ. Տըք. Գրանդ Ծուրս մասնած էր
զաղտանքներէ Դ. ամերիկ, զոր կ'ուզէր զար-
գացնել Անդիոյ եւ Ամերիկայի համար, երբ արկ
Գարսէ Լրեւան ըրալ՝ լրտեսական յանձնարու
եղած եւ կ'ուսած անհատարութեան մը օրինակը:
Բայց Ծրանալները երեւոյթին յանձն խախտ պը-
պատել այս մեծ լրտեսակին շարժանքները:

Այսուհանդերձ իր պատմութիւնը աստուքի
մէջ կը ձգէ Մարիան եւ Մարիա Հարին:

1939ին, հարաւ. Ամերիկոյ փոքր մէկ դիւրին
մէջ կ'արարէր երեսնամեայ կին մը, Միւրիկի Գար-
սէ անուշով, ծնեալ Պարալ: Անուշանցած էր
Քրանա. քանակին ապալի մը հետ, քաւած տաւա-
կանը արձակ չէր չէ, որ Միւրիկի ստիպաւոր էր
ստուգուցիչին պաշտօն մը ասանձել:

Գիւրադի Տիկ. Գարսէ, ձեւաւոր խաղարկ մը
խախտ թափած էր իր թուի մարդկան խաղարկի
դիւտ: Իր թուի աշխարհ կը մայելէ իրեն յոնեւոր
տակը:

Մտաւ իր թիկնը կը ցուցնէին ուղիք, պաղտակ
սակաւոր: Յայտնաւոր արտաքին իր արժու-
ները, կըրորով մը, քաւական արկ կ'ընէին իր ան-
հատարութեան մասին: Երբ իրարու վրայ կը նե-
տեր գաւտեց, անոնց ամէն մէկ միմեւ կարծեզ
կենդանի էր:

Ամերիկա մէջ, Տիկ. Գարսէ միւրիկ դատաւար-
դի քաղաքներ կատակաւոր էին իրեն հանդիւ, ո-
րովհետեւ ան կը թուէր ըլլալ անկը քաղաքացի եւ
նուազ մարտուր: Պարզ կը հաղորդէ եւ ստիպար
էր յաղպէլ ընել, որովհետեւ աստղաբանի փոքր
թուակ մը կը ստանար, թէեւ, ձեռով մը, միւր կը
յաղպելու փայլունք երեւի:

Ե՞րբ պատահէր որ արտուր աշխարհին մարդ
կը ինչար այս հետաւոր գիւրը, ուր Միւրիկի Գար-
սէ կ'ապալէր, իր յաղորդութեան պաղտակութեան
պիտէր: Բայց վարք մարդ անը օրինակներ էր: Թէ
Միւրիկի Գարսէ երանելի էր Ամերիկոյ մէջ: Գա-
րսէ չէր քան: Հաւանակի է սակայն եւ իր պա-
տարար դրութեան, արտեւ ան Փարիզ մէկն է:
Թարգմ. Կ. Գ. Բ. ՅԱՆԵՐ

ՔՐԵՆԻ ՄԸ ՏՈՂԱԿ

ԻՆՉԱՍՏԱՆ ամբաստանեց Վարչապետի Խորա-
յեղենի հրապարակածը ՔԷ քրտնաբերված կը կա-
տարէ: Դրանով ժեյրքը ետ կանչել կը զնայանք:

ԺԱՐԱՆԱՅԵՆ փառաբանեալ յոյն զբոյժ մը, Անտո-
նի Պառմանիտէ, իրեն խաղաղութիւնը: Կը զրէր
Պատէ՛ Բարաթի մտնիմանումը:

ՀԷ ՀԵՐՈՒՌԻ այն յուրը ՔԷ զոր. աբ Կոյ պի-
տէ Զարմարի կը կազմակերպութեան զարման նա-
խադասութեանը:

ԲԱՐԱՆԱՅԵՆ պերկերու կայանի մը մէջ կատար -
ուած սպանդանքն առիթն, Խ. Միտիկեան պա-
հանելով Ազգաժողովէն ընտնութիւն կատարել,
է Ժառանգական նկատելով Մ. Նահանգները:

ՊԱՆԻՆՈՑ զիկատարը Մ. Նահանգներուն
պիտի որոտաւորէ Բաւարիա եւ Կարթագինէ նուա -
հանդիմանող, իրեն. օգնականներ խորթի, փա-
խաղէն ստանալով 40 միլիոն սթերլին:

ՄԱՐՏԻԱՆԱՅԵՆ ԳՈՐԴՈՒՄ (ՄԱՐՏԻԱՆԱՅԵՆ)
ԵԿԵՆԵՏԻՆՈՑ ԱՐԱՐՈՂԱԹԵԱՆՏ
25 Դեկտ. եւ Ս. Ստեփաննի, պատարագ Ժա-
մբ 9.30:

1 Յունուար 1953.— Եւր Տարուան առիթն Հան-
դեսաւոր արարողութեան ժամը 9.30ին:
3 Յունուար Եւր. Ժառանգութիւն, սկիզբ. առա-
րարական 4, պատարագ 5.30:
4 Յունուար Տօն Միջոցներ.— Սկիզբ ժամը 7,
պատարագ 9.30:
5 Յունուար, Բ. Յիշատակ Մեղիւնդ.— Սկիզ-
բ, պատարագ 9.30, Կոչնակներ 11:
Դպրաց Ժամը կը վարէ Գ. Լ. Ներսէսեան:

ԽՐԻՄԻԱՆ ՀԱՅՐԱԿԻ ՏԱՐԵԿԱՐԸ
ՄԱՐՏԻԱՆԱՅԵՆ փառ. Հայր. Միտիկեան կը
ժամուկանէ ՔԷ Խրիմեան Հայրիկի կոթողներու -
կան 60 եւ փայտանման 45ամեաներու տարեկանո-
ւորը պիտի ստանի 1953 Փետր. 15ին: Կը խորդ-
րաւ իկապի ունենալ:

ՌԵԿԱՐԴԻՆԻՆ
ՌԵԿԱՐԴԻՆԻՆ
Մօտ օրէն Հրապարակ կ'ընէ ՍԵՒԱՆ օղին,
ճարտարական խնդիրներու լուծելին:
Գարաւարտած Նշանաւոր PERNOD EXPORT
կողմէ:

Ժառանգի ընդ. Ներկայացուցիչն է Mr. JEAN
MARCEL, 27 rue Victor Fougier, Vienne, (Isère):
Աղադրանքներուն համար տալարի նշան հասցէին:

ՊԱՐԱՆԱՅԵՆ ՄԵՆ ՏԵՐԵԿԱՐԸ
ՓԱՐԴՈՒՄ ՀԱՅՐԱՅԱՆ ԵՐԿՐԱՆԱՅԵՆ
25 Դեկտ. եւրպ. Մեղիկ օրը ժամը 16—24
Salon des Prévoyants մէջ, 279 rue des Pyrénées
métro Gambetta, Ժօպիւն 26:

Գեղարուեստական, բաժին, պիտէ, գինեակ -
եղալ ընտանեան ինքն միջոցաւ:
Մեղիկը ժամանակը իրեն համար ժողով 150 Գր.

ԻՆՉԱՍՏԱՆ ԻՆՉԱՍՏԱՆ
ԳԵԿԱՅԱՐԵՐ ԻՆՉԱՍՏԱՆ
ՄԱՐՏԻԱՆԱՅԵՆ ՀՈՐԴՈՒՄ ԱՐԱՐՈՂԱԹԵԱՆՏ
Տի. Բ. 32 Rue Trévise, Paris (9) Td. 1. 65-44
Մեղիկն եւ Եւր Տարուան առիթն, հան պիտէ
հանգի Գրան ինքն հասան, արեւելեան տնայէ -
գինեակը. փառաբան ժամանակ մը կ'ընէ պատա -
րարական, Պետրէ, սպառ, Բ. Գրանայի, Բա-
րապետ, Ռիվալ, լոյս, Բալալալ, Բալալալ, Բալալալ -
մէ լինում, անորաւ իւրով, լաւագործ եւ ըն -
կերով լեռններ, անորաւ զարգացնելուն:
Կը հայրենիքն նաեւ փառաբանի եւ պետրիկ
համար համ թերթին:

Le Gérant : A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damasme, Paris (13).

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախոսութիւնը այս օրերաթ
ժամը 8.30ին, Regent վերնադարը, Cadet:
Դասախոս քննիչ ՀԱՄԱՆ ՍԱՄՈՒԿԻ:
Նիւթը՝ Բաղա՛մ. կոյսը քիւնը:

Տարեկան մեծ պարահանդէս

Փարիզի Զ. Մ. Մ. (Հայ Մարզական Միու-
թիւն) ստորական պարահանդէսը 28 Դեկտեմբեր
կիրակի ժամը 15—24, Cercle Militaire մեծ սրահ -
ներուն մէջ (5 Place St. Augustin):
Գեղարուեստական ճախ բաժին:
Rico's Créol Band (Tropical) հռչակաւոր նուա-
գարները:
Բաւ ԳԱՐԵԿԻՆ եւ ՔԵՆՈ:
Համարան անակիկներ:
Տոմարու դիմը՝ 300 ֆրանք:

ԱՐԱՔՍ
ARAXE
ՄԱՆԱԿԱՆ
ՊԱՆԿԱՐԱՐԱՐ ԳԱՐԵԿԱՐԱՐ
Կը հրատարակէ ախոր 3 անգամ
Բաժանարարութեան պայմաններ.— Տարե-
կան ծրարն 1000 ֆր., Արտասահման 1400 ֆր.:
Հայրէ՛ն N. HOVHANESSIAN
14 Rue du Soleil, Paris (20)
Tél. Tru. 47-48 C. C. P. Paris 7065-15
Մանթո.— Հայրենի թերթ ճարգիւցնելու ջոյ՝
30 ֆրանք թիւը:
Լոյս տեսաւ Բ. Բիւր:

ՌԵԿԱՐԴԻՆԻՆ
ՌԵԿԱՐԴԻՆԻՆ
Մօտ օրէն Հրապարակ կ'ընէ ՍԵՒԱՆ օղին,
ճարտարական խնդիրներու լուծելին:
Գարաւարտած Նշանաւոր PERNOD EXPORT
կողմէ:

ՌԵԿԱՐԴԻՆԻՆ
ՌԵԿԱՐԴԻՆԻՆ
Մօտ օրէն Հրապարակ կ'ընէ ՍԵՒԱՆ օղին,
ճարտարական խնդիրներու լուծելին:
Գարաւարտած Նշանաւոր PERNOD EXPORT
կողմէ:

ՆԵՐԿ
Օղտուեցէ տանական օրերէն՝ ներկելով մեծ
քանակաւորները:
Ներկ, իւրաքանչիւր, ժամը դէմ ներկ գիւն
100 ֆրանքէն սկսելով:
Peintures
MONDIACOLOR
Marseille, 75, La Canebière C. 47.74

ՄԻ ՄԵԱՆԻՐ
2804 REVELLON ԵՐԸ
ՄԻՆԻՆԻՆ ՈՒ ՎԱԿԱՆ
ՈՐ ԱՆԵՐԵՆԻ
ՀԱՅՐԱՅԵՆ ՍԱՄՈՒԿԻ
Մտածելի է մեծի համար եւ ամէն ինչ պարտաւոր
է, ճախ կերտումով, նուազ - պարզով, պարզով,
որպէս չէն անցնել:
Միտն անակիկները, փարիզեան արտաւորա-
գէտներ, ճարտարական խաղի եւս:
31, Rue d'Alexandre - Paris.
Métro: Réaumur et Strasbourg - St. Denis

ԵՌԻՇԱՆԵՏԻՐ

ՃԱՐԱՆԱՅԵՆ ԼՍԱՐԱՆԻ յոտաշիկայ իրեն չա-
տարիները սկիզբ պիտէ ընտանեան լաւանդան
Մեղիկն եւ Կարդանքի ստեղծելու առիթն: Յուն -
ուար 28 Դեկտեմբեր կիրակի ժամը 9ին, Բաւալ
սրահային վերնադարը, կը խոսի Բաւալային
նոր ժամանած յայտնի գինեակներ ԲՈՅՆ. ՏՈ -
ՏՈՒՆԱՅԵՆ, Նիւթ անհանգիստ շէշերը պատմու -
թիւն առիթն: Մտաւոր պատմ է:
Հարանի մարտիկները եւ պատիւ փրօք Տո -
տանեանի սկսելու մը կազմակերպած է, որպէս տե-
ղին ու օրը պիտի յայտարարուին տասնմէն:

ՄԱՐՏԻԱՆԱՅԵՆ ԵՐԻՇԱՆԵՏԻՐ, Մ. Ե -
Մտաւոր բաժնեկէնը, լուսավոր կը զրկենք օրը -
ցոյցը:
ՄԱՐՏԻԱՆԱՅԵՆ, Ե. Մ. — Հասցեն ընտելնը: Հարցիկ
Մանէկները եկելոցնէ:

ՆՈՒՆԻՆԵՐԻ — Փարիզէն Գ. Եւրոպեան Մի -
նաւեան ճարտարի միջոցաւ 1000 ֆր. կը խոսի
Գեղարուեստի Հայ տարալիներու Կարանդի տաւա -
նաւի, իսկ Օր. Եւրոպ. Միտնաւեան 500 ֆր. Փարի-
զի Միտնաւեան օրուան առիթն:

ՄԵՆ ՆԵՐԿԱՅԱՆՈՒՄ - ՊԱՐԱՆԱՅԵՆ
Լախաճանութեամբ Զ. Ե. Եւր Մեղիկը
Պոմնի ճարտարարի խաղի եւ հոգնաւորա -
թեամբ Զ. Ե. Եւր Մեղիկը Եւր. Կարդ -
նէս:
Այս Դեկտեմբերի կիրակի ժամը 21էն մինչեւ յոյս:
Գեղարուեստական խաղում բաժին, երբ,
արտասահման, ընտանեան, ընտանեան
անակիկները:

Ե Գրաւարարի խաղի կարող ստեղծելու կողմէ,
պիտէ ներկայացնել առաջին անգամ ըլլալով
ԱՐԵՐԻԱՆԱՅԵՆ ՓԵՍԱՆՈՐԻ կամ ՏԱՅԻ ՆԱՐԱՅԵՆ
Կէս զինքնէն ինչեւ լոյս եկաւ, եւ հայի պա-
րիկ, Orchestre VALDO et son ensemble:
Ճախ պիտէ զիկաճարանի զինքնով:

DRAPERIES
FOURNITURES POUR TAILLEURS
VETTER
(Ets. TERZIBACHIAN)
34, Rue Tapia-Vert, MARSEILLE
MANUFACTURE DE VÊTEMENTS
Hommes - Jeune - Gens

“ԾԻՐԱԿ” ՕՂԻՆ
Հայալեզու «ԾԻՐԱԿ» օղին Արե-
ւելի առաջնակարգ ըմպելին է:
Օղիի միակ եւ իսկական տարա-
գին համաձայն՝ չամիչի հիւսկէն
միտնում՝ մասնաւոր ին մ մ ք ղ
Եւր պատրաստումները զայն կը
համարենք եղակի եւ անկեղծելի
ըմպելի մը:
ԾԻՐԱԿ Արեւելի մէջ ա մ էն է ն
ընդհանրացած օղին է եւ անոր հո-
չակը տարածուած է ամբողջ աշ-
խարհի մէջ:
ԾԻՐԱԿ փափկամաշակ խմորնե-
րուն կու տայ օղին պատրաստ
ամէն գոհացում ու վայելք:
Հետեւեալ. փնտրեցէ ու խմե-
ցէք, տարամբօրէն, ԾԻՐԱԿ օղին,
որ կ'ընդունէ է Հայաստանի իրակ
փառապանք նախնազն անուանով,
իւր փառապանք՝ կրելով անոր հա-
մայնապատկերով պիտակը:

ՎԱԿԱՆԻՆ, ՄԵՆԻՆԵՐԻ, ՏՈՒՆԱՅԵՆ ՕՐԻՄԻՆ
ԵՐԻՇԱՆԵՏԻՐ ԵՐԻՇԱՆԵՏԻՐ ԵՐԻՇԱՆԵՏԻՐ
ՆԵՐԻՆԻՆ ԱՆԻՇԱՆԵՏԻՐ ԱՆԻՇԱՆԵՏԻՐ
ՆԵՐԻՆԻՆ ԱՆԻՇԱՆԵՏԻՐ ԱՆԻՇԱՆԵՏԻՐ

Ժանկարը Պալատի մէջ:

ՊԼՍՈՅ Սպարապետի կաթողիկէ Ս. Ստա-
 րածանին եկեղեցւոյ զորահանրը (Պապիկ) 1969-
 թ. մարտի 10-ին կաթողիկէ նաեւ իր 1939-
 Ին, ինքիս ըլլալով Անանի Հաստի կաթողիկէս
 պատրիարքին հանդիսաւոր պատարագին, վերս-
 Իս իր տեղը իրաւորութեամբ: 1944-ին կաթողի-
 Իս Երան հրահանգով եկեղեցին միջկրանոցի պի-
 Իս վերածուէր եւ տեղափոխած էին զորահան-
 Իս:

ՏԽՐՈՒՆԻ. — Լոգանի մէջ մեռած է Սարգիս Գարակէօզեան: Ծառօք գերաւատանին վերջին շառաիղն էր եւ մօտէն կը հետաքրքրուէր ազգային կեանքով իրեւ խմամեակը համարուէր որբանոցին, եսեւ Գալֆանան որբանոցին:

ՀԱՄԱՏՈՒՄԸ ՀԱՅԵՐԵՐԸ պատերազմը ստեղծ, 30 - 40 հազ րկն, այսօր հր հաշվենք 150, Ինքնուր ղեկին կհաճ անգամ : Հարստա կարելոր հայկ զորություն ը ուներ ՁԶ ժԷ ժԷ : Գրեթե, բայց նախդնենան պատերազմներու հետևանքով ըր տեղան : Եկեղեցի կայ, բայց կառուակն է բրբեռ, Խառակակ կարուակն էս Խառակեղախակակ կառուակոր թաղը ըմբե ղառն ըր ետը, անմահուն է կառույկի առաքելու հասն քր, օր բրբեռ դարցը իր զորման էլ դայն : Եկեղեցի իր անունին հին թաղապատման էին, Երևակակ թաղի կողքին Տիրապակ ստեղծինք Երեւուն զորն մն է : Հակառակ նորըղաղներնան, նախարար իր պահն հաշվ : Հարտաքարակունեկան կնքեր : Մուտքի դուռը ուն է հայերեն արձանագրութիւններ Միջին կեղքին պատակադրը եկեղեցիէն ծառայակ Կողքերին պարկերն արձանակադրի կնքներն իր կըրէին, Իսկ ջարթ ոչ մի չկար :

ՏՈՌՔ. ԱՐԱՆ ՊԱՒԵՆԻԱՆ — Նախապետն իմեջ չարթի եւրոպայի մէջ կատարած Համադրութեան մէջ իմեջ վերադարձած է Սիւրբիի (Դ. Նո-հանիւթի), Տէկիւր եւրոպայի մէջ գտնուած է Ֆրանսիական զինուորական շարժումով 1943-ին ի վեր Սիւրբիի Համադարձի Գրանտիւրէի եւ բոսնի իգրեւնիւն. ռազմապետ կողմէն անդրած է եւ զինուորական գրական շարժումի մասով մի-կազմային Նոհանիւթիւն: 1947ին Հրապարակ-ած է Տէկիւրական շարժումն զական սիւրբիւրէն-է խորանդով Համադրալի ժողովրդականութեան դա-մած է Ամերիկայի թէ մարտական եւ արեւ-Նոհանիւթիւն. զական շրջանակներով մէջ: Իր Բարեկ-րոտումով աման տեսչակներին եւ խորանդական-ութեան ունեցած է զինուորական շարժումի հիմա-դիր: Աման Գրանտիւն Նոհ: Տէկիւր սիւրբի եւ Գա-րանտի Գրանտիւն (Տէկիւր Տ. Գալարան)

ՔՈՐԷՍԵՆ, Ամերիկա վերադարձած է Պողոս Տառաւեան, անդամ Հ. Յ. Դաշնակցութեան: Երկու տարի մնացած է ամերիկեան բանակին մէջ եւ մասնակցած բազմաթիւ կռիւիներու: Երեք անոամ վիրաստրուած է: Իր հերթական ծառայութեանց համար ստացած է երկու շքանշաններ:

ԴԱՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ մեծ չափով ստե-
րեան է Գուգուս Արքեպիս (Արքեպիսի) Նախ հեղոր-
դին մէջ, չափաւորութեամբ ընկեր Զատիկ Դա-
ւեթիսեանին, որ իր բացման ճառին մէջ յիշատե-
է — « Մենք մեր Հաւատարմ ընկերք թէ չստիք Հնչէ
մեր Ժողովարարին իրիւրեանս Ժամբք չՈՒԹ Երբ.
փայտութեան հղովմէ ուղեք մեր կարգապահ է Տիկ.
Ա. Գապալանեան, իսկ Առնեհաւ Երես. Միկեթեան
հղովմէ ընկեր Մեհան Չօլաթեան: Օրդուան բաւաւ

ՀՈՒՐԵՐ 'ԵՐԵՒԱՆԻ ԹԵՐԹԵՐԷՆ

ԿԱՌԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ցուցանալու հը ստիկ ունե-
ցած և նրանիկ չէին մուտքադրու մե 500 դոլ-
լարը, վերջին եկելու ասարանն ուսողադարձու-
ն, ինչնեղին. Բազմաթիւ ներքին իր ներկայութեան
սովորական ժողոցդ աշխատանքն ու ինքնադը :
Բայց արդէ լայան նկարչներին, կան երեսու-
նաւորներու գործերը. Բարոյիկն աը գործարժե-
ւեցած են նկարչներ Մ. Արեան, Գ. Գիր-
շեան, Ս. Սարգսեան, Մ. Մարտիան, Գալուստե-
ան գործ Արաքստուն, Կարիշներ Զ. Չարգրեան, Բ.
Խոյրեան, Ս. Բեկարեան, Բ. Դաւթիկեան, Ս. Ս.-
գիւնեան, Ն. Սիմոնեան, Զ. Բորիսեան եւ ուրիշ-
երը : Լայն տիկ արտուն է եւ պատկերապարզ գծա-
նարկներ : Նրկու օրական ընթացքին այցելած են
6000 ռոպ. :

ԲԱՆԱՍՏԵԼԻ ՅԱԿԱԲ Եստորեանի ժառուան 15-
ամեակին առթիւ երեկոյք ժր տեղի ունեցան է
երեւանի մէջ: Խօսած էին Ն. Մկրտիչեան, Սիւլիս
Կապուտիկեան, Սարմէն Ն. Յովհաննէսեան եւ
Մ. Գոյաշ: Իրենց անհատական տպաւորութիւն
ներէն խօսած էին Ա. Իսահակեանի, Արաղի, Դ. Իե-
սիրեանի եւ Ա. Տառնցիի:

[illegible]

ԻՆՔԵԼԵՆԴԵՐԻՈՒԹՅԱՆ «Գլխավաչորրորորհառ»
 Երևանի խանութք ծախած է ալա տարի 2800 կա-
 րի մեքենայ եւ 11 հազար ձեռքի, դրպանի, սեղա-
 նի եւ պատի ժամացույց :

խօսք ընկեր Հարդան Գեորգեանն կուռ փաստերով
հերքելի վերջ Դաշնակցութեան դէմ եղած վերա-
դարձեցողութեամբ, Թուած է անոր Հերոսական զործու-
նելութիւնը, իսկ Սփիւսիսի մէջ իր ճիշդ՝ ի նպաստ
Մշակութի եւ արդարապահապանութեան :

ՀԱՆՐԱՊԵՏ Բ. Մ. Մ. Ս. պատահալան հնդեր վարչարարության ըրալով Ստերիյ կառավարութիւնին, ստացաւ արտօնաւորութիւն (19 թիւ 14 Հոկտ. 1952): Այսպէս Հնտեւս պիտի կոչուի ծնող իտարք եւ մաս պիտի կորցի ստերիական պիտաւորութիւն: Այս ստերիկ ստրուան Հասարակցի մը մէջ, Ստերիյ ինքն ի. պիտաւորութիւն իւր ինքն ի պատճառաւ պիտի յանձնուի ի արտօնաւորութիւնը: Ի. Մապաւ. Հանձնաւ յանձն Բ.Մ.Ս.ի ծր. վարչութիւնն ինքրակալութիւնն յայտնուի Վարչկառավարութիւնն, պատրուով Բ.Մ.Ս. ի զորք:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԻ ԵՍ.— ՈՒՐԻՇ ՄԸՆ ԱՆ ԳՏԻՐ :

ԿԱԼՈՆԱԳՐԱՌԻԹԻՒՆ ՀԱՅ. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ԳԵՐԻՋ
ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՑԻՐ ՀԹԱՍՏԱՑԵԱԼՆԵՐՈՒ
ԿՐՈՆ. ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

307. ԻՎ. — Ընդհանրացութեան վարչական
ժողովը կ'ընտրէ նախագահ մը, փոխ - նախագահ
մը, ատենակալներ մը եւ զամսնագրահ մը, իր պաշ-
տօնակալարութեան տնեւտրութեան համար։
Վարչական ժողովին պաշտօնները հետեւեալ
ներն են .

1.— Կը վարէ ընկերակցութիւնը, կը մատա
կարարէ անոր ունեցածները եւ դայն կը ներկայա
ցընէ արդարադատութեան առջեւ :

[illegible]

Ընկերակիցներն ստացում են երբ կրաքի քի-
նեղով փոխառությունները, անկարծի կալուածով
գնում են վաճառում կատարելու ամեն գործողու
թիւն պէտք է նախապես ենթարկուի որոշման
ներկայացումը ճշնրու Ժողովին, որ ներկայ ա-
ն ժամանակ ձայներու երկու երրորդի մեծամասնու-
թեամբ որոշում կուտայ:

3.— Կը դանձէ Հասոյթները, որոնք փա-
տայ պաշտամունքի Համար պէտք եղած յատկա-
ցումներու ինչպէս նաեւ բոլոր ծախքերու և այ-
լաբան Հաշիւներու մասին, զուէարկուած պիւտ-
ճէի սահմաններուն մէջ:

4.— Կը կազմէ սիւտճէն եւ ներկայացաւքիչ
ներու ժողովի վաւերագրման կ'ենթարկէ :

5.— Կը կազմէ վերջնացող տարեշրջանի 4 աշիւները :

Ճ.— Կր ներկայացնէ Ընկերակցութիւնը զանա-
զան իշխանութեանց ինչպէս նաեւ Ս. Էջմիածնի
Մայր Աթոռին առջեւ :

7.- Գր հայէ ներքին կարգուսարքին եւ կարգապահութեան, հաշակչիւ կր կիրարկէ փառքի եւ փարիցիաց չրջանէ եկեղեցիներու արարած անկարարութեան փայլ, կր ստաղէ Մկրտումիանց Ամառնութեանց, մահիւրու, ինչպէս նաեւ Ընկերակցութեան աղեալահերուս արձանագորութեան տոմարներուն կանոնաւորութիւն :

Այս նախադասւոյ կրնայ իր իրաւատուութիւնը փոխանցել ընկերակիցութեան անդամներուն մէջ՝ առանձնաժամ փոխանորդներու :

Վարչական ժողովը օրինաւորապէս կը գտնարուի իր անդամներուն բացարձակ մեծամասնութեան ներկայութեամբ և իսկ:

Որոշումները պետք է տրվեն ներկայ անդամների թվով բացարձակ մեծամասնությամբ, ձայների հավասարաբաշխման պարագային Առաջնորդ զոր եւ անոր քաջակալությամբ, նախադահլիճ ձայնը գերակշիռ է:

Վարդաթեան ամէն անգամ որ յարդարաբար ե-
րբեք նիստի ներկայ չէ եղած հրաժարած կը նկատ-
ուի, բաղի տալ պարտադրէն ու Խաչմընդու Հօր
նախնայնական կողմէ իրեն ուղղութեամբ յանձնե-
րաբեղ նամակին վրայ կ'ընկնեայ զոչադրութիւն կե-
ստով առշտաբացելէ իւր բացակայութիւնները:

« ԵԱՌԱՋ »-Ի ԹԵՐԹՈՆԸ

ՀՌԶԱԿԱԻՌ ԼՐՏԵՍՈՒՀԻՆԵՐ

ԺԲ.— ԷՔ ԿԱՏՈՒՆ

Պոլէի մէջ կաղմակերպեց Կարմիր խաչի առաջին օրնոթնան կայան մը եւ ապա շարունակեց ճամբորդել Յրանաւայի խճուղիներուն վրայ: Վերջացուց՝ Թուրուզի մէջ:

Դարձևակ իր անձնական նախաձեռնությամբ
կազմակերպեց հաւաքադուրդի մը . փյուռորներուն
համար : Թերադեց ֆրանսացի սպաններուն , որ
համար ընդունելութեան կարգն մ' իրենց զօրա -
մասներէ անջատուած զինուորներու համար :

Իր աշխատութեաց ընթացքին Հանրապետութեան մարտը մէջ, որ Իսկոյն, թէ ուրիշները առեւ զառու մէջ, որ օգտութեան: Լեւոնյան ընդհանոր աշխատելովքս հիմնարկեալս մն ըն, որ կապի սպան ի Քրիստոսեան բանակին ժամ: Կոտամ ի Քրիստոսեանները ընդ գերի խնամած իր զաշխարհ: Ի վերջին թշուառ, ամբարա, յոյժարեւն ի Հրաշք ինկած Ի Մարկոն Քարգիթի մնուցեալ մէջ: Մարկոն քիչեղ ամբ իր թշուառեաններն, Հառուցեալ, խնամք, առողջացուց ի ճար ատ- Իսկոյն իսկուս: անոյ:

Անտանն էր Ռոման Չերնիաւսքի — աշուճ մը,

որ չէր կրնար արտասանել: Միջոցին զայն «Ար-
ման» կոչեց ինքն ինքն՝ հասարակ առնովով միջոց
զայն, կատարողներնու յատակի իր զատարկական
շնորհակատին նստար: Ամենից յարարելութեններ
սիրահարութենէն աւելի բան մէկ չէ: Արման հա-
տակնեալ առոր՝ ծրարական մէկ լրտեսական
ընդարկական շարժումս ի կազմակերպելու փր ծր-
արողներ, որպէսզի լրտեսեն Յիզակայաններու, եւ
կուտին առնելով դէմ, ուր որ կարելի ըլլայ: հաստն
տարօրինակ խմբով ծառայեալ:

Նախ և առաջ անհրժեշտ պետք էր տեղադրերին
Փրանսիացի քանդակի կայսր մել Կապուսինը։ Ոմանք
կ'մտնային ազատ-դուրի մէջ՝ արհիւններ դադարե-
րէն կ'աղբերէին դքսուհուած շրջանին մէջ։ Գառաւոր,
հասկողի դարձի լծուեալս, Փրանսու տաւախի
տակարարով էր՝ Միլիոնատուր, մտորէիր կը շար-
եւէին ճաճաւանդուր, մշտյ, իսկ քառասունի պալմա-
նէր կը տրեթին սպանանի տանգիսաններուն եր -
կայանքի միջք։

Այն դեպքերում, երբ կրթության քաղաքական նախ-
նորոշիչն էր քաղաքի տնտեսական դրամական
ճգնաժամը՝ ՍԷԲ: Կառույցն էր, որ պետի տանքը կո-
չի պոբլեմ: Այն էր, որ տեղաբնակիչն էր կարող
ներսեռ մարդիկ, որոնք չեն պետի պաշտպան
կողմը, որ էնպիսիքը Internallie Միջազգայն
կիսի կոչեց, շատ չափած դարձան: Եվ իհարկ
մոնիթինգ Փարամետրի ընտրողական շարժման
կողմ էր: Գնդապետ Մարտեկ Սարգիսյան ասեց:
Այստեղ կարևոր էր մասնավորապես ընտրող
քիմիական առարկաները, քայքայ ինչ դրոշմական
և քայքայ ար քրեական: Քանի որ մեծերը էին: Այս-
տեղ էր քաղաքական խնդիրը:

տաղանդաւոր մարդ էր : Սպանիոյ եւ Փորթուգալի
միջոցով կապեր տւնէր աւել Բրիտանացիներուն

Նկատ: Աստուած էք ան Կատուին Նամար:
Աչար կ'ըմբռնէր, որ պատերազմը, իր ներքին
փուլի մէջ, կը ներկայացնէր կարեւոր խնդիր մը

Քերտապաններից զիտի միայն չէ՝ ողորմաբան
սամանին վրայ, թէ՛ նամամանած էի ռաբ
ճրանքոյի հետ՝ անցնելու Սպարախի եւ յարձ
կայ. ձիւրախթորի վրայ։ Արման պարտապան
խին տաւա կատարին երեսուն հանելու գերման
կան թաղարկները։
Թաղարկ՝ Գ. Գ. Գ. Զեկել

US848115A

PREUVES, Revue Mensuelle 1952 Գեղե՛կ Գե՛ր
 ր, Հեռագրա՛յն զո՛ւղաբե՛րներն արժե՛ք Մե՛ծանո՛թ
 Գե՛ղե՛կը թո՛ղ Գրե՛կ (Ի՛նչ յո՛ղաբե՛ր) — Զրոյ՛ք
 Բի՛ստա՛յնը, Դա՛րձաբե՛րքը Հե՛ռա՛յն (Հա՛յ, Գե՛կ Գե՛ր)
 — Տո՛ղթե՛ր Գե՛կ, Կա՛նոն Գրե՛կ Գրե՛կ Գրե՛կ
 Գրա՛յ (Ի՛նչ Գրե՛կ) — Սա՛նոն (Ժ. Մո՛նէ)
 — Սա՛նոն ԺճԿ Բը՛ցա՛յնը Մա՛ռ — Ճե՛րան (Գրե՛կ
 ր) — Ի. Գրա՛յն Գրե՛կ Գրե՛կ Գրե՛կ (Հ. Կա՛յ)
 — Լու՛սի՛ն — Լա՛յն Կա՛յնա՛յն (Գ. Մա՛յն)
 Հե՛ռա՛յն Կա՛յն Կա՛յն Կա՛յն (Հ. Կա՛յն)
 Փ. Մա՛րի՛ս (Ի. Լա՛յն) — Փ. Կա՛յն (Գրե՛կ)
 Կա՛յն — Գրա՛յն Կա՛յն Կա՛յն Կա՛յն Կա՛յն

PREUVES: 41, Ave. Montaigne, Paris (8ème)
Le No. d 80 p. ill. 90 fr. C.C.P 178-00-Paris: 6584

ՕՐԱՐԱՆԵՐ

28-րդ ՁԻՐԻ - 28 Année No 6952-տար շրջան քիս 2363

ՍԵՐ ԽՈՐԴԸ

ՍԵՐԻ ՈՒ ՃԵՐՄԱԿԸ 1952ԻՆ

3- ՄԵՐ ՆԱՐԵՒԱՆ ԳԱՂՈՒԹԵՐԸ

Շէն գաղութներ ունիւց յորմ-տարեան երկիր-ներու մէջ, — Անգլիա, Պոլիսիա, Զուգերիսիա եւ Իտալիա: Ի՞նչ մը աւել տակն ալ Անտարիս եւ Գիբրալթար, որոնք տարբեր միաստեան են:

Կը թուի թէ առաջին չորսը աւելի չափ ունենա-յուն ու զննչեան ապրիներու ընթացքին: Վերջին երկուքը զանազան երեւոյթի կրեցին, որոնք հետե-անք երկրորդ աշխարհամարտին: Ճաղորդներն ե-կան ու զարցին եւ շատ քան փոխուեցին:

Անգլիոյ Հայ գաղութը մեծ մասով առեւտուր-կանքներ կը քաղկանայ, — աւստրալիական Նոմոտի եւ Մանչեսթրի մէջ: Համարեմք՝ մօտ 1500 :

Երկու քաղաքներուն մէջ ալ կան եկեղեցիներ եւ քանի մը Միութիւններ, մարդասիրական ծա-ռայութեան համար:

Երկուքն մէջ ալ շատ քան մայրաքաղաք չէ երբեք: Երկուքը գործունէութեան, ֆուն ազգային դե-մոստրացիաներն աւելի, — առեւտրութեան մէջ որ կը դարձնէ:

Թող իրենք բանն թէ նոր սերունդ ունին: Դուռ-անք զապահ ուսանողներն ալ պարզա չեն սեպանք ինչ մը թարմութիւն եւ եռանդ ներառիւց:

Պիլիմոն գաղութին մէջ ալ թարմութիւն մի-հայ կը կը տիրէ տարիներէ ի վեր:

Այսպէս ալ դարձիւր թափուած է երկու քա-ղաքներու վրայ, — Բրիսթոլ եւ Մանչեսթր: Կը քաղկա-նայ մեծ ու զարգաց առեւտրականներն եւ արհեստա-տորներն: Սակաւաւոր են քանոնորները, ինչպէս Անգլիոյ մէջ:

Ունին Դուրք. վարչութիւն եւ քանի մը Միութ-իւններ: Ժամանակին Անուր մը ալ ունենին, որ այժմ փայտանք է: Բանի մը տարիք ի վեր եկեղե-ցի մը չենուէ քաղաքի կ'որոնան, իբրեւ փրկու-թեան լատ: Կը կարծեն թէ լոյս պիտի ծագի, եթէ յաջողն:

Ինչպէս անհասկնալ, համարանքներն ալ երա-զով մ'ը կ'աղան:

Բայց, օրերը յօրանջելով չեն անցները, մինչ-եւ անոր իրականացումը:

Ինքնապաշտպանութեան, սերունդի փրկու-թեան միջոց կը պակտը, ազգային օրէնք կամ պա-հեղու համար:

Ո՞վ պիտի լցնէ եկեղեցիներ, երբ ամենէն առաջ Հաստատակներուն դասակներն զՎիկտ Բուփուրը կը սորվին, Հայերն Ու. Բ. Գ. մարդերու համար: Երբ չեն կրնար Հայերէնի դասընթացը մը անդամ պահել:

Այս գաղութին մէջ ալ չեմպիոն թիւ մը կը կարծեն ուսանողները, — մեծ մասով՝ Միջին Ա-րեւելոյն:

Վերջին անգը Քրիստոսեան չընթերցականով մը կը ծանուցանէին թէ Միութեանը մը կարծած են, շարժում տեսնելու եւ Անուր մը քաղաքու. հա-մար:

Չուիքերնոյ Հայերն թէն թիւ մը չեն կարգեր, բայց կը սիրեն մեծ երեսպ իրենց ժողովրդով:

Փոլիսի, Լոսանի, Ճիբրալթար եւ որեւէ քաղաք-ներու մէջ ցրտած ճշտութեամբ կ'աղան: Երբեք չեն կրնար անգղիա կը խորթն:

Քիսակի թիւներն եւ Հայերնապրիները գործ-նական արդիւնք մը չեն տար անոր համար մը, կը պակտը գործելու, չ'ընտանիք մեծանայ մը կը պա-տելու կամը:

Ուսանողական Միութեան համար դժուար չէր իրականացնել երբեքն Միացիոյ Միութեանը, փոխանակ աւստրալիական յափառացի նոյն՝ Եւր-Հաստատակներն չընտանիք մը մէջ:

Իտալիայի գաղութին կերպերն կը կարգէ Մի-թան, որ քաղաքի օրը վայելից վերջին, շէնք քանապակովութեան Օրը պարզելով:

Բաւրիս թիւն իմաստով չեն զարգին, յանձն ա-ռած եր քաղաքական եւ իրականական անկը զոհողու-թեան, ի փաստ Հայկական ժողովրդի, որ Գր-ման Գարուն եւ Լիւս Անուր - Մասով:

Անուր չոր եւ փայլուն չ'ընտանիք մը պիտի քա-տել անորը պատրիարք համար, երբ տեղի ունենայ Ապր. Տան քաղաքը:

ՍՈՍՍԻԵԼ ԳԻՏԻ ԵՆՈՂԻՐ

Վարչապետութեան նոր թիկնածուն, Գ. Ժաք Սուսիէ, կը վերջնական պատասխանը դիմէ տար երէկ, չորսով:

Կը հաստատուի թէ զոր. ադ Կու եւ իր զոր-ծաղիք կոմիտէն հաստատութեան յայտանք են միա-ձայն: Գ. Սուսիէ կը շարունակէ բանախօսել բոլոր խնամքներուն հետ, այդ թէ՛ ձայն: Առաջին տնտա-նութեան Ապր. Ժողովի ընկերը. Կուսակցութեան վարիչին՝ Գ. Լիսակի հետ, որ վերապահ դիրք մը բռնած էր: Կը կարծուի թէ պիտի ընդգծեման ի-թիկնածու թիւն կը Ապր. Ժողովին ներկայանայ: Յետոյ ունիկցողութեան ընդունուեցան արժանա-կաններն եւ միւս խմբակցութեանց ներկայացու-ցիչները:

Գ. Սուսիէ բաւական յայտանք կ'երեւար ա-ռաջին օրուան խօսակցութիւններէն. բայց ամեն քան կարծաւ ունի Ապր. Ժողովին: Իրականութեան կը կարծեն թէ նոր թիկնածուն եւ զոր. ադ Կու զան-լիկն կ'աղանցեն ինչպէս աւելի կ'ընդուն. օգտուել աւե-րին, իրենց գաղափարները տարածելու եւ նոր զարգանք, ծանուցելու համար:

Ինչ՞ ԵՆՈՂԻՐ ՈՒՆԻՐ, Նոր թիկնածուն հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ մտային:

— Ամէն բանի առաջ անհրաժեշտ է բարեկար-գել մեր հաստատութիւնները: Փորձառութեանը կը ջուլցնէ թէ ոչ ոք պիտի կրնայ կատարելու ներ-կայ դրութեան: Պէտք է հաստատուն վիճակի մը վերանայ փոխել, ինչպէսով արտեղծել եւ բարձ-րացնելով արտադրութիւնը: Ընկերային տեսակի-նով, հարկի եւ որ յախառանքները ուղղակի չաւա-րդելուն: Ընտանիքներու արտադրութեան, բար-ընթաց: Տնտես իրենց Կերպարան. Ժողովարար: Ժողովարար Միութեանը (չորսովայր) որքէ կա-տուն ունի քան իսկ Ժողովարարի հակառակը, չէ կրնար կանգուն մնալ առանց անտեսական, զարգա-րական եւ ընկերային յաղաղութիւն: Երբեք պարտաւոր զարգացողութեան, Առաջնորդութեան զա-ւիթը պէտք է մնայ չ'ընտանիք տարբեր մեր զոր-ծանութեան, բայց պէտք է անորոշութեանը ընդգրկել Ժողովարարի զիտանադրական աշխատանք եւ պարտաւորութիւնը: Պէտք է կրեման զաւ-ընտանիքները մը անտեղի, Եւրոպայի մէջ, ապա-հովելով ազգային իրականութեանը եւ Քրիստո-սեան բանակը: Մեղի համար քաղաքական պահանջ է մար - երկրին եւ ազգայնական երկիրներուն ան-գալական միութեանը:

Գ. Սուսիէ անհրաժեշտ կը հրատէ նաեւ առ-ժամանորութեան վարչակազմութիւնը, համամայն ի-րենց չ'ընտանիք քաղաքին:

Եթէ յաջող, պիտի առաջարկէ որ վարչա-տեսոր նախագահը իրականութիւն կողմէ, ինչպէս ինչպէս առաջ, եւ ոչ թէ Ապր. Ժողովին կողմէ: Յետոյ, նախագահը պէտք է իրականութեան լու-ծելու: Ապր. Ժողովը: Այս վերջինը պէտք է ար-տաւոր հրամանագիր - օրէնքներով զործելու եւն:

Մ. Սուսիէ 40 արեւմտեան է, ծնած՝ Մոն-փիլին: Դպրոցին մէջ ուսուցողութեան դասան էր 17 տարեկանին եւ փայլուն ջնջութեան մը անցուց վիրիստալիսիան եւ ազգայնականութեան ճիւղերուն մէջ: Ի միջին՝ 35 տարեկան անտառաւորութեանը կատարել Մեծապիկի մէջ, 1937ին նշանակու-եցան դեր - Ապր. Ժողովին Մարտարարական Ինս-տիտուտին: Այդ միջոցին միջանց էր մայրաքաղ-ճար հակառակ եւ կատարել պաշտար կ'ընէր Քա-լիֆորնիայի մէջ: Կիրթ պատերազմը պաշտելու անեն Մեծապիկի մէջ: Յետոյ միջանց դոր. ար Կուլի վարելով բոլոր զարդերի պատասխանութիւնները: Ապառաժութեան ճաշ յայտարարք եղաւ կատարողութեան լուծո-րը Պուտարի մէջ, յետոյ տեղեկատու եւ զարգա-նին յայտարար: Ներկայիս Կուլիներն ալ ունի: Իսկնի երեւոյթական ընտանիքներ: 1951ին:

ՍԱՆԿԱՆԱՆ. — Զայն ունի միայն 1000 Քրանք տակցու Մոնթրէլ տունը կ'ընէ (525.000), միջինը 10.000 քաղաքականը կը Դ., իսկ 15 քաղաք Դ.: Իրենց հետեւեալը զարգանքի հրամարներն: Տարբեր 426ֆ կը ծախսէ ան յոյակայի մէջ, այսինքն 76 Դ. տակի օրինական դիւնէ: Տարբերակը ծաղա-քան 412 Քր. կը: Թղթակաւ ամբարն՝ 1055 Քր.: նախկինը 3980, դուլից. ունին 3940 եւն:

Ե.

ԶԸՐԳԻԼ ԱՍԵՐԻԿԱ ԿԵՐԹԱՍ

ԿԱՐԻՐԻՐԵՐ ՍՈՍԻԵԼԻ ԵՆՈՂԻՐ ԵՆՈՂԻՐ

Ա. Բ. Բ. Բ.

Պաշտօնագիր կը ծանուցուի թէ Զըրչիլ Մ. Նա-հանգները պիտի Հանդիպի, տեսակցելու. համար Ապրիլհամարին եւ Թրուսիներ հետ:

Վարչապետ Ժամանակը պիտի երթայ Դիկու, 31ին, 15 օրուան արձակուրդով: Այս առիթին օգ-տուելով, պիտի տեսակցի Մ. Նահանգներու հին եւ նոր նախագահներուն հետ, որոնք անոն խօսակցու-մանին: Նախ պիտի Հանդիպի Դիկու Եւրոպ. յետոյ Ուոշինգթոն:

Քաղաքական չընտանիքներու մէջ մեծ կարեա-րութիւն կ'ընտանիքն այս աշխուրհեան, որ առա-ջին շրջանը պիտի լայնալ Նահանգներուն նոր փա-րկութեան հետ: (Ապրիլհամարը պատանի կը ձեռ-նարկէ յունարար 20ին): Տարկույս չկայ թէ իս-տակցութեան դիւանար Եւրոպ պիտի կարգեն ծա-ղաքական եւ քաղաքական ինչպիսիքն: Հաստատու-եւ որ անկի մեծ խորհրդակցութիւն մը կատարուի քաղաքին:

Մ. Զըր. Ապրիլհամարին արտաքին նախարարը, Գ. Ջոն Տայրս, չ'արտաքինաւ. աստորեկ կարգաց Միութեան որդեգրել որդւ առաջնորդները ներկայա-ցանք, ի խնդիր խաղաղութեան: Այն ասուն պատ-արան են շրջափնէ եւ համակարգելով ընդունելու զանազան:

Այս յայտարարութիւնը կ'առաւ զոր. Ապրիլհա-մարին Հաստատուեցաւ, ի պատասխան Միութիւն վերջին երթիկին:

Ինչպէս կարգացի երէկ, Միութիւն պատասխա-նելով հետ. Եւրոպ Քաղաքի Հարցումներուն, կ'ը-սեր թէ պատասխան տեսակցուի զոր. Ապրիլհա-մարին հետ եւ թէ Ե. Միութեան շարք կը պահան-ջի որ վերջնական Քարգիլի պատերազմը:

Գ. Տայրս այս առիթի քաղաքական թէ դիւանա-դիտական համարները կամ Ազգայնագիրը միշտ արժանաւոր են անմեն տեսակ խորհրդակցութեանց համար որ կրնան խաղաղութիւն եւ միջազգային բարեհաճութեան հաստատուի:

Մ. Քաղաք. չընտանիքներու մէջ միշտ պիտ-պահ են Միութիւն տուած Հաստատութեան ծա-նայ, բայց եւ արդեւ չաւանկ կ'ընտանիք Կուլիին առաջ մը եւս փոխուի: Փարիսի մէջ դիմու կու տան թէ խաղաղութեան ապահովմանը երկու մար-դու զործ է: Եւրոպ միւս զաւանկներուն աչ պիտի է մասնակցել:

Ամերիկան մեծ օրաթիւրը, ըն. Ե. Քաղաք, որուն Հարցումներուն կը պատասխանուած Միութիւն, ծաղալով մը կը յնկալ տրուած պատասխանները: Ուրիշ թիւրք մը՝ Ժողովի զարգացողութեան Հրդե-հանգը արն է թէ Միութիւն կ'ընտանիք արեւ-մասան համարը:

Միութիւն պատասխանը արտաքինապետով, Կոմի-Փարիս պատասխանութիւնը կ'ընտ թէ Ժողովարար Հար-տանք մը եւս կը արտի պատերազմի ճիւղինը ըն-տան:

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՄԵՐԻԿԱ Հաստ. եւկոպու: Գին. Ժամբին մը, խորհրդակցելու համար երկու երկիրներու պաշ-տարարական մասին:

23 ՀԱՅԻՐ ՄԵՆՈՒՆ. Թէ՛հրանի մօտ, օդանայնի մը իրողութեան հետեւեալով: Զուհրան չորսը Մ-մերկակցութիւն են:

ԻՆԻԿԱՍԱՆԻՐ, որունը 10 օր վերջի Գին. ծախ-սերը որունը գումարն է 180 միլիոն արնար (կըր 210 միլիոն ամերիկայի): Զինուորական շրման ալ երեւոյթներն երեւոյթ պիտի կրնանուի:

ԳՈՐԴԱԶԳՈՒԹԻՒՆԻՐ. 100 մեկացած է Ծը-րանային մէջ, յոյակային թիւքները, 37.324էն քաղաքականով 44.478էն ինկու: Ինչ որդի պիտի - ուղղութիւն, թիւն է 158.620, համամայն պաշտա-կան տեղեկագրերն:

ՀԱՄԱՆԱԿԱՐ Կուսակցութեան կողմ. Կոմի-նիստները կը ծնապարկէ Սոմի շրմանին մաս - նանակը, որ կէս աւ ինչ իրողութեան է իր ան-լիքութեան թիւը, 1946ին սկսեալ: Եւրոպայի մէջ խմբակցութիւն, Անտոն Սիբի, կը թէ 1937ին 11189 անդամ ունենէ, իսկ արտ 4600: Խոստերի կը ծնապարկան նաեւ Սիբի Ուլիկ կարելի քաղաքա-պետ որ մասնակցութիւն է ծանանակ մը ընդունու-թեան եւ Սոմարիին կարելի քաղաքականութիւն որ մեծ շարժով ընդունած է աշխատանքի նախարարը, բա-րի զարկուտի ծառ մը ալ խոսելով:

ԱՐԱՆ ԱՐԱՅԱԿՈՒՆԻՐ. Կրման մասով: Կրման մասով, Եւրոպային կը Ծոնանակային վեր - ման քանակներուն նախկին հրամանատարը, որ 72 տարեկան է եւ, որ Կոմիսիոն քաղաքական պատան ունի: Յիկան քանակը դասապարտուած էր եւ Ամերիկայիցները չ'ընտանիք չ'ընտանիք: Այսինքն Կր-ման նաեւ օւրիշ 123 քանակներուն: Այսինքն Կր-ման նաեւ անկան քանակը քանակը կը Ժամ 70մեկայ մու-ռույս մը եւս, Կեղոյի թիւ Բիլիսի, հիւս. Խու-սիկ նախկին հրամանատար, որուն պատերի 20 տարեկն 12ին զննչուեց: Եւ Կեղոյիցները ընտն. Կե-րում կը սպասուի Մեծապիկ օւրիշ, բայց երեւ-ոյթանակները մերկանք: Այսինքն քանակները մէջ կը մնան 108, ամերիկային քանակները մէջ՝ անկն քան 300, Ժողովարարները մէջ՝ զընթեկ նոյն զ-քան պատերազմի օմբարդները:

ԴՐՈՇԱԿԻ ՄԿՐԱՏՈՒՄԸ

(ԿԱՆԱԿԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ)

Աղջկանս՝ ՄԱՆՈՒՆԻՆ

Ա.

Ան մէկը կը զանազանութիւն կը համարուէ բախտակիցները: Հնազ Կալոյց Մարիամ:

Մարիամ Աստուածածինը մոլորաւ ճէշեալք մը էր, ախ ահաւոր տարին: Եւր ՄԵՐԵՆԻՆԵՐ կը վառայէին, Գողգոթայի ճամբան վրայ, խաչելու թենէն աւելի եղեռնական բռնաճակեցողք՝ որդեկորոյ, տարազքի ու անաչք, օտարին լուծին տակ: Մոռցուած ճէշեալք էր նաեւ, անոնց ապառնայն տեսերէ: Անպաշտ Երանքի ճամբ, աւելի ճշդ տեւ ու դիւրաւեղին էր ՄԵՐԻՆԻ Կոյէն բոլոր ա - նոնք, որ, որպէս պատուին, իրենց անպարտի փշրանքներով կը կերակուէին:

Խաղ Կալոյց ՄԵՐԻՆԻճ կը գտուէր իր կարա - տենէ: Կաթ՝ որ աղաւթ մուտք ու կը անկէր ամէն տունէ: Արեւու ճեւ կը մտնէր իր ողջ: ՄԵՐԻՆԻՆԵՐ՝ գիւնթօթիկ, ինք՝ ցեղեկօթիկ: Երկրորդ, իր անյուշ, եւ հնչեղ ձայնին շնորհիւ, կը վաճառարուէր բոլորին:

Չարմաւային այն էր, որ, այդ բնածին, աստ - անասունը ձայնը, ինչպէս մայրք էր անկա - թաւը, անկողն ու հորսուոյն, Սեւ Մոյսի աղբին մէջնէ անպաշտի Մուրիդը: Կարծես, անքա - նաւ անտուէր էր մէջ ցեղեկութեան թանկալի կը - դեմէն որ եղած ըլլար, ճիւղին թեկնովը ջրուտ, աստուց փառակեւ, արիւնի ճանապարհին: Ընդ - ճախուտին, անապառնայն աւելի արկած, աւելի կենդանացուցած էր, իր ճեղքով թանկանցովը: Աշխարհի ղէճ, մեղաւորքն ու ուրին ղէճ:

Ով տէր, ձայնաւորքն, թէ հաստատուն է, Լըր անցնցած որ, այս նախիկ Ամարտունէին, մեր ճէշ աստուածներուն համաանողեցողութեան պատըր կրնար լլայլ: Աշխարհ մէջ՝ Վաճառք, իր քոցիկ ճառագայթեցում: Այստեղան փայլ Անպարտի իր սերտաւորքի վարդերով: Մարիամն Անպարտի վրձնիկն, զոյգեալութիւն, ու հորսին մէջ լաւանք էր հայրենաւոր շայկ Ինչպէս կը ղէճ ու փարցէր:

Մայն այս որ մը, այդ աշխարհ, այդ մարմնի կարծես իրենց չէին, այլ անողոր Աստուծոյ մը տեւորումները, անաւոր հարուածք էր տակ խաւա - րած, խամարն ու քալցարուած:

— ՄԵՐԻՆԻ... աղաւթ խալ մը կը կանչէր: Եւ տեսնուէր այլ պիտի տանք այսոր: ...

Անպաշտ մէկորէն կրակ կը թափէր վրէժն: Արաղով որ հանդիմն կը կանչէր քարծրածայն: Կրակ կըր նաեւ ՄԵՐԻՆԻՆԵՆ նեղը, որը թա մը մը կը վայէր, թեկնըր ալքածն Բայց որոնք հող ...: Միտորակա յանապտուէրներ եղը կը պահանջէին իրենց, պէտք էր երկել անոնց ճամբ, իր աստ - մեջքան ճամբ: Կրկ պատուն սուր անակն մը մի - տեսցաւ արտին ու կարծես պաղ արարուէր մը ծաւա - լեցաւ: Իր մարմնով բոլոր մանկիկներուն մէջ: Աշխարհ ինք մը մէջ շարժուէ ու լնացած արցունք - ները, աղի, աղի, արի տունով, սակաւ երկել:

Սիրիկն նստը տարած, նստը տալին ու տարած Ին ինք գրաւու Մարիամ է, Սիրտս քրտնիցն ու տարած:

— ՄԵՐԻՆԻ... առ Երկուց գտար շատ սուտեր է, մանկերը կը նմանին... Ուրի մը, ուրի մը, բողբոջներ չըր կոյտէ:

— Առ Երկուց պատահե՛կ ... Այսոր այս չափ, քա - տու ու քալց:

Ենեղ կին... ոչ չը չէր դիտեր, որ, այդ ա - նաստ, թաղուն մէկընթաղաւոր, լլայլուն միակ յուզարարուէր իր մէջ հասրի զաւկին: Ինչպէս ա. տալարութիւն վրայ, իր ճանկերով փորած փոս մը մէջ թաղած էր իր մեղք յոյսն ու երազը, երգեա - ժայրի մը կոմերով, եւ հիմա խալ կուրիկ կուտա - լին իրեն, զեւ աշխարհն արցունքը չցածար, յանուն փութի մը հացի:

Բ.

1918: Կարգուն ...

Մանձնակն վրայ, օրորական Բ. քաղաքին ճաղաղուն թաղապարտէ մէջ միակողման էր ա - նապարտները: Յնդին Մնացորացող, մու - լորած, կատարական ճակն մը նման: Արեւուն Ողիտակարն շոյին է ու մահաւորաւոր՝ համա - րած, խալ ինչ արքեղոյն չոյգեղանք: Տա - րապարտի, սուր, մահ հետաւոր ճէշեալք մը պէս կուրսն ու կանգնէ: Սրելի թաղին եւ անապառնայն աւաթներուն մէջ, Արտոն է որ կը խառնալուէ, իր լուսարդը, իր գոտեպիկ վրէժը, մարդուն վարդաւեղեղ հետաքրքիրներով: Բոլոր ՄԵՐԻՆԻՆԵՐն, իր լուսարդը, իր գոտեպիկ վրէժը, մարդուն վարդաւեղեղ հետաքրքիրներով, քառապարտի մը արջ անապառն լլայլ, իրենց ծննդալից աղաղ - նուններն քրտնէն տանն են, ծիրանալից պատու - ճաններուն նման: Իսկ ճիւղ Կալոյցը՝ ճեղքովը բոլի, րոկի բնակ, այն, աշխարհ, մոխրացող, հա - զաւ վերաբն իր Աստղան մկրտութեան շորերն

ու որպէս թէ խաղաղականօրէն մը արքան լլայլ, ամէն որ, ամէնուն հետ կ'երգէր, ասն առ ասն, Լըրն ու որտեղամէն:

— Չայն մը կնչեղ երգումի լնանքին թաւնը, Խոնկը կըսն Հայոց սիրունը, ղէճի շա - քումնէ:

Դեկտեմբերի վերջին դիւրին է Անպարտի ա - շխարհի զոյգեղութիւնը, օրերիցօրեւոր այլ չի թա - ղուր որ զոյգութիւն: Ուղիք է մէջն: Այս անկիւնէ՛ն՝ արեւ անկիւնը, աս պատիւ ան պատիւ տակ, սեռա - կիցներուն ծառ: Համալի խաղ, իրեն, խաղաղա - ւաթիւն կը ծորին իրեն, Համապիկով կայանին թանկիկները:

— Խնչ էք թմար... քոտաւ չկայ: Վաղը կարգաւ է... աստուն կանուխ ժամ վաղեմն ... Ես դիտեմ, ամէնուտ կարգուն չէք պիտի տան եղբ, ի կ'աստուր ճեղքորները:

Արեւը կը քալէ յուշիկ, յուշիկ, արալարիսի հաւաթներն վրայ, աւելները արձակած: Երբեմն կ'ընդ տուն՝ ալուկ կ'ընէ ուշացած մամուրնե - րուն: Այո, ժամ կայ, պատառու կայ այսոր: Ժամ... քայլ ինչ ժամ: Ուղիքները տակուած գո - թի, իր հոյիկն ու հոտին լլայլ, որ մարդկային, կոտորակած հոտ մը կը իւրեքներէն, Հնդուր ճամբի մը մակարին տակ: Չար պատ, խաղան ու խաղաղացուած, խալ ու Անաստուն, զանի մը արծ - ղուն մտնէր, օրորէր միատուրին մը մէջ կրտու - ղլլուած, իրարու վրայ կ'ուրէժ, կարծես հիմա պիտի մարին ...:

Բայց ինչ փոխ: Ժամուրները կը հասնին, խաւար, խաւար, իրարու ջրանցիկ փակած, ձեռք ձեռք, կենն, երախտներ, սակաւաթիւ արբեր, պատառուած, աղաղի կը խորանուէ, քոտաւ ու կ'անտուր: Բայց ինչ փոխ դարձան ... անոնց ինքուն աշխարհն մէջ հարպաւոր արաւիկներ թուրն են հատարն ու մակարներուն վրայ քալցիկ է հետաւոր Մուսիքը վեհապաշտ:

Եւ ասա յանկարծ կանգ կ'առնեն աղաւծ, զարմանաւոր... Իրան վրէժ, հարկա զորակք մը կարծի, կայալայ, նարնջալոյն մայրիկներ կը թա - փէ իրենց վրայ: Յր նալին հետաքրքիր, անյալ աշխարհ: Աշխարհ օրորէ իրենց անկանապակեւ - րէն դուրս պիտի ինան: Աշխարհ օրորէ կը տալիկ ներն երանկութեան ինքնով: Աշխարհ՝ պիտուղի, չաւատապող իրենց անտանն: Մինչ եւսարդի կը ծածանէր ծիրանալից, օրուն աղին քաղցիկները կը խալանկուէր թեկնը: անապառնայն շարժում - ներով: Եծուած զի Աստուած, փառք թնո կ'ը մը - լինէ: Ուրի մը ճեւ կարծի, կայալայ, Ծա - րեղալոյն զի կ'երգուէ ժամա՞ղ Ըլլածն էր քայց: Դալցէր, ու թեկնըր երկարած, կարծես դրոշմա - իսկ ու փախչի կը փոքրէր Անիկն, պատու կին մը քթին տէ՛ղ կը մոլորուէ, Եճանե՛նք իրա՞ն, է...

— Իրաւ է, իրաւ, Հայաստան՝ ունիւր է հի - մա, աս ալ անոր դրոշմակն է, յանկարծ մէջ մտաւ Անպարտի, Ամարտունէի մը պէս կուրծքը դուրս ցցած:

Գո՞ժ... կեղեցիկն կը յորդէր աղալային ճան թէ աստուածային ղոշլով: Անպատական ճան թէ չը - բխտարական ղոշլով որ թեւաւոր կը շըլէր, օրորէ հողիկ հողի: Արաղածը եկեր իր իրեն խալին պա - արածով, Լուսաւորչի իր-տակաւ կոնկերով: Արաղածն հորդալուէ: Ծաղը քոտնեկանիւն ու - լեկ իր հայրենի աշխարհի կ'ըրգար:

Գատարակը երկեղորոշութեանն էր թուէին ըլլալ պատառուներ արձականքներն: Արեւելին, իսկ խոնկի պարզութեան արիւր անտես մը կը րոպակուէր: Ու հիմա մարի չէր, պատառուէր թանձանիկն չարեկանչուն ջարդին վերջալուծ:

— ՉՈՒՆԱՅ Ժողովուրդ, Հայ պիտուրին ու - ներն, հայրենաւոր քանակ ու դրոշաւ... անաւտակ երաղարդ կողմալիչներ, նոր աստուր անկին վրայ, ամէնուտ, ամէն յ:

Մեկնեղին աստուած էր ... Աղալային կնիւղ - ցին, իր ճաղաղ Երեղեղով:

Արեւը մէկորէն հասած էր օւ Ժողովուրդը, խաղաղուն ու յախտակուած, սակաւի չէր հե - րաւորը ետաղարչին ջոպէն, մէկնէ որ թանկաւ - պետը՝ Գեղորոտեան, վրայ ասաւ զայն, ծայրէն օ - ղով պահե՛ց: Ապա սկսաւ հանրի մտառուայ մանր դաժմանք պիտին: Աշխարհ մը քարծա - ցուց, մաղը... մարդասեր չէր մնացած, միայն թիւ մը աղիկ երեք կնիւր, իրարու անկեղին քա - նի մը իր փախալին, երբեմն տեղ ջալլ կ'ընէին, աշխարհ միայ իրեն յաւած: Գեղորոտեան խաղա - ցաւ պատ մը: Չըլլալ թէ դաւադրութիւն մը կը արտքէին: Մտաեղաւ անոնց գաղաւթներն ու հար - ցուց:

— Խնչ կ'ուղչէ: Ինչո՞ւ չէք հետամար ...

— Ինքնով, չարապալ լլայլած քրտուր, աս դրոշակին մաս մը կարն ու մեղի տար:

— Խնչ պիտի թե՛ք քարիկին ...

— Մեկ կուրծքանց վրայ պիտի կարնէ, ամէն: Գր պիտի աղբները վրան, օրորվալման ձեռք չալցիկ:

Գեղորոտեան արի ի թեւան մնաց: Տէր Աստուած աս ինչ անպարտիկ երգական ոգի, անտեղիտակ հաւատք ու խորանի զգացումը իր լուծն արձանա -

Այլու՛ն

Կեցիք: Կանգ անոնք պահէկ մը, ընկեր, աս - անպիթաթարտեանն: քալարիկ վրայ: Եունը անոնք աս աղաւոր ձիւնիկին տակ, դիտուել, վախելու: քանի մը քոյգ անուն շորե - ձերն ու աս հանգի անապարտները:

Նալէ, դիտէ աս քալարիկներ յարտան լլայ - թան, որ սկիւր կ'առնէ հիւսախային կողմէն կը - կարկով ղէպիկ հարաւ:

Գեղեցիկ է, չէ՞, ընկեր, կողմին անտանուն - րով ու ձիւնիկաց խաղերով, օրորէ տեղ - տեղ կանանը... կարողո՞ւ երբեմն ալ — երբ մըր այլ - ուրեքներ ձիւնիկաց խաղերով կը հանդիպին, կ'ընան անոնց վրայ, մոլը — կարողոյ, մասա՞ղ գորաւորն երանգներ կը հաղին տարածուած մեր դիտար:

Անպիթաններ կարկի ցեղ մը՝ մանաւորիկ փա - տա իր իրաւ տեղեկներով, օրորէ արտն աստեղիկու - անի: Զիւնիկներով պէս արաւ կը մնան:

Այժմ, նալէ ընկեր, ճիւղ աս ցուցմատաւ ուղիով թեւալու:

Վերջին քալարիկային մէկ օղակէն՝ դարա - տափի երէն սկսաւ աս աղիկներուն, օրորէ շար - նը կ'երկարէ մինչեւ Վերջիկի լայն ու խորանի ջրանց:

Այդ դիտարիկ աղիկներուն: արբեր, օրորէ վը - րայ կարծէ ունեկողի ցունած՝ ձիւնիկաւ է, ա - ճան խորհուրդ կը թեկն, Կուտուցանն մեղի, թէ՛ շատով կը հասնի նաեւ տեղաւթար: Պիտի մերկանալ երբեմն իրենց կանանը... կայալայ ու ալ թա՞լ՝ դիտարուած հայաւերկը: դրոշակով անան ու մարմն պարզութեւն աղին մէջ էն հաւարուն:

Հիմա՞կ, նաւաւորքը թիւ մը երկեղորոշ, ընկեր, մինչեւ դաշալային այն մարտ, օրը աղիկներու խաւար մը անաւաւ կը յամարէ, կը դիտարէ: Եւ կարծէ դեղարկը ճեղ մը կ'ընէ աղանիկ տարեւ, իր կանաւոր թիւրն մասա՞ղ պահեցի՞ր՝ զեւ աստն մըր այլ: Անոնք, ընկեր, աւելի ոչ հասած տեղա - յինն են՝ իրենց դիտարիկ փոփոխե՛ն ալ պիտի ուշանալ քանի մը օրով միայն:

Այժմ ալուկ վիզորդ ու դարուած ցուցաւա - րայ հետ օւ դիտէ աս կողմի ի վար: Չե՞ս հի - մա, ընկեր, այդ օրերներն անտուր թեւաւոր... կարծի վարդալային: Եւ՝ զիւրթ պարուն, ինքա - ցում ու արկին երանաւ ասուն: Անոնք ալ, ընկեր, Կը պատահալին խաղաղներու: արեւ խալարիկ, ցիւղին կ'արմ տեսակին, օրորցնէ Բարսեղան կարկի հե - ղուկը կը պատարատուէ:

Անոյւր, ընկեր, ետաղարիկները գաւաճ քոյրը աղիկներու հիւսախային կողմերուն վրայ քարծա - ղէն ու կարճ - կանանց երեւցածները: Անոնք՝ Կը - նալցիկ է շատաղալար մտնուէս, անաւալին են եւ աս հաւաթալի՛ Լոյնիկներ: Անոնք ցանկապաւ կամ վահանի դիր եւ կատարէ հեւախալային ժիւր եւ պաղ քանիկն՝ ՎՄԽարալային ղէճ աղիկները պա - տա:

ցունին ու յուզումին մէջ, երբ նաւաւորքը յառեղ անոնց պաղաւտանքին աշխարհն, փութը չէին - ցաւ եւ ընդդիմութեան ամէն մասնածաւ անաւ: Դա - հանքի ճամբան թուէ: Ու անիկապալ մաս մը ե - լիւր կ'ընէ վար մարտեղով յանձնե՛նք անոնց:

Հոգեկանով, աղալայ, վերադարձաւ: Իր քե - ղան, եւ արմուկները կ'ընթացուած՝ երկար տանն թաղաւեղաւ: Խորանի խաղերուն անիկներուն մէջ: Այնեւ աս պիտի, իր քոտնեկանութեամբ, աշխար - հուն կը թուէ անդրկանակալ, աս երեք կնիւրն կ'ըլլին թով, որ կեննէր, աղալային արձողը դանձ մը կ'ուրարէ: Չարմաւարի քան, ամէն անգամ որ համբի կը սկսէր Կոմ ձեռքէն կը թափէին մանր ճաղաղապարտներն եւ կամ զոտուրովներ մէջ փա - լած իր կողմը մղարձալաւ, ճիւղի մը փառն կը հա - ճարտութեան վերադարձուն: Ծաղա՞ղ թէ՛ ճիւղ ժամանակ անցաւ: Խնչ դիտար: Ծանկար, ճիւղեղեղ կնիւրն: Ծաղար մը դիտացէ, որ քանակ - ներով, զիւրիկներն ու միաւանիկներ, իր վրայ կը խոփէին աղալարիկով:

Մեծը ալ կ'ուղչե՛նք, մեծը ալ կ'ուղչե՛նք...

Գեղորոտեան ցանկեղ տեղէն դաշալար: Խնչ կ'ուղչին, ինչ կ'ար... աս մտաղիկ անկեղ - ներն: Կին մը՝ խորաւ, քալարիկ, օրորէր դիտին զաւակով կը քալարակէր իր օրորակներն, աս - ճիւղաւ:

— Եւ տղա թաղարի, արտն վրայ քաղ օրի՛ն, խաղ կանչիլին այն օր, փութը մը հացի ճամբ, օր մանկէ՛ն: Այս օր տեսնեն... ամէնէն մեծ կուրթ իր Խալալ իրաւունքը է...

Ինչ ասով ընդդիմութեան նահանքի ճամբան քանած Գեղորոտեան, հիմա հոգեկան պարտու - թեան մը մասնածաւ, կը յամանէր, յանձնելով ետաղար ի կնիւրն ճիւղաւ:

Պա՛ճ մը ետք, դրոշակէն քան չէր մնացած: Միտար իր լուսէր Անպարտին ճալին մը՝ Հնչեղքը, իրաւան, միաճաւուն, աւելի օրորաւոր, ասիկ հայրենալուծ: ԵՐԱՅԻՄ ԹԻՐԱՆԵԱՆ

Աղբիւր

ՅԱՐՏԵՐ

ԳՐԱՌՈՐ ԹԷ ԲԵՐԱԿԱՅԻ

Հնա՛ւ ամսեր մեծ ժայռին տակ, փափրիկ տաքիւր,
Մերքս տառած բուրբուրդ մըլ քեռիկ կրպա,
Մերքս վարդի փառնիք մըլ տէս ծաղիկ կ'իյնայ,
Հնա՛ւ ամսեր մեծ ժայռին տակ, փափրիկ տաքիւր:

Հովիտին մէջ դռմն կը ծայնաւ տաւտ իրկում,
Անբարոյ դէմ միշտ ցամախով չոյկ եւ ալումս,
Ժողովարդ մէջ քէ յոյս տանի եւ քէ ալումս,
Հովիտին մէջ դռմն կը ծայնաւ տաւտ իրկում :

Երգէ՛ ինծի ինձ տրեւոյ երգըդ գոյարիկ :
Երբ կուգայի մատիկ ժայռին տակ սիրտսում,
Երբ կ'ընդունայ բուրբուրդ ինձ իրեքստ հեռում
Երգէ՛ ինծի ինձ տրեւոյ երգըդ գոյարիկ :

Պատմո՛ւ ինծի մեր յուշերում ինքեքց Գարաւոր,
Երբ արտակերք քննիք ինձ մեծ ամբաստան,
Երբ էա եւ իմ տաղմ էր մերք մայր լալի վրասմ,
Պատմո՛ւ ինծի մեր յուշերում ինքեքց Գարաւոր:
Մարտիտ ԵՐԱՐԱՆՈՒՄ ՍՐԱՅՈՒՆ

պանելու, անոր թափը, ուժը կտորեկը բերգործն չէրտարու համար :

Առ այսպէս Լաւոն է, չէ՛, ընթիւն: Օրեր տալով ծծածաներու երանման ալ զառթան՝ ծնկանն են մեր զոյգները, որոնք շատ արտուր խաղեր, պարեր կը արարէին երգիչներու վրայ, խաղերու քա՛մ-նումս, զի՛նք մէջ ստալով ու ճա՛նալով :

Գարան, լեռները բարձրացած օդաբերուն իրենց նարմին ու սքերտ զանոնքով չնման վաթ կ'իյննէ: Կը վերադարձան ստորին Ալպաններու քաղաքներէն ու Լիւպլանան արերու կողմերն, գիրկ - գիրկ մէկ ու ճարդ կապած եւ, գունդներ թռիւի, իսկ այս վերջիններն ալ յուշակ եղան :

Մեծն անգամ, որ անոնք երանման կ'անցնէին չնդերի պէս գնդի զէմ զէմ լայն ու միակ դիտաւոր փողոցէն, մանուկները կը խառնուէին անոնց եւ կը խախտան իրենց մանկական քրքիլներն ու ծայնէին խառնելով ոչխարներու լիւններուն՝ ու քանդակներու ծայններու, երա՛ւտ թիւնս :

Ահա, այս պահուն, ընդեր, յուշումի ալիք մը կը խառնէ վրաս, ներդաշնակուած զանդերու անոնք նուազուկ հետս: Առ ես, կը կարծիք թէ՛ այդ զան: Գրկներու ծայնը, մեղիկ լինելը հետաւոր արժա՛գանք մըն են ... եւ ոչ թէ ներկայ այդ պահուն օտար երեքի մը՝ օտար զոյգին մէջ :

Գանձերով վերացած, քարացած ու անշարժ կը մնայ: Այսինքն, միտքս ու չեմ դիտար այ ինչեր ինչ ճեղքակ ոչխարներու երանմանը կ'անուն ու իրենց զանդերն ծայններն խառնուած կը տանին, փոփոխ սքերտ մամուլի տակ թողած արեւուն - քամ ...

Երբ ամեն անգամ, այսպէս, աշունը կը հասնի ու օրսի կտանալը կը բարդիւր, օրորոցներն ալ ուտուն իրենց զնգներն՝ ջուլտա - ջուլտա օրաշնակով զետէ: Դուքս՝ ամեն դիւ են իրենց պարագ ժամն - րուն :

Ահա կը լսես, չէ՛, ընկերդ զնգներուն ծայններ ամէն կողմէ: Կարճէ՛ք չեն օրերու... պատերազմի

Ընարական վերին պաշարին, նախագահու - րեան զոյգ թիկնաւորները, զորավար Ալբերտ - ուրը եւ կառավարիչ Սթիվենսը, փոսեր եւ, մա - տաւորակաց, 430 ճա՛մ երկու ամբաստն ընթաց - քին :

Հասարակ մահկանացուն եղբայրացունքն է, անշուշտ, որ այդ ճա՛մերը, բաւաւ բաւ գրած է - րն, երկու երեւելիներն: Եւ, երեւակաւաբար, ինք - երեւն մտածած է:

Պատմո՛ւ, եղբայր ամէն օր ալ ճա՛մ կը գրուի՞ երբ ...

Բայց, մեր Հասարակ մահկանացունքն տպաւ - րութիւնը սխալ է: Երբոր ճա՛մերն ալ, անշուշտ բա - ցատու թիւմը, գրուած էին ուրիշներու կողմէ:

Կառավարիչ Սթիվենսը զերեւ է հաղի. քանի մը հաս, իսկ զօրավարիչը ոչ իսկ մէկ տղ :

Այդ հողը յամենուրէն է յայտնի Հրապարակա - ցիւրներու փողոցներէ: Ինքս քանիցիւրիկն անուրը կը լիւնէր, չնմա, ամերիկեան մամուլին մէջ: Հին ամեններն ալ, նախադանական թիկնա - ծունները իրենց իրենց ձեռքով գրած չէին իրենց ճա՛մերը: Երկինս, երկու օրացանով նախադանակ - անքն, Ուիլյամս եւ Բոլդվին, ճա՛մերը կը խմբա - րէին ժամանակահատիկ: Որովհետեւ, այդ, ճա՛մա - գրութիւնը մամուլագործի թիւն է:

Միայն բուրգական հեղինակ, պաշարներու ա - տուր կը մեծանուն Ալբր ճա՛մը կը խմբագրէ ստանի մէջ ճա՛մաց միտքը: Բացարկական յայտնի զնգներու ճա՛մերը, բնագործակալ, կը խմբագր - րեն ժամանակահատիկ կողմէ, որոնք դա՛մինքն Ծա՛մ յեթանայէ ետք, կ'ընթարկենն ու կը դա՛մաւորեն զայն: Մահաւանդ, կըր ճա՛մերուն մէջ կը յիշ -

մը դաշտը կը գտնուիք: Նաչէ, Հոմաս, զէլ ան - զին մէկը նապաստակ մը կը հնուտանգէ իր շնիկ - ներովը միմիակ, զնգը միշտ պատրաստ - քին աղիւր ընումս:

Երբորքը մը թռչունը կը հուռնէ թէ՛ Թուիկ - Թուիկ: Երբորք մը ըրտաճար կը փնտէր դարա - տապի մը քարճարանն ու զոյգ խոտերուն մէջ: Երկինքը իրենց զիջիւրը միշտ զնգները քարճելով յուր ըրտըր կը դա՛ման :

Բուրբերու, կողմերուն, ձորերուն խորքը, դարաճանաններուն վրայ ու դիմաճանան ալիւրներն մէջ՝ օրը կը փնտնէ: յանուն Թա՛ւ մը միտք ... Թէ՛ հանձնը ու դրասանը - մէկը, եւ միւրը, ընկեր :

Առ այսպէս Լաւոն է, իկամ, նստած սուօք - արտուած ամէն դի, սարկուն վրայ ու լեռներու կո - դրներն: Դաշներուն մէջ ու միջեւ զնգերին նեղս: Քախման, տխուր ու դա՛մաւոր աշուն: Առ յուսում արագովական տրեւանքով: Երկու թիւն: Առ այ - նունհետեւ ընկեր, կուգայ շարժաններու թիւն - միջն՝ ձեռնը:

Այս կը՛ր, օտար զոյգ մըն է, ուր եկած իկածն - ան - եկած չլլայի բարով: Առ չեմ կրնար հե - ռանայ, ցաղիք: ... Աստու այլ լեռներ ու դաշներ: Բարբ, աղիւր ալիւրանները բրդուն ու կալմուրան, Ժալան: Միմուրն ու քանուկ զնգիւրուհիներ :

ուի զէպեր, Թուականներ ու Թուանաններ :

Հայաց ամենած անգը ինչպէս կը պատրաստուի կը ճա՛մերը: Այս Հարցին մէջ ալ օտարներուն չնգէ հետեւի:

Նախ, մեծ ամօթ է որ Հայագիւր երեւելի մտա - ւորականին - կամ ոչ - մատաւորականին - ճա՛մը ուրիշը գրէ :

Ինչո՛ւն, ես մարդ չեմ, ես խելք չեմ: Եւ քանիքս չեմ գիտեր: Մեղայ Աստուծոյ ...

Ենայ, մեծ ամօթ է որ Հայ քանակական ճա - ռը գրուած լլլայ՝ նորիկի կը կողմէ:

Իմ աշխուրհ մէջ աղէկ նայէ, բարեկամ, ես հնուտոր ծնած եմ, զիպարի չեմ: Մահ օգիս թ վեր ճա՛մ կը խոսիմ: Երկու՛ն պիտի գրեն ու եր - դա՛մ եղբ ...

Այս յաւակնութեան պարճաւորն է որ ունիւրիւր Կառավարի թիւնն անկանիւրը կը ծակեն, յամար, չլլալովը յայտարարութիւններով:

Հանգուցեալս, ոչ միայն մեր յարեկի բը - ժիւրիկն ինչ էր, այլեւ մեր ամենունս ...

Պէտք է խոստանալի, անպէս, որ շատ ալ անբարձեւալ կը Հայաց աղիւր ճա՛մերը գրուած լլլան, քանի որ անոնք բաւին իրական աւտումս ճա՛մ են, այսինքն՝ շատ անգամ քանակականներն մարդանք, երեւելի ու ց պարագ լլլալու իտ - յալիւր: Անիկ ճիւր, բաւ, բաւ, բաւ: Հայաց անդուպական աղիւր ինչ ինչի մասին ալ Խա՛մ, վերապահակ է Ուրեմն, կը արտասանուի Ծա՛մից որ դարձու են թէ բերանացի, բաւաւ արարներու - թիւն չլինի:

Ետտ կը վարձամ որ, օրին մէկը, երբ անկա - յութիւնն ունենան, մեր արտաքին խախարիւր ալ կը ճա՛մերը դրած չլլայ: Եւ որնեմ քանիցն շաղ - ակիցը բաւոր եւ տարին տասնեկու ամիս պատ - նալով ունենան՝ օտար անոր հետ ...

ԵՆՈՐՈՂԱՅԻ

Բայց այս բոլորը խորթ են ինձի, ընկեր: Անգու - ճա՛մեր մը կը ծայնի, հետաւոր ճա՛մեր մը որ կը կո - շանայ, կ'ուշանայ :

Առ ես, կարծե՛ք կը հասնիմ, կը հալիմ ու կը մալիմ, օրէ օր ալը ճա՛մերուն նայելով, տարիներ ի վեր: Առ ահա, ալուրիս ալ սխա՛մ են պարտիկն ու քի միմ, կ'արձնուիմ ու կը աւալայիմ, տարուն տարի կ'ընդունելով ամէն քան:

Գանի - քանի տարեկ թախիւն ու զոյգնաւուն, օտար պարճներ են որ կը դիմաւորեն, երազով մեր Հայերի զոյգներուն անոնք ու իսպաղ աշուն - չիրք ...

Ն. ԵՐԱՆԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ամերիկեան զիտարը պատ - ունեւորը կ'ընէ թէ՛ նոր ծաղիկ մը մ'ալակուի, ու ճեղքանքիւր. համար ՄԱԿԻ խոստարը պաշտոն - նաները:

ԹՈՒՐԿԻՆՈՅ արտաքին խախարիւրն այցելու - թեան աղիւր, խոսակական թիւրքերը քո՛ւսմանուր - թիւն յայտնելով չանդերմ, զորճանան չեն պո - նեն Թուրքի-խոսակական զնգանքութիւն մը: Հոս - քի կ'արձնուի, հարաւ. արեւելեան Ներպոլսն եւ Միլիթրիականի արեւելեան զրմար կարելի է պաշտպանել միայն Առաքանտեան զանկնով :

ՀՈԶԱԿԱՅԻՆՈՒ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

ԺԲ.— ԷՐ ԿԱՏՈՒՆ

Կատուն անցնէ յուրը եւ աղբիւրի մէկը դռան Լեռնովից էնէ: Աղբիւրի մէջ էր ինքն Փարսի անու - նով: Եւ արմիւնեան ինքն եւս սեփարտի պիտի աշ - րատուէր Արմանին հետ, Կատուն տեսաւ, որ այս նոր օգնականուհին չնդլ հաւաքուի էր Արմանին՝ նախախրած զնոյններու սեփարտի: Ինքն՝ - կամ, ինչպէս Գիմաղալեան ձայնաւորն էր չու - տով սկսաւ հարչուի Ալիոթի - զիպըր ու անմուտի կին մըն էր պաշուհաւորիկ, եւ Կատուն զէն ննդ - ուսմ չէր երեսուն հանդիմ զէն ժամանակ վերել, Թէ Արման զայն եւս կը սիրէ:

Կատուն երեւն խաղիւր կը մատնուէր կըր Ալիոթին կը նայէ: Փաղիւրի մէջ, ուր կը մնային ժամանակաւոր կերպով, Թախանանք Արմանին, որ Ալիոթիը դաւաւտ զրիկ, անկի անկարեւոր պաշ - տումով մը: Արման փախցան եւ քաւ Կատունի, Թէ կը նայանամ:

— Աղբիւր չէ, բողբոջ Միլիթին: Վերահաս ա - ղէտի մը նախադաշնակըր անիմ ...

— Նախկինով կը նախադաշնակուէր քանի կ'ու - ղես, քաւա Արման ինչպայով :

Առ արգաւթն, ինքն Փարսին, այլ անունով

Վիլիէն էր, որ աղէտի մասնէք խոսքը:

Վիլիէնի հրամայական էր քաղիկ երկրորդա - կան տեղեկութիւնն էր — Թէ ուր պիտի գրկուէր այսինքն զուգըր: Կաւ տիւ Նորի ծոմերը զէմը ելաւ դիմանի ինքնապայ մը, որ թուեցաւ իրեն եւ ինք սխաւ գզուկութեամբ Հարցողիւրովը զայն: Միկա - տեք, Թէ զիտուրին ետեւը նստած էր մարդ մը, որ Փրանսիան թիւր կը կարդար եւ մօտէն կը հե - տուէր իրենց խոսակութիւնս:

Չնկատած, թէ մարդը հետեւեալս իրեն, կըր դուրս ելաւ արժաւանքին: Առ ալ կանակեցաւ, որ Հետազոտման տակ կը յայտըր քանի մը օրերուն: Բաղադարին Հարցաւորով մարդիկ չեմով կը հե - տուէին ինք: Տեսան զիպըր Արմանին ու եզ Կա - տունին հետ: Վիլիէնը Հետազոտմանով երեսուն Հա - նանք թէ: Իրենց կիներուստիւն եւ թէ ընկալա - ներ: Եւ, 18 Նոյեմբեր 1941-ին, կէտիք աւա՛ր ժամը 5.30-ին, Արման եւ Վիլիէն մեքարակաւորան ծո - վալակ Վալթըր Վիլիէնով Գանարիկի դիմանի Հա - կարտականակ պաշտպանութիւնն կողմէ:

Գանի մը ժամ վերել մեքարակաւորան էր հան - Միլիթին Գարբէ: Չն - օտեկանութիւնը արդեւա - փակեց զայն դիմաւորական քանտիլիկ զի մէջ: Իր խղիւրիկ: Հանգուցեալս ինք ստապիւրիկ լլլալով: Թիւս անգամեց եւ Կատունին: Առ մէկ տեղեկու - թիւն ունէր միմաներն: Արդեօք Արմանն ալ մեք - արակաւորան էր: Արիւն չէլ քանուած էր Թ

Արդեօք թիւնը կը միայն անողով խա՛ւքներն: Դոյզ մը անցաւ մարմնէ մտածման մը յարչա - րանքներու մասին, որ Հասարակար իրեն կը սպա - անէին: Ճակատն պիտի գար զիպերը կը արտաք -

նեքով ...

Մութը կ'ուրեք: Իր խաւար խղիկին մէջ, Կա - տուն մտածեց, թէ մարդ ստուգաւ իրեն կը սպասու: Կը զոյգար երեսակայնով մեք, զոր ալ պիտի ստուար Հասարակին: Յանգու՛ր, մեքուրն լուրը փառեցա: Դուրս քայուեցաւ եւ ներս մը - տաւ դիմանի Համազոտմանով մարդ մը:

Կատուն նստած մնաց իր ցած արկունի վրայ: Առ նայեցաւ անոր ծախանիկ նախաւորով մը: Միկեւ ալ անոր ժամանակ իսպաղակ ընկալեցով զին. նշաններուն, ան Հակոբյան թէ՛ մարդը չլլալովը զին: Թիւրքանցիկ պիտի չիքործէր զայն, եթէ քաղաքային զիտաներ Հայա՛ւ ըլլար: Թողչ քաղաք կարծես ինք պատաշանք ար մար - դուն: Բուն ջաղախուրտ զուգեւորներն չէր ալ: Մարդուկ կեցուածքն ալ անակնելի մը եղաւ իրեն համար: Կը տեսնար դրան առեւել, կ'անա - կը պատին տուած եւ լուս կը նայէր Միլիթինին: Անոնքը, տեսակ մը սեւեռուն աշխերով կը դիտէր:

Կատուն Հեղաշեւտ Հանգարտեցաւ: Ոտքի եկաւ: — Պարտի, քաւա, ինչո՛ւն Համար մեքարակաւորան եմ:

Մարդը յայտարարեցաւ: Անու խոսիկիւր կը պայթեցներ Միլիթինին: Պա՛ւ մը վերել սկսաւ իտ - սիկ:

— Այնքերիւմ կը ըսակէիք:

— Այո, Այնքերիւր:

— Փաղիւր հաշարիկ զաղաք է, այնպէս չէ՛: Միլիթին անոր նայեցաւ սարսափով:

Թաղա՛ւ. Կ. Գ.

Բ. ՔԻՆԵՐ

U6P BOURC

ՄԵԻՆ ՈՒ ՃԵՐՄԱԿԸ 1952ԻՆ

4.— ԳԱԼԻԼԵԱՆ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐ

Պաշտօնական երկու հոծ եւ շէն զաղութները, Պուլխարիտա եւ Ռումանիա բոլորովին աշխարհ -
ուած են, իրբեւ հետեւաճը յոր կարգութաւորքին, որ
վերջ վայր յրբեց ամէն բան:

Երկու երկիրներում ժողովուրդներն ալ չեն
շահակաբան կարող բռնականության, ինչպէս
ժուռ արարեան երկիրները: Եւ առկայն ի վիճակ
չեն արտադրանքով, քանի որ իրենց դիման ունին
Խ. Միութեան զինու ուժերը, ինչպէս ամէն տեղ
Երկու քիմ մէջ ալ յաճախելիք են կրտսերական
դիմադրութիւնը եւ ստորեկան խլրտումները,
պարզապէս չարաքաղութեամբները:

Օրդւան կուռքերէն ոչ մէկը ապահով է իր
դահլուս վրայ: Ամէնէն պատասխանատու իշխանա-
ւորին թիկնաթուր մէկ օրէն միւսը կը վերածուի
պիտակածոյի աթոռակի մը կամ դնդակահարութեան
սեւի մը:

Այս ահռաարարական մէջ, փոքրամասնութիւն-
ներն ալ կը տրորուին թիկնեւուն հետ: Հանգիստ
են այնքան որքան թոյլ կուտայ տղեւտական կար-
գոտարարը:

Անոնք ալ սա՛հմանուած են «սոցիալիզմ կառու-
ցելու»: Նոր աղիլանշանով՝ «սոցիալիզմէն կոմուն-
իզմ» սուբայու :

Իրենց ամբողջ ազդեցին եւ ընկերային կեանքը
ենթակայ է նոյն ձուլածոյ կադապտրին, սկսելով
դպրոցէն եւ աշխատանոցէն :

Այսպէս, Ռուսներոյ մէջ փոխուած են փոքրամասնութեանց անուններն ահպամ: Հայկականը կը կոչուի «Ռուսէն» ժողովրդական ռեսպուբլիկայի հայ ազդարակչութիւնը:

Անշուշտ իրաւունքներ ալ կը վայելեն, համա-
ձայն խորհրդային սահմանադրութեան :

Օրինակ, դպրոցները նպաստ կը ստանան պե-
տութենէն: Եւ աշխատաւորը կ'օգտուի ընկերային
օրէնքներէն, առանց խտրութեան:

Բայց, ի՞նչ օգուտ այդ շնորհներէն, երբ բռնութեան եւ անարդարութեան մղձաւանջը կը աւերապետէ ամէնուն գլխուն վերեւ :

Ոչ տանտէր են ներքին գործերուն մէջ, իրրեւ
համայնք, ոչ ալ իրենց ճակատադրին տէրը՝ իրրեւ
անհատ :

Ուրեմն, սրկու երկիրն Երուս մէջ ալ, մեր տա-
բաղիք բազմութիւնները պարզապէս թիւ են :
Համարեք ծառայելու համար միեւնոյն նպատա-
կին, — «Կոմունիզմ» : Ամէն բանէ առաջ եւ ամէն
զնով :

[illegible]

Հանրային կարծիքը եւ կարմիր քարոզութիւնը
կը վարեն երկու պարբերականներ, «Երեման»
(Մոֆի) եւ «Նոր Կայն» (Պուրբէշ)։ Երկուքն ալ
ընչէն իրենան ուղղագրութեամբ եւ նոյն խառնի-
ճաղանձ շարագրութեամբ :

Դպրոցներուն մէջ ալ, ամէն ինչ ձուլուած է
բոլոր կիկեան կաղապարին վրայ: Տառերէն մինչեւ
քառերը:

Ուրիմն երկու պաշտոյները, համապատասխան 55
60.00 տարադիրներ, կը կազմեն պալբանեան
թելը լենին - Սթալինեան արշաւին :

Յոռմախայ զազուրը ազատ մնաց այս արկա-
ծախնդրութենէն, քանի որ երկիրը միացած էր
արեւմտեան ժողովրդականութեանց եւ կրցաւ դի-

Դժբախտաբար դադութը չունի նախկին համարանքը եւ ուժը: Երբեմնի 30 — 35.000ր իջած է

Յուրաքանչյուր 10.000 հ. շահաբաժնի սեփականատերի համար : Այս միացությունը մեծ մասով ամփոփուած է Արթուրի և Է. Էֆրեյ Թունստունի մէջը : Սեյանիիի մէջը կը հաշուեն 1000—1200 հոգի : Մակեդոնիան և Թրակիան զբաղւած պարպուած են :

Երևանի մէջ չկան տարադերձեւ մնացած հին :

Ե.

զակի մը հետ, ժննդագետք դրած խոտանալով : Իբրեւ թէ երբեք լիճ բոճոռանքը անձնատուր ԸԼ - Լալով ԳՐԱՄԻՏԻՆԻ անթիւր իր ծանուցանէ թէ պարտաւած է առաջին հնգամեայ ծաղկողը եւ թէ ընդհ. քննարկութիւններ պիտի կատարուին մօ - Լալով : Գարապետը այս առթիւ ճառ էր խօսողով, բայց թէ Բաղրամեան առաջիններէն զբերելուամբ են եւ Զինատան գտած է իր հողային անորոշու - քիւնը բացի ծորոնգայէն : Կը կարծուի թէ Խ. Միտիլիւր եւ Զինատան նոր փորձ մը պիտի կա - տարեն յանուն խաղաղութեան :

ԵՄԱՓՈԼԻՏԸ — Իր հիմնադրի նաւագետը հար - ցանկանալով, ծանօթ աղետն առթիւ : — Գայ - Թանի եղբայրները շատերն ստացան Զրաւս. կա - ռուպարութիւնն, իրենց բաւարարութեան առ - քիւ ըրողը շնորհիւ փրկուեցան բազմաթիւ ճամ - բորներէն :

ՆԱԽԱԳԼԸ ԹՐՈՒՄԸ տեսակցութեան մը առ - քիւ ըսաւ. — Ե՛րբ Թուրքերը արեւմտեան աշխար - քէն վաղ յարմարէին 1950 Յունիսին, Քարէլայի պահանջները պարկաշուկէն, Մանթիկայիները եւ իրենց զանաւորները պիտի չէկնային կոստենիլի գոտիները : Ի՞նչ պաշտօնավարութեան շրջանին ամէ - ղէն ստակարի վիճակ եղաւ ամերիկեան զօրք զըր - հիւ Բոլոնի : — Զօր. Մը Արքըր — Էնթոն Բոլո - ռին այն մեղադրանքը թէ պաշտօնակի եղաւ ո - րովհետեւ Գիտէր թիզ, պատերազմ յարուցանել Սալոն. Արեւելքի մէջ :

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐԸ

Նախճանութեան Ծ. Կ. Խաչի Երբ. Կարու - քեան եւ Փարիսի շրջանի ժամանակագրու : 30 Դեկտ. Երեւոյթի օրը ժամը 2ին, Sociétés Savantes-ի մէջ արգելի մէջ : Գեղարուեստական ճոխ բաժին : Բացան խաչ Երբ. Կարուքեան կողմէ : ԵՄԱՓՈԼԻՏԻ ԺԱՄԸ ձեռն 3ին : Մուտքը ազատ է մանուկներու : Նախքնքի - ռի բախում :

Տէր եւ Տիկ. Զաւիթ Ծովանդեան եւ դասու - ցիներ, Տէր եւ Տիկ. Վարաժ Ծովանդեան եւ դասու - ցիներ (Պոլիս), Տէր եւ Տիկի Լեւոն Ծովան - Դեան (Մարաշ), Պ. Օննիկ Ծովանդեան (Պոլիս), Տէր եւ Տիկի Մկրտիչ Ծովանդե - ան (Պոլիս), Էնչուկ Նան Ծովանդեան եւ Ի - փիգեան ընտանիքները եւ աղայականները իրենցիկ ջառօղ կը ծանուցանեն իրենց դարձուելին եւ աղ - դականին :

ՕՐ. ԶԱՐՈՒՆԻ ԳԱՆՃԱՆԵԱՆԻ դասնադէտ ժամը որ տեղի ունեցաւ չարաթ, 27 դեկտեմբեր : Յուլաւորականութիւնը պիտի կատարուի 29 - րեւոյթին, 31 Դեկտ. ժամը 10.30ին, Փարիզի Հա - յոյ Եկեղեցին, 15 Rue Jean Goujon, ուրիշ մարմի - րը պիտի փոխադրուի Եսայի գերեզմանատունը ամփոփուելու : Համար իր ընտանեկան դարձարա - ւին մէջ :

Մալաղա շտապողներն իր խնդրանքի ներկայա - իր պող ձկնաւով : ՅԱՄԼԸ — Հանգուցեցող ծանօթ իր հարա - րին գործունէութիւնը, իրեն Էնչուկաղաւթուի Կ. Խաչի, որուն գործունէութեան ծառայած է մեծ տնտեսականութեան : Մեք ցաւակցութիւնները :

Կարգադր. գիտի

Դեկտ. 31ին, ժամը 22ին մինչեւ լոյս : Գարունադէտ կազմակերպուած Ս. Խաչ Էնչերակ - ցութեան կողմէ, ի ճապատ քաղաքական ձեռ - նարկներու : Hôtel des Ingénieurs des Arts et Métiers-ի շէնք արձակուելու մէջ 9ին, Ave. d'Iéna. Métro : Iéna : Ծառայ, Ծոյ պիտի, առաջինները : Կը խնդրուի նախապէս ապահովել տոմարները եւ սեղանները դիմելով, տոմարներ ժամերուն Տիկին Գուգեանի, Wag. 99-ն եւ WIMAX Հաստա - տութեան 25, rue Trévis, Pro. 44-39 :

ՄԻ ՄՏԱՆՈՒՄ

ԿԱՆԱԴՐ. REVELLON

ՈՐ ԱՆՇԵՆԵՆԻ

ՃԱՅՄԱՐԱՆ ՍԱՍՈՒՆԻ

Մտանքի է ձեռի համար եւ պիճն բոլոր պատարաստ է, ճոխ խոսքերով, նուազ - պարզով, զգալով, որովհետ չեն անգրեւի :

Միտքն անսխալութիւնը, փարիսեան արուեստ - օղանքը, ճարտարական խաղի եւն. : 31, Rue d'Alexandrie - Paris. Métro : Réaumur et Strasbourg - St. Denis

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵՇ ԳԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

ՅՐ. ԿԱՐՈՅՏ ՈՒՅԻ ՓԱՐԻԶԻ ՄԱՆՈՒՄԻՆԻՆԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԳԱՐԱՀԱՆԴԵՍԸ

Յունուար 11ին, Կիրակի ժամը 4եւ 12, Cercle Militaireի քրահներուն մէջ

ԳԵՀԱՐՈՒՆՏԱՍԿԱՆ ԲԱԺԻՆ. — Հայկական պարերու. Նոր յայտագիր, ղեկավարութեամբ

ՕՐ. ԱՄՍ ԳԱՆԴԵՆԱՆ, Կոմիտեան պարեր

ԲՈՂԱՆԻՑԻ ԵՂԵՐՈՒՆԵՐՈՒ Կողմէ

ՀՈՉԱԿԱՆՈՐ ORCHESTRE CUBAN TET

Սեղանները վարձով հետաձայնելով Ale. 16-65:

Համագրայիմի հաւաքոյթ - ճաշը

ՏՐԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՌԹԻ

Համագրայիմի Փարիզի վարչութիւնը հաւա - քոյթ - ճաշ մը կազմակերպած է Յունուար 3ին, չարաթ երեկո ժամը 8.30ին Արարատ ճաշարանին մէջ, 51 rue des Ecoles, Paris (5) :

Մարդերու ժամանկութեան համար 500 Ֆր. : Արձանագրուի երեք Հայ դասուցիները եւ ՅԱՄԱՐԻ վարչութեան ժամ :

ԱՐԱՔՍ
PARAXE

ՄԱՆԿԱԿԱՆ
ԳԱՆԿԵՐԱԶԱՐԻ ՊԱՐԵՐԻՄԱԹԵՐՔ

Կը կառուարաւոր ամբը 3 անգամ

Բաժանորդագրութեան պայմաններ. — Տարե - ւան Թրաւոն 1000 Ֆր., Արարատի մէջ 1400 Ֆր. : Հաղթ. — M. HOVHANESSIAN 14 Rue du Soleil, Paris (20)

Tél. Tru. 47-46 C. C. P. Paris 7065-15

Մաճօր — Հայերէն թերթ ծախսողներու քով 30 Ֆրանք թիւը : Լոյս տեսաւ Բ. քիւր :

Հանդես տօնածառ

Կազմակերպուած Ծ. Կ. Խաչի Իսիկ մանուկ - ցի կողմէ, այս կերպի կատարի վերջ, ժամը 3ին : Միքել, արտաստանութիւն, հալի. պարեր, Խրիմեան զարդի աղակներ - աղակերտութիւններ կողմէ :

Գիտի ներկայացուի Ծ. Թաւանանի ՏԵՐՈՒ ՈՒ ՄԱՄԸ : Դարցիկ աղակերտներուն պիտի բաժնուի նախ - քիւրի իր պտուղ : Մուտքը ազատ է :

ՄՐԱԶԱՆ ԹԱՏԵՐՈՒԹԻՒՆ ԼԻՌՆԻ ՄԵՋ
Ի ճապատ Հայ Աւետ. Եկեղեցոյ շէնքի հիմ - ճաղարանին, 3 Յունուար, չարաթ ժամը 20.30ին, François Coppée արահի մէջ, (8 Rue Victorien Sardou) Կը բնագրուի Խաչի եւ ՍՄԻՆԻՆ (Աւաղին անգամ ըլլալով Հայերէն) Տոմարները իր ծախուի նախապէս եւ հանդէսին օրը կիշին : Հանգուցը կը վերջանայ ժամը 11.30ին : Կը խնդրուի ճշգրտագ ըլլալ :

Պաշարութիւն. . .
Ուշարութիւն. . .

TAVERNE MAUBEUGE
6 RUE MAUBEUGE, PARIS (9)
Հեռախոյն TRU. 85-47

ՆՈՅ. 29ին սկսեալ ամէն գիշեր, ժամը 8ին պիտի նուազեն, Պոլսէն յատկապէս հրա - ուրուած ջուրիակահար ՄԿԻՏԻՃԵ Եւ Ուրի ԳՈՂՍՍ, արեւելեան նուազի ծանօթ վար - ականները, ընկերակցութեան երջանակի - պարուհիներ :

Համալսմ եւ պիտակտան կերակուրներու կարգին ամէն գիշեր Տ Ե Օ Ն Ե Ր - Բ Ե Պ Պ Ի լիպէ եւ ճաշարանին կողմէ խմածով պարտաւորուած արեւելեան ամէն կարգի ա - նուիցիները :

Հարմարութեան իր հաւաքոյթներու համար սրահներով է արաքի Métro Cadet, եւ Pelletier եւ N. D. de Lorette Առ. — 26, 85, 49, 43 եւ 32:

Մաճօր — Մարմարներ տեսնի փոփա - րուիներ կրնան գիտի Taverne Maubeuge :

ՅՈՒՇԱՏԵՐՈՒ

ԱՆԻՐԻ ՊՈՒՄ ԲՈՂՈՄԳ — Հ. Ե. Դ. Արած եւ Թալմուտի ընդհ. Ժողովը այս ուրաթ ժամը 21ին, ծանօթ Հասարակացին : Ներկայ կ'ըլլան Կեդր. եւ Երբ. կոմիտեաները, ներկայացուցիչները Կարեւոր օրակարգ : Բացակայները նկատի կ'առ - նուին :

ՆՈՒՐԻ — Տէր եւ Տիկին Յակոբ Խաչատուր - եան 2000 Ֆր. կը նուիրեն Ծ. Կ. Խաչի Փարիզի ժամանակից, որպէսզ Տիկին ՏԻՐՈՒՆԻ ՓՈՒ ՆԱՍԵՆԻ մանուկն առթիւ : Մասնաւ ծառայող :

ԳՈՅԱՄԱՐՏ ՕՐԱՅՈՅ 1953
Փետուր 2. Ե. Դ. Նոր Մերանդի անդամներուն ժամ : Գիշեր 200 ՏՐԱԿ

ՇՈՐ ՀԱՄԱՐԻ — Ծ. Կ. Խաչի ժամանակը ընդհանրութեան տացած է Այրի Տիկին Հա - կուի Շահինի 1000 Ֆր. որպէսզ սիկին Զա - րուի Բիւիմեանի մանուկն առթիւ, իսկ Տիկին Մայիմեան եւ Նաւարանի որդեկոր սանի մը Թոյակին բաժինը :

ՅԱՄԱՅՈՒԹԻՒՆ. — Համալսար. Միտեանի Մարցիկի մասնակցող Հայերակից Գ. Թ. Ա. - լուսնեանի գաղտնիք մանուկն առթիւ իր 42 - տակցութիւնը կը յայտնէ Հանգուցեային այրիին, զաւակներուն եւ իր բոլոր պարագաներուն :

ԿԸ ՓՆՏՈՒՆԻ — Լիոնէն Տիկ. Անահիտ Համ - արձանեան (Զինկա Անահիտ), Գաղար Մառնիկի (Տիգրանակեր) կը փոփոխ Հայրը Միգրիճ մայ - րը, Ծառ, երաքրները, Թովանդեան եւ Արեւնակ Անահիտ, կորսուցեալ 1914 արարին, թայց Զի - նաւարարին, Պոլսի գաղտնիք 26 Տիգրակցին 26 Quai de Bondy, Lyon, Rhône:

DRAPERIES
FOURNITURES POUR TAILLEURS

VETTER
(Ets. TERZIBACHIAN)

34, Rue Tapis-Vert, MARSEILLE
MANUFACTURE DE VÊTEMENTS
Hommes - Jeunes - Gens

RAKI DUZE

Զուտ օգի, անխառն, Մասնաւոր պարագիւրէ Փարտաւորութեան Եւ խմածով, ՏԻՆԸ ՕՂԻՆ անուր - իտալ : Տայրիպիւմեան իրան Պարտաւոր ՏԻՆԸ ՕՂԻՆ, ի զեմաքիւն անխառն, Սիւնարանի մինչեւ տուն : ՄԵՆԻՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ

ՓԱՐԻԶ — Տայրիպիւմեանի, Halle aux Vins, Pa - ris (5) : Հեռ. Odé. 36-55:
ՎԱՄԱՄ — Entrepot Valentinoi, 166 Ave. Victor Hugo: Հեռախոյն 15.20:
ՄԱՐՍԵՆ — Տայրիպիւմեան, 48 Rue Pavin de Chavannes: Հեռ. Co. 58-99:
1933ին հաստատուած Մարցիկի մէջ ՈՐԵՆՈՒՄԻՆԻՆԻ 1 ! ! !
Հայկական մասնաւորութեան պարտաւորու - լան օՂԻՆ ծրարային մէջ :

